తెలుగు కథల సమాహారం

కథాకేళి

జూన్, 2007

వెల: రు. 8/-

ఒక సంవత్సరానికి చందా చెల్లించండి! కథాకేళి

2 సంవత్సరాల పత్రికలు పొందండి!!

మీరు 'కథాకేళి' పత్రికను ఇటీవలే చూసారా?

గత సంచికలు కూడా చదివితే బావుంటుందనుకొంటున్నారా?

అయితే...

ఇదిగో మీకొక మంచి అవకాశం

సంవత్సర చందా (రు.80/-) చెల్లించండి!

మొదటి సంవత్సరం సంచికలు ఉచితంగా పొందండి!

బావుంది కదూ?

మొదటి సంవత్సరంలో వెలువడిన సంచికలన్నీ (ఏప్రిల్, 2006 నుంచి మార్చి, 2007 వరకు 11 సంచికలూ (నవంబర్, 2006, ఏప్రిల్, 2007 ప్రచురించలేదు) ఉచితంగా పంపించబడతాయి. మీ సంవత్సర చందా మే, 2007 నుంచి ప్రారంభించబడుతుంది. (మే, 2007 జూన్, 2007 సంచికలు కూడా పంపిస్తాం)

గత సంచికలను పంపించడంకోసం పోస్టేజి / కొరియర్ ఖర్చుల నిమిత్తం రు. 15/- అదనంగా పంపించాలి.

ఆలస్యమెందుకు? నేడే రు. 95/- ఎమ్.ఓ. చేయండి.
2 సంవత్సరాల సంచికలు పొందండి

CRESCENT PUBLICATIONS

29-25-43A Vemuri Vari Street, Suryarao Pet VIJAYAWADA - 520 002

Ph: 0866 - 6662666, 6663666 Fax: 2432183

KRSA101M121

For Dealer Enquiry: 09397346512

భారతదేశపు అత్యున్నత ఏంటీవైరస్

3 - in - 1 Pretection

AntiVirus

Detects and removes viruses, warms and trojans automatically Protects your files, scans and cleans infection from email attachments and internet downloads automatically.

AntiSpyware

Blocks spywares before they get installed on your PC Protects your privacy by detecting and cleaning spywares and blocking their activities of identity theft automatically.

Firewall

Locks hackers and thieves out of your PC delivers total protection against known and unknown internal and external network based attacks

AntiVirus	Scans and Cleans incoming files through ema l attachments nternet downloads and instant messengers Contiruously protects the PC from viruses Internet worms and trojans	✓	✓	✓
AntiSpyware	Detects and cleans spywares adwares dialers and other riskwares and protects ident ty theft	✓	✓	✓
Personal Firewa l	Locks hackers and thieves out of yo PC You can control wh ch app icat ons can communicate over Internet and network		✓	✓
Content Filter	Blocks access to unwanted websites on your PC based on the contents of the website			✓
AntiSpam	Blocks jurk ma ls porn mai s and other spam mai from entering your inbox			✓
Data Theft Protection	Prevents unauthorized copy of confidential/sensitive data from your PC Blocks access to pen drive/CD wr ter or other USB storage devices on your PC			✓
Hijack Restore	Restores back control of your PC by clean ng/restor ng sett ngs hijacked by spyware or nternet ma wares			✓
Privacy Tool Track Cleaner	Removes tracks of your PC usage by cleaning relative registry entries thereby protecting for privacy			✓

Cat Computer Services Pvt. Ltd.
H O Pune 020 25683631 / 32
e mail marketing@quickheal com

Branch Offices Mumbai 24118591 Delhi 25896645 Bangalore 51211549 Chennai 42322154 Kolkata 22309693 Baroda 6621369 Nagpur 2540750 Ahmedabad 65130996 Hyderabad 27845782 Nashik 2576306 Surat 9824508753 Indore 2436730 Chandigarh 9316090797

రచనలకు రచయితలకు స్వాగతం

'కథాకేళి'లో ప్రచురణకు రచనలు పంపేవారు క్రింది విషయాలు గమనించవలసిందిగా మనవి.

సరదాగా చదువుకోవడానికి ఉపయోగపడుతూనే ఎంతో కొంత సమాజహితం కోరే కథలకు, హాస్యకథలకూ అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడుతుంది.

అనువాద / అనుసరణ కథలు అనుమతించబడవు

కథ సైజుపై ఎలాంటి నియమాలూ లేనప్పటికీ చిన్న కథలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

రచనల ఒరిజినల్ వ్రాత ప్రతులు మాత్రమే పంపించాలి. జెరాక్స్ కాపీలు అనుమతించబడవు.

రచనలు అరఠావు లేదా ఎ4 సైజు పేపరుపై ఒక్కవైపునే వ్రాసి, వీలైనంత వరకూ కొట్టివేతలు, దిద్దివేతలూ లేకుండా ఉండాలి.

నచ్చిన కథకు అవసరమైన మార్పులు చేసుకునే హక్కు మాకు ఉంటుంది

ప్రచురించిన ప్రతి కథకూ పారితోషికం ఇవ్వడమే గాక ఆ నెల నుంచి సంవత్సరం పాటు పత్రికను ఉచితంగా పంపిస్తాం.

కార్టూన్లు, జోక్స్:

కార్టూన్లు, జోక్స్ నిరభ్యంతరంగా పంపవచ్చు (కార్టూన్స్ 11x7 సైజుకి వచ్చేలా బ్లాక్ & వైట్‌లో ఉండాలి.)

పుస్తక సమీక్షలు:

పుస్తక సమీక్షల నిమిత్తం కొత్తగా విడుదలైన పుస్తకాలు మాత్రమే (రెండు కాపీలు) పంపాలి.

విడుదలైన నెలరోజుల లోపుగా పంపించాలి.

సభలు / సమావేశాలు:

సాహిత్య కార్యక్రమాల వార్తలు, ఫొటోలు కూడా పంపవచ్చు.

కార్యక్రమం జరిగిన తేదీ, స్థలం మొదలైన వివరాలతో కార్యక్రమం జరిగిన 15 రోజులలోపుగా పంపించాలి.

ఫొటో వెనుక సందర్భం, ఫొటోలోని వ్యక్తులపేర్లు వివరంగా వ్రాయాలి.

సంపుటి : 2
సంచిక : 2
జూన్, 2007

కథాకేళి
మాస పత్రిక

యం. నాగకుమారి

ఎవరి బాధ్యత?

వేసవి శెలవుల తర్వాత మళ్లీ స్కూల్స్ ప్రారంభమవుతున్నాయి. విద్యార్థులు కొత్త తరగతుల్లోకి ప్రవేశించడానికి ఉవ్విళ్లూరుతూంటే, తల్లితండ్రుల గుండెలు మాత్రం గుబగుబలాడుతున్నాయి. ఉన్నత వర్గాల సంగతి పక్కన పెట్టినా నేడు మధ్య తరగతి ప్రజలందరూ తమ పిల్లల్ని ప్రైవేట్ పాఠశాలలు – అందునా మంచి పేరున్న పాఠశాలల్లో చదివించడానికే మొగ్గు చూపుతున్నారు. తమ అవసరాలు అన్నీ మానుకుని అయినా వారు తమ పిల్లల భవిష్యత్‌నే ఆలోచిస్తున్నారు.

ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో ప్రతి సంవత్సరం ఫీజులు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. సాధారణంగా ఏ వ్యాపారంలో అయినా పోటీ పెరిగితే ధరలు తగ్గుతాయి. ఈ విద్యా వ్యాపారంలో మాత్రం పెరిగే పోటీతోపాటు ఫీజులూ పెరుగుతూనే ఉన్నాయి.

ఈ నేపథ్యంలో ప్రైవేట్ పాఠశాలలలో ఫీజులు పెంచకుండా ప్రభుత్వం కట్టడి చేయాలనే వాదన ప్రారంభమైంది. దీనిపై ప్రభుత్వం కొరడా ఝుళిపించనున్నదనే వార్తలూ వచ్చాయి. అయితే ఇది ఏ విధంగా సాధ్యమో ఎవరూ ఆలోచించరు. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో సౌకర్యాలు మెరుగుపర్చమని కోరుతూ ఆందోళనలు చేపడితే ఏమైనా ఫలితం ఉండొచ్చు.

ఇక ప్రైవేట్ పాఠశాల విషయానికి వస్తే వాటిని కట్టడి చేయగలవారు ప్రజలు మాత్రమే. లేనిపోని బేషజాలకు ప్రాకులాడితే శక్తికి మించిన ఖర్చులు ఎప్పుడూ తప్పవు. పిల్లలకు నిజంగా ఎ.సి. క్లాస్ రూమ్‌లు, ఎ.సి. స్కూల్ బస్‌లు వంటివి అవసరమేనా? పిల్లల్ని మరీ ఇంత సున్నితంగా పెంచాలా? ఇవి మనల్ని మనమే ప్రశ్నించుకోవలసిన అంశాలు.

ముఖచిత్రం: "మేఘరంజని' చిత్రకారుడు: పాణి
కథలకు చిత్రాలు: పాణి, ఎ.వి.యం, కొచ్చెర్ల, మారుతి, బి. శ్రీప్రసాద్

Printed, Published and Owned by M. Rama Rao and Printed at Ratna Printing Works, 28-19-29, Janda Street, Arundel Pet, Vijayawada - 2. A.P. and Published at 29-25-43A, Vemuri Vari Street, Suryarao Pet, Vijayawada - 520 002. A.P. Editor: M. NAGAKUMARI

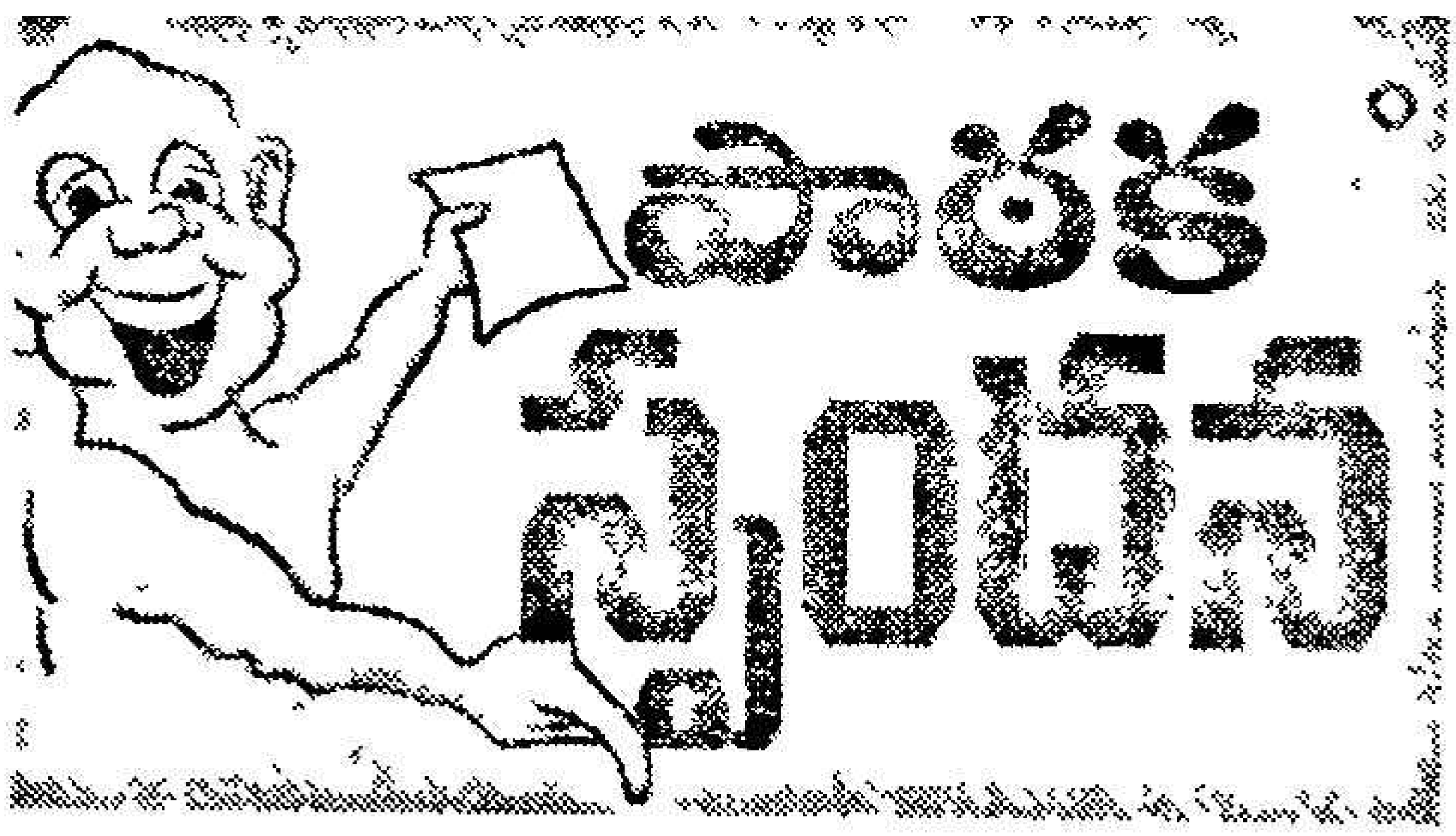

పాఠక స్పందన

పదికోట్లు వెచ్చించి తీసే సినిమాకి ప్రాణం పదిపేజీల చిన్ని 'కథ'.

మనిషి జీవితంలోని వ్యధలే మంచి కథలుగా కవి కలంతో రూపుదిద్దుకుంటాయి.

శిధిలాలుగా కనిపించే యే కోట గోడల్ని కదిలించినా... అలనాటి కథల్ని చెబుతాయి.

ఒకనాటి పలనాడు, బొబ్బిలి, విజయనగరం, ఝాన్సీ, రుద్రమ్మ వీరగాథలని నేటి తరానికి అందిస్తున్నది 'కథే'ను.

ఇలా ఎంతో విశిష్టత కలిగిన 'కథ'కి మన 'కథాకేళి' లో పెద్దపీట వేసారు. సంతోషం. అలాగే కథారచయిత కావాలని ఆశించే వారికి 'కథాకేళి' వేదిక కావాలి. సదా మీ నుంచి ప్రోత్సాహం లభించాలి.

ప్రతి కథలో ఓ చక్కని కొసమెరుపుండాలి. ఓ చిరు సందేశం ఉండాలి. అప్పుడే పాఠకుల్ని ఆకట్టుకుంటుంది 'కథాకేళి'.

అన్నీ ప్రయోగ కథలే అయితే ఎలా? ప్రతినెలా కనీసం నాలుగైదు సీనియర్ రచయితల కథలు ఉండాలి.

ముఖచిత్రం ముచ్చటగా ఉంటోంది. కార్టూన్లు నవ్విస్తున్నాయి. బొమ్మలు బావుంటున్నాయి. 'కథాకేళి' అతి త్వరలో అభిమానుల్ని మరింత పెంచుకుని, పదికాలాలు నిలవాలని అభినందిస్తూ...

– సితారె, తణుకు

'పర్యవసానం' నిజంగా పాతబంగారమే. చాలా బావుంది. పాతకథలు చదవాలనే ఆసక్తిని పెంచేదిగా ఉంది. కథా శైలి కథని ఆపకుండా చదివించేలా ఉంది.

– రావి రవికుమార్, కాకినాడ

'కథాకేళి' ఇంత తొందరగా ప్రజల ఆదరణ పొందినందుకు అది పత్రిక గొప్పతనం అని చెప్పుకోవచ్చు. ప్రచురించిన ప్రతి కథా ఎంతో వినోదాత్మకంగా, విజ్ఞానదాయకంగా ఉంటున్నాయి. రచయితలందరికీ ధన్యవాదాలు.

– తాటికోల పద్మావతి, గుంటూరు

హనుమంతరావుగారి 'ప్రయాణకాలక్షేపం' నిత్యజీవితంలో ఎదురయ్యే ప్రయాణ కాలక్షేపమే. ఏదో టీవీ సీరియల్ సీన్ గురించి వాదించుకున్నట్లు... నిజంగానే ఈ మధ్య బస్సుల్లో ఎదురయ్యే కొన్ని సన్నివేశాలు, సంభాషణలు కాలక్షేపం కోసం చేస్తున్నారేమో అన్పిస్తుంది. చక్కని కథ. నిజంగా వారి ప్రక్కన కూర్చుని సంభాషణలు వింటున్నట్లే అన్పించింది. కథలన్నీ బావున్నాయి. పత్రికని సకాలంలో మార్కెట్‌లో విడుదల చేస్తే బావుంటుంది.

– వి. దివాకర్‌రెడ్డి, హైదరాబాద్

మే నెల కథలన్నీ మధ్యతరగతి మహాభారతాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్నట్లుగా ఉన్నాయి. బంపర్‌ఆఫర్, అడ్జస్ట్‌మెంట్, ఎవ్వరికెవ్వారలో... వాస్తవానికి దగ్గరగా మనస్సుకి హత్తుకునేలా ఉన్నాయి. 'మొదటి కథ' ప్రతినెలా ఉండేలా చూస్తే చాలామందికి అవకాశమిచ్చినట్లుగా ఉంటుందని నా సూచన.

– కరుటూరి శిరీషారాణి, కాకినాడ

విజయనగర సామ్రాజ్య రాజధాని నగరం 'హంపి' నగర సవివర విశేషాలు 'సాయిఅయితిక' గారు ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్న అనుభూతి కలిగేలా వివరించారు. ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నపుడు కూడా ఇంత వివరంగా తెలియలేదు. ఈ వ్యాసం చదివిన తరువాత మరోసారి హంపి చూడాలనే కోరిక

పాఠకులకు మనవి

పాఠకులు తమ అభిప్రాయాలను నిస్సంకోచంగా తెలియజేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాం. మీకు నచ్చని విషయాలను గురించి కూడా తెలియజేస్తే తదనుగుణంగా మార్పులు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

– ఎడిటర్

ఇనుమడించింది.

– వేదుల నిరంజన్, విజయవాడ

మంగమ్మగారి మార్నింగ్ వాక్ విశేషాలు నవ్వు పుట్టిస్తూనే, పులినిచూసి నక్క వాత పెట్టుకున్న తీరులో సాగిన వాకింగ్ సరంజామా కొనుగోలు తీరు కొన్ని ఇళ్లలో జరుగుతున్న వాస్తవ సంఘటనలను ఎత్తిచూపేలా ఉంది. కథలన్నీ బావుంటున్నాయి. అయితే పక్కా 'కథా'కేళీల సరసన రాజ(కీయ)కేళి ఏమిటో అర్థంకాలేదు. ఎడిటోరియల్స్ బావుంటున్నాయి.

– గోపు వీరయ్యచౌదరి, ఏలూరు

'రోహిణి' ముఖచిత్రం చాలా బావుంది. ఈ ముఖచిత్రం 'మే' నెల కాపీకి అందాన్నిచ్చింది. సందర్భానికి తగ్గ ముఖచిత్రాలతో 'యువ' మాస పత్రికని తలపిస్తున్నారు. సాయి అయితిక గారి వ్యాసాలు 'కంప్యూటర్ విజ్ఞానం' ప్రత్యేక వ్యాసాలకి పోటీగా ఉన్నాయి. యువతరానికి (ఇంగ్లీష్ పుస్తకాలు మాత్రమే బావుంటాయి అనేవారికి) నచ్చేలా ఏదైనా శీర్షిక ఉంటే 'కథాకేళి' మరింత నిండుగా ఉంటుంది.

– ఎమ్.ఎస్. నారాయణ, హైదరాబాద్

'కథాకేళి' మాసపత్రిక మందంగా నడుస్తోంది. పజిల్, క్విజ్ వంటివి ఈనాటి పుస్తకశైలి. అవి లేకపోవడం వల్ల పుస్తకం చప్పగా ఉంటోంది. ముఖచిత్రం 'రోహిణి' వేసారా? ఆ బొమ్మయే రోహిణీయా?

– వాస్తు రామచంద్ర, నెల్లూరు

మే నెల సంచిక చక్కగా ముస్తాబై అలరించింది. చిన్న కథలు ఎక్కువగా చోటుచేసుకోవడం హర్షణీయం. వారణాసి రామకృష్ణగారి తత్కాలం విషయం బావున్నా వాస్తవానికి దూరంగా ఉంది. బయట టిక్కెట్స్ అమ్మేవారిని నమ్మకపోవడాన్ని తెలివితక్కువగా చిత్రించడం, మొత్తంగా తత్కాల్ స్కీమ్‌నే తప్పుపట్టడం లాంటి లోపాలు లేకుండా ఉంటే ఈ కథ బావుండేది. తత్కాల్ కష్టాలని మరింత అధ్యయనం చేసి కథ వ్రాసి ఉంటే బావుండేది.

– కందుల రాజశేఖర్, విశాఖపట్నం

ఈ సంచికలోని కథల సూచిక

ప్రేమంటే ఇదే...
డా॥ పెళ్ళకూరు జయప్రద సోమిరెడ్డి 10

సందేశం
ఎం.వి.జె. భువనేశ్వరరావు 18

చెప్పుదెబ్బ
బత్తుల వెంకట దుర్గా ప్రసాదరావు 24

కొత్తదారి
పొత్తూరి విజయలక్ష్మి 28

ఆదర్శం
మ. రుక్మిణీ గోపాల్ 34

అశకు సమాధి
బెందాళం క్రిష్ణారావు 39

జాలి
తులసీరాం 42

చట్టాలున్నాయ్..! కానీ...?!
టి.ఎస్.ఎ. కృష్ణమూర్తి 45

కాలమహిమ
తురగా జానకీరాణి 52

బహుమతి
కేఆర్పీ 56

దారితప్పిన మనిషి
బలివాడ కాంతారావు 60

కళాహృదయం
బి. శ్రీప్రసాద్ 66

కథ కాని కథ
తిప్పావఝుల సీతా సుబ్రహ్మణ్యం 76

8, శిఖ్ దళం
కాటూరు రవీంద్ర త్రివిక్రమ్ 79

గ్వాలియర్‌కోట
డా॥ సాయి అయితిక 86

రాజ (కీయ) కేళి

భూమికోసం, నీటికోసం పేదల పోరాటాలు

"ఏ పార్టీ గద్దెనెక్కినా
ఏమున్నది గర్వకారణం?
పొలిటికల్ పార్టీలు సమస్తం
స్వార్థప్రయోజనాలకే అంకితం"

అంటూ శ్రీశ్రీ బాణీలో బాధపడేరోజులివి. పదవిలో ఉన్నంతకాలం ప్రచారాలతో హోరెత్తిస్తారు. ప్రతిపక్షంలోకి అడుగిడగానే విమర్శలతో హడలెత్తిస్తారు.

డోలూ - సన్నాయి మధ్య కూర్చున్నట్లు ప్రజలు గిజగిజ లాడిపోక తప్పటంలేదు. వేలాది కోట్ల నిధులు వచ్చిపడుతున్నట్లు పేపర్లలో వార్తలు వస్తుంటాయి. ఎడారిలో నదిలా ఎక్కడి దక్కడ ఇంకిపోవటం తప్ప ఏదీ ప్రజల అవసరాలు తీర్చినట్లు కనిపించదు.

రాజకీయ అవినీతి గురించిన ఆరోపణలు ఎన్ని ఉన్నా పట్టించుకునే నాధుడుండడు. 'యధారాజా తధాప్రజా' తీరులో అవకాశం ఉన్న నాయకులు కోట్లరూపాయలు గడిస్తూనే, 'అవినీతిని సహించం' అని ప్రకటనలు గుప్పిస్తుంటారు.

అవినీతికి కేవలం రాజకీయులకే లైసెన్సు ఉన్నట్లు మనం అర్థం చేసుకోవాలి. 'రాజుగారి భార్య పతివ్రత' అన్నట్లు - నేతలందరూ నిజాయితీకి మారుపేర్లనుకోవాలి. ఎటొచ్చీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, టంగుటూరి ప్రకాశం, భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య, కొమర్రాజు అచ్చమాంబ' వంటి నేతలు తమ ఆస్తులు అమ్ముకుని దేశసేవ చేస్తే, ఇప్పటి నేతలు ఉన్నపళంగా రాత్రికి రాత్రే కుబేరులైపోతున్నారు. 'ధనమేరా అన్నిటికీ మూలం' అన్నారు కాబట్టి, తమ రాజకీయ భవితవ్యం బావుండాలంటే సమృద్ధిగా ధనం సంపాదించాలి కదా!

'పేదలకు ఇళ్లు, స్థలాలు ఇస్తాం' అంటూ ఆర్భాటంగా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నా, ఆచరణలోపించిన కారణంగా నిజమైన నిరుపేదలు నికృష్టంగానే బ్రతుకుతున్నారనేది అందరికీ తెలిసిన సత్యం.

ఇందుకు ప్రజాపార్టీలు ఉద్యమించి, భూ ఆక్రమణలు ఆరంభించాయి. గత కొద్దిరోజులుగా ఈ ఉద్యమాలు ఉద్రిక్తతకు, సంఘర్షణలకూ ఆలవాలమైనాయి.

మండుటెండలో జెండాలు పుచ్చుకుని మహిళలు, పిల్లలు, వృద్ధులూ నాయకుల నేతృత్వంలో రాష్ట్రంలో పలుచోట్ల భూ ఆక్రమణలు చేసారు. అటు తర్వాత పోలీసుల చేత గెంటివేయబడ్డారు కూడా. అయినా కార్యక్రమాలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి.

భూ ఆక్రమణలు ప్రభుత్వ భూముల మీద జరగటంలో అర్థముంది. భక్తులు విశ్వాసంతో దేవాలయాలకు మాన్యాలుగా సమర్పించిన భూముల్ని, ప్రైవేటు భూముల్నీ ఆక్రమించుకోవటం అరాచకమౌతుంది.

ఉద్యమ నాయకులు కేవలం ఒక వర్గానికే వెన్నుకాచి, తమ ప్రాబల్యాన్ని పెంచుకోవటం కోసం - నిషేధిత భూముల ఆక్రమణ చేయటం విజ్ఞత అనిపించుకోదు. పేదల కోసం పేదల భూములను ఆక్రమించుకుని వారిని నిరాశ్రయుల్ని, వేదనా భరితుల్ని చేయటంలో ఏమి సామాజిక న్యాయం ఉంది? ఇలాంటి అన్యాయానికి గురైన వారు ఆత్మహత్యా ప్రయత్నాలు చేసిన సంఘటనలు కూడా వెలుగులోకి వస్తున్నాయి.

ఉద్యమానికి విజ్ఞత ఉండాలితప్ప, ఉన్మాద ధోరణి ఉండకూడదు. అప్పుడు సమాజంలోని అన్ని వర్గాల సానుభూతీ లభిస్తుంది. ఉద్యమం విజయవంతమవుతుంది.

ఇకపోతే నీటి సమస్య! ప్రపంచబ్యాంకు నిధులు కావాలంటే మంచినీటి మీటర్లు బిగించుకోవాలని పెట్టిన ఆంక్షలు చెల్లుబాటు కాకపోవటంతో, ఇతర పద్ధతుల్లో మీటర్లు బిగిస్తున్నారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో సరిపడ నీరు లభించక ప్రజలు అల్లాడిపోతున్నారు అసలే కఠిన వేసవి. గుక్కెడు నీళ్లకోసం – కుత్తుక లెండిపోతూ కళవళపడుతున్నారు.

ఎగువ రాష్ట్రాలయిన మహారాష్ట్ర బాబ్లీ ప్రాజెక్టుతోను, కర్నాటక రాష్ట్రం ఆల్‌మట్టితోనూ ఆంధ్రులనోట మట్టికొట్టాయి. పొరుగు రాష్ట్రమైన తమిళనాడు పార్టీ విభేదాలను పట్టించుకోకుండా రాష్ట్ర శ్రేయస్సే ధ్యేయంగా తమ పనులు సాధించుకొంటూంటే, మనం మాత్రం వెర్రి వెంగళప్పల్లా, అంతర్గత కుమ్ములాటలకు, కుర్చీ ప్రయోజనాలకూ ప్రాధాన్యమిచ్చి, 'ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే' అన్న రీతిగా ఎదుగుదల లేకుండా ఉండిపోతున్నాం.

ఈ దృక్పథం మారాలి.

రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు సాధించటానికి అన్ని పార్టీలూ కలిసికట్టుగా పనిచెయ్యాలి.

హరితస

అభివృద్ధికి, రాజకీయ అభిప్రాయ భేదాలకూ సంబంధం ఉండకూడదు. అప్పుడే ప్రజా ప్రతినిధులుగా తమ బాధ్యతలను సక్రమంగా నిర్వర్తించినట్లవుతుంది.

అలా చేసినవారికే ప్రజలు మళ్లీ ఓటు వేస్తారు. వాళ్లకే రాజకీయ భవిష్యత్తు పదిలంగా ఉంటుంది. ●

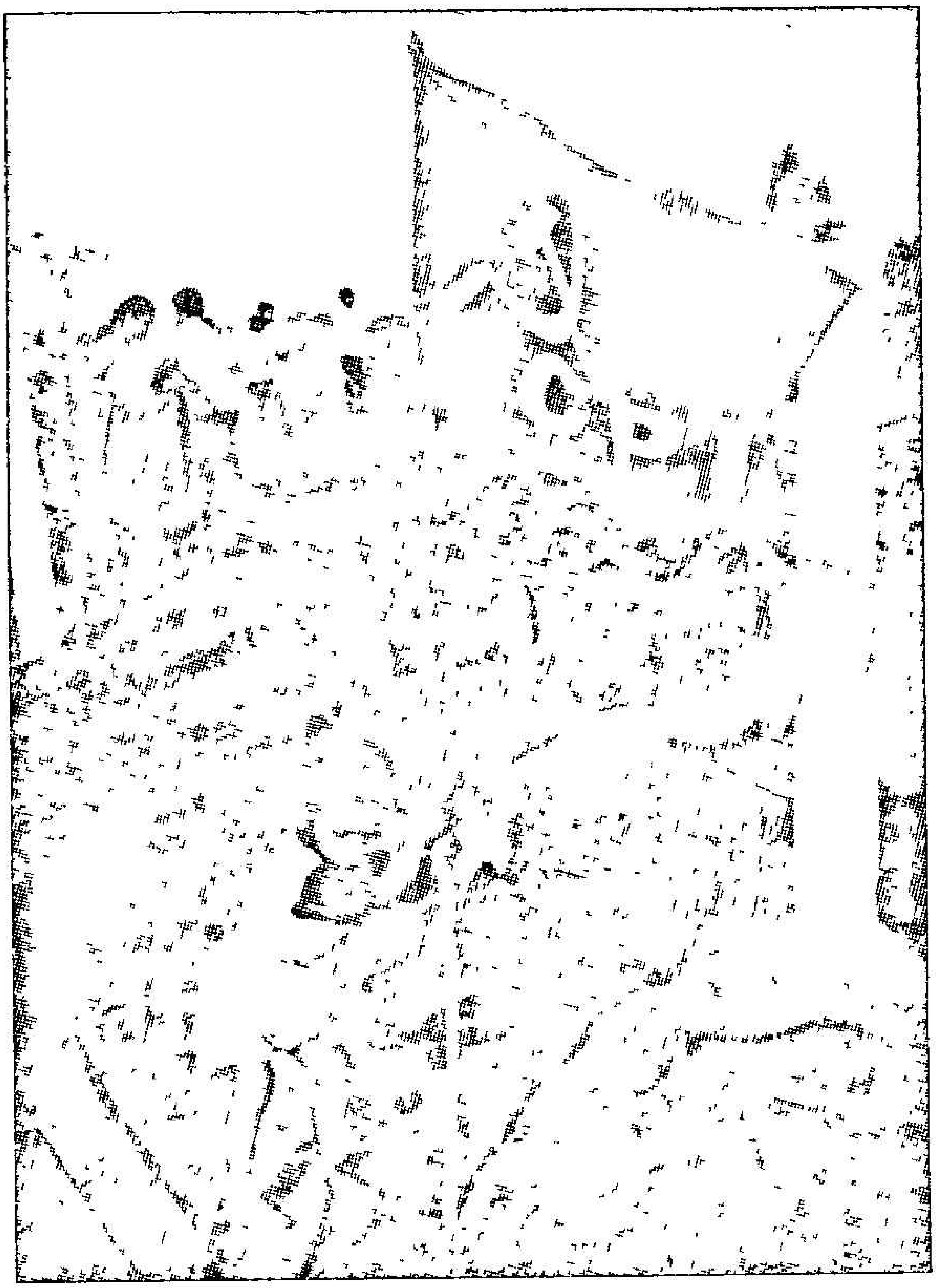

గుంటూరులో భూ ఆక్రమణ కోసం తన తల్లిదండ్రులు పాతిన పార్టీ జెండాతో ఆడుకొంటున్న బాలుడు.

– 'ది హిందూ' సౌజన్యంతో

అర్ధ శతాబ్దిపాటు నాతోపాటు కలిసి బ్రతికిన ఓవ్యక్తి మృత శరీరం నాముందు అన్ని బంధాలకూ దూరంగా, అన్ని వ్యధలకూ అతీతంగా ప్రశాంతంగా పడుకొనుంది. తను లేందే బ్రతకలేననుకున్న నాకు తన హఠాన్మరణం చాలా పెద్ద షాక్. అయినా నా గుండె కొట్టుకుం

ప్రేమంటే ఇదే...

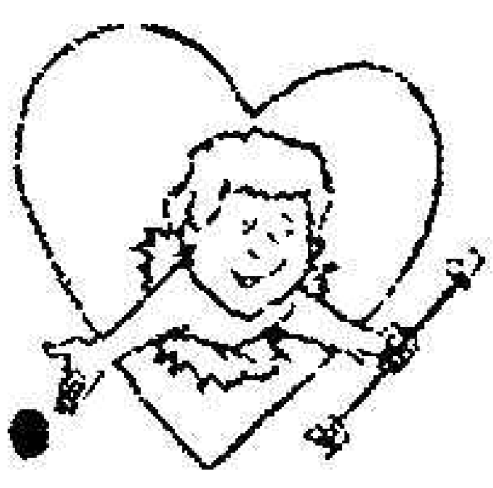

టూనే వుంది. నామెదడు ఆలోచిస్తూనే వుంది.

పావడా, జాకెట్టు వేసుకుని రెండు జడలతో బెరుకు బెరుగ్గా తొమ్మిదో క్లాసులో అడుగు పెట్టాను. అంతవరకూ పల్లెటూరిలో చదివి, నాన్నగారు నెల్లూరు రావడంతో అంతవరకూ పెంచుకున్న బాల్య స్నేహాల్ని, ఆ పరిసరాల మీద పెంచుకున్న బంధాల్నీ తెంపుకుని దిగులుగా, బెరుకు బెరుగ్గా నడుస్తూ వెళ్తున్న నన్ను అందరూ ఎగాదిగా చూస్తున్నారు గానీ ఎవ్వరూ నావైపు స్నేహంగా చూడలేదు. మూడేళ్ళుగా అదే స్కూల్‌లో కలిసి చదివిన వాళ్ళకు నేను పరాయి వ్యక్తిగా కన్పించానేమో... ముందుకు పోతూనే వున్నాను. ఇంకో రెండడుగులు వేస్తే మొదటి వరస వస్తుంది. ఇంతలో దాటిపోయిన నా చేయి పట్టుకుంది రెండో రోలో కూర్చొనున్న – నిర్మలమైన ముఖంతో నవ్వే పెదాలతో వున్న ఓ అమ్మాయి.

వెనక్కు తిరిగి చూసాను.

"దా ఇక్కడ కూర్చో"

వెనక్కి తిరిగొచ్చి కూర్చున్నాను. క్షణంలో నా బెరుకు, దిగులూ అన్నీ అదృశ్యమైపోయాయి. ఆ క్షణంలో ఎంత మహత్తుందో. ఆమంటే చాలా ఇష్టం కలిగింది.

"నువ్వు కొత్తగా చేరావా?"

"ఆఁ"

"ఏ స్కూలు నుంచి వచ్చావు?"

"గండవరం ప్రైమరీ స్కూలు" కాస్త సిగ్గుపడ్తూ చెప్పాను.

వీళ్ళంతా పట్నం మనుషులు.

"నీకు ఫ్రెండ్స్ ఉన్నారా?

"ఊఁ"

"ఎవరు?"

"పద్మావతి, నిర్మల, ఇందిరాదేవిడ్" గర్వంగా అన్నాను.

ఆ తర్వాత టీచర్ రావడం, మా సంభాషణ అంతటితో ఆగిపోవడం జరిగిపోయింది.

మర్నాడు నన్ను మొదట పలకరించిన వ్యక్తి సౌజన్య. ఆమె కూడా ఫోర్తు ఫారమే. ఆ తర్వాత చాలామంది పలకరించి ఉంటారు. కొంతమంది అతి దగ్గరగా వచ్చిన వాళ్ళున్నారు. కానీ నా మనసుకు దగ్గరగా వచ్చింది మాత్రం మొదట నాచెయ్యి పట్టుకుని ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకుని నా భయం పోగొట్టిన అమ్మాయే... ఆమె పేరు పద్మ.

"మా ఇంటికి రాకూడదా జయా!" ఒక రోజు నన్ను ఆహ్వానించింది పద్మ చక్కటి చిరునవ్వుతో. నేను తిరిగి తనని మా ఇంటికి ఆహ్వానించలేదు. అమ్మ ఏమన్నా అంటుందని భయం.

"ఎక్కడ ఇల్లు?"

డా॥ వెల్లకూరు జయప్రద సోమిరెడ్డి

"న్యూటాకీస్ ఎదురుగా ఓ పెద్ద వేపచెట్టు కింద."

"సరే". వాళ్ళ నాన్నగారి పేరన్నా తెలుసుకో లేదు నేను. ఈ రోజుల్లో ఇంత అమాయకంగా వున్నారా పిల్లలు?...

ఆ మర్నాడు ఆదివారం. నేను, మా చెల్లి జమున కాళ్ళకు చెప్పులు కూడా వేసుకోకుండా, నా కొత్త స్నేహితురాలి ఆహ్వానానికి ఉబ్బి తబ్బిబ్బయి పోతూ... బయల్దేరాం. న్యూటాకీస్‌ని తేలిగ్గానే గుర్తు పట్టేసాం. కానీ ఆ చుట్టు పక్కన మాకెక్కడా ఇళ్ళు కన్పించలేదు. కన్పించిన వేపచెట్టు దగ్గర కల్లా వెళ్ళాం. ఏ వేపచెట్టూ మాకు అడ్రసు చెప్పలేదు.

మర్నాడు మా ఎక్సిపెడిషన్ గురించి పద్మతో చెప్తే ఆమె నొచ్చుకుంది.

"అయ్యో! మీ కాళ్ళు కాలుంటాయ్" అంది. ఆఖరి క్లాసు అయిపోగానే నన్ను, జముననూ వెంటబెట్టుకుని వాళ్ళింటికి తీసుకెళ్ళింది. ఆ ఇల్లు చూసాక మా తెలివితక్కువతనానికి ఎంత చిన్న బుచ్చుకున్నామో! పద్మ చెప్పినట్టు న్యూటాకీస్ ఎదురుగా వేపచెట్టు క్రిందే వాళ్ళిల్లు. కాకపోతే మాలాగ కాంపౌండ్ వాల్ లేదు వాళ్ళకి. అందుకే గుర్తు పట్టలేకపోయాం. చిత్రం ఏమంటే ఆ ఇంటికి చాలా మార్లు వచ్చాం మేము. వాళ్ళ నాన్నగార్కి ఓ చిల్లర అంగడి ఉంది. మేము మా అమ్మమ్మగారింట్లో ఉండి థర్డ్‌ఫారం పూర్తి చేస్తున్న రోజుల్లో – ఎప్పుడైనా నెల్లూరు వస్తే ఆయన అంగటికి వచ్చి చాక్లెట్లు కొనుక్కునే వాళ్ళం. ముఖ్యంగా రాతి బిళ్ళలకు వెంకన్న అంగడి ప్రసిద్ధి. నేను పెద్దదాన్నయి పోయాక కూడా అవి దొరికితే తినాలనే కోర్కె... నాలో ప్రబలంగా చాలాకాలం ఉండింది. ఫేషన్ ముదిరిపోయి వెంకన్న కూడా రాతిబిళ్ళలు చేయడం మానేసాడు.

ఒకసారి మా 'ఎ.బి.యమ్' హైస్కూల్లో టీచర్ జమ్మాయమ్మ మాకు ఫొటోలు తీస్తామన్నారు. మాకు ఎంత సంబరమయిందో! రేగిపోయిన తలలు సరిచేసుకునే వాళ్ళు సరిచేసుకుంటున్నారు. ఆరోజు మా పద్మ మంచి పావడా కట్టుకురాలేదు. నేను హడావిడిగా పద్మను తీసుకుని మా ఇంటికి పరుగెట్టాను. మా ఇల్లు స్కూల్‌కి దగ్గర. నా పట్టు పావడా ఇచ్చాను. నా జాకెట్టు పట్టలేదు. నా పావడా మీద తన జాకెట్టే వేసుకుని, స్కూల్‌కి పరుగెడ్తే... ఏముంది? ఫొటో ప్రోగ్రామ్ అయిపోయింది. మాకు చాలా దిగులేసింది... దాన్ని దిగులనకూడదు. ఏదో పోగొట్టుకున్నంత బాధ.

మా బాధను అర్థం చేసుకున్నట్టు ముందు రోజు రాని వాళ్ళకి మర్నాడు జమ్మాయమ్మ టీచరు ఫొటోలు తీసారు. ఆ ఫొటో ఇప్పటికి నా ఆల్బమ్‌లో మొదటి పేజీలో వుంది.

నాకోసం ఒకరోజు పద్మ మా ఇంటికి వచ్చిందట. నాకు తెలీదు. మా అమ్మ మేడ మీద నుండి దిగివచ్చి, "ఆ అమ్మాయి ఎవరు జయా! గంట నుండి గేటు బయట ఉంది. మీ స్కూలా?" అని అడిగింది. అప్పుడు అమ్మ ముఖంలోకి చూసాను నేను. అమ్మ ముఖంలో కోపం లేదు.

"వెళ్ళు. వెళ్ళి లోపలికి పిల్చుకురా" అంది మా అమ్మ. పరుగెట్టాను బయటకు. నాకు తెలుసు. ఎవరైనా నాకోసం వచ్చుంటే అది పద్మే అయ్యుంటుంది. నా ఊహ నిజమైంది. బయట పద్మ ఓపిగ్గా నిల్చొనుంది.

భుజం మీద చెయ్యివేసి లోపలికి తీసుకొచ్చాను. నాకే ఆశ్చర్యం. అమ్మ ఏమీ అనలేదు కదా! దామ్మా! అని ఆదరంగా ఆహ్వానించింది నేను మా అమ్మను పొరబాటుగా అర్థం చేసుకుని... నా స్నేహితురాళ్ని ఇంటికి పిలవనం

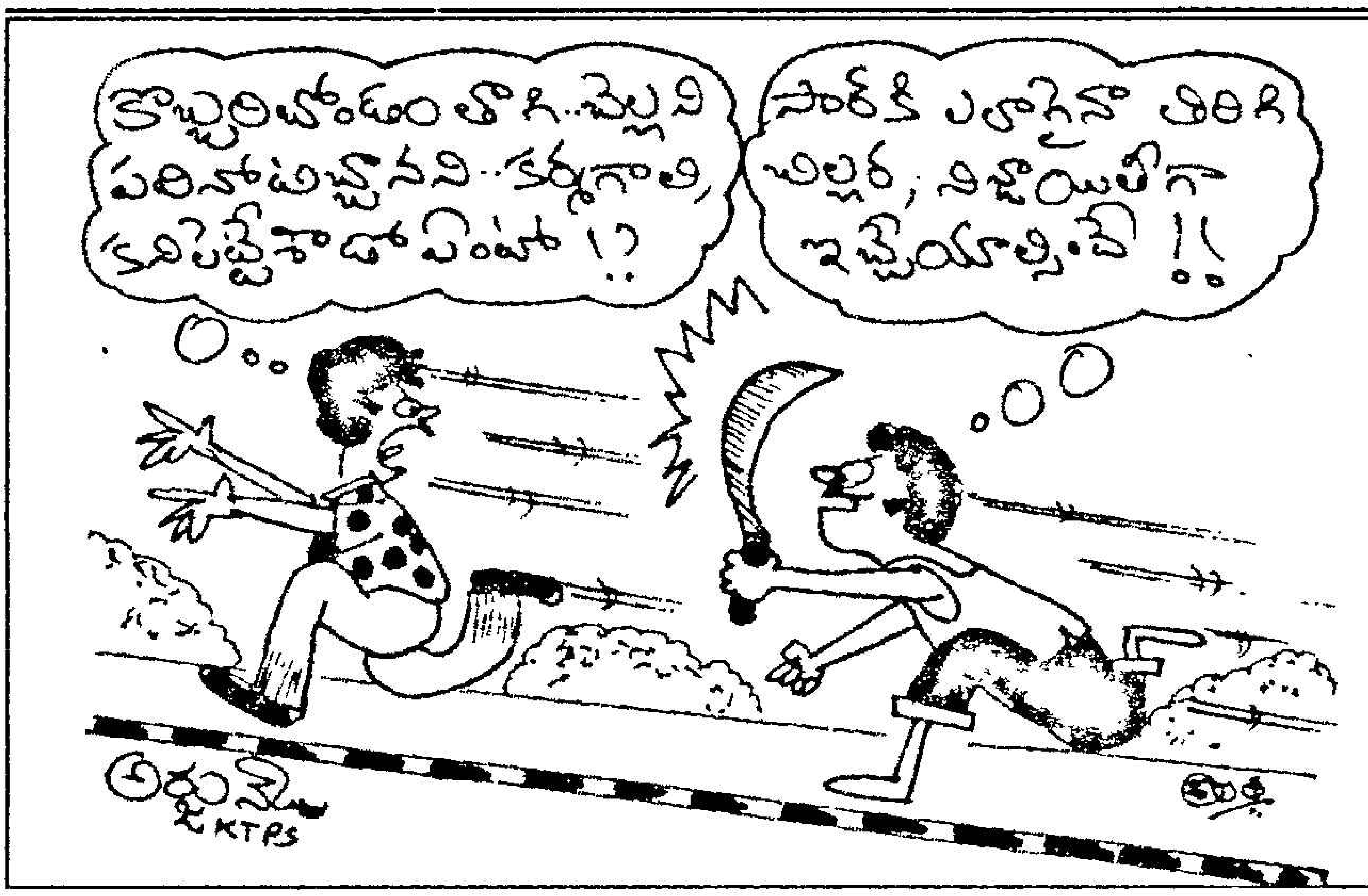

దుకు... పిలవకపోయినా తానే వచ్చినందుకు సిగ్గుపడ్డాను. పద్మలో ఇలాంటి స్థిమితం చాలా మార్లు నన్ను విస్తుపోయేలా చేసేది.

పిల్లల్ని క్రమశిక్షణలో పెట్టే మార్గంలో అమ్మ 'ఏం స్నేహితులు? ఏం పుస్తకాలు?' అని తిట్టేది. అలా తిడ్తుందని, తిట్టే పద్మ బాధపడ్తుం దని భయపడి ఇన్నాళ్ళూ తనని ఇంటికి పిలవ లేదు. పాపం పిలవకపోయినా వచ్చింది. ఆ తర్వాత మా అమ్మ మా స్నేహాన్ని ఎప్పుడూ కాదనలేదు.

ఫిఫ్త్ ఫారం తప్పింది పద్మ. నాకు చాలా దిగులేసింది. రెండు సంవత్సరాల పాటు ఒకే బెంచీలో కూర్చున్న మాకు ఇది ఒక రకమైన ఎడబాటే.

కానీ ఆ ఎడం మమ్మల్ని దూరం చేయలే దు. ఇద్దరం కాంపౌండ్‌లో కలుసుకునే వాళ్ళం. తేగలు, ఐస్‌ఫ్రూట్స్ కొనుక్కునే వాళ్ళం. సినిమా యాక్టర్స్‌కి లెటర్స్ వ్రాసి, వాళ్ళు ఫొటోలు పంపి తే పెద్ద ఘనకార్యం చేసినట్టు ఫీల్ అయ్యేవా ళ్ళం. మాతో పాటు మరో ఇద్దరు స్టూడెంట్స్ కూడా ఈ హంగామాలో పాల్గొని ఆనందించే వాళ్ళు. అయితే వాళ్ళు ఆనందాన్ని వెతుక్కుం టూ బెంచీలు మారుతుండేవాళ్ళు ఎప్పటికప్పు డు.

ఆఖరిరోజు మాకు ఫేర్‌వెల్ పార్టీ ఇస్తూంటే మా అందరికీ ధారాపాతంగా కన్నీళ్ళు... పుట్టిం టి నుంచి శాశ్వతంగా అత్తింటికి పోతున్నట్టు... తలచుకుంటే ఇప్పుడు నవ్వు వస్తుంది. నేను ప్రీయూనివర్సిటీ కోర్స్‌కి తిరుపతి వెళ్ళి చదువు పూర్తిచేసుకుని ఎన్‌సిసి క్యాంప్ కెళ్ళి అక్కడ నుండి వస్తూ మొదట దిగింది మా పద్మ ఇంట్లో నే. ఆ తర్వాత నేను విశాఖకు మెడిసిన్‌కి వెళ్ళాక కూడా మా స్నేహం చెక్కుచెదరలేదు. తన పెళ్ళికి నేను ఓ ఉంగరం పంపిస్తే తను డబ్బానిండా స్వీట్స్ పంపింది. అక్కడ నా స్నేహితులందరికీ ఆమె సుపరిచితురాలే. అలాగే ఇక్కడ మా బంధువులందరికీ చిన్నా పెద్దా తేడా లేకుండా పద్మక్కగా పరిచితురాలే.

89 సంవత్సరాల వయసులో కూతురు ఆసరాతో తప్ప తన పనులు చేసుకోలేని అనారోగ్యపు వెంకన్న ఏడుపు శబ్దంతో తేరుకున్నాను. ఓ నిమిషం టైమ్‌లో యాభై వసంతాల వెనక్కు వెళ్ళి ఆ తీపి గుర్తుల్లో నుండి... ఆ సజీవ స్మృతుల నుండి... ఆ తెగిన జ్ఞాపకాల నుండి తిరిగి ఈ విషాదంలోకి వచ్చాను... పద్మ లేకపోతే నేను బతగ్గలనా అని ఎన్నో వందలసార్లు అనుకున్న నాలో ఇంకా ఈ లౌకిక చింతన ఏమిటో!

"పదమా పదమా!" అని ఏడుస్తున్నారాయన. అవి ఏడుపు శబ్దంలా లేదు. బోసినోటి నుండి వచ్చిన పిగిలే శబ్దంలా ఉంది.

"ఇతను చనిపోయి ఉండకూడదా!" అనే అవాంఛనీయ అభిలాష అక్కడ ఉన్న అందరిలోనూ కలిగింది. కొందరు ఆయన ముఖాన్నే అన్నారు. అందుకు ఆయన 'అలా జరిగుంటే ఎంత బావుండేది!' అన్నట్టు క్షణంసేపు ఏడుపు ఆపి, తన సంతోషం తాలూకు భావాన్ని వ్యక్తీకరించారు. మరో ప్రక్క పద్మ భర్త రామ్మూర్తి గారు రిటైర్డ్ టీచర్... గుండె ప్రాంతంలోనే ఏడుపు ఆవిరై పోగా ఎండిపోయిన గాజు కళ్ళతో పద్మ విగత శరీరంవైపు చూస్తున్నాడు. నాకళ్ళు వాళ్ళిద్దరి కోసం కూడా వర్షిస్తున్నాయి కానీ నామెదడు మాత్రం స్పృహకోల్పోవడం లేదు. పద్మలేని జీవితాన్ని ఊహించలేకపోతున్నాను. ఎంత స్వార్థపరురాల్ని నేను!

పద్మా! ఎప్పుడూ నా విషాదాలలోనే పాలు పంచుకొనే దానివి సంతోషంలో కంటే. 'సరదాల కోసం ఎవరైనా దొరుకుతారు. నా విషాదంలో ఇక ఓదార్చడానికి నీలాటి మరో వ్యక్తి నాకే కాదు ఇంకెవ్వరికీ కూడా దొరుకుతారా అసలు?...'

వద్దనుకున్నా స్వార్థపుటాలోచనలే... వెళ్ళి

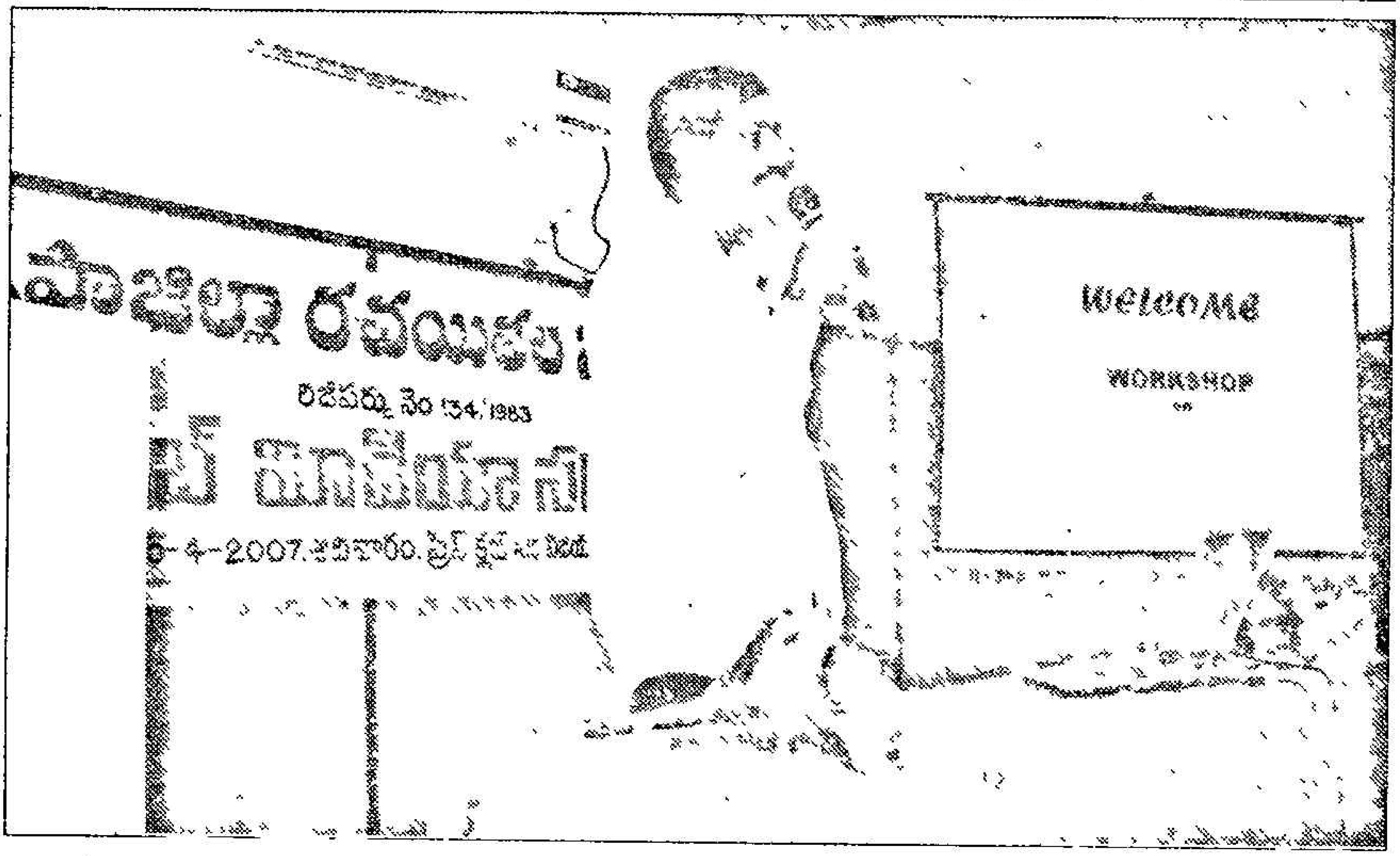

కృష్ణాజిల్లా రచయితల సంఘం ఆధ్వర్యంలో విజయవాడలో నిర్వహించిన వెబ్ మీడియా సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న 'కంప్యూటర్ విజ్ఞానం' సంపాదకుడు శ్రీ యం. రామారావు

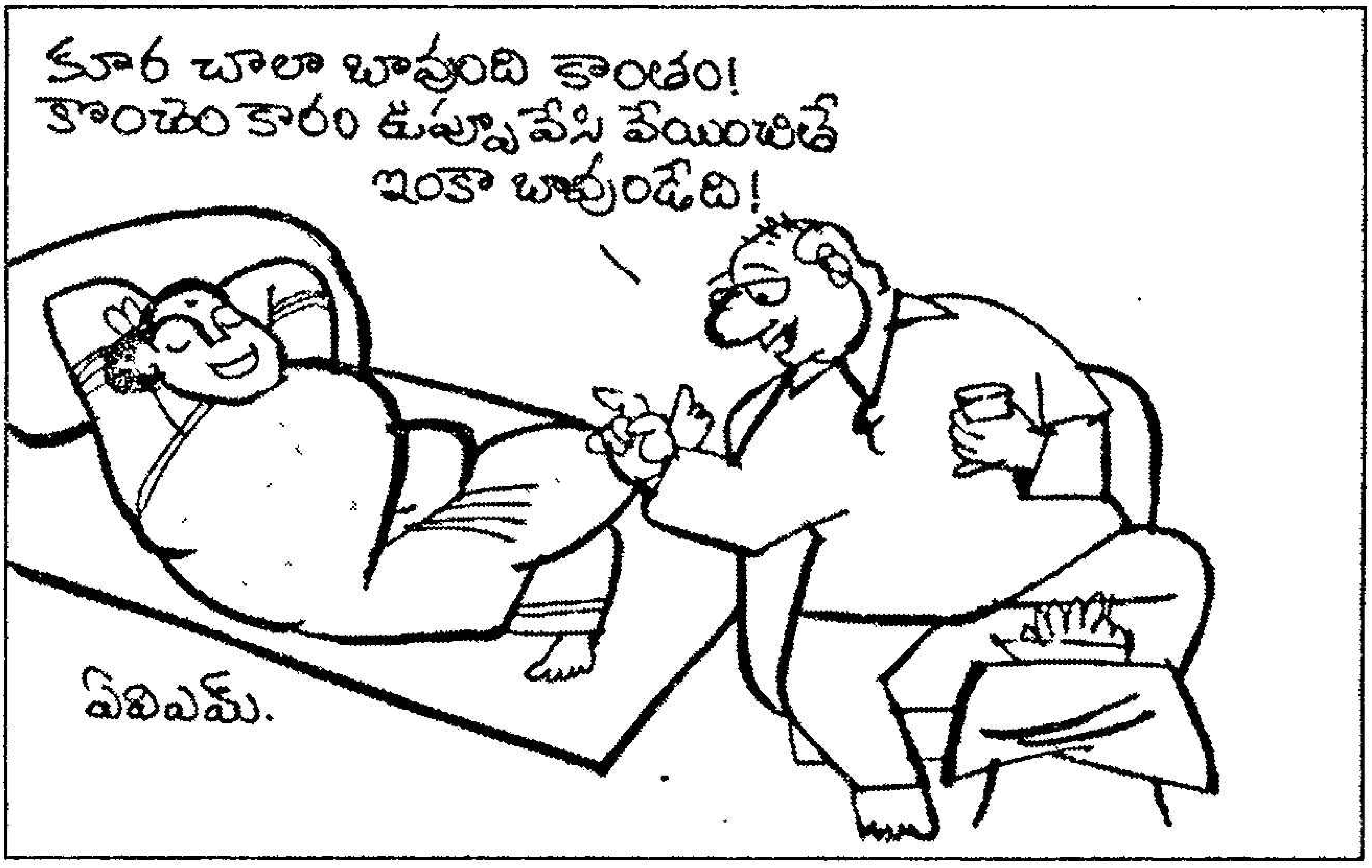

పోయిన ఆమె గురించి కంటే బ్రతికున్న నా గురించే నేను ఎక్కువ ఆలోచిస్తున్నాను... వ్యథ పడ్తున్నాను... ఏడుస్తున్నాను. అక్కడ ఉన్న అందరూ 'ఇలాంటి మత్తయిదువు చావు ఎంత మంది కొస్తుంది? క్షణంలో రాలిపోయింది. ఎంత అదృష్టం చేసిందో!' అని అంటున్నారు! నాకు ఒక ప్రక్క నిజమే అన్పిస్తోంది. కానీ మరో ప్రక్క ఆమెకు ఈ హార్ట్ అటాక్ రాకుండా ఇంకా బ్రతికుంటే బావుణ్ణనిపిస్తోంది.

"అత్తమ్మా!" నాభుజం మీద చెయ్యి వేసింది దివ్య ఓదార్పుగా. క్షణంలో క్షణంసేపటిలో నేను మరలా గతంలోకి వెళ్ళిపోయాను.

'లేడీస్‌లో పెళ్ళిళ్ళయ్యాక ఇలా కొనసాగే స్నేహం చాలా అరుదు. మీకే కాదు అలాంటి స్నేహితురాలు మరెవరికీ దొరకరు అత్తయ్యా!' అనేది మా దివ్య. ఇది అక్షరసత్యం.

తను నాకోసం మాత్రమే వారానికి రెండు మార్లు వచ్చేది. నా దగ్గర ఏదో ఆశించి ఏనాడూ రాలేదు. కనీసం ఒకపూట అన్నం కూడా మా ఇంట్లో తినలేదు. తను బ్రాహ్మణ వంశంలో పుట్టింది. ఆ ఆచారాలను కడదాకా పాటించింది. కనీసం ఆ ఆచారాలు కూడా మా స్నేహాన్ని దూరం చేయలేదు.

చిన్నప్పుడు... చాలా చిన్నప్పుడు వాళ్ళమ్మ – ఆమె పేరు నాకు తెలియదు. ఆమెను అందరితో పాటు పద్మ కూడా "ఊచి" అనే పిల్చేది. 'అమ్మా' అని అనగా నేను వినలేదు. ఆమె మాత్రం – నన్ను వంటింట్లోకి రానిచ్చేది కాదు. మరలా భోంచేయకపోతే ఊర్కొనేదీ కాదు.

వరండాలోనే అన్నం పెట్టేది. తిన్నాక ఆ ఆకు నేనే తీసి వీధిలో వేయాలి. ముఖం తలుపు చాటున ఉంచుకుని, చేతులు మాత్రం బయట పెట్టి, ఆకు విసిరేసేదాన్ని. ఆ చిన్నతనంలో కూడా స్వంత ఆకు ఎత్తి వేయడానికి ఎంత చిన్నతనమో!

తర్వాత తర్వాత వంటింటి గుండా మిత్తాయిలుండే రూములోకి పోనిచ్చేది... అదో ఆనందం... ఈనాడు కోటి ఇచ్చినా రాని

ఆనందం.

పద్మ తుది ప్రయాణానికి తొందరపెడ్తున్నారు. మనిషి విలువ ఇంతేనా? ఈ మాత్రానికేనా నాదీ, నేను అనే స్వార్ధంలో నీలుగుతాం? పద్మ ప్రాణం పోగానే కట్టె అయిపోయిందా? నా ఇల్లు, నా సంసారం అన్న పద్మ ఇప్పుడు పలకదేం?... ఒక్క వారం రోజులు ఆమె రాకపోతే పిచ్చిదానిలా అయిపోయే నాకు ఇప్పుడు పిచ్చిపట్టదేం?...

నా కళ్ళలో కన్నీరు ఉబికి, చెంపల మీదుగా జారుతోంది. సభ్యత కోసం అణుచుకోవాలనుకుంటున్నా ఏడుపు ధ్వని గొంతును చీల్చుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. ప్రక్కకు తిరిగి కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటున్నా, ఊరుతూనే వున్నాయవి.

"పాపం! మంచి స్నేహితులు!" అంటున్నారెవరో, 'నిజమా?' మాది మంచి స్నేహమా? ఎప్పుడూ అనుకోలేదలా.. నా జీవితంలో పద్మ... ఆ జ్ఞాపకాలూ, సహజం అన్పించేది నాకు... తన జీవితంలో నేనో భాగం. తను తింటే నాకు సంతోషం, నేను సుఖంగా ఉంటే తన కిష్టం. నేను చూసిందల్లా తనకి చూపించాలని... నా సరదాలని తనతో పంచుకోవాలని... ఈ భావాన్ని ఏమంటారు? ప్రేమా? అవును. ప్రేమ కాకపోతే ఈ కన్నీళ్ళెందుకు వస్తాయి? ఒక ఆడ, మగ మధ్య వుండే కొన్నాళ్ళ స్నేహాన్నే ప్రేమ అంటున్నాం కదా! మరి మామధ్య ఇన్నేళ్ళ స్నేహం ప్రేమ కాకపోతుందా?

నేను కారులో వాళ్ళ ఊరు కమ్మపాలెం వెళ్తే నాకు పెట్రోలు ఖర్చవుతుందని ఎండా వానా అనుకోకుండా నాకోసం వచ్చే పద్మ ప్రేమను ఏమంటారు?

ఒకరిని ఒకరు కావాలనుకోవడం ప్రేమ అయితే, అవకాశవాదం, స్వార్ధచింతన లేని స్నేహం ప్రేమ అయితే మాదీ ప్రేమే. అది అర్ధ శతాబ్దపు ప్రేమ.

'పద్మా! ఐలవ్‌యు'

ఇప్పుడు - నాలుగు రోజుల్లో ప్రేమించుకుని, తల్లి తండ్రుల్ని కాదనుకుని వెళ్ళిపోయి, పెళ్ళయ్యాక ఒకరితో ఒకరు సర్దుకోలేక, విడిపోయే ప్రేమలాంటి ప్రేమ కాదు మాది.

తొమ్మిదో తరగతిలో రెండో బెంచీలో కూచుని, నాచెయ్యి పట్టుకుని "దా! ఇక్కడ కూర్చో!" అని పద్మ అన్న క్షణామే నా తొలిప్రేమ ప్రారంభమయింది. నిన్నటిదాకా ఇద్దరం ఒకటిగా మెలిగాం.

ఈ రోజు ఒకరు రాలిపోయారు. రేపు నేను రాలిపోతాను. కానీ, మాప్రేమ చరిత్ర ఈ తరంతో పరిసమాప్తం కాదని నేను అనుకుంటున్నాను.

ఛాందసాలు వంశపారంపర్యంగా వస్తున్నట్టే 'ప్రేమంటే ఇదే' అని అందరూ గుర్తుగా చెప్పుకుంటారు. నాకు తెలుసు. మా ప్రేమ అందరి మనసుల్లో శాశ్వతం.

'పద్మా! ఒక్కసారి తిరిగి జీవించు. నీకోసం తపిస్తున్న ఇంతమందిని చూసేసి తృప్తిపడి మరలా మరణించు' నా మనసు పిచ్చిగా ఆక్రోశిస్తోంది.

ఎవరో ప్రక్కకు వచ్చి నిలబడినట్టు అన్పించి తలెత్తాను. "మీరు మీ స్నేహితురాలు లేదని మమ్మల్ని మరచిపోతారు కాబోలు" చప్పున లేచి నిల్చున్నాను. రామ్మూర్తి కళ్ళల్లో తడి.

ఆ మాట అతను స్వార్ధంతో అనలేదు. భార్య మృతి తాలూకు విషాదం అతని మనసును బాగా బలహీన పరచినట్టుంది. లేకపోతే ఇన్నేళ్ళల్లో ఏనాడూ నాతో అంత చనువుగా మాట్లా

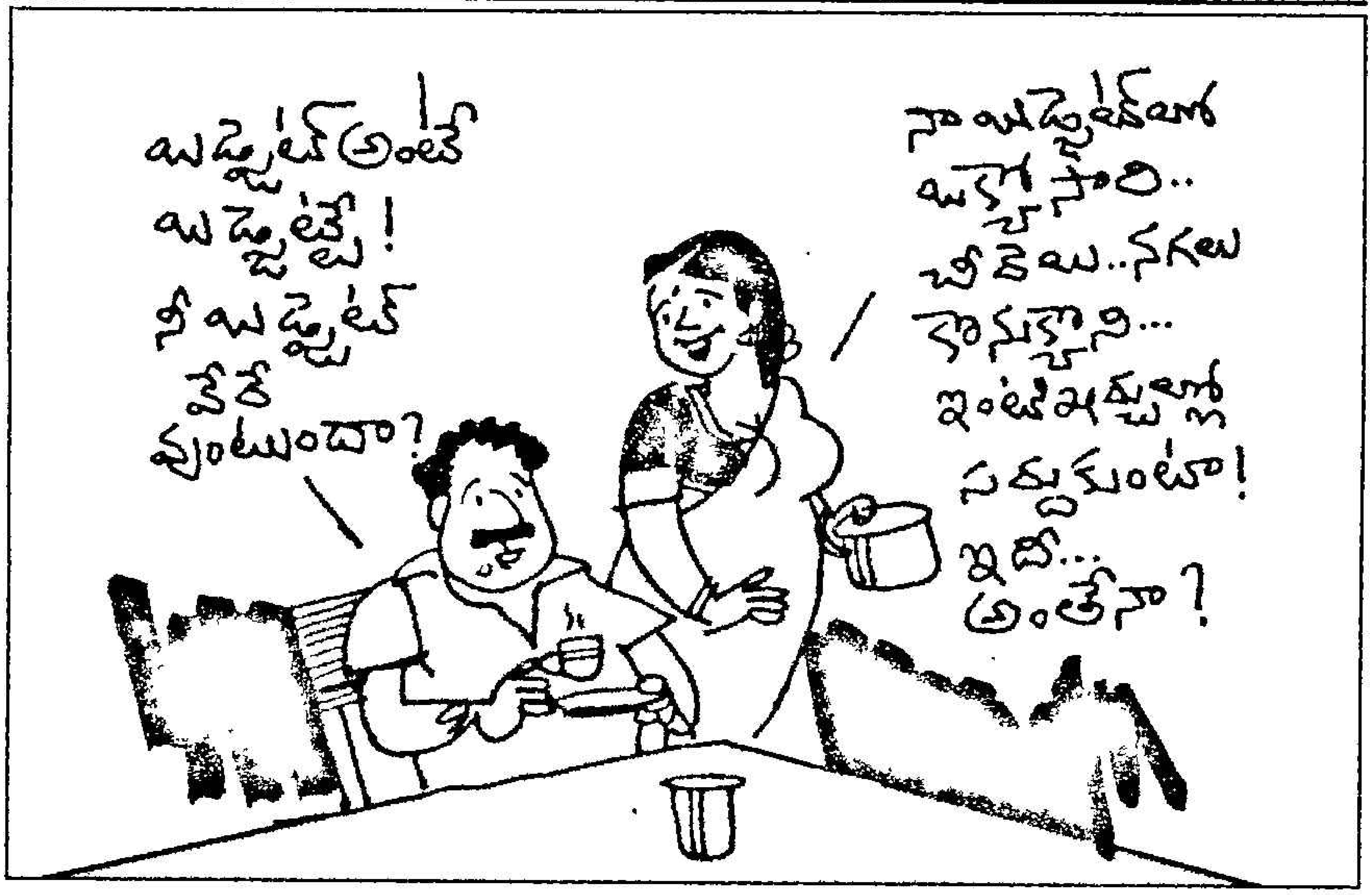

డింది లేదు. అంత నిస్వార్థపరుడు ఆయన.

ఎప్పుడైనా, ఎలాంటి పరిస్థితుల్లో అయినా, 'పద్మని రెండు రోజులు పంపించరా?' అని అడిగితే చాలు. వెంటనే పంపించేవారు. ఆయన ఒంటరిగా ఎన్ని ఇబ్బందులు పడ్డా పద్మ ఆనందాన్ని కాంక్షించే మనిషి. ఒకరి ఆనందాన్ని కాదనలేని సంస్కారి.

పద్మను తీసుకొచ్చి నాదగ్గర వదిలి తను మాత్రం ఓర్పుగా ఎన్ని గంటలైనా సరే ఎక్కడెక్కడో తిరిగి వచ్చి తీసుకెళ్ళేవారు.

సినిమాకు టిక్కెట్లు కొనిచ్చి, తాను మాత్రం తన ఫ్రెండ్స్‌తో గడిపి తిరిగివచ్చేవారు.

ఇలాంటి సంఘటనలు మా జీవితంలో కోకొల్లలు... ఒకసారయితే మేము టూర్‌కి ప్రయాణమవుతూంటే ఇద్దరూ వచ్చారు.

"నేను పద్మను కూడా తీసుకెళ్తాను" అని అంటే...

"ట్రెయిన్ ఎన్ని గంటలకు?" అని మాత్రమే అడిగి, హడావిడిగా తను ఊరుకెళ్ళి పద్మ బట్టలు తెచ్చి స్టేషన్‌లో అందించిన వైనం నేను మర్చిపోలేదు.

ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే అతని సహకారం లేకపోతే మా స్నేహం కొనసాగేదే కాదు. మా స్నేహంలో పది పోగులు ఉంటే అందులో తొమ్మిది పోగులు ఆయన సహకారంతోనే అల్లుకుని ఉండేవి. అదే మాట ఆయనతో మనస్ఫూర్తిగా అని "మిమ్మల్ని మర్చిపోతే నా అంత కృతఘ్నురాలు మరొకరుంటారా?" అన్నాను. ఇదే మాట మా శ్రీవారు కూడా అన్నారు... మా బంధువర్గం సమస్తం అంది.

రామ్మూర్తిగారిని ఎవరో పిలిచారు. గుండెల్ని వణికించే ఇంత దుఃఖంలో కూడా నాకు అర్థమయింది. నా స్నేహితురాలి విగత శరీరం ఆఖరి ప్రయాణానికి సిద్ధమైందని.

సభ్యత ముసుగులో గొంతు దగ్గర భద్రంగా దాచుకున్న నా కన్నీటికుండ బ్రద్దలయింది.

సందేశం

బ్రహ్మానందరావు ఆనందానికి అవధుల్లేవు...

ఆనందం పట్టలేక జుత్తు పీక్కుందామనుకున్నాడు...

బట్టతలపై వెండి రంగులో మెరుస్తున్న నాలుగు వెంట్రుకల్లో ఒకటి తగ్గిపోతుందని... భయపడి ఆగిపోయాడు...

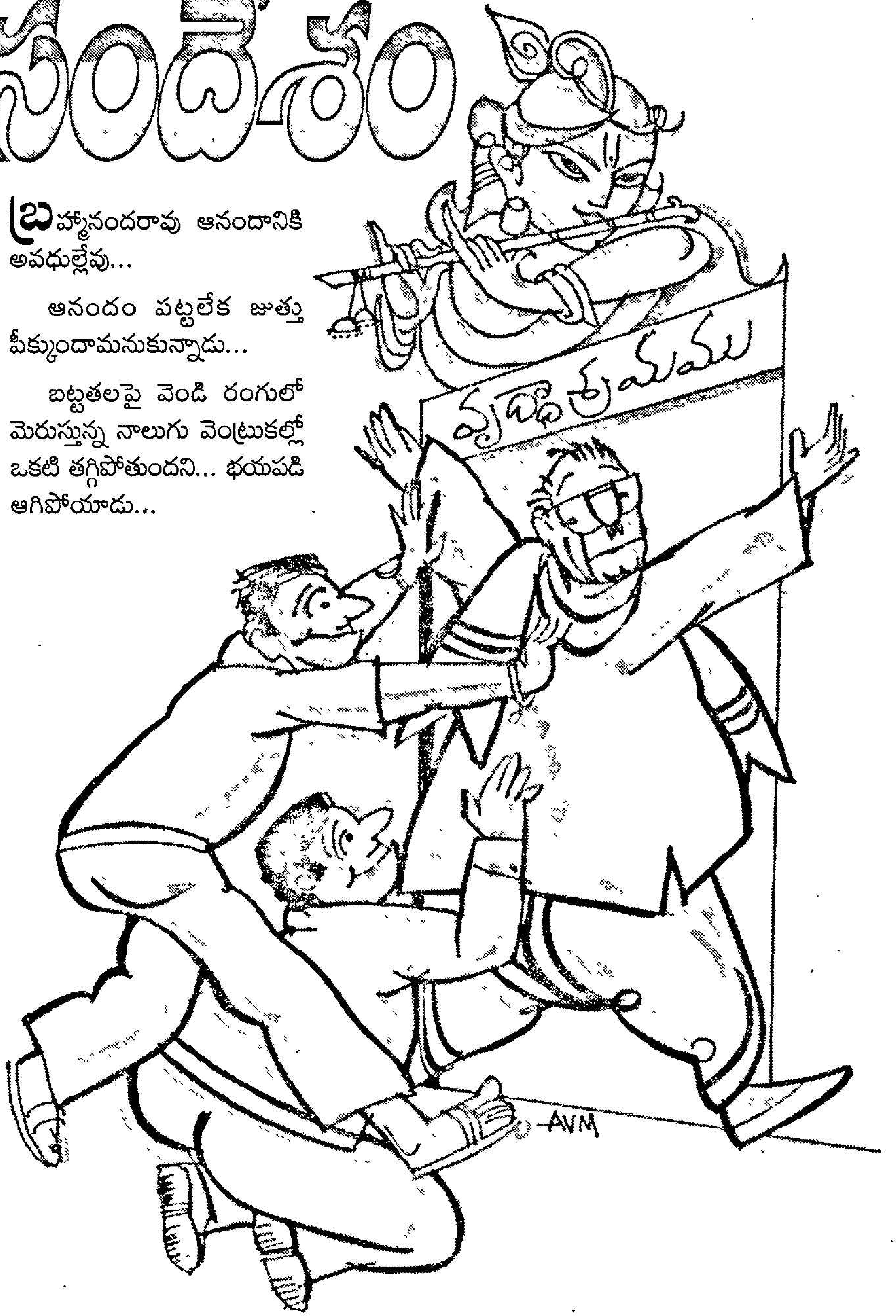

"ఏమండీ... అతిథులంతా వచ్చే వేళ యింది... తొందరగా తయారయి చావండి..." రాజేశ్వరి హుకుంతో... ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు...

"షష్టిపూర్తి చేసుకునేది చావటం కోసమే మిటే?..." గట్టిగా నిలదీద్దామనుకున్నాడు... 'కొరివితో తల గోక్కోవటమెందు కులే,... అని మౌనంగా ఉండిపోయాడు.

బ్రహ్మానందరావు షష్టిపూర్తి ఏర్పాట్లు ఘనం గా జరుగుతున్నాయి... విశాఖపట్నంలోని గుర జాడ కళాక్షేత్రం – ఇందుకు వేదికైంది. బ్రహ్మా నందరావు కోటీశ్వరుడు... అతని వ్యాపారం అనేక ఇతర పట్టణాలకు సైతం విస్తరించి ఉం ది... ఇద్దరు సంతానం. పెద్దకొడుకు వ్యాపారా న్ని అందిపుచ్చుకున్నాడు... ఎం.బి.ఎ. చదవ డంతో ఆధునిక దృక్పథాన్ని మేళవించి మరీ బిజినెస్‌ని ఇంప్రూవ్ చేసాడు...

చిన్నకొడుకు ఇంజనీర్... కాలక్షేపం కోసం ఉద్యోగం చేసినా... వ్యాపారమంటే మరింత ఆసక్తి... రాజకీయ నాయకులతో మంచి రిలే షన్‌షిప్ మెయింటెయిన్ చేస్తుంటాడు...

ఆడిటోరియం వేలాదిమంది జనంతో కిట కిటలాడుతోంది... ప్రముఖులంతా హాజరవు తుండటంతో... బ్రహ్మానందరావు ఉబ్బి తబ్బి బ్బయ్యాడు... పత్రికల్లో అభినందన సందేశా లు, భారీగా ప్రకటనలూ రావటంతో – తనలో తానే కొడుకులకు కృతజ్ఞతలు చెప్పుకున్నాడు. ప్రసంగాల్లో బ్రహ్మానందరావుని ఆకాశానికెత్తా సారంతా!... బండెడు దండల్ని అవలీలగా మెడ లో వేసుకొన్నాడు... తన వంతు రాగానే బ్రహ్మా నందరావు "ఈ సత్కారం ఓ మంచి తల్లిదం డ్రులకు మంచి కొడుకులు చేసి నది... చరిత్రలో చిరస్థాయిగా నిలిచి పోతుంది... ఈ షష్టిపూర్తి మహోత్సవాన్ని చూసి ప్రతి తండ్రీ పులకించి పోవాలి... ప్రతి కొడుకూ ప్రేరణ పొందాలి... ఇంతటి మహత్కార్యానికి నా బిడ్డలు ఆదర్శనీయులు కావటం నేనెన్నటికీ మరిచిపోలేని అద్భుతమైన విషయం..." తాదా త్మ్యంతో మాట్లాడాడు. సభ చప్పట్లతో మారు మ్రోగిపోయింది...

తదుపరి బ్రహ్మానందరావు పెద్దకొడుకు మైక్ అందుకున్నాడు...

"మా తండ్రిగారి షష్టిపూర్తి మహోత్సవానికి హాజరయిన మీ అందరికీ నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదములు!... మమ్మల్నింతగా తీర్చిదిద్దిన మా తల్లిదండ్రులకు ప్రతీకారంగా... సారీ... కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా... సమాజాన్ని జాగృత పరిచే మరో మహోన్నత కార్యక్రమానికి శ్రీకా రం చుట్టబోతున్నాం. దానిని కూడా మీరు విజ యవంతం చేయాలి. వివరాలు నా సోదరుడు విన్నవిస్తాడు...".

చిన్నకొడుకు సందీప్ వేదిక మీదికొచ్చాడు.

"ఇంతటితో మా తల్లిదండ్రులకు మాతో ఉండవలసిన అవసరం తీరిపోయింది. మమ్మ ల్ని వారెంత బాగా చూసుకున్నారో... అంతకు రెట్టింపుగా మేము వాళ్లని చూడాల్సిన బాధ్యత మాపైన ఉంది. ఊరేగింపుగా వాళ్లని మనమం తా కలిసి తీసుకువెళ్లాలి. వృద్ధాశ్రమంలో వాళ్లి ద్దరికీ కలిపి ఏర్పాట్లు చేసాం..."

బ్రహ్మానందరావు ఒక్కసారిగా అదిరిపడ్డా డు. దాదాపు సీటులోంచి కిందికి జారిపడినం తగా భయపడ్డాడు. తన కొడుకుల వేపు ప్రాధే యపూర్వకంగా చూసాడు. ఈ చివరి కార్యక్ర మాన్ని రద్దు చేసేయమని!...

ఎం.వి.జె. భువనేశ్వరరావు

రెండు గంపలు... కావడి సిద్ధమయ్యాయి...

అలనాడు కావడిని ఒక్క శ్రావణుడు మోస్తే... ఈసారి ఇద్దరు శ్రావణులు సురేష్, సందీప్‌లు మోస్తున్నారు...

పుట్టుకతో గుడ్డివాళ్లయిన తల్లిదండ్రులను ఆనాటి శ్రావణుడు మోస్తే... కళ్లుండీ పిల్లల మనసుల్లోని భావాలను చూడలేకపోయిన తల్లిదండ్రులను... సురేష్, సందీప్ మోస్తున్నారు. రెండు గంపల్లో తల్లిని, తండ్రినీ వేరువేరుగా కూర్చోబెట్టారు. మేళతాళాలు, మంగళ వాయిద్యాలతో మార్మోగుతోందా ప్రాంతం. బాణాసంచా ప్రేలుళ్ళతో మరింత వేడుకగా ఉంది. రోడ్డంతా జనం బారులు తీరి వింతగా చూస్తున్నారు. వందలాది జనం వెంటరాగా - సురేష్, సందీప్‌లు బ్రహ్మానందరావు దంపతులను వృద్ధాశ్రమానికి అప్పగించారు.

"ఏంట్రా సురేష్! ఇదేమైనా బాగుందా?... ఇంట్లోనే హాయిగా మీతో కలిసి ఉండేవాళ్ళంగా... ఇక్కడెలా బ్రతకటం?..."

అమాయకంగా అడిగాడు బ్రహ్మానందరావు.

"మీరు ఎటువంటి టెన్షన్‌లూ లేకుండా... ప్రశాంతంగా ఉండాలనే ఇక్కడకు తీసుకొచ్చాం నాన్నగారూ... మిమ్మల్ని దూరంగా ఉంచి... మేం మాత్రం సంతోషంగా ఉండగలమా?" సముదాయించాడు సురేష్.

"మా కోసం... మమ్మల్ని దూరంగా పంపి... చదివించి... మీరు చేసిన త్యాగం ముందు ఇదెంత డాడీ...? మీరు చూపిన మార్గంలోనే మేం ముందుకు సాగుతున్నాం. వస్తాం మరి!..."

సందీప్ మాటలకు ఖిన్నుడయ్యాడు బ్రహ్మానందరావు.

బ్రహ్మానందరావుకంతా అయోమయంగా ఉంది.

షష్టిపూర్తి మహోత్సవం జరిగాక... హాయిగా తనవాళ్ళతో గడుపుతూ... సంతోషంగా ఉండాలనుకొన్నాడు. తానొకటి తలిస్తే... మరొకటి జరిగింది. తన కొడుకులింత బాహాటంగా... తనని వృద్ధాశ్రమానికి పంపించేస్తారని కలలో కూడా ఊహించలేదు.

తప్పంతా తనదే... ఇన్‌కమ్‌టాక్స్ ప్రోబ్లమని చెప్పి... ఆస్తంతా వారి పేర్న వ్రాయటం వల్లనే ఇంతటి ముప్పు ఏర్పడింది.

రోజంతా భారంగా గడిచింది.

ఆగలేక... ఇక వేగలేక... సురేష్‌కి ఫోన్ చేద్దామని వెళ్ళాడు...

"ఇక్కడి నుంచి ఫోన్ చేయటాన్కి వీల్లేదండీ. ఫోన్ కాల్స్ వస్తే... మేమే మిమ్మల్ని పిలుస్తాం..." చిరాకు పడింది ఆ వృద్ధాశ్రమంలోని ఉద్యోగి.

బ్రతిమలాడాడు బ్రహ్మానందరావు...

"ఈ ఒక్కసారికే"నని ఫోనిచ్చింది...

"నాన్నా... ఇంటికి మరలా వద్దామని ప్రయత్నించకు... నువ్వు ఫోన్ చేస్తే... బిజినెస్ మీదుండే కాన్సంట్రేషన్ దెబ్బ తింటుంది. నువ్వింటికొచ్చావనుకో... పిల్లలు నీతో ఆటలాడుకుని... చదువు ఎగ్గొడతారు. ఈ మధ్యనే ఎల్‌కెజి నుంచే ఐఐటి ఫౌండేషన్ కోర్సులో వాళ్ళని జాయిన్ చేశాం. ఫుడ్ బాగానే ఉంది కదా! ఆరోగ్యం జాగ్రత్త..." కనీసం బ్రహ్మానందరావుని మాట్లాడనివ్వకుండానే... ఫోన్ పెట్టేసాడు సురేష్.

వృద్ధాశ్రమానికి సందీప్ రాగానే... బ్రహ్మానందరావుకి పోయిన ప్రాణం తిరిగొచ్చినట్ల

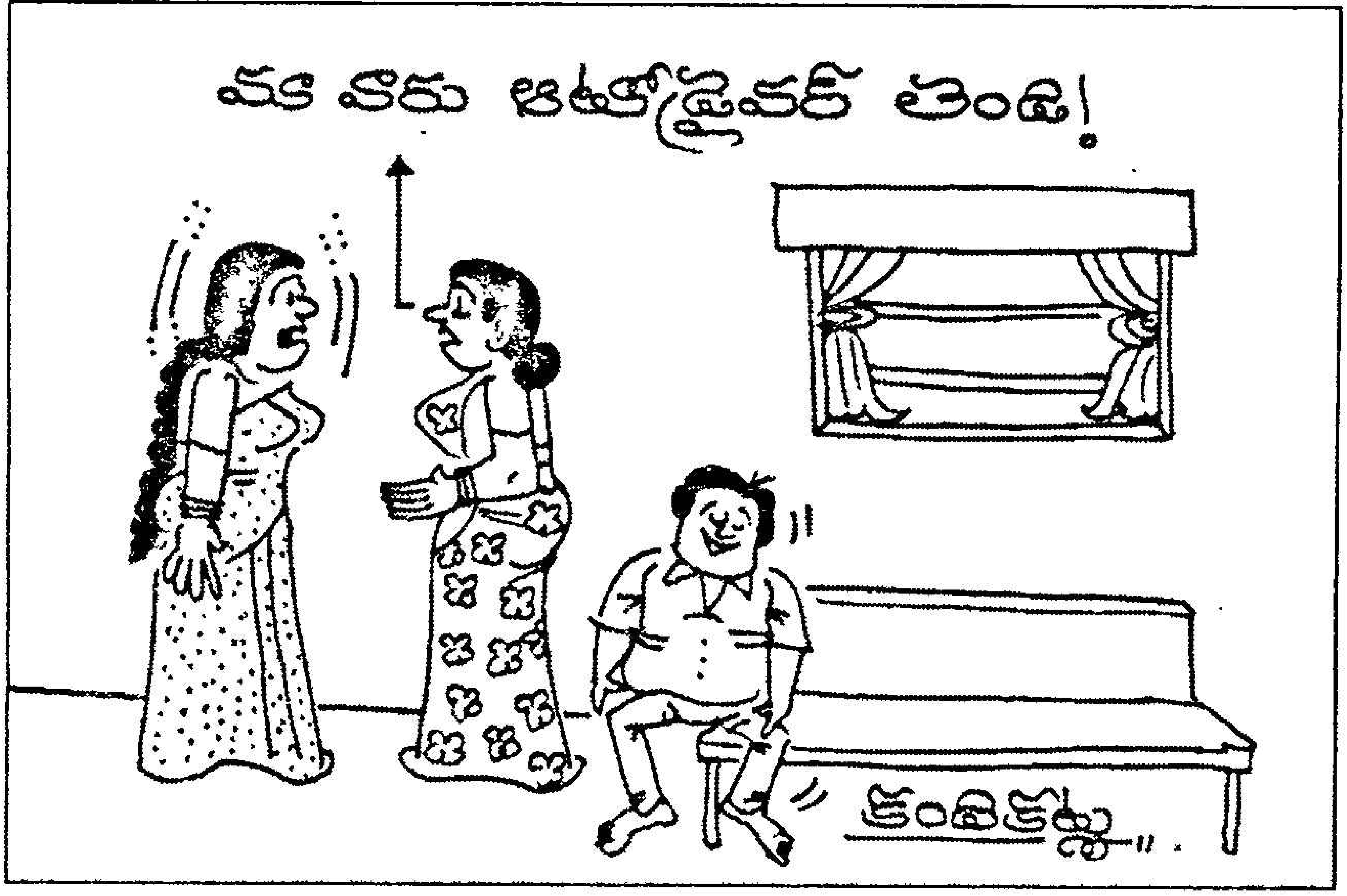

యింది... రాగానే గట్టిగా కౌగిలించుకున్నాడు... సందీప్ తీసుకొచ్చిన పండ్లు, బట్టల వేపు కన్నెత్తయినా చూడలేదు. "నాయనా... సందీప్... నువ్వయినా మా మాట వినరా... మమ్మల్ని తీసుకుపోరా..." జాలిగా ఉంది బ్రహ్మానందరావు పరిస్థితి.

సందీప్‌కి కూడా బాధగానే ఉంది. అయినా తమాయించుకొని "లేదు నాన్నా... నువ్వక్కడికొస్తే... బిజినెస్ వ్యవహారాలు చూస్తానంటావు... ప్రశాంతంగా ఉండలేవు. ఆరోగ్యం డిస్టర్బవుతుంది. మా చదువు కోసం మీరు త్యాగం చేసారు... ఇప్పుడు మీరు ఆరోగ్యంగా ఉండటం కోసం మేం త్యాగం చేస్తున్నాం... అర్థం చేసుకోండి నాన్నా..." అనునయంగానే చెప్పాడు.

బ్రహ్మానందరావుకు ఆనందం బదులు విచారం కలిగింది. కన్న కొడుకుని ఎదిరించలేదు... కనీసం బెదిరించలేదు. ఏమీ చెయ్యలేని నిస్సహాయ స్థితి.

తనెంతగానో ప్రేమించే బిడ్డలకు అప్పుడే భారమై పోయాననే బాధ మరింతగా వేధిస్తోంది. సూటిగా సందీప్‌నడిగేశాడు.

"నేనేం పాపం చేశానని నన్నిలా వేధిస్తున్నారా?... నేనేమైనా తప్పుచేసుంటే సరిదిద్దుకుంటాను..."

"మా క్షేమం కోసం, చదువు కోసం అంటూ మమ్మల్ని హాస్టల్లో ఉంచి చదివించావు... మాకూ నీలానే అన్పించేది... ఇంటికి వెళ్ళిపోవాలని... తల్లిదండ్రుల వద్దే ఉంటూ చదువుకోవాలని!. అలాగని వచ్చేసామా?... కష్టపడి... ఎంతో బాధపడి చదువుకోలేదా?... మేం వచ్చేస్తానంటే ఏం చెప్పేవాడివి?..."

"అయితే నాపై ప్రతీకారం తీర్చుకోవటాన్కి - నన్ను ఇక్కడికి తీసుకొచ్చేరా?... కనీసం నా మనవడ్ని, మనవరాల్ని ఒక్కరోజు ఇక్కడికి

పంపించండిరా..." రిక్వెస్టింగ్‌గా అడిగాడు.

"చెప్పాను కదా డాడీ... వాళ్ళు ఎల్‌కేజి నుంచే ఐఐటి ఫౌండేషన్ కోర్సు జాయినయ్యారు... ఎంతైనా చదువు ముఖ్యం కదా?... బోడి తాతా మనవడు అనుబంధాలు, అందమైన బాల్యం - ఇవేం వాళ్ళని రక్షించవు కదా!..."

సందీప్ మాటలు బాకుల్లా గుచ్చుకొంటున్నాయి.

"అర్థమైంది... నేనే మీకు బాల్యం లేకుండా చేసేనని... మిమ్మల్ని హాస్టల్‌కే అంకితం చేసేనని... మీరు నాపై కక్ష గట్టారు. అందుకే నన్నిలా బాధపెడ్తున్నారు. అంతే కదా!..."

సూటిగా... ఒకింత కోపంగానే అడిగాడు బ్రహ్మానందరావు. సందీప్ మరేం మాట్లాడలేదు.

బ్రహ్మానందరావుకి ఇప్పుడిప్పుడే విషయం అర్థమవుతోంది. తనతోపాటు ఆశ్రమంలోనున్న వాళ్ళందర్నీ కలిసి మాట్లాడాడు. తలొకటీ చెప్పారు.

"నా పిల్లలు ఆస్తి ముట్టగానే... మమ్మల్నిక్కడికి పంపేసారు. వేరే గత్యంతరం లేక ఇక్కడ పడుంటున్నాం..."

"మమ్మల్ని అనాథలుగా చేసి... అమెరికా వెళ్ళిపోయాడు వాడు. ముందు అమెరికా వెళ్తున్నాడని సంతోషించాం... ఎన్నో త్యాగాలు చేసి వాడ్ని చదివిస్తే... ఆ చదువు వల్లనే వాడు మమ్మల్నొదిలి ఎక్కడో ఉంటున్నాడు."

"నాతో వ్యాపారం చేసే రంగారావు తన పిల్లల్ని స్వంత వ్యాపారంలో పెట్టాడు... తన వద్దే ఉంచి చదివించుకున్నాడు. హాయిగా అందరూ కల్సి ఉంటున్నారు." "పిల్లల్ని నమ్మి... ఆస్తంతా తగలేసి చదివించాం. యిప్పుడేమో డబ్బులేక, సరైన ఆధారంలేక... ఈ శరణాలయంలో తలదాచుకొంటున్నాం."

"నెలా నెలా డబ్బు పంపటమే కానీ... మా పిల్లల్ని చూసి ఐదారేళ్ళు గడిచింది."

"పిల్లల అభివృద్ధిని కళ్ళారా చూస్తూ... కళ్ళు మూద్దామనుకొంటే... ఇదిగో నన్నిలా తీసుకొచ్చి ఇక్కడ పడేసారు."

"తల్లిదండ్రులకు దూరంగా ఉంటూ హాయిగా ఉండటమనేది - హాస్టల్‌లో ఉంచి - వాళ్ళకి మనమే అలవాటు చేశాం... ఇప్పుడు వాళ్ళకు మనతో కలిసి ఉండటం కష్టంగా ఉంటోంది."

ఒక్కొక్క మాట బ్రహ్మానందరావు చెవుల్లో మార్మోగుతోంది. కానీ తన కొడుకులు అటువంటి వారు కాదు. ఎందుకనో ఇవన్నీ చేస్తున్నారు. "నాకు కనువిప్పు కలిగించాలనేమో..." మనసులో ఏదో భావం మెదిలింది. ధైర్యం వచ్చింది. రాజేశ్వరిని తనతో రమ్మన్నాడు. సరాసరి ఇంటి ముందాగింది ఆటో...

ఎదురుగా సురేష్, సందీప్, కోడళ్ళు, మనవళ్ళు...

వాళ్ళని చూడగానే మరలా ఆటో ఎక్కి వెనక్కి వెళ్ళిపోదామనుకొన్నాడు... వారి ముఖంలో వెల్లివిరుస్తున్న ఆనంద మకరందాన్ని... మనోఫలకంపై ముద్రించుకున్నాడు...

"ఇప్పుడే ఫోన్ వచ్చింది నాన్నా... మీరు అక్కడి నుండి బలవంతంగా బయటకొచ్చేసారని... అందుకే మీ రాకకోసం ఎదురు చూస్తూ... స్వాగతం చెప్పటానికి కుటుంబమంతా నిలబడి ఉన్నాం..."

వాళ్ళ మాటలకి మరలా బ్రహ్మానందరావుకి నిజమైన ఆనందం కలిగింది.

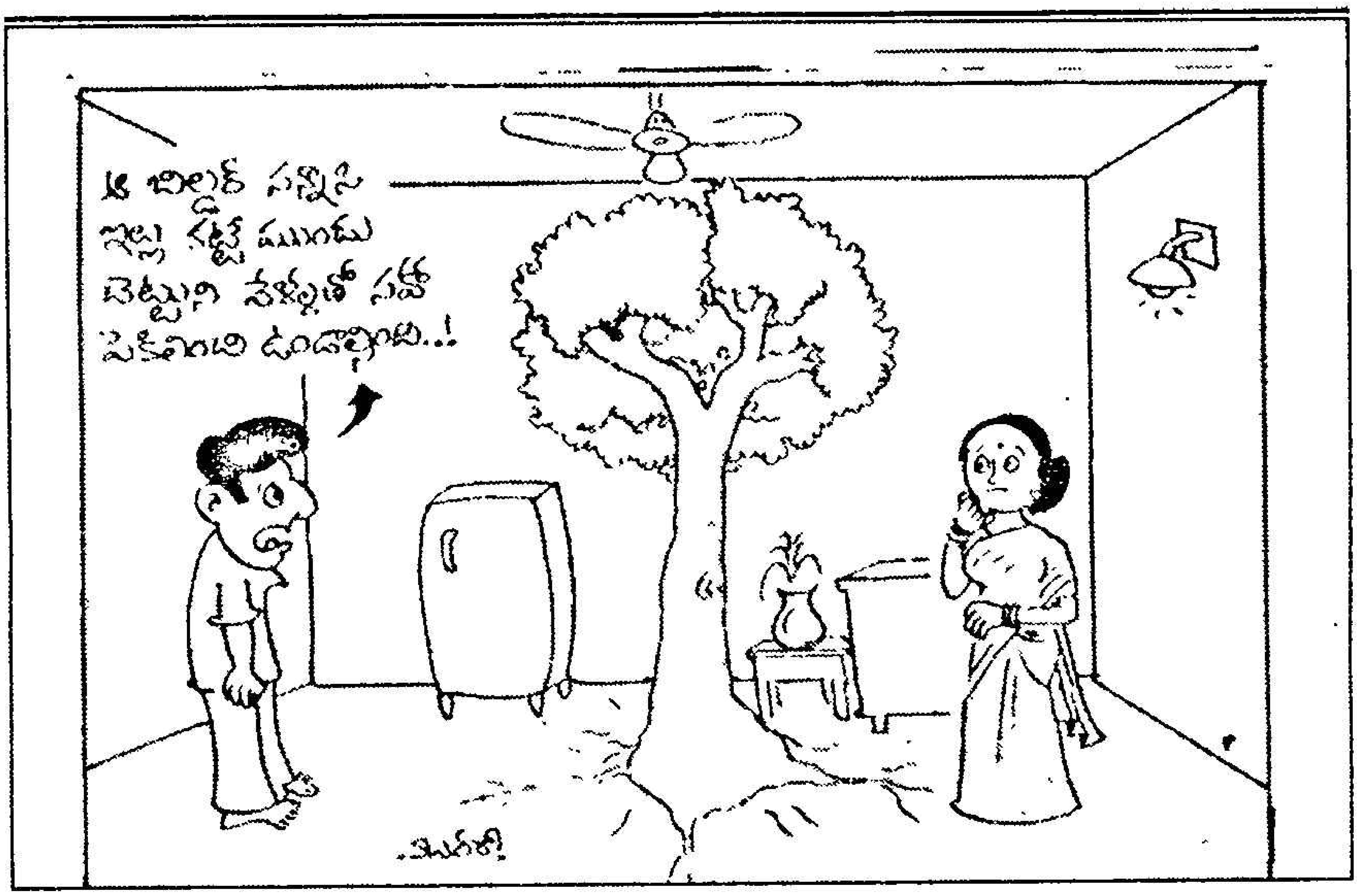

"అయితే నన్నుక్షమించేసారు కదా మీరు... మీరు కోల్పోయిన బాల్యాన్ని మీకు తిరిగివ్వ లేకపోయినా... నా మనవళ్ళకి అందమైన బాల్యాన్ని చవి చూపిస్తాను..."

సురేష్, సందీప్ కల్పించుకుని... "నీలో ఈ మార్పు రావాలనే... ఇంత చేయవలసి వచ్చింది... లేకుంటే నీ మనవళ్ళని కూడా మంచి చదువు కోసం హాస్టల్లో వేసేయమంటా వేమోనని భయమేసింది... మేం కోల్పోయిన అందమైన బాల్యాన్ని, తల్లిదండ్రుల ప్రేమనీ వారు కోల్పోకూడదు... ఇలా ఏ తల్లిదండ్రులూ ప్రవర్తించకూడదనే విషయం - పబ్లిక్ అంత టికీ తెలియాలంటే మీలాంటి ప్రముఖ వ్యక్తి పైన అయితేనే వర్కవుట్ అవుతుందని... గొప్ప పబ్లిసిటీ వస్తుందనీ... మిమ్మల్ని బాధ పెట్టాల్సి వచ్చింది... మమ్మల్ని క్షమించండి నాన్నా..." బ్రహ్మానందరావు కాళ్ళ మీద పడ్డారు... ప్రెస్ కెమెరాలు క్లిక్ మన్నాయ్...

★ ★ ★

"ఏమిటంటీ... ఈ పిచ్చి కలవరింతలు... లేవండి... ఎప్పుడూ పెందలాడే లేచేవారు. ఈ రోజు షష్టిపూర్తి జరుగుతోందనా ఎనిమిదయి నా లేవలేదు? పైగా క్రింద కూడా పడ్డారు."

తట్టిలేపింది బ్రహ్మానందరావుని భార్య రాజేశ్వరి...

అయోమయంగా కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నా డు...

రాజేశ్వరి చురచురా చూస్తూ... బెడ్రూమ్ లో నుంచి బయటకు వెళ్ళిపోయింది.

"ఇదంతా కలా?... నిజమేననుకొని తెగ భయపడిపోయాను..."

తనలో తానే నవ్వుకున్నాడు. షష్టిపూర్తి రోజున తానివ్వాల్సిన సందేశం కలలోనే రడీ అయిపోయినందుకు ఆ 'గొప్ప స్వప్నాని'కి 'థ్యాంక్స్' చెప్పాడు. ●

రైల్వే ఫ్లాట్‌ఫారం రష్‌గా ఉంది. కంపార్టుమెంట్స్‌లోకి జనం ఎగబ్రాకుతున్నారు.

ఆ కంపార్టుమెంట్‌లో - కిటికీ పక్కన లాంగ్ సీట్లో కూర్చుని ఉన్నాడు ఒక యువకుడు. తన పక్క సీటులో రుమాలు వేసి ఉంచాడు అతడు. ఆ పక్కన మరో ముగ్గురు సర్దుకు కూర్చుని ఉన్నారు. అక్కడకు వచ్చిన వారంతా రుమాలు వేసి ఉన్న ఆ సీటుకై వాకబు చేస్తున్నారు. ఆ యువకుడు ఖాళీ లేదన్నట్టు సైగ చేస్తున్నాడు.

"ఎవరైనా వస్తారా?" ఒకతను అడిగాడు.

ఆ యువకుడు ఏ జవాబూ ఇవ్వలేదు.

కొద్దిసేపటి తర్వాత అటు వచ్చిన ఒక ముసలావిడ "కాస్త సర్దుకోవచ్చుకదా" అంది.

యువకుడు ఏమీ మాట్లాడలేదు. కిటికీ వైపు తల తిప్పేసాడు.

చెప్పుదెబ్బ

మరికొంతసేపటి తర్వాత, ఒకతను అటు వచ్చాడు. "బాబూ కాస్త సర్దుకొని ఈ చిన్న పాపకు చోటివ్వు" అన్నాడు.

ఆ వ్యక్తి వైపు ఎగాదిగా చూసి తిరిగి కిటికీ వైపు తల తిప్పేసాడా యువకుడు.

"ఎవరైనా వస్తే లేస్తాను. సీటు ఇవ్వు" అంటూ ఒకతను ఆ రుమాలు తీయబోయాడు.

కస్సుమన్నాడు ఆ యువకుడు.

తమిళంలో మాట్లాడాడు. ససేమిరా సీటు ఇవ్వనంటున్నాడు. ఎవరో రావాలంటున్నాడు.

"తెలుగోడు కాదు. మనం చెప్పింది అతడికి అర్థంకాదు. వదిలేయండి" అన్నారు ఎవరో.

కిక్కిరిసిన జనం ఉండడంతో ఆ కంపార్టుమెంటులో గాలి ఆడడంలేదు. "రైలు కదిలితే బాగుణ్ణు. గాలైనా ఆడుతుంది" అనుకుంటున్నారు అంతా.

ఫ్లాట్‌ఫారం రద్దీతో గోలగోలగా ఉంది.

ప్రయాణీకులతో, వారిని సాగనంపేందుకు వచ్చిన వారితో, అమ్ముకునేవారితో, కూలీలతో గజిబిజిగా ఉంది అక్కడ వాతావరణం.

ఆ యువకుడు అంతటినీ కలియజూస్తున్నాడు. తన సొదలో తాను ఉన్నాడు. అతడు ఏమైనా అవకాశం ఇస్తాడేమోనని ఆ రుమాలు వేసిన సీటుని దక్కించుకోవాలని ఎంతో మంది ఆత్రంగా చూస్తూ నిల్చున్నారు.

కొద్దిసేపటి తర్వాత అక్కడకు వచ్చిన ఒక యువతి ఆ యువకుడుతో అంది "ఆ సీటు ఖాళీయేనా?"

ఆ యువకుడు ఆ యువతిని చూసాడు. చిన్నగా నవ్వేసి "ఖాళీయే" అన్నాడు ఆ రుమాలుని తీసేస్తూ.

ఆ యువతి గమ్మున ఆ సీట్లో కూర్చుండిపోయింది. చేతుల్లోని లగేజిని సీటు క్రిందకునెట్టింది. 'హమ్మయ్య' అనుకుంది.

ఆ యువకుడు రుమాలుతో మొహం తుడుచుకున్నాడు. దువ్వెనతీసి తల దువ్వుకున్నాడు.

అక్కడ ఉన్నవారంతా అతడి చేష్టలకు నివ్వెరపోయారు.

"ఆరి భడవా... నీకు తెలుగు వచ్చా?" అనుకున్నారు కొందరు దీనంగా.

అంతలోనే ఒక ముసలాయన జోగుకుంటూ అక్కడకు రావడం, సీటుకై వెతుకులాడుతుండడం చూసిన ఆ యువతి లేచి ఆయనకు ఆ సీటు ఇచ్చింది.

ఆ ముసలాయన "చల్లగా ఉండమ్మా" అంటూ ఆ సీటులో కూర్చున్నాడు.

ఆ యువతి పక్కగా నిల్చొంది.

ఆ యువకుడు తేలు కుట్టిన దొంగలా తెల్లముఖం వేసాడు.

జనం ముసిముసినవ్వులు నవ్వుకున్నారు.

రైలు కదిలింది. ●

బత్తుల వెంకట దుర్గా ప్రసాదరావు

తెలుగు పాఠకులకు ప్రతినెలా...

కంప్యూటర్ విజ్ఞానం

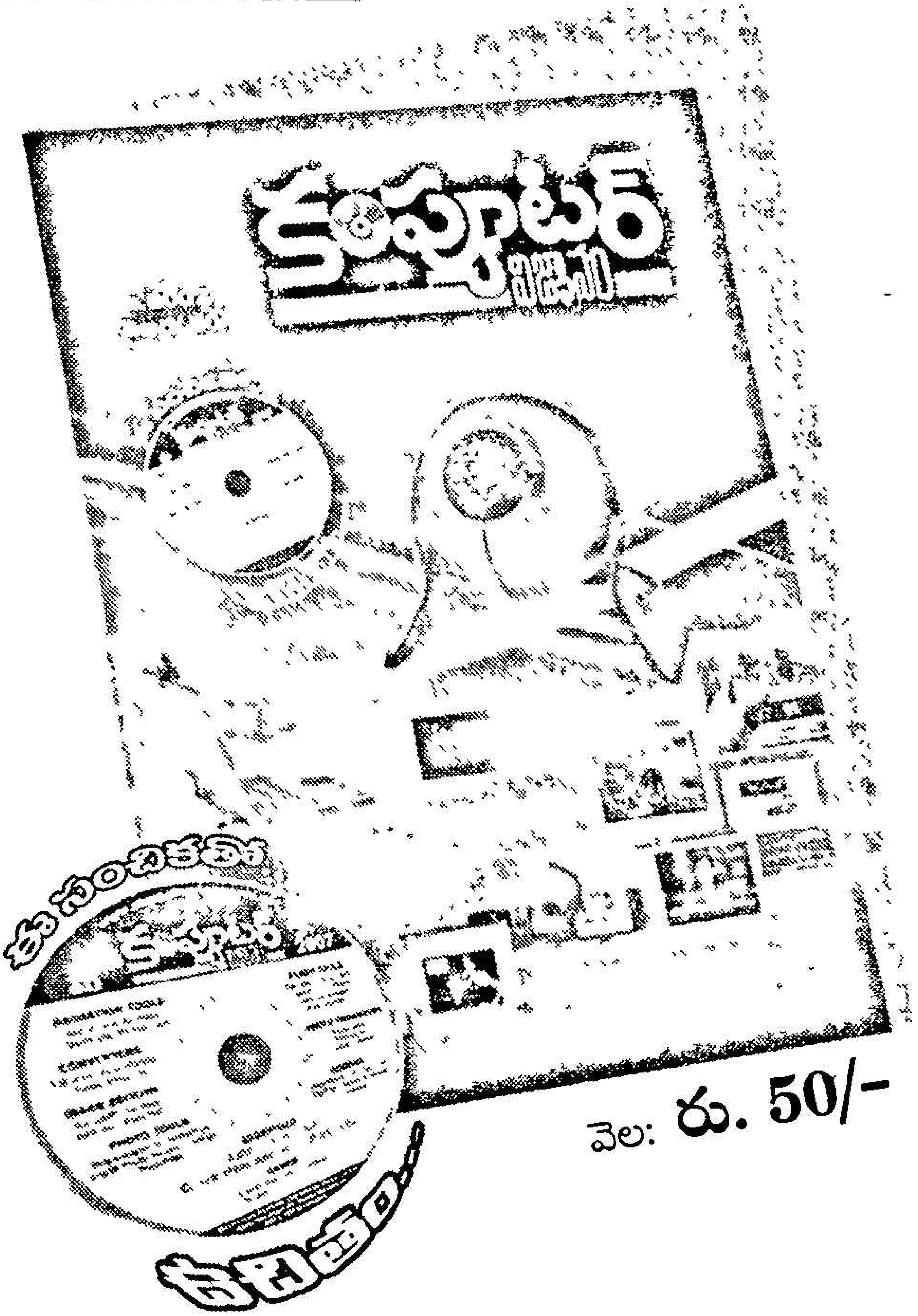

వెల: రు. 50/-

మీ దగ్గరలోని బుక్‌స్టాల్‌లో అడగండి

మీ సంచిక మార్కెట్‌లో ఉంది...

CD లో...

ANIMATION TOOLS
AnimPixels, Animator, Sqirlz Lite, PhototoFilm

CONVERTERS
Fotosizer, PowerBatch, 11view, Imagicon

IMAGE EDITORS
The GIMP, IrfanView, Inkscape, Paint.Net

PHOTO TOOLS
Hotpixeldetector, NoRedEye, Digital Photo Recovery, Merge, PhotoFiltre

FLASH TOOLS
Fardasaz EXE to SWF, Easy FLV FLV Player, Flash Decompiler, Flash Hunter

PHOTO ORGANIZERS
JetPhoto Studio, FotoTagger, PixMatrix, FxFoto

GOODIES
ScreenSavers, FunnyClocks, WallPaper Maker, Wallpaper Calendar

GAMES
SudokuToon, Mario Forever, Chicken Invandors, !MAGE!

ESSENTIALS
Auto Patcher XP
Quick Heal Anti-virus Plus 2007

ఇతర వివరాల కోసం సంప్రదించండి...

క్రిసెంట్ పబ్లికేషన్స్
[illegible] ఫోన్ 6662666, 6663666
[illegible] ఫోన్ 98666 558[illegible]
[illegible] [illegible]

చిర్రుబుర్రులాడుతున్నాడు ప్రొడ్యూసరు. అతనిప్పుడు అర్జంటుగా ఒక డెయిలీ సీరియల్ తీయాలి. ప్రజాభిమానం పొందిన ఛానల్‌లో మంచి స్లాట్ కూడా దొరికింది. పలుకుబడి ఉపయోగించి అది సంపాదించాడు.

ఈ రోజున సీరియల్ తియ్యడం ఓ బ్రహ్మ విద్యా అనుకున్నాడు గానీ దిగేదాకా లోతు తెలియదన్నట్లు కథ దొరకడంలేదు.

దొరకలేదంటే దొరకలేదని కాదు. దొరుకుతున్నాయి కానీ అన్నీ అన్నీగానే ఉన్నాయి. ఇద్దరు రౌడీ ఆడవాళ్లు, వాళ్లవెంట ఒక్కొక్కరికీ అరడజను మంది వాళ్లు చేసే పాడుపనులన్నింటికీ తాళంవేసే అసిస్టెంటు ఆడ కేరక్టర్లూ, దేభ్యం

కొత్తదారి

ఎవడిని పలకరించినా రీకేప్ వ్యవధి మరి కొంత పెంచితే బావుంటుందని, ఛమక్ ఛమక్ మనే క్లోజప్ షాట్లు మరికొంచెం పెంచితే బావుంటుందనీ చెత్త సలహాలు చెప్పేవాళ్లే గానీ పనికొచ్చే పాయింటు చెప్పే గట్టివాడు దొరకడంలేదు.

ముందు మొదలుపెడితే ఆనక కథ జీడిపాకంలా సాగదీయవచ్చట. అదేమైనా కొత్త విషయమా? అన్నీ జీడిపాకం వ్యవహారాలే.

కొత్త సీసాలో పాత సారా లాగా ఆ సాగదీయడంలో కూడా ఏదైనా కొత్తదనం ఉండేలా చూడండి అని మొత్తుకుంటున్నా ఎవరికీ చాత కావడంలేదు.

ఆ మధ్య ఒక రచయిత వచ్చాడు. ఒక ఎపిసోడ్ రాసుకొచ్చాడు. హీరో హీరోయిన్లు మహాబలిపురం వెళ్లారు. హీరో అదివరకోసారి మహాబలిపురం చూసేసాడు. హీరోయిన్‌కి అదే మొదటిసారి.

బీచ్ దగ్గర నిలబడి 'డార్లింగ్ అదిగో ఆ కొండమీద... వేణుగోపాలుడి వెన్నముద్ద' అంటూ కొండమీదున్న పెద్దరాయిని చూపించాడు. 'ఇదుగో బంగాళాఖాతం' అని సముద్రాన్ని చూపించాడు. హీరోయిన్ ఆనందపడింది.

ఇద్దరూ పాత లైట్‌హౌస్ మీదకి ఎక్కారు. 'నా కలల రాణీ అదిగో వేణుగోపాలుడి వెన్న

మొహాలు వేసుకుచూడ్డం తప్ప నోటమాటరాని డజను మగ కేరెక్టర్లూ హీనపక్షం కావాలి ఈ కథలకు.

అంతమంది ఆర్టిస్టులని వెతకడం మాటలతో పనికాదు. ఇప్పటికే కాస్త ముక్కూ మొహం ఉన్నవాళ్లంతా చిన్నతెర మీదకి వచ్చేసి, ఒక్కొక్కరూ రెండేసి సీరియల్స్‌లో నటించేస్తున్నారు. అన్ని సీరియల్స్‌లోనూ అదే కథ, అవే మొహాలు.

కొత్త మొహాల కోసం తపించిపోతున్నారు జనాలు. కొత్తమొహాలు కదా అని యాభైఏళ్ల ఆవిడకు మొగుడుగా పాతికేళ్ల కుర్రాడిని వేసినా ఎబ్బెట్టుగానే ఉంటుంది. ఓ మోస్తరుగా అయినా పాత్రకు నప్పేవాళ్లు కావాలి.

ఈ ముఖ్య పాత్రలు కాకుండా పనివాళ్లు, పాలవాళ్లు, డ్రైవర్లు ఇలా చిన్నాచితకా పాత్రలు పోషించేవారు కావాలి.

సరేనయ్యా ఏదో కిందామీదా పడి మన భాష వాళ్లు దొరక్కపోతే పరభాషా వాళ్లనైనా వెతుక్కొస్తాం అనుకుంటే ఇక్కడ ఇంకా లిటిగేష నొచ్చింది మరి ఇంతా ఏర్పాట్లు చేసుకున్నాకా పది కాలాలపాటు కథ నడవాలా?

ఎంతమందిని అడిగినా అయిదొందల ఎపిసోడ్లు వరకూ నడిపించి చేతులెత్తేస్తున్నారు తప్ప ఓ పుష్కరం పాటు సీరియల్ నడిపించే సత్తా ఎవడిదగ్గరా కనిపించడంలేదు.

పొత్తూరి విజయలక్ష్మి

ముద్ద, ఇదుగో బంగాళాఖాతం' అని చెప్పాడు.

ఆ తర్వాత ఇద్దరూ నడుచుకుంటూ కొబ్బరి బొండాలు తాగి వేరుశనక్కాయలు తింటూ అర్జు నుడి తపస్సు శిల్పందగ్గరకువచ్చారు. "మై స్వీట్ హార్ట్... అదుగో లార్డ్ కృష్ణాస్ బటర్ బాల్, ఇదుగో బే ఆఫ్ బెంగాల్" అని ఈసారి ఇంగ్లీషు లో చెప్పాడు.

తర్వాత ఇద్దరూ పాండవుల రథాల దగ్గరికి వెళ్లారు. హీరో "నా హృదయేశ్వరీ... అదిగో వేణుగోపాలుడి వెన్నముద్ద..."

వింటున్న ప్రొడ్యూసర్‌కి తిక్కరేగింది.

"చాలాపు... వెధవ సొదా నువ్వూను. ఎంత సీరియల్ అయితే మాత్రం మేక తోకకు మేక లాగా చెప్పిందే చెప్తావు నీకేమైనా మెంటలా? చెప్పింది చాల్లే దయచెయ్" అని ఆ రచయితని తరిమేసాడు.

అట్లా వచ్చేవాళ్లు వస్తున్నారు... పోతున్నారు...

వ్యవహారం మాత్రం కొలిక్కి రాలేదు. ప్రొడ్యూసర్‌కి బి.పి. పెరిగిపోతోంది. "మీరూరికే ఆలోచించి ఆరోగ్యం పాడుచేసుకోకండి. సమయానికి సీరియల్ మొదలు పెట్టేద్దాం. పెద్ద బంగళాలో పనివాడు దుమ్ము దులుపుతూ మొదటి ఎపిసోడ్, ఇంకో బంగళాలో తోటమాలి తోటకి నీళ్లు పెడుతూ రెండో ఎపిసోడ్ తీసేద్దాం. అలా ఓ పది ఎపిసోడ్స్ కథ లేకుండా లాగించేయవచ్చు.

ఆనక దొరికిన కథనిబట్టి ముందుకి నడపొచ్చు. లేదా అవసరమైతే ఫ్లాష్‌బ్యాక్‌కి వెళదాం అని ధైర్యం చెప్పాడు డైరెక్టర్.

అవన్నీ అపద్ధర్మ సూత్రాలు. శుభమా అని సీరియల్ మొదలెడుతూ మొదట్లోనే ఈ అడ్డదారులెందుకని నిర్మాత బాధ.

ఆవేళ ఒక రచయితని రమ్మని చెప్పారు. అతనికోసమే కాచుక్కూచున్నారు.

"ఏమిటో ప్రతివాడూ రావడం, ఏదో ఒక సోది చెప్పడం... వినీ వినీ విసుగేస్తోంది" అన్నాడు ప్రొడ్యూసర్.

"అలా విసుక్కుంటే ఎట్లా? అవసరం మనది. ఏ పుట్టలో ఏ పామున్నదో చూద్దాం!" ధైర్యం చెప్పాడు డైరెక్టర్.

చెప్పిన సమయానికే వచ్చాడు రచయిత రావు.

"ఏమయ్యా నీపేరు ఉత్త రావేనా?" అడిగాడు డైరెక్టర్.

"ముందు చాలా పెద్ద పేరే ఉందండీ. కొండవీటి చాంతాడంత పేరు ఎందుకని అవన్నీ పక్కనపెట్టి రావు అని సింపుల్‌గా పెట్టుకున్నా. అందరూ నన్ను రావు అనే అంటారు" అన్నాడు రావు.

"అదిసరే. మరి నీకేమైనా వచ్చా? రాదా?" నేరుగా అడిగాడు ప్రొడ్యూసర్.

"భలే జోకేసారు" అన్నాడు రావు.

"జోకులకేంలే... కథ చెప్పు" విసుక్కున్నాడు ప్రొడ్యూసర్.

"ఒక మధ్యవయసు ఆవిడ ఉంటుంది" మొదలెట్టాడు రావు.

"చూడబ్బాయ్... వ్యాపారం అంతా తనే నడిపే ఆడావిడ, ఇంట్లో కూర్చుని గడపదాటని ఆవిడ మొగుడు –

ఒక్కొక్కరికీ ఇద్దరు పెళ్లాలు... ఇలాంటి

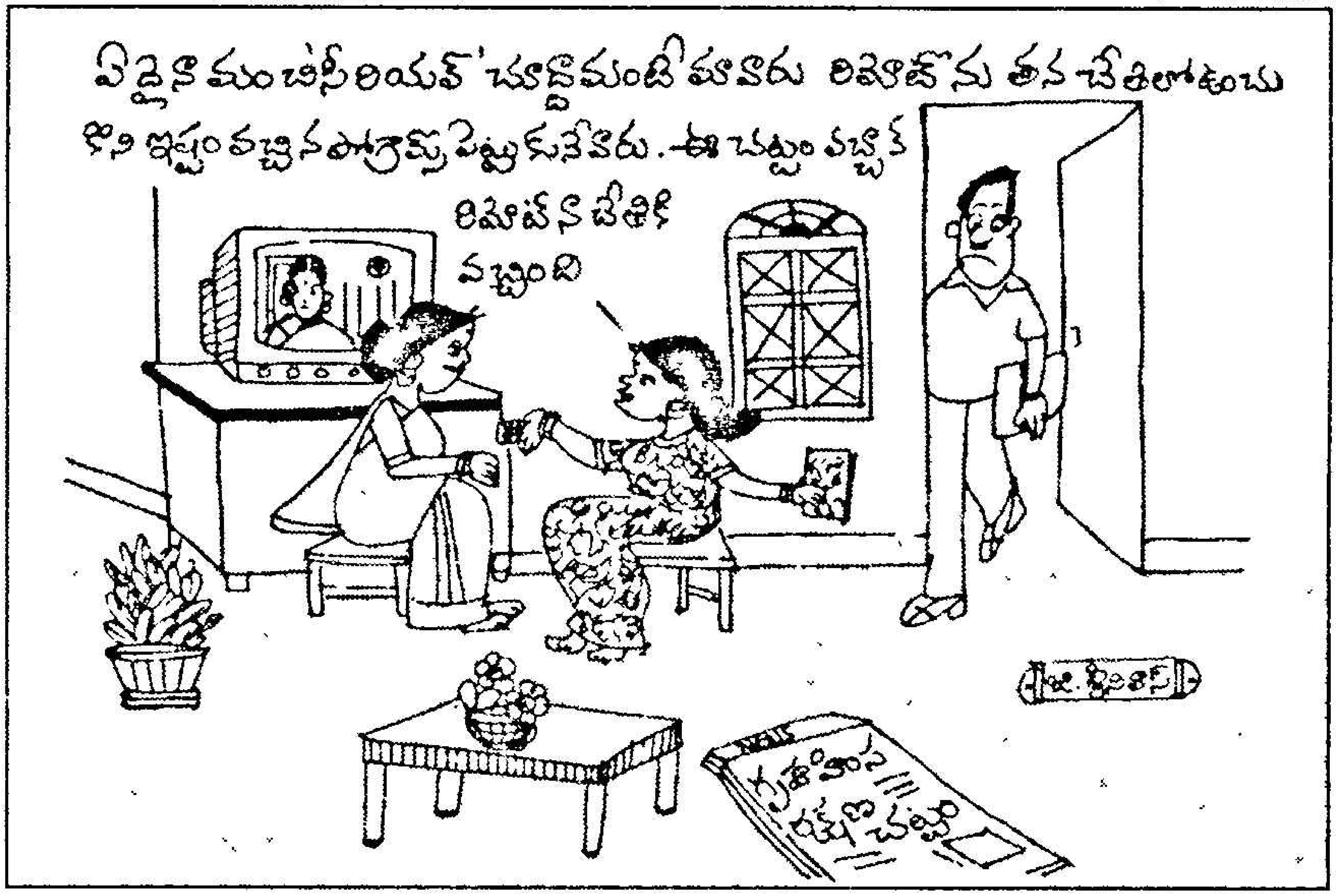

పాత చింతకాయ కథలైతే వద్దు. ఏదైనా కొత్తదనం ఉంటే చెప్పు వింటాం. లేదూ నీదోవన నువ్వెళ్లు" అసహనంగా అడ్డుపడ్డాడు ప్రొడ్యూసర్.

గతుక్కుమన్నాడు రావు. "ఏమిటీ ఆదిలోనే హంసపాదు?" అనుకున్నాడు. అంతలోనే ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడు.

"సరేనండీ! నేరుగా పాయింట్లోకి వస్తాను. నేనూ ప్రయోగం చేయాలనుకుంటున్నాను. అదేమిటంటే ప్రతిపాత్రకీ మూరెడు పొడుగు పేరు పెట్టడం" చెప్పాడు రావు.

"అదేమిటి పేరు పెద్దదైతే మాత్రం ఏం ప్రయోజనం?" అడిగారు శ్రోతలు.

"చాలా లాభాలున్నాయి. కథకి ప్రమేయం లేకుండా సీరియల్ నిడివి పెరుగుతుంది. పాత్రల సంఖ్య గణనీయంగా తగ్గుతుంది" చెప్పాడు రావు.

"గజిబిజిగా ఉంది. వివరంగా చెప్పండి" అడిగాడు ప్రొడ్యూసర్.

"ఉదాహరణకి హీరోయిన్ పేరు కమలిని. హీరో పేరు రాజేష్ అనుకుందాం. అపుడు సంభాషణ ఇలా ఉంటుంది. "కమలినీ నీ మనసులో ఏముందో చెప్తేకదా నాకు తెలిసేది!"

"రాజేష్, చెప్తేగానీ నా మనసులో ఏముందో నీకు తెలియకపోతే ఇక చెప్పి ఏం ప్రయోజనం చెప్పు?"

"అదికాదు కమలినీ... చెప్పకూడని విషయం ఎంత తప్పో, చెప్పవలసిన విషయం దాచడం అంతకు మించిన తప్పుకదా కమలినీ".

"రాజేష్...రాజేష్...నీకెలా చెప్పేది రాజేష్!"

"ఇలా జరుగుతుంది సంభాషణ కదా!" అన్నాడు రావు.

"అవునవును. అంతే. అలాగే సాగుతుంది"

అన్నారు శ్రోతలు.

"అదే హీరోయిన్ పేరు ప్రసన్నలక్ష్మి శివ కామసుందరీ ప్రమద్వర. హీరో పేరు శ్రీకృష్ణ వాసుదేవ పురుషోత్తమ భరద్వాజ" అపుడేమవు తుందో చూడండి...

"ప్రసన్నలక్ష్మి శివకామసుందరీ ప్రమద్వ రా! నీ మనసులో ఏముందో చెప్తేకదా నాకు తెలిసేది!"

"శ్రీకృష్ణ వాసుదేవ పురుషోత్తమ భరద్వాజా! చెప్తేగాని నా మనసులో ఏముందో..."

ఇలా సాగుతుంది. ఓ రెండు మాటలు మా ట్లాడేసరికి ఏ సబ్బో... టూత్‌పేస్టో వచ్చి ఆదు కుంటుంది. మామూలుగా రెండు ఎపిసోడ్స్ మేటరు ఇలా పెద్ద పెద్ద పేర్లు పెడితే పన్నెండు ఎపిసోడ్స్‌కి సరిపోతుంది..." చెప్పాడు రావు.

"ఇదేదో బానే ఉందే! కేరెక్టర్ల సంఖ్య కూడా తగ్గుతుంది."

"బానే ఉంది గానీ అంతంత పేర్లుపెడితే అసహజంగా ఉండదూ?" సందేహం వెలిబు చ్చాడు ప్రొడ్యూసరు.

"ఆ... నా మొహం. ఇప్పుడు మాత్రం అం తా అసహజత్వమే కదా! వాస్తవానికి ఆపరేషన్ చేయాలంటే ఒంటిమీదున్నవన్నీ ఊడబీకి ఒక గౌను తొడిగి నెత్తిన టోపీ పెట్టి అపుడు తీసికె ళ్తారు ఆపరేషన్ థియేటర్‌కి.

మరి మన సీరియల్స్‌లో అమిత ప్రమాద కరమైన ఆపరేషన్ చేసాకా థియేటర్‌లోంచి వచ్చిన పేషెంట్ పట్టుచీర, ఏడువారాల నగలు, పూలజెడా వేసుకుని స్ట్రెచర్‌మీద బయటికి వ స్తూంటే ఇది అసహజం అని ఎవరైనా అన్నా రా?

"చూడండి వీడు... స్కూల్లో ఎవరిదో పెన్సిల్ దొంగిలించుకొచ్చాడు..." కొడుకుపై భర్తకు ఫిర్యాదు చేసింది సుమతి.

"ఛ... తప్పు నాన్నా... అలా తేకూడదు. కావాలంటే నేను బోల్డన్ని పెన్సిళ్లు మా ఆఫీసు నుంచి తెచ్చిస్తానుగా..." హితబోధ చేసాడు తండ్రి.

కోట్లమీద వ్యాపారం అంటూ మాట్లాడే పాత్రలన్నీ పేవ్‌మెంట్ మీద దొరికే చీరెలు, షర్ట్‌లు, శాలువాలూ ధరించి ఫోజులు కొదు తుంటే ఇదేమిటని అడిగారా?

జనానికి కొత్తదనం కావాలి అంతే!" ధైర్యం చెప్పాడు డైరెక్టర్.

"సరే అయితే కథ మనం అనుకున్నదే ఉం దనిద్దాం. పాత్రల పేర్లు మాత్రం ఈ రావుగార్ని రాసుకురమ్మందాం!" అన్నాడు ప్రొడ్యూసర్.

"అవును రావుగారూ...పన్లోపని మిగిలిన పాత్రల పేర్లు కూడా ఇదే పద్ధతిలో రాసుకురం డి. మీ పెర్‌ఫార్మెన్స్ చూసి డైలాగ్స్ కూడా మీ కే ఇస్తాం" అన్నాడు డైరెక్టర్.

రావు ఆనందంగా వెళ్లిపోయాడు.

"చూసారా... నే చెప్పలేదా? కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం. ఈ కొత్త విధానంతో మన సీరియల్ టెలికాస్ట్ కానివ్వండి. పదిమందీ ఇదే విధానం అనుసరించాలని చూస్తారు. ఎవరి పేరు ఏమి టో అర్థమయ్యేసరికి ఓ అయిదొందల ఎపిసో డ్స్ అయిపోతాయి."

"పోన్లెండి...ఈ ట్రెండు మనమే సృష్టించాం అనే తృప్తి వుంటుంది మనకు' అన్నాడు ప్రొ డ్యూసర్ గర్వంగా. ●

తెలుగు పాఠకులకు చక్కని కథలు
అందించాలనే ప్రయత్నంతో ప్రారంభించబడిన

కొత్త రచయితలకు స్వాగతం పలుకుతోంది...

కొత్త రచయితలను ప్రోత్సహించడానికి

నా మొదటి కథ

శీర్షికను ప్రారంభించామని తెలియజేయడానికి సంతోషిస్తున్నాం.

కథ వ్రాయాలని ఆసక్తి కలిగి, ఎంతో కొంత వ్రాయగలిగి ఉంటే ఈ శీర్షిక మీ కోసమే. (ఇంతవరకూ 'మీ కథ ఎక్కడా ప్రచురించబడి ఉండకూడద'నేది మాత్రమే నిబంధన)

మరింకేం... వెంటనే వ్రాయడం ప్రారంభించండి... మీరూ వ్రాయగలరని నిరూపించుకోండి.

- మీ కథ ఇంతకుముందు ఏ పత్రికలోనూ (పాఠశాల/కళాశాల మేగజైన్స్ వంటివి మాత్రం ఇందుకు మినహాయింపు) ప్రచురించబడి ఉండకూడదు / పరిశీలనలో ఉండకూడదు.
- కథ సైజుపై పరిమితులేమీ లేవు గానీ తక్కువ సైజులో ఎక్కువ విషయం చెప్పగలవారికి అధిక ప్రాధాన్యత ఉంటుందని గమనించాలి.
- మంచి కథావస్తువు కలిగి - కథనం బావుండకపోవడం, ముగింపు అర్థవంతంగా ఉండక పోవడం... వంటి విషయాలను అనుభవజ్ఞులైన రచయితలు పరిశీలించి, సరిచేస్తారు.
- ప్రచురణార్హం కాని కథలను తిప్పి పంపించాలంటే తగినన్ని స్టాంపులు అతికించిన కవరుని జత చేయాలి.
- పరిశీలనలో ఉన్న కథల విషయమై ఎలాంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు/ఎంక్వైరీలూ అనుమతించ బడవు.
- ప్రచురించిన కథకు తగిన పారితోషికం ఉంటుంది.
- కథ తన స్వంతమని, దేనికీ అనుసరణ, అనువాదం కాదని, ఇది తన మొదటి రచన అని, ఇంతకుముందు ఏ రచనా (కథ) ఏ పత్రికలోనూ ప్రచురణ కాలేదని హామీ పత్రం వ్రాసి జతచేయాలి.
- కథలను ఎ4/అరఠావు సైజు కాగితాలపై నీట్‌గా ఫెయిర్ చేసి పంపించాలి.

మీ రచనలను ఈ క్రింది చిరునామాకి పంపించండి.
'నా మొదటి కథ', కథాకేళి, సూర్యారావుపేట, విజయవాడ-2.

రమ భర్త పోయాడని తెలియగానే నిర్ఘాంత పోయాను. మనసు అదోలా అయిపోయింది. కొద్దిసేపటికి తేరుకున్నాను.

రమ నా ప్రాణస్నేహితురాలు. ఒకే ఊళ్ళో పుట్టిపెరిగాము. మా ఇళ్ళు కూడా బాగా దగ్గరే. ఒకే స్కూల్లో చదివాము. రోజూ స్కూల్‌కి

ఆదర్శం

కలిసెళ్ళి కలిసొచ్చేవాళ్ళం. ఇంటర్ దాకా మా జంట విడిపోలేదు. తరువాత వాళ్ళ నాన్నగారి ఉద్యోగరీత్యా మేము విడిపోవలసి వచ్చింది. రెగ్యులర్‌గా ఉత్తరాలు రాసుకునేవాళ్ళం.

మళ్ళీ మా పెళ్ళిళ్ళలో కలుసుకున్నాం. తరువాత కూడా మా మధ్య ఉత్తరాలు కొంతకాలం సాగాయి. కానీ కొంతకాలమయ్యేసరికి సంసార బాధ్యతలు, పిల్లలు కలగడం, వాళ్ళతో తాపత్రయాలు... వీటితో ఉత్తరాలు తగ్గిపోయాయి. సంవత్సరానికొకసారి గ్రీటింగ్ కార్డ్స్‌తో నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు పంపుకోడంతో తృప్తి పడేవాళ్ళం. లాంఛనప్రాయంగా గ్రీటింగ్ కార్డ్ పంపుకోవడంతో సరిపుచ్చుకోక ప్రతి ఏడూ పూర్తి వివరాలతో ఒక పెద్ద ఉత్తరం రాసుకునే వాళ్ళం. రమకు ఒక మగపిల్లవాడు, ఒక ఆడపిల్ల. నాకు ఇద్దరూ మొగపిల్లలే. రమ కొడుకు పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ పూర్తయ్యాక రీసెర్చ్ చేసేందుకు అమెరికా వెళ్ళి, అది పూర్తిచేసి అక్కడే ఉద్యోగం సంపాదించుకున్నాడు. అక్కడే సెటిలయిన కుటుంబంలోని పిల్లను పెళ్ళి చేసుకొని అక్కడే స్థిరపడిపోయాడు. పెళ్ళి మాత్రం ఇండియా వచ్చి చేసుకొని వెళ్ళిపోయాడట. ఆడపిల్లకు పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ అయ్యాక పెళ్ళిచేసారు. ఆ అమ్మాయి భర్తతో ఢిల్లీలో ఉంటోంది.

రమ భర్త కిందటి సంవత్సరమే రిటైరయ్యాడు. భార్యాభర్తలిద్దరూ హైదరాబాద్‌లో స్వంత ఇంట్లో ఉంటున్నారు. ఇదుగో ఇప్పుడు రమ దగ్గర్నుంచి పిడుగులాంటి ఈ ఉత్తరం. రమ ఎలా ఉందో... పన్నెండు రోజుల కర్మ పూర్తయి, బంధువులందరూ వెళ్ళిన తరువాత ఈ ఉత్తరం రాసింది. ఉత్తరంలో ఎక్కువ వివరాలు లేవు. గుండెజబ్బు వచ్చి అకస్మాత్తుగా పోయాడట. కూతురు వెంటనే వచ్చిందట. కానీ కొడుకు మాత్రం తొమ్మిదో రోజుకు గానీ రాలేకపోయాడట.

రమ చాలా ధైర్యస్థురాలు. మాటలలోనూ, చేతల్లో కూడా చదువుకునే రోజుల్లో ఎన్నోసార్లు తన ధైర్యాన్ని చూసే అవకాశం నాకు కలిగింది. నేను చాలా పిరికిదానిని. ప్రతిచిన్న విషయానికీ భయపడే దాన్ని. రమ నాకు ధైర్యం చెప్పి భయం పోగొట్టేది. కానీ ఎంత ధైర్యస్థురాలయినా ఇలాంటి సమయంలో ఆత్మీయుల సానుభూతి, సహాయం అవసరం.

నేను వెళ్ళి రమను కలవాలి, ధైర్యాన్ని అందించాలి. రమకు ఫోన్ చేసి వెంటనే బయలుదేరాను. కొట్టుకుంటున్న గుండెలతో డోర్ బెల్ నొక్కాను. రమ వచ్చి తలుపు తీసింది. ఎదురుగా నిలబడి ఉన్న రమ ముఖం చూసి ఆశ్చర్యపోయాను. నుదుట పెద్ద ఎర్రటి బొట్టు. స్టన్ అయిపోయి అలా చూస్తూ నిలబడిపోయాను. నేను ఊహించుకున్న రమ ముఖం వేరు.

నా పరిస్థితిని గమనించి రమే ముందు పలకరించింది. "ఏమిటలా కొత్తదాన్ని చూస్తు

మ. రుక్మిణీ గోపాల్

న్నట్టు చూస్తున్నావు. నేను రమనే" అంది లేని చిరునవ్వుని తెచ్చుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తూ. తేరుకున్నాను. దుఃఖాన్ని ఆశ్చర్యం ఆపేసింది. "రమా..." అంటూ కన్నీళ్ళతో కౌగిలించుకున్నాను.

"ఉండు... లోపలికెళదాం" అంటూ నా చేయిపుచ్చుకుని హాల్లోకి తీసుకువచ్చింది. ఇద్దరం సోఫాలో పక్కపక్కనే కూర్చున్నాం. అంతదాకా నొక్కిపట్టి ఉంచిన రమలోని దుఃఖం ఒక్కసారి పెల్లుబికింది. "ఒక్క రోజులో నా జీవితం మారిపోయింది సీతా" అంటూ నన్ను గట్టిగా కౌగిలించుకుని భోరుమంది. నాకూ ఏడుపాగలేదు.

కొంచెం తేరుకున్నాక "ఏమిటీ, ఏం జరిగింది, ఎలా జరిగింది?" అంటూ వివరాలడిగాను. అన్నీ వివరంగా చెప్పింది. రాత్రి ఎప్పుడో నిద్రలో 'మాసివ్ ఎటాక్' వచ్చి ప్రాణం పోయిందట. పక్క మంచం మీద పడుకున్నా, తెల్లారి లేచి చూసేదాకా తనకే తెలియలేదట. ఏమాత్రం వైద్య సహాయం లేకుండా మరణించారు అని బాధపడింది.

వార్త అందగానే కూతురు వెంటనే వచ్చి తండ్రి శవాన్ని చూడగలిగిందట. కానీ కొడుకు తొమ్మిదో రోజుగానీ రాలేకపోయాడట. కొడుకొక్కడే వచ్చాడట. కోడలు రాలేదు. ఆమె కూడా ఉద్యోగస్తురాలే. సెలవు దొరకలేదట. కొడుకు 14వ రోజుదాకా ఉండి వెళ్ళిపోయాడట. అంతకన్నా సెలవు దొరకలేదట. వెళ్తూ తనను కూడా రమ్మన్నాడట. తను ఇప్పుడు కాదు, తర్వాత చూద్దాంలే అందిట. కూతురు ఇంకో నాలుగు రోజులుండి వెళ్ళిపోయిందట. పిల్లల చదువుల మూలాన అంతకన్నా ఎక్కువ ఉండేందుకు ఆ అమ్మాయికి కుదరలేదట. బాధపడుతూ వెళ్ళిందట. రమ చెబుతున్నది వింటూనే ఉన్నా అస్తమానూ నా దృష్టిని మరల్చుకోలేకపోతున్నాను.

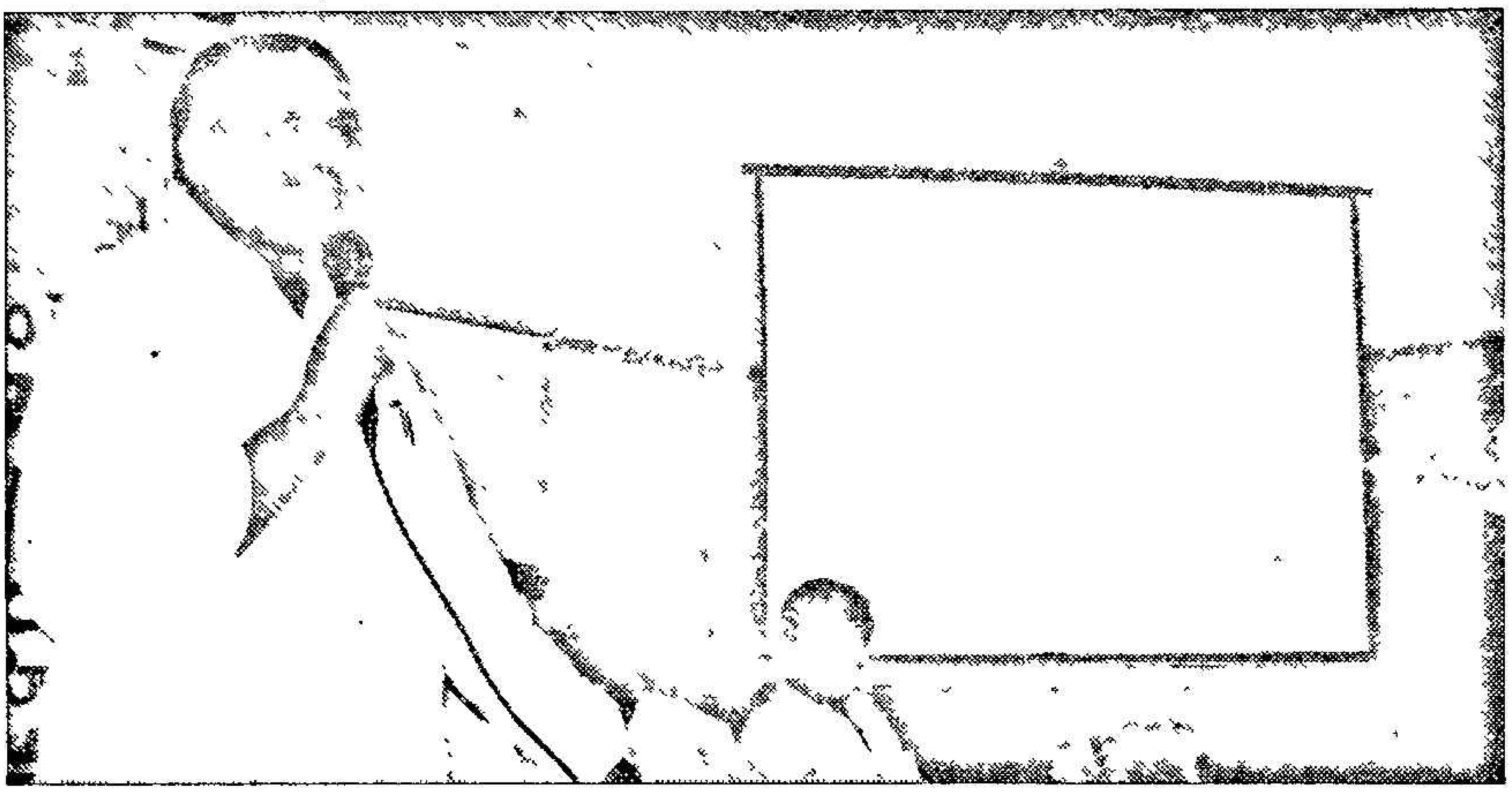

కృష్ణా జిల్లా రచయితల సంఘం అధికారిక వెబ్‌సైట్ 'తెలుగు పసిడి డాట్‌కామ్' ని విజయవాడలో ఆవిష్కరిస్తున్న ప్రస్తుత రాష్ట్ర పశు సంవర్థక శాఖ, పాడి పరిశ్రమలు, మత్స్యశాఖామాత్యులు శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్

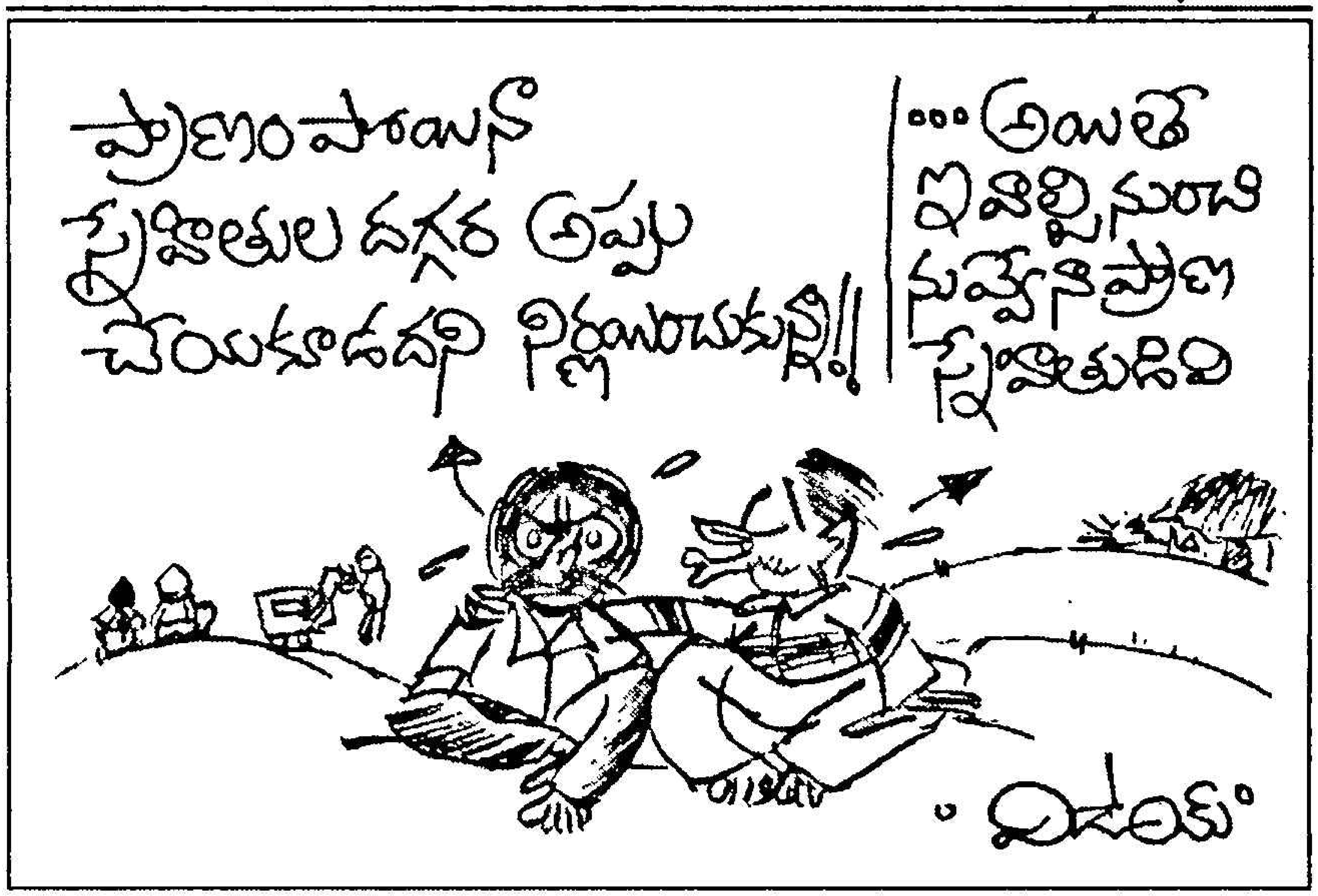

రమ గ్రహించినట్టుంది. "ఏవిటీ, నేను బొట్టెందుకు తీసేయలేదని అనుకుంటున్నావా?" అంది చిన్నగా నవ్వుతూ. నేను కొంచెం సిగ్గుపడ్డాను. ఏం మాట్లాడలేక పోయాను. "ఏం, భర్త పోతే బొట్టెందుకు తియ్యాలి? అది భర్తతో వచ్చింది కాదు కదా? అంచేత ఆఖరికి నేను బొట్టు సైజు కూడా తగ్గించలేదు" అంది.

ఈ విషయంలో రమ ధైర్యాన్ని మెచ్చుకోకుండా ఉండలేకపోయాను. "బొట్టు తీసేయడమే భర్త పోయిన దుఃఖానికి నిదర్శనమనుకుంటున్నావా? బ్రతికున్నప్పుడూ, పోయిన తర్వాత కూడా ఆయన స్థానం నా హృదయంలో ఉంది. నా నుదిటి మీద లేదు. ఆయన పోయినా బొట్టు పెట్టుకోవడం చనిపోయిన ఆయనను అగౌరవపరచడం అని నేననుకోవడం లేదు. పుట్టిననాటి నుంచీ బొట్టు పెట్టుకుంటున్నాను. ఇప్పుడూ పెట్టుకుంటున్నాను. నీకు ఇంకొక్క విషయం చెప్పాలి. పూజామందిరంలో ఆయన ఫొటో పెట్టుకున్నాను. రోజూ దేవుడికి దీపం పెట్టి పువ్వులు వేసేటప్పుడు ఆయన ఫొటో దగ్గర కూడా పువ్వులు పెట్టి అగరొత్తులు వెలిగిస్తాను" అంది రమ కొంచెం విచారంగా.

"రమా! నన్ను తప్పుగా అర్థం చేసుకోకు. చనిపోయిన వ్యక్తి మీదున్న నీ ప్రేమాభిమానాల్ని నేను శంకించడం లేదు. కానీ ఈ వార్త విన్నాక నేను ఊహించుకున్న రమ ముఖం వేరు. 'ఆ ముఖాన్ని ఎలా చూడగలనా?' అని బాధపడ్డాను. అంచేత కొంచెం తొట్రుపడ్డాను. నిజానికి నిన్నిప్పుడిలా చూడటం చాలా సంతోషంగా ఉంది."

వంట మనిషి ఇడ్లీ తెచ్చిచ్చింది. ఆ తర్వాత కాఫీ తెచ్చిపెట్టింది. కబుర్లలో పడ్డాం. "రమా, ఇప్పుడు ఏం చేయదల్చుకున్నావు? ఒంటరిగా ఉండటం కష్టం కదా! కొడుకు దగ్గరకు వెళ్ళిపోతావా?" అడిగాను.

"వెళ్ళను" అంది దృఢంగా.

దాని స్వరంలోని నిశ్చింతకి నేను ఆశ్చర్య పోయాను. "ఒక్కతెవూ ఎలా ఉంటావే?" అన్నాను కొంచెం ఆవేదనగా. "మీ అబ్బాయి రమ్మన్నాడు కదా. పోనీ వెళ్ళకూడదూ? మనవలతో హాయిగా కాలక్షేపమవుతుంది." అన్నాను.

రమ నవ్వింది. "ఓసి పిచ్చి సీతా, ఇంత వయసొచ్చినా నీకు లోకం పోకడ తెలియదు. స్కూల్ రోజుల్లో మన క్లాస్‌మేట్ సుభద్ర జ్ఞాపకం ఉందిగా... అది ఈ ఊర్లోనే ఉంది. ఓ రోజున అనుకోకుండా కలుసుకున్నాం. అప్పట్నుంచీ మాకు రాకపోకలు బాగానే సాగేవి. నాలుగేళ్ళ క్రితం దాని భర్తపోయాడు. కొడుకూ కోడలూ చాలాసార్లు రమ్మని అంటే, ఓ ఏడాది దాటిం తర్వాత స్వంత ఇల్లు కూడా అమ్మేసుకుని కొడుకు దగ్గరకు వెళ్ళింది. ఇల్లమ్మిన డబ్బుతో కొడుకక్కడ ఫ్లాట్ కొనుక్కున్నాడట. వెళ్ళిన కొత్తలో కొన్నాళ్ళు బాగానే చూసారట. తరువాత షరా మామూలే. చివరకు భరించలేక మళ్ళీ ఈ ఊరు వచ్చేసింది. ఓ చిన్నగది అద్దెకు తీసుకొని, పెన్షన్ డబ్బుతో ఒంటరిగా బ్రతుకుతోంది" అంటూ చెప్పుకొచ్చింది.

నాకేమనాలో తోచలేదు. "ఆ... అందరూ అలా ఉంటారా?" అన్నాను.

"నూటికి తొంభై తొమ్మిది మంది కొడుకులు అలాగే ఉంటారు. ఆ ఒక్క పర్సెంట్ కూడా అనుమానమే. అంచేత ఒంటరిగానే బ్రతకదల్చుకున్నాను" అంది దృఢ నిశ్చయంతో.

"ఒక్కతెవూ ఎలా ఉండగలవే?" అన్నాను ఆవేదనగా.

"ఉండాలి. తప్పదు. నా అనేవాళ్ళు దగ్గర లేకుండా ఒంటరిగా బ్రతకడం కష్టమే. కానీ అదృష్టమలా ఉన్నప్పుడు ఎవరేం చెయ్యగలరు? ఈ రత్తమ్మగారు చాలా రోజుల్నుంచి మా ఇంట్లో పనిచేస్తున్నారు. మంచి మనిషి. ఎదిగిన పిల్లలు. అంచేత ఆమెకు తన ఇంట్లో ఎక్కువ బాదరబందీ లేదు. అభిమానంతో నన్ను కనిపెట్టుకుని ఉంటోంది. భగవంతుని దయవల్ల డబ్బుకి కొదవలేదు. ఇక్కడ నాకు స్నేహ బృందం ఎక్కువే ఉంది. అందరూ అన్నిటికీ నన్ను పిలుస్తారు. అందరూ ఆధునిక భావాలు కలవారు. భర్త పోయినంత మాత్రాన నన్ను వేరే వ్యక్తిలా చూట్టం లేదు. మునపటిలాగే చూస్తున్నారు."

రమ గుండె ధైర్యాన్నీ, తన చుట్టూ ఆమె నిర్మించుకున్న చిన్న ప్రపంచాన్నీ ప్రశంసించకుండా ఉండలేకపోయాను. కానీ ఒక అనుమానం నన్ను బాధించసాగింది. "ఏ అర్ధరాత్రో అకస్మాత్తుగా జబ్బుపడితే ఏం చెయ్యగలవు?" అన్నాను.

"నేను లేవలేని పరిస్థితిలో మా పొరుగింటికి ఫోన్ చేస్తే వెంటనే వచ్చేంత అభిమానం నాపట్ల వారికుంది. మా అబ్బాయి, అమ్మాయీ ఫోన్ నెంబర్లు వాళ్ళకిచ్చాను. అకస్మాత్తుగా ఏదైనా జరిగితే వాళ్ళకి తెలియపర్చేందుకు." అంది.

రమ దగ్గర రెండు రోజులుండి తిరిగి మా ఊరు బయల్దేరాను. రైల్లో కిటికీ ప్రక్కన కూర్చుని రమ గురించే ఆలోచిస్తూ ఉండిపోయాను. భర్తపోగానే ఒంటరితనాన్ని భరించలేక, మమకారాన్ని చంపుకోలేక కొడుకుల పంచన చేరి, జీవితాల్ని నరకప్రాయం చేసుకుంటూ, వారి దయాధర్మాల మీద ఆధారపడి జీవచ్ఛవాల్లా ఎందరో బ్రతుకును వెళ్ళదీస్తున్నారు. రమలా ఎందరు ఆలోచించగలరు? వారందరికీ రమ ఆదర్శప్రాయం అన్పించింది. ●

ఆశల సమాధి

నుదుటిపైనుంచి కారుతున్న చెమటని ముంజేతులతో తుడుచుకుంటూ ఎదురింటి డాబా మీదున్న పిట్ట గోడపై తడిపి ఆరేసిన ఎఱ్రగౌనుని చూసింది మంగ. గాలికి కదులుతున్న గౌను చేతులు తనని రారమ్మని పిలుస్తున్నట్లనిపిస్తే ఆమె మనసు కళ్లెం తెగిన గుఱ్ఱంలా అటు పరుగులు తీస్తోంది. చేతనున్న

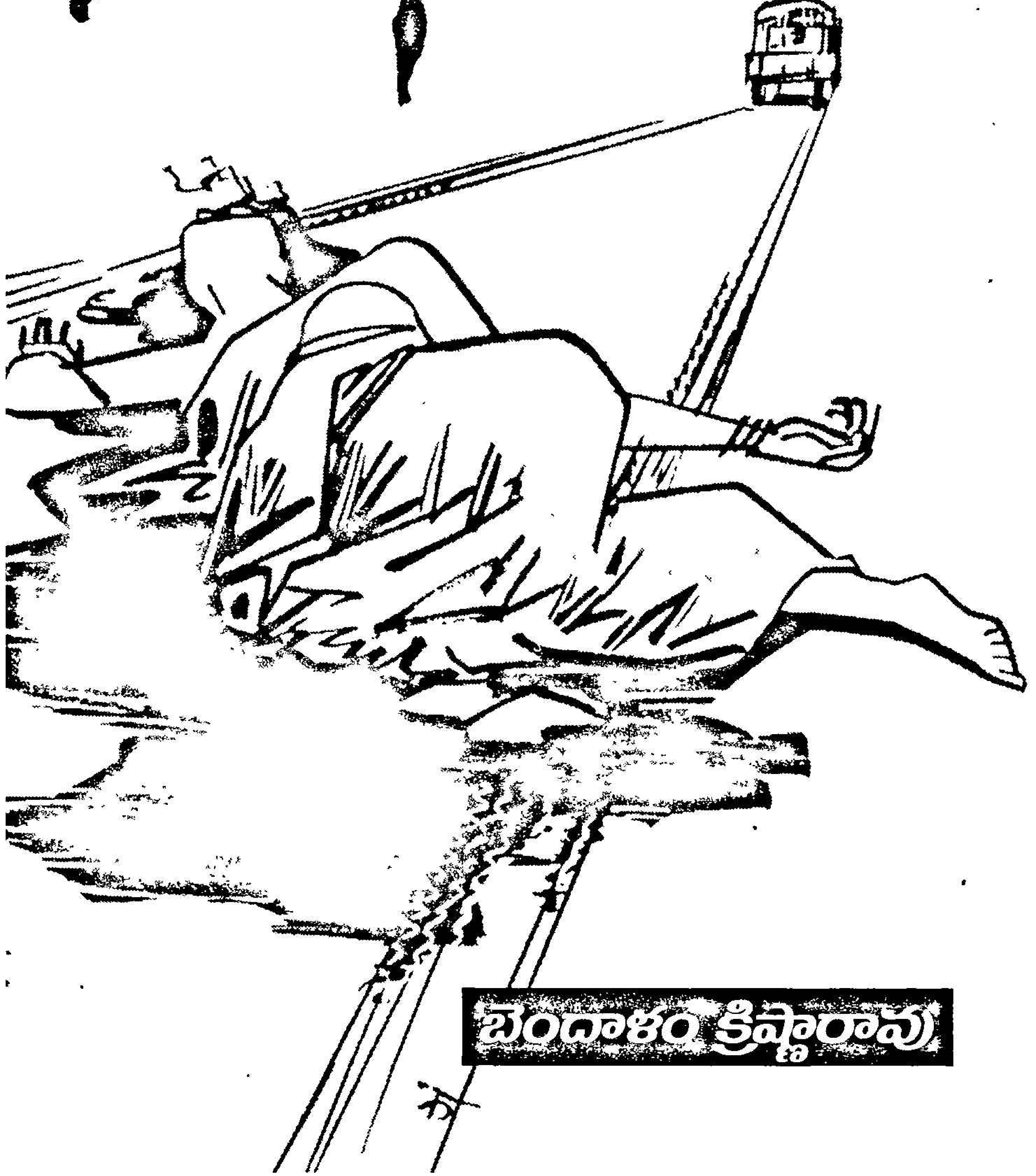

బెందాళం క్రిష్ణారావు

దుక్కతో కొబ్బరి డొక్కపై కొడ్తూ ఆమె మరోసారి చూసిందా గౌను వైపు. ఆమె హృదయం కలుక్కుమంది. ఒక కాకి ఆ గౌను ప్రక్కనే నిల్చొని ఉంది. తనకన్నా ఆ కాకే ఆ గౌనుకి దగ్గర్లో ఉన్నందుకు ఆమె మనసు ఈర్ష్యతో మూలిగింది.

మంగకు పన్నెండేళ్లకు మించి ఉండవు. కానీ గుండెలో మాత్రం వయసుకు మించిన కోరికలున్నాయి. అప్పుడప్పుడూ అలాంటివి కొన్నామెను ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తుంటాయి. అలాంటిదే ఈ ఎర్రగౌను తొడుక్కోవాలనుకున్న కోరిక కూడా. ఈ కోరిక మంగకు కలగడానికి ప్రేరకులెవరో తెలుసుకోవాలంటే మనమూ ఆమెతో పాటు ఓ మూడు రోజులు వెనక్కువెళ్లాలి.

★ ★ ★

మూడు రోజుల క్రితం...

లక్ష్మీ థియేటర్‌లో లోక్లాసులో కూర్చొన్న మంగకు తెరమీద ఎవరూ కన్పించడంలేదు. హీరోయిన్ వేసుకున్న ఎర్రగౌను తప్ప. తనకూ అలాంటి గౌనుంటే ఎంత బాగుంటుందో అనుకుంది. అప్పట్నుంచీ ఆమె మనసులో అలాంటి గౌను వేసుకోవాలన్న కోరిక బలంగా నాటుకుపోయింది.

"అయ్యా! ఈ దీపాలామాసకి నాకు ఎర్రటి గౌను కుట్టించయ్యా!!" అని తండ్రినడిగితే "నీకెందుకలాంటి షోకులు, అదొక్కటే తక్కువైంది... అయినా ఇక్కడేమీ చేతిలో పైసలు డాన్సాడడం లేదు" అనడంతో ఆమె ఊహలకు చుక్కెదురైంది.

మంగ తండ్రి పెద్ద ఉద్యోగో, వ్యాపారో, రాజకీయ నాయకుడో, సినీస్టారో కాదు... కోరినవన్నీ చేసిపెట్టడానికి. సామిల్లులో రోజు కూలికి పనిచేసే శ్రమజీవి. తెచ్చిన దాంట్లో వాడి తాగుడుకి సగం, మిగిలిన సగం ఇంట్లో ఖర్చులకే సరిపోదు.

★ ★ ★

మంగకి తన కోరిక సగం తీరినట్లే అన్పించింది. ఎదుటిమేడింట్లో ఉంటున్న రేఖ ఎర్రగౌనులో కన్పించేసరికి. మంగ ప్రతీరోజూ ఉదయం వాళ్లింటికెళ్తుంది. ఆ అమ్మాయితో కాలక్షేపానికి కాదు. రేఖ తల్లి లలితమ్మ ఇచ్చిన అంట్లు తోమడానికి. రేఖది ఇంచు మించుగా మంగ వయసే. అయినప్పటికీ ఏపుగా పెరగడంవల్ల మంగకన్నా పెద్దదిలా అన్పిస్తుంది. రేఖకు చాలని పాత బట్టలు లలితమ్మ మంగకే ఇస్తుంటుంది అప్పుడప్పుడూ. అందుకే మంగలో ఓ చిన్న ఆశ.

దానిని తర్వాత తనకే వాళ్లిస్తారన్న సమాధానంతో సరిపెట్టుకున్నప్పటికీ ఆ గౌను కన్పించేసరికి నరాల్లో ఉన్న రక్తమంతా గుండెలోకి చేరి, మనసుని మారాం చేయిస్తోంది దానికోసం.

ఒకరోజు...

లలితమ్మ ఇస్త్రీ చేస్తున్న ఆ గౌనుని చూస్తూ "అమ్మగారూ! అదెంతుంటుంది?" అని ప్రశ్నించింది మంగ. ఆమె అటూ ఇటూ చూస్తూ "ఏమి

> "చపాతీలు రెడీ చేయమన్నాను... ఆ పిండిముద్దపెట్టి నన్ను కొట్టాడు" అంది సుబ్బలక్ష్మి కోర్టులో...
>
> "తప్పుకాదుటయ్యా... పిండితో కొడతారా ఎవరైనా?... అప్పడాలకర్ర ఏమయిందీ?" అడిగాడు జడ్జి తల తడుముకుంటూ, తన భార్యని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ.

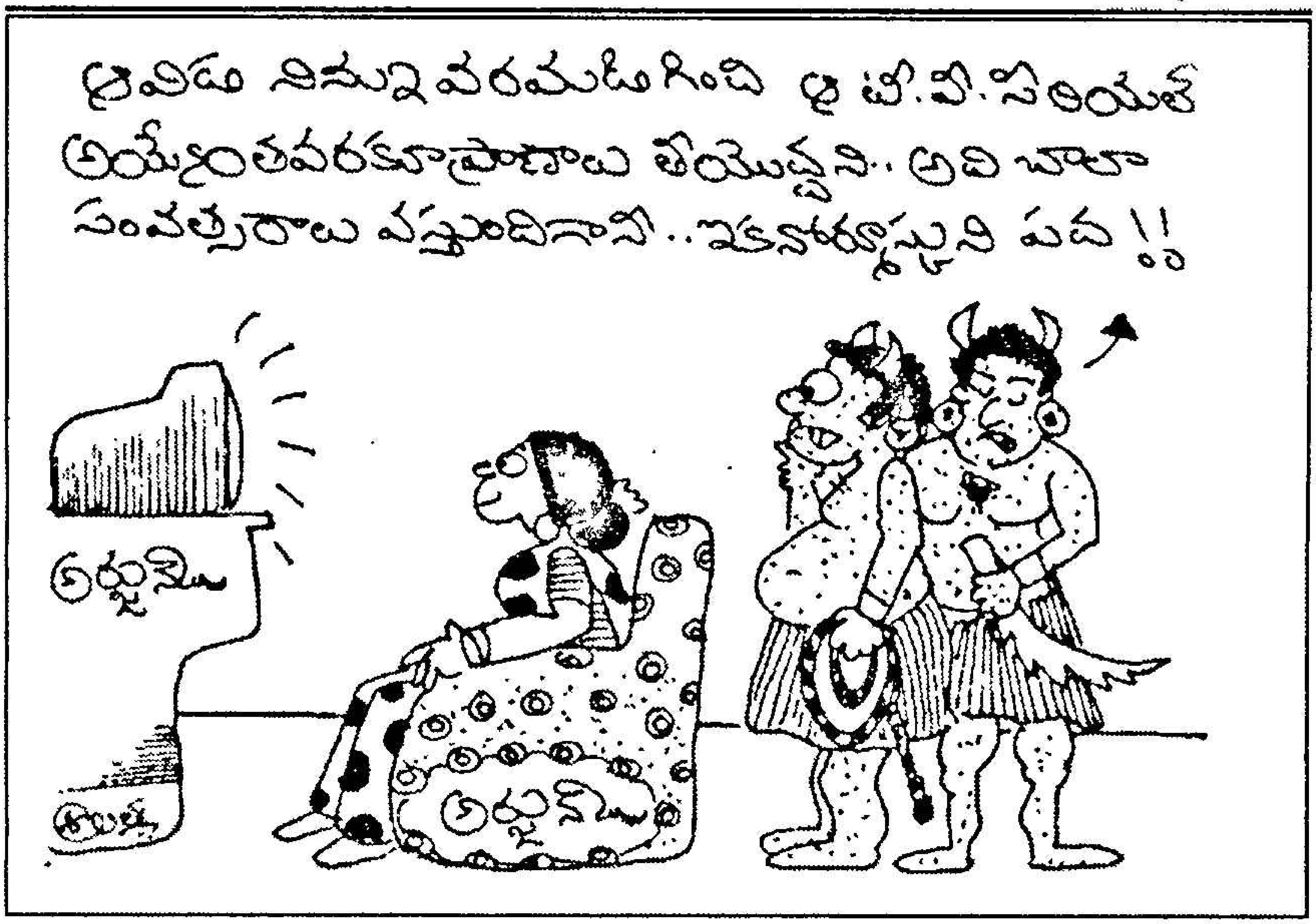

టే" అని విసుక్కుంది.

"అదే మీరు ఇస్త్రీ చేస్తున్న ఎర్ర గౌను"

"ఓ ఇదా నాలుగొందలు" మంగకి ఒక్క సారి గుండాగినంత పనైంది" అమ్మో! నాలు గొందల రూపాయలా" అనుకుంది. ఒక సంద ర్భంలో రేఖతో కూడా "అమ్మాయిగారూ! నాకె ప్పట్నుంచో ఎర్రటి గౌనేసుకోవాలని చాలా ఇదిగా ఉంది. మీకిరుకైపోతే నాకిచ్చేయండి" అంది.

★ ★ ★

ఆదివారం ఉదయం 8 గంటలు...

లలితమ్మ గారింటి పెరట్లో హడావిడిగా అంట్లు తోముతోంది మంగ. టీ.వీ. సీరియల్‌కి అందకపోతానన్న గాబరాతో.

ఆ పక్కనేఉన్న ఖాళీస్థలంలో తన ఫ్రెండ్‌తో షటిల్ ఆడుతోంది రేఖ. ఆమె ఫ్రెండ్ కొట్టిన దెబ్బకు ఆ కాక్ రోడ్డుపైకి ఎగిరిపడింది.

రేఖ మంగవైపు తిరిగి "ఒసే మంగా! ఆ కాక్‌ను తెచ్చిపెట్టవే" అంది. "ఉండండమ్మాయి గారూ ఈ అంట్లు తోమేసినాక వెళ్తాను" అని బదులిచ్చింది మంగ.

"ఆట మధ్యలో ఆగిపోయిందే – ఇప్పుడు కాక్ తెచ్చిపెడ్తే నీవు మొన్న అడిగిన ఎర్రగౌను ఇస్తాను" అని ఆశ చూపించింది.

మంగ తన కోరిక ఫలిస్తోందన్న ఆత్రంలో చేతుల్ని కడుక్కుని రోడ్డువైపు పరుగెత్తింది.

మంగ కళ్ల ముందు ఎర్రగౌనే కదలాడు తోంది. అందుకేనేమో ఎదురుగా దూసుకొచ్చిన లారీని చూడలేకపోయింది. ఫలితంగా – ఒక పెద్దకేక... రక్తపుమడుగులో మంగ.

ఆమె తొడుకున్న తెల్లని గౌను ఎరుపు రంగులోకి మారిపోయింది. ●

జాలి

నరసరావుపేట స్టేషన్లో రైలు ఆగింది... టైమ్ చూసుకున్నాను. ఆరున్నర అయింది. చీకటితెరలు పడుతున్నాయి.

గుంటూరు చేరడానికి మరో గంటన్నర ప్రయాణం చేయవలసి ఉంటుందనుకున్నాను.

నంద్యాల నుంచీ నాతోపాటు ప్రయాణం చేస్తున్న ఒకతను రైలు దిగాడు.

"రండి మాస్టారూ, క్యాంటీన్లో కాస్త కాఫీ తాగుదాం" అన్నాడు.

"పదండి" అంటూ ప్లాట్‌ఫారం మీదికి దిగి కాస్త దూరంగా ఉన్న రైల్వే క్యాంటీన్‌వైపు నడిచాం... ప్రయాణం వల్లనేమో చికాగ్గా ఉంది నాలో... ఇద్దరం క్యాంటీన్ దగ్గరికి వెళ్లి నిలబడ్డాక, అతను రెండు కాఫీలకి టోకెన్లు తీసుకోబోతూంటే–

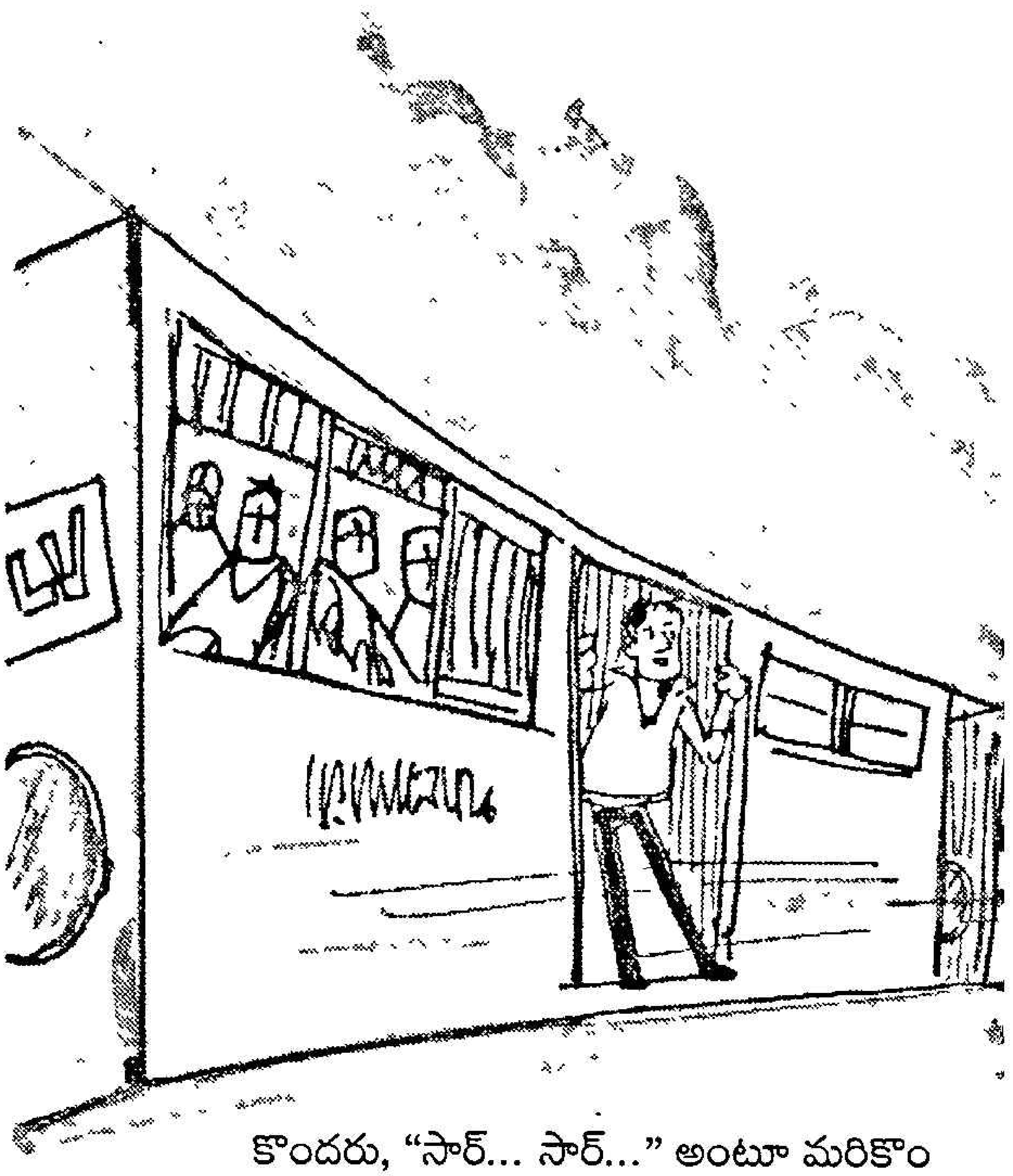

"ఆగండి సార్...! అద్దాల్లో గారెలు కనిపిస్తున్నాయి. ఓ ప్లేటు లాగిస్తేగానీ ఆకలి తీరేట్టు లేదు" అంటూ నా జేబులోనుంచి ఇరవై రూపాయల నోటు తీసి క్యాంటీన్ క్యాషియర్‌కి ఇవ్వబోయాను.

"ఫర్వాలేదు నేనిస్తాను" అంటూ అతను జేబులోకి చెయ్యిపోనిచ్చాడు. యాభైరూపాయల నోటు తీసి ఇచ్చాడు. రెండు ప్లేట్ల గారెకి, రెండు కాఫీలకీ టోకెన్స్‌తో పాటు మిగతా చిల్లర కూడా క్షణాల్లో తిరిగి యిచ్చాడు క్యాంటీన్ క్యాషియర్.

క్యాంటీన్ చుట్టూ ప్రయాణీకులు టోకెన్లతో ఎగబడ్డారు కాఫీలకీ, టీలకీ, టిఫిన్లకీ.

ఆ ప్రయాణీకుల్లోనే ప్లాట్‌ఫారంమీద అడుక్కుతినే కుర్రాళ్లు... "అయ్యా... అయ్యా..." అని కొందరు, "సార్... సార్..." అంటూ మరికొందరు... హడావిడిగా తినేస్తున్న ప్యాసింజర్ల నోళ్లకేసి చూస్తూ చేతులు చాచి అడుగుతూంటే బాధగానే ఉంది.

మరొకడయితే ప్యాసింజర్లు తిని పడేస్తున్న పచ్చడి ఆకుల్ని నేలమీదకు విసిరేయగానే గబుక్కున దానిమీద పడి పట్టుకుని ఆకులకు అంటుకున్న పచ్చడ్ని నాకేస్తున్నాడు.

ఏడెనిమిదేళ్ల వయసున్న పిల్లలు ఇలా ఎక్కడబడితే అక్కడ అడుక్కుతింటూంటే సమాజం ఏమీ పట్టించుకునే ధోరణిలో లేదన్నది అందరికీ తెలిసిన సంగతే.

పక్కనున్న ఫ్రెండ్ గబగబా చట్నీతో గారె లాగించేస్తున్నాడు. నేనూ గారె ముక్కని పచ్చట్లో ముంచి నోట్లో పెట్టుకోబోతున్నాను. ఇంతలో బక్కచిక్కిన కుర్రాడు నాకు దగ్గరగా వచ్చి దీనంగా నావైపే చూస్తుంటే గుండె తరుక్కుపోయింది. నోట్లోకి గారెముక్క పోలేదు.

బాగా మాసి, అక్కడక్కడా చినిగిన చొక్కా ఆ ఎనిమిదేళ్ల కుర్రాడి ఒంటిమీద వేళ్లాడుతోంది. తైల సంస్కారంలేని జుట్టు... లోతుకు కూరుకుపోయిన కళ్లతో నావైపు చూస్తున్న వాణ్ణి నేను అట్టే చూడలేక తలదించుకున్నాను. కడుపులో తెమిలినట్టనిపించింది.

"ఆగిపోయారేం? తినండి సార్. బండి కదిలే టైం అయినట్టుంది..." అన్నాడు అతను.

నా చేతిలో ఉన్న ప్లేటు గారె పొట్లం తీసి ఆ కుర్రాడికి యిచ్చేయాలనిపించింది. కానీ, ఎంగిలి చేసిన దాన్ని యివ్వడానికి మనసొప్పక గబగబా క్యాంటీన్ దగ్గరకెళ్లి ఓ రెండు గారెలున్న పొట్లం పట్టుకొచ్చి నాకు ఎదురుగా ఉన్న కుర్రాడికి యిచ్చాను.

ఇంతలో మరో కుర్రాడు "సార్... సార్..." అంటూ గబగబా వచ్చేసాడు. నా పక్కనున్న అతను ఫక్కున నవ్వి "మీరు భలేవారండీ... ఇలా ఓ నిమిషం ఆగండి. ఈగల్లా మిమ్మల్ని చుట్టుకుంటారు..." అన్నాడు కాఫీ తాగుతూ.

నేనూ కాఫీ తాగుతూ నేనిచ్చిన ఆ గారె పొట్లం పట్టుకెళ్తున్న ఆ కుర్రాడివైపు చూస్తు

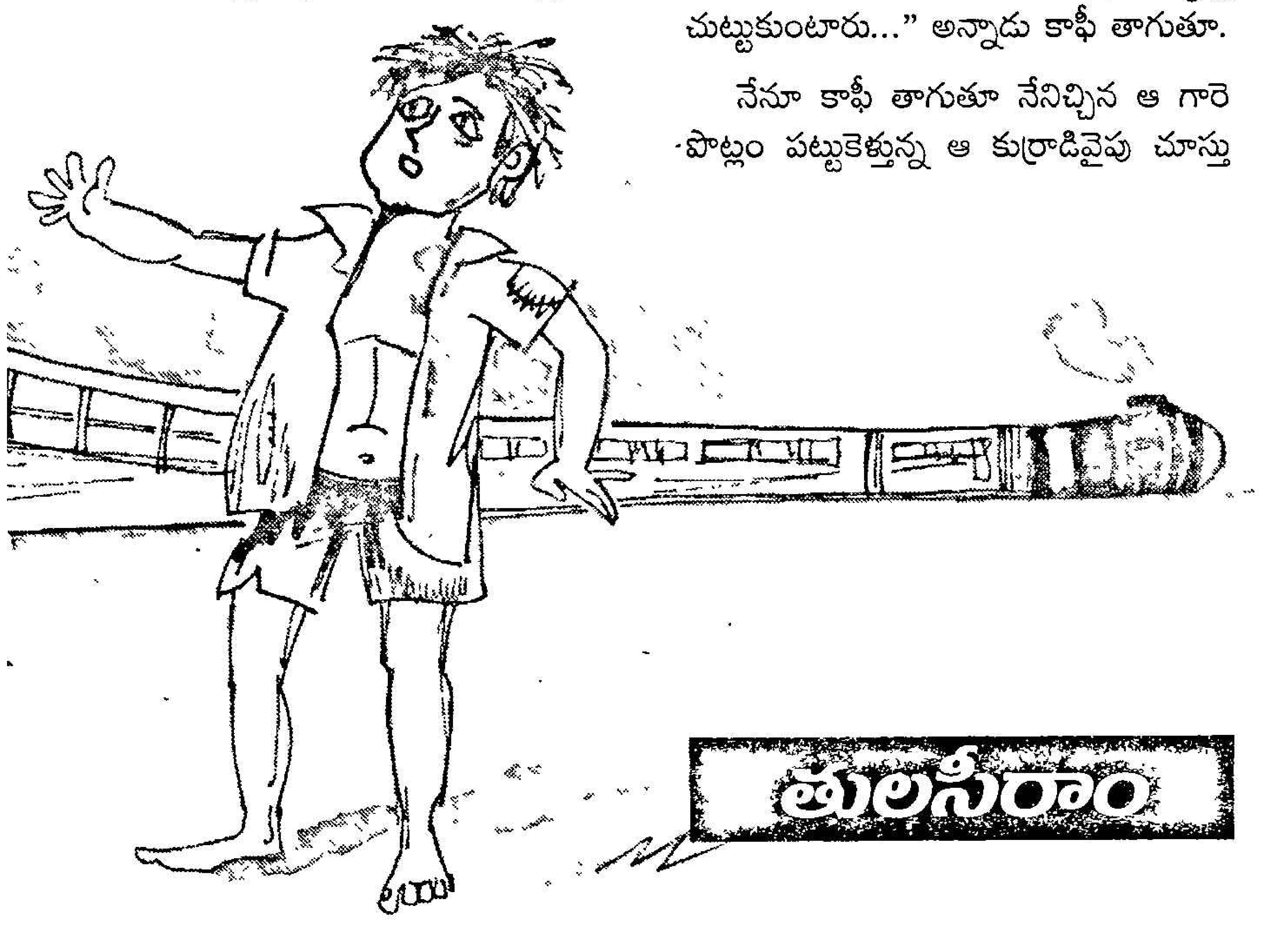

న్నాను. వాడు అలా వెళ్లి కొద్దిదూరాన ఉన్న ఓ ముసలమ్మకు ఆ పొట్లం ఇచ్చి, నెమ్మదిగా మళ్లీ ఇటువైపే రావడం గమనించాను. పిల్ల వాడు కదా అని జాలేసి గారెలు కొనిస్తే వాడు తినకుండా ఎవరికో యిచ్చి, మళ్లీ ఇటువైపే వస్తూంటే కోపం వచ్చేసింది నాకు.

ఆ కుర్రాణ్ణి దగ్గరికి పిలిచి చివాట్లు పెడదా మనుకున్నాను. ఇంతలో బెల్‌కొట్టారు...

"రండి మాష్టారూ... బెల్ కొట్టారు..." అంటూ అతను గబగబా పరుగెడుతూంటే నేనూ అతన్ని అనుసరిస్తూనే వాడికి బుద్ధి చెప్పాలని "రేయ్ ఇట్రా"... అని గద్దింపుగా పిలిచాను.

నేను రైలు ఎక్కి తలుపు దగ్గర నిల్చున్నాను. ఆ కుర్రాడు గబగబా వచ్చి నా కెదురుగా చేతులు కట్టుకుని నిలుచున్నాడు. బండి స్లోగా కదిలింది.

"రాస్కెల్... నేను గారెల పొట్లం కొని నీకు యిస్తే తినకుండా మీ అమ్మకు ఇచ్చేసి మళ్లీ వస్తావా...?!" అంటూ గుడ్లురిమి చూసాను.

"నాకు అమ్మా - నాన్నా ఎవ్వరూ లేరండీ. ఆ అవ్వ మా అవ్వకాదు. కాళ్లులేని అవ్వ... పొద్దుణ్ణుంచీ అవ్వకు తిండి లేదు... నేను పచ్చడైనా నాకేస్తుంటాను. కానీ... అవ్వకే...! మీరు యిచ్చిన పొట్లం కళ్ళకు అద్దుకుని తింటున్నది సార్" అన్నాడు.

రైలు కూత వేస్తూ కదిలిపోతోంది. ఆ కుర్రాడు దూరమైపోతూంటే నా గుండె బరువెక్కింది. చెమ్మగిల్లిన కళ్లను జేబురుమాలుతో తుడుచుకుంటూ స్థాణువులా ఉండిపోయాను అలాగే చూస్తూ...! ●

హెల్త్‌కేర్ ఇంటర్‌నేషనల్ ఆర్గనైజేషన్ 6వ వార్షికోత్సవ సభలో డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి నుంచి ఎక్స్‌లెన్సీ అవార్డు అందుకుంటున్న రచయిత్రి వద్దాది లక్ష్మీ సుభద్ర. అట్లూరి సుబ్బారావు, ఎమ్. వెంకటేశ్వరి, వి.వి. రామారావు ఫొటోలో ఉన్నారు.

వేట్టాలున్నాయి..! కానీ...?!

"ప్రతి ఉదయం తప్పకుండా వాక్ వెళ్ళమంటున్నాడు డాక్టర్ వేదవ్యాస్ నన్ను!" అన్నాడు తంగప్ప ఆదివారం సాయంకాలం వాక్ వెళ్తున్నప్పుడు.

"మరయితే... రేపట్నుండి ఉదయం కూడా వాక్ వస్తే సరి!" అన్నాడు చంగప్ప ఉత్సాహంగా.

"మరీ ఇంతదూరం ఉదయం పూట వస్తే నాకు పూజకూ దానికీ ఆలస్యం అయిపోతుంది కానీ... అంకిపాడు మిట్టకేసి వెళ్ళొద్దాం కాస్త పెందలాడే!" అన్నాడు తంగప్ప.

"నీ ఇష్టం తంగప్పా! నీవెలా సెలవిస్తే అలాగే!" అన్నాడు చంగప్ప నవ్వేసి.

"సరే రేపు ఉదయం ఐదున్నరకు మీ ఇంటికి వచ్చేస్తాను. అలా అంకిపాడు మిట్టకేసి వెళ్ళొద్దాం!"

"అలాగే! అలాగే!!"

★ ★ ★

ఉదయం అయిదూ ఇరవై అయిదుకే కాలింగ్ బెల్ మ్రోగింది.

అప్పుడే ఎక్సర్‌సైజులు ముగించుకున్న చంగప్ప వెళ్ళి తలుపు తీసాడు.

"సిద్దంగానే ఉన్నావు కదా? పదపద... కదిలి... బయల్దేరు!" అన్నాడు తంగప్ప తలుపవతలనుంచే...

"లేడికి లేచిందే పరుగన్నట్లు జోరుగా ఉన్నావే! లోపలికి రా... కాస్త టీ త్రాగి వెళ్దాము!"

"నేనిందాకే కాఫీ త్రాగి వచ్చా... టీ వద్దు!"

"కాఫీ త్రాగాక మళ్ళీ టీ త్రాగినంత మాత్రాన కాక్‌టైల్ అయిపోదు కానీ నీవు ముందు లోనికిరా!" అన్నాడు చంగప్ప.

"లోపలికి వస్తా కానీ... టీ వద్దు!" అన్నాడు తంగప్ప లోపలికి అడుగులేస్తూ.

"ఎందుకబ్బా?"

"నిన్న ఆదివారం కదా?" అంటూ సణిగాడు తంగప్ప.

"నిన్న ఆదివారం అయితే ఈరోజు టీ త్రాగరాదని ఏ శాస్త్రమైనా చెపుతోందా?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు చంగప్ప.

"నిన్న మాంసం అదీ ఎక్కువగా వండి ఉంటారు కదా మీ ఇంట్లో?!" అన్నాడు సంశయంగా తంగప్ప సోఫాలో కూర్చుని.

"ఓరి నీ చాదస్తం మండిపోనూ... అరవై దాటితే అరులూ మరులూ అన్నారు... నీలాంటి వారిని చూసేనేమో?" అన్నాడు చంగప్ప ఉడుక్కుంటూ.

"ఈయన రిటైర్ అయి మిలటరీ నుంచి వచ్చిన నాటి నుంచీ మా ఇంట మాంసం వండని రోజే లేదన్నా! ఎంత మాంసాహారులమైనా టీ కెటిల్‌లో, కప్పులలో కూడా వేసుకుని తిం

టి.వి.యస్.ఎన్. కృష్ణమూర్తి

టామా ఏమిటి?" అంటూ పొగలు గక్కుతున్న టీ కప్పులున్న ట్రే పట్టుకు వచ్చింది మహా లక్ష్మమ్మ.

అయిష్టంగానే నోటి దగ్గరుంచుకున్నా, టీ మహా రుచికరంగా ఉండడం వల్ల కిక్కురుమన కుండా త్రాగేసాడు తంగప్ప.

తరువాత ఇద్దరూ కలిసి అంకిపాడు మిట్ట కేసి బయల్దేరారు.

దారిలో ఒకచోట...

మెయిన్ రోడ్డు ప్రక్కగానే ఉన్న చిన్న మురికివాడ ముంగిట కన్పించిన దృశ్యం వారి నడకను ఆపింది.

తల చెదిరి, ముఖం, కళ్ళు కాస్త ఉబ్బినట్లున్న ఓ పొడవాటి వ్యక్తి ఓ రేకు ఊదర బర్రతో ఓ చిన్న కుర్రవాడ్ని గొడ్డును బాదినట్లు బాదేస్తున్నాడు. చుట్టూ కొంతమంది నిలబడి చోద్యం చూస్తున్నారు తప్ప అడ్డుపడడం లేదు.

కుర్రవాడి ఏడుపూ, అరుపులూ హృదయ విదారకంగా ఉన్నాయి.

చంగప్ప ఆ దారుణాన్ని చూస్తూ సహించలేక రోడ్డు దిగి ఆ గుంపుకేసి దూసుకుపోయాడు. అయితే చోద్యం చూస్తున్నవారు అతన్ని ఆపేసారు... "వాడు తాగుబోతు వాడు... మీరెందుకు వెళ్ళడం?" అంటూ.

అయినా చంగప్ప ఆగలేదు... వెళ్ళి తల చెదిరిన వాడి చేతిలోని ఊదరగొట్టాన్ని పట్టి లాగేసాడు.

"పైపెందుకు తీసుకున్నావు?" అసలే ఎర్రని కళ్ళు మరింత ఎర్రబారగా ప్రశ్నించాడతను.

"కుర్రాడ్నెందుకలా చితక బాదుతున్నావ్?"

"నా కొడుకు... నాయిష్టం!"

"నీ కొడుకైనంత మాత్రాన ఇలా క్రైమా కొట్టవచ్చా!"

"నా యిష్టం అన్నాను కద?"

"నీ యిష్టం నీ ఇంటి నాలుగ్గోడల మధ్యన. ఇక్కడ కాదు!"

"అది చెప్పడానికి నీవెవరు?"

"నేనా? రిటైర్డ్ మేజర్ చంగప్ప నాయుడినే నీవెవరని అడుగుతావా? ఈ ఘటోద్గజపురంలో నన్నిలా ప్రశ్నించిన వారేలేరు! నీకెంత ధైర్యం?" గద్దించాడు చంగప్ప.

ఉబ్బుకళ్ళవాడు కాస్త తగ్గాడు... కానీ అతని ప్రక్కనే వున్న ఓ స్త్రీ రెచ్చిపోయింది.

"వీడ్ని కొడ్తే ఏం... కోసి బండకేస్తే ఏం?" అంటూ తన చేతుల్లోని ప్లాస్టిక్ బిందెతో బాదడం మొదలుపెట్టింది. వాడు ఏడుస్తూ, కేకలు పెడ్తూ నేలమీధ పడి దొర్లడం మొదలుపెట్టాడు మళ్ళీ.

"అయ్యో! అయ్యో!! ఆడకూతురయుండీ అలా కొట్టవచ్చా?" అన్నాడు చంగప్ప బిందెను లాక్కోవడానికి ముందుకెళ్ళి.

"అడ్డొస్తే నిన్నూ కొడ్తా!" అందామె ఉగ్రంగా.

"ఎందుకొడ్తావ్? అసలు నువ్వెవరు??"

"నేనా? నీయమ్మ మొగుడ్ని... పో పోవయ్యా!"

"అంత మాటంటావా? ఆడదానివి కాకపోయుంటే ఏటుకు కాల్చి పారేద్దును!" అన్నాడు చంగప్ప కోపంగా.

"పెద్ద మొనగాడొచ్చాడమ్మా... కాలుస్తాడంట... కాలుస్తాడు... పోపో... ఆడబోయి పందుల్ని కాల్చుకోపో!" అందామె పిల్లవాడ్ని వదిలి

పెట్టి ఉగ్రంగా చంగప్ప మీదికొస్తూ.

అంతదాకా చోద్యం చూస్తున్న వాళ్ళు చంగప్పను కొంత దూరం లాక్కుపోయారు.

"మీకెందుకు మీరు వెళ్ళండి సార్! ఆ అంకమ్మ నోరు చాలా చెడ్డది!"

"ఎవరయ్యా ఈ అంకాలమ్మ?" అన్నాడు చంగప్ప దస్సిపోయి.

"ఆ పిల్లోడి అమ్మకదా!" అన్నాడు ఒకతను.

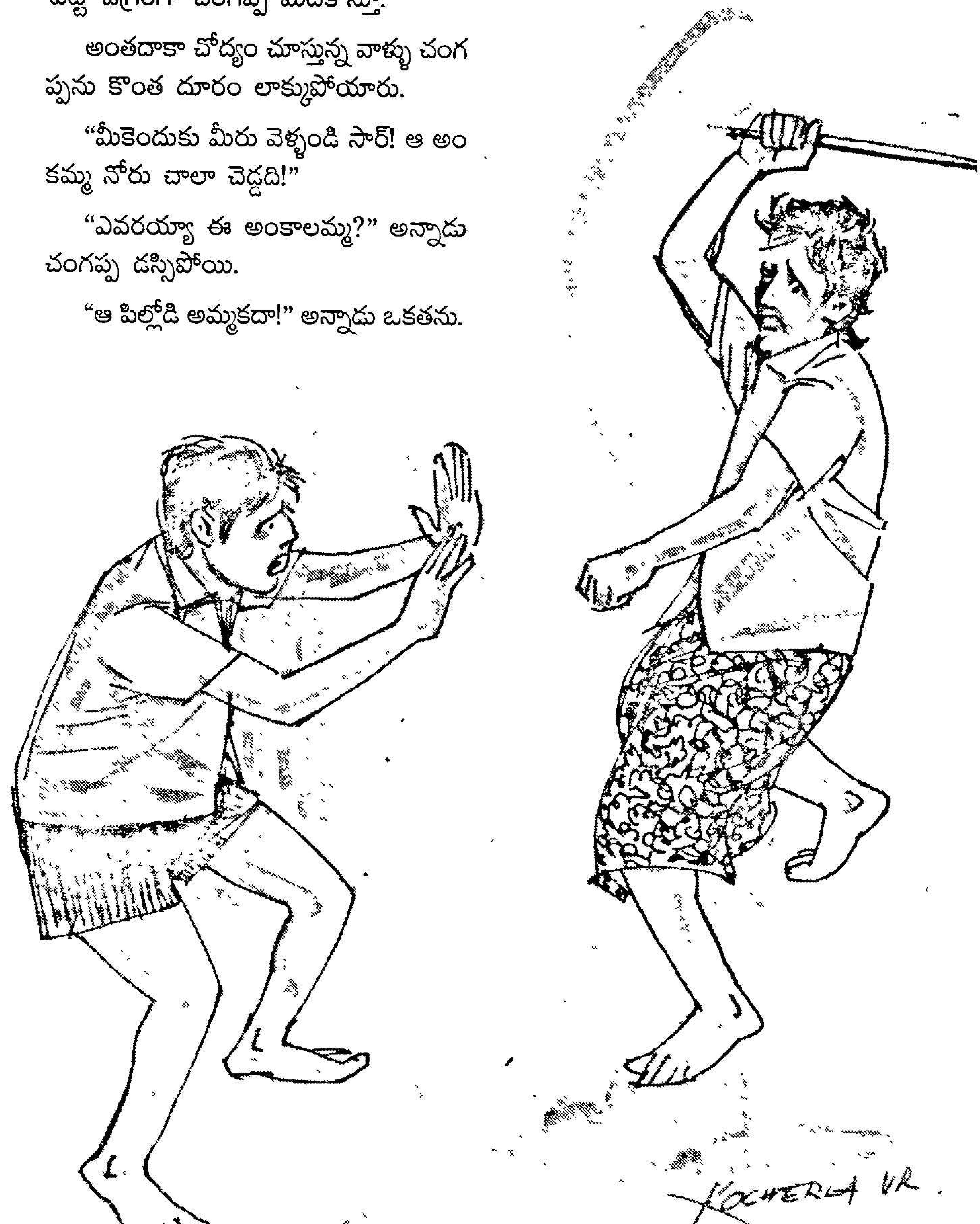

"ఈ నరాల నారిగాడి పెండ్లామే కదా!" అన్నాడు మరొకతను.

"తల్లయివుండీ ఆ కుర్రాడ్ని ఎందుకలా బాదడం?"

"వాడు హోటల్లో పనిచేస్తాడు కదా!"

"ఇంత చిన్నోడా?"

"ఇంకా చిన్నోళ్లు కూడా చేస్తారు!"

"ఏం పని?" ఆశ్చర్యపోతూ ప్రశ్నించాడు చంగప్ప.

"ప్లేట్లూ, గ్లాసులూ, పాత్రలూ కడగడం!"

"మరి పనిచేసేవాడినెందుకూ బాదడం?"

"రెండ్రోజులుగా వీడు పని ఎగ్గొట్టి పిల్లోళ్ల జతల్తో గోలీలాడుకోవడానికి వెళ్ళిపోతున్నాడట!"

"పోతే?!"

"పోతే ఏముంది? హోటలాడు ఇచ్చే లెక్క రాదు... వీడు తెచ్చే మిగులు తిండీ ఇంటికి రాకుండా పోయె!"

ఈలోగా ఉబ్బు మొహంవాడు కుర్రాడ్ని కొట్టడం, కాలితో తన్నడం మొదలుపెట్టాడు మళ్ళీ.

చంగప్పకు మండిపోయింది.

"రేయ్... ఎవడ్రా నీవు?... కుర్రాడ్ని చంపేస్తున్నావు... నీమీద కేసు పెడ్తా!" అంటూ అరిచాడు చంగప్ప చట్టాలు, సెక్షన్‌లూ ఏకరువు పెడ్తూ.

దాంతో అతడు కొట్టడం ఆపాడు కానీ... "ఏం కేసు పెడ్తావురా నాపోటు మొగోడా?" అంటూ బూతులు మొదలుపెట్టింది అంకమ్మ.

"తంగప్పా... ఈరోజు మార్నింగ్ వాక్ వద్దు. పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళి వీళ్ళ సంగతి చూడాలి!" అంటూ ఆవేశంగా బయల్దేరాడు చంగప్ప.

"దారి వెంట వెళ్ళే గంగమ్మా, నా ఇంటి దాకా రా! అన్నట్లుగా ఇదంతా మనకెందుకు?" అన్నాడు తంగప్ప విసుగ్గా.

కానీ చంగప్ప త్రీటవున్ పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళే దాకా ఆగలేదు.

మద్రాసు రోడ్‌లో కాలరెడ్డి బ్రిడ్జి ప్రక్కన మురికి వాడలో నరాల నారప్ప, అతని భార్య అంకమ్మ తమ కొడుకును బాల కార్మికునిగా మార్చేస్తున్నారని కూలి పనికి వెళ్ళనందుకు పాశవికంగా గొడ్డును బాదినట్లు బాది హింసిస్తున్నారనీ ఫిర్యాదు చేశాడు.

"సార్! ఇదే విషయం మీరు రైటింగ్‌లో ఇవ్వాలి!" అన్నాడు హెడ్ కానిస్టేబులు. అంత పెద్ద స్టేషన్‌లో తెల్ల కాగితాలు లేవు.

దగ్గరి దాపులలోని దుకాణాలలో తెల్ల కాగితం దొరకలేదు. బజారుకేసి వెళ్ళి, కాగితం తీసుకువచ్చి కంప్లెయింటు వ్రాసి ఇవ్వాల్సి వచ్చింది. తంగప్ప కూడా సాక్షి సంతకం చెయ్యక తప్పలేదు.

"కాస్సేపు కూర్చోండి సార్! ఎస్.ఐ.గారు రావాలి!" అన్నాడు ఎ.ఎస్.ఐ.

ఎనిమిది గంటలు దాటాక స్టేషనుకు వచ్చిన ఎస్.ఐ. చంగప్పకు తెలిసినవాడే!

"అలాగే సార్... బాలకార్మిక చట్టం క్రిందా, పబ్లిక్ న్యూసెన్సు క్రిందా కూడా కేసు బుక్ చేద్దాం!" అంటూ ఓ కానిస్టేబుల్ని కాఫీ తెప్పించడానికి మరో కానిస్టేబుల్ని అంకమ్మకి, నరాల నారప్పనూ పిల్లోడితో సహా పట్టుకురావడానికి పంపించాడు.

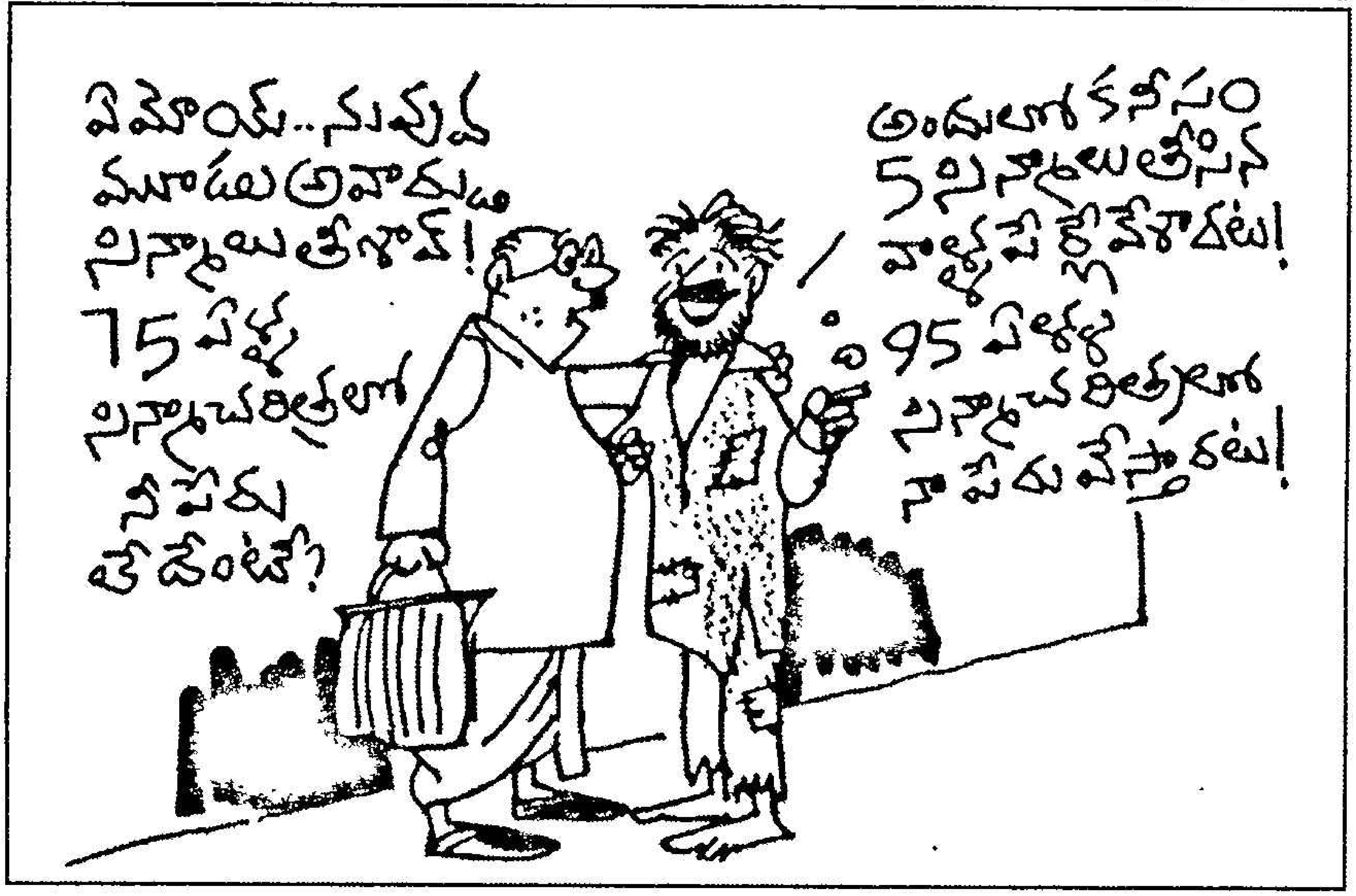

కాఫీ రావడానికి అరగంట పట్టింది. కాఫీ త్రాగుతూండగా పోలీసువెంట స్టేషనుకు వచ్చారు నారప్ప, అంకమ్మలు కుర్రాడితో సహా. వాళ్ళను చూడగానే కాఫీ పొలమారింది చంగప్పకు. తంగప్ప కూడా నోరు తెరిచేసాడు.

అంకమ్మ వాయిల్ చీర కట్టింది. తల దువ్వింది. పూలు పెట్టింది... అణుకవయిన పెద్ద ముత్తయిదువులా నెమ్మదిగా నడచి వచ్చింది. నారప్ప కూడా శుభ్రంగా తల దువ్వుకుని, తన తాగుబోతు ముఖానికి పౌడరు కూడా వేసుకుని, గ్లాస్కో పంచ, తెల్ల చొక్కా ధరించి వచ్చాడు. కుర్రవాడి ఒంటి మీద కూడా ఇస్త్రీ చేసిన చొక్కా, నిక్కర్లున్నాయి.

'రామరామా! మా పిల్లోడు బడికిబోయే పిల్లోడు సార్! బడికి బోకుండా గోలీలాటకు బోతున్నాడని కొట్టింది నిజమే సార్!" అన్నాడు నారప్ప వినయంగా.

"ఏం అంకమ్మా నీకు నోరు చాలా ఎక్కువట. సూదీ దారంతో కుట్టించేస్తాను" అన్నాడు ఎస్.ఐ.

అంకమ్మ వంచిన తల పైకెత్తలేదు... కానీ...

"అది నోరెత్తే రకం కాదు సార్... నిజం!" అన్నాడు నారప్ప వకాల్తా పుచ్చుకుని.

"సరి సరిలే..." అంటూ కుర్రాడివైపు తిరిగి... "ఏరా, ఎందుకు కొట్టారు నిన్ను?" అని ప్రశ్నించాడు.

"నేను బడికి బోలేదు సార్! అందుకు కొట్టారు!" అన్నాడు వాడు.

"సరే వెళ్ళు... ఎక్కడైనా గోలీలాడుతూ కన్పించావా? బొక్కలో దోసి బోడి కొట్టిస్తాను! ఆ!!" అన్నాడు ఎస్.ఐ..

వినయంగా ఎస్సైకి దండాలు పెట్టి కుర్రాడ్ని తీసుకుని వెళ్ళిపోయారు నారప్ప, అంకమ్మలు.

"ఐయాం సారీ సర్... మీరు కంప్లైయింటు వాపసు తీసుకుంటే మంచిది!" అన్నాడు ఎస్.ఐ.

చంగప్ప మౌనం వహించాడు... యుద్ధరంగంలో అరివీర భయంకరంగా, వీరోచితంగా పోరాడుతున్నప్పుడు శత్రువు హఠాత్తుగా తెల్ల జెండా ఎత్తేస్తే కలిగే అనుభూతిలో పడిపోయి. సివిల్ వార్స్‌లో పౌరుషం ఉండకపోవడం కూడా సహజమేనని అతనికి సరిగ్గా తెలియదు!!

"మనం కేసు పెట్టి... రేపు కుర్రాడిలా కోర్టులో సాక్ష్యం చెప్పివుంటే... పరువుపోయేది!" అన్నాడు ఎస్.ఐ. మళ్ళీ తనే.

"ఎవరి పరువు?" అని ప్రశ్నించబోయి మానుకున్నాడు చంగప్ప.

కానీ తంగప్ప ఊరుకోలేకపోయాడు... "ఒక పనిచేసి ఉంటే చాలా బావుండేది!" అన్నాడు లేచి బయల్దేరబోతూ.

"ఏమిటి?" అన్నాడు ఎస్.ఐ.

"కుర్రాడి వంటి మీద తేలిన వాతలను పరిశీలించి ఉండాల్సింది. కనీసం కుర్రాడ్ని ఏం చదువుతున్నావు? ఏ స్కూల్లో? అనయినా ప్రశ్నించి ఉండాల్సింది!" అన్నాడు.

ఎస్సయి వెంటనే జవాబు చెప్పలేకపోయాడు. కానీ నిమిషం తరువాత...

"వన్స్ అగైన్ సారీ సర్... చట్టాలున్నాయ్... కానీ..." అంటూ అర్థోక్తిలో ఆపేసాడు.

"ఇట్సాల్ రైట్... మంచి కాఫీ త్రాగించారు... థాంక్యూ వెరీమచ్!" అంటూ బయల్దేరారు చంగప్ప, తంగప్పలు కలిసి. ఇద్దరూ స్టేషను లోంచి వెలుపలికి వచ్చి రోడ్డు మీద నడుస్తుండగా అన్నాడు తంగప్ప..." నాకు ఈ ప్రభుత్వ కార్యాలయాలంటే అందుకే అయిష్టం... వాటిలో ఏ పనీ సక్రమంగా జరగదు మరి!"

చంగప్ప జవాబు చెప్పలేదు.

"మా ఇంటికి వెళ్ళి టిఫిన్ తీసుకుందాం!" అన్నాడు తంగప్ప.

"నా మనసేం బాగులేదోయ్! ఆకలికావడం లేదు!!"

"ఓ పని చేద్దాం... శివాలయం దగ్గరేగా... వెళ్ళి వద్దాం. మన మనసులు కాస్త సర్దుకుంటాయి. ఆలోపు నీకు ఆకలవుతుంది. ఇద్దరం కలిసే టిఫిన్ తీసుకోవాలి ఈరోజు!"

"మనమింకా స్నానాలు చేయలేదు కద?" సంశయంగా అన్నాడు చంగప్ప.

"మనసులు శుచిగా వుంటే చాలు... పద!" అన్నాడు తంగప్ప శివాలయం వీధిలోకి తిరుగుతూ.

ఎప్పుడూ పరమ ప్రశాంతంగా వుండే శివాలయం ఆరోజు చాలా గొప్ప సందడిగా వుంది... అయ్యప్ప భక్తులు చాలామంది ఇరుముదులు కట్టి ప్రయాణాలకు సన్నద్ధం అవుతుండడం వల్ల!

కొంతమంది స్త్రీపురుష భక్తాదులు "స్వామియే! అయ్యప్పో!! అయ్యప్పో! స్వామియే!!" అని ముక్తకంఠాలతో, పెద్ద స్వరాలతో భజనలు కావిస్తున్నారు.

ఆలయ ప్రదక్షిణ కావిస్తున్నప్పుడు అన్నాడు చంగప్ప... "ఇలా అందరూ దేవాలయం కప్పెగిరి పోయేలా అరుస్తూ భజనలు చెయ్యడం వల్ల పెద్దెత్తున శబ్దకాలుష్యం ఉత్పన్నమవుతుంది కదా!"

"ఉష్! అలా మాట్లాడకు... అయ్యప్ప భక్తులు వింటే నొచ్చుకుంటారు! కోప్పడవచ్చు కూ

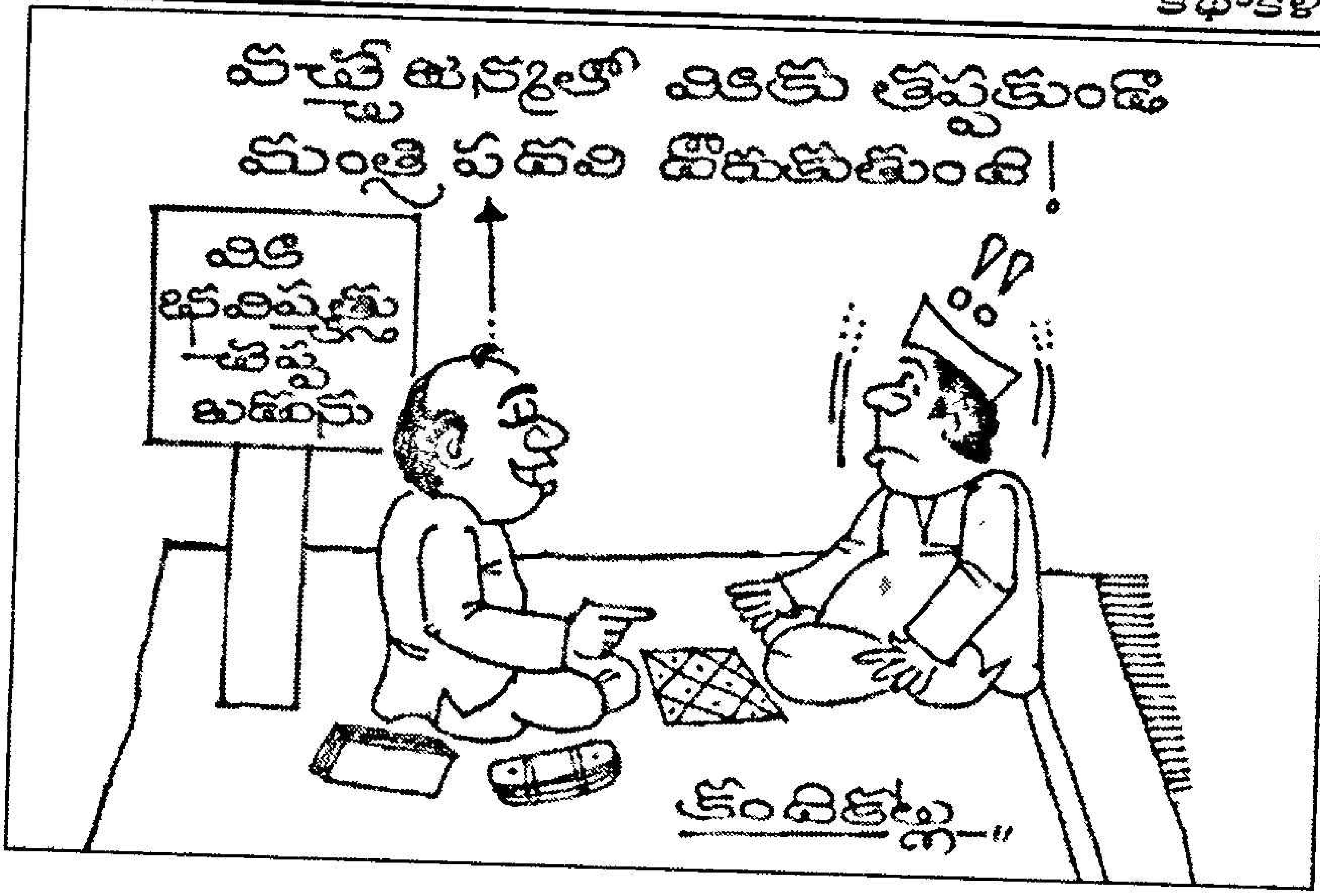

డా!!" అన్నాడు తంగప్ప.

"కోపాన్ని జయించడానికి, ఆవేశకావేశాల్ని అదుపులో ఉంచుకోవడానికే కదా ఈ మాలధారణలు..." అంటూ ఇంకా ఏదో చెప్పబోయి మానుకున్నాడు చంగప్ప. అతనికి విసుగ్గా కూడా అన్పించింది.

కానీ గుడిలో... ఓ ఏడెనిమిదేళ్ళ పాపకు ఇరుముడి ధారణ గావింపబడ్తుండడం చూసాక మౌనంగా ఉండలేకపోయాడు...

"తంగప్పా! మరీ ఇంత చిన్న బిడ్డకు మాల ధారణ గావించడం... ఇన్ని రోజులు పెంద లాడే నిద్రలేపి చన్నీటి స్నానాలు చేయించడం, భజనలు చేయించడం... ఇదంతా అవసరం అంటావా?"

"ఎవరి విశ్వాసాలు వారివి కద చంగప్పా?!"

"నేను విశ్వాసాలను వ్యతిరేకించడం లేదు. కానీ ఇప్పుడు చూడు. ఈ ఇరుముడేదో కట్టించి ఈ లేత పాపను అంత పెద్ద యాత్ర చేయించడం, కాలి నడకన అంత పెద్ద కొండ ఎక్కించడం... ఇదంతా నామటుకు నాకు బాల కార్మికులు పడే శ్రమకన్నా ఎక్కువ శ్రమతో కూడుకున్న పనిగా తోస్తోంది!" అన్నాడు చంగప్ప బాధగా.

"మిలటరీలో పనిచేసిన వారివి కరకు గుండెలనుకుంటారు... కానీ వాళ్ళకే దయ, కరుణ, ఆలోచనలు అధికం" అనుకున్నాడు తంగప్ప మనసులో.

కానీ పైకి మాత్రం... "ఉష్!" అన్నాడు.

"నా ప్రాణానికి నీవొకడవు... ప్రతి దానికీ ఉష్! బుష్!! అంటూ... అవునూ... అన్నట్లు ఈ చిన్న పిల్లల మాలధారణలను ప్రతిఘటించేందుకు, ఆపేందుకూ చట్టమేదీ లేదా?"

"చంగప్పా... చట్టాలున్నాయ్... కానీ... ?!..." అంటూ అర్థోక్తిలో ఆపి, నిండుగా నవ్వాడు తంగప్ప.

సుశీకి చాలా భయంగా ఉంది. ఇంటర్వెల్ కాగానే హెచ్.ఎమ్. రూమ్ దగ్గరకి వచ్చిందికానీ లోపలకు వెళ్లటానికి ధైర్యం చాల

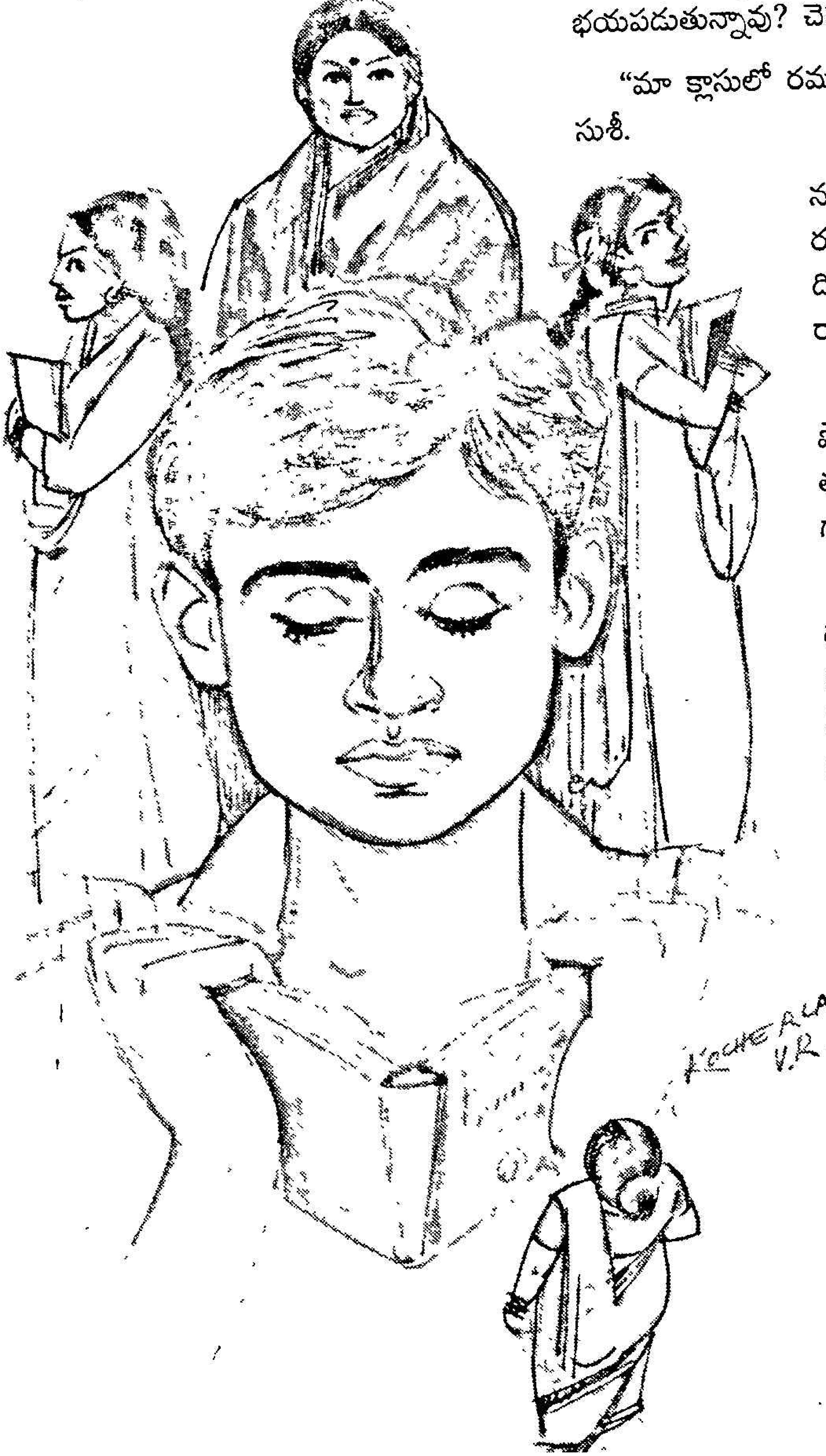

డంలేదు. కర్టెన్ కొంచెం కదిలింది. "కమిన్!" అన్నారు హెచ్.ఎమ్.

"ఏమిటమ్మా!" అన్నారు ఆమె. "ఎందుకట్లా భయపడుతున్నావు? చెప్పు!" అన్నారు మళ్ళీ.

"మా క్లాసులో రమ ఏడుస్తోంది" అన్నది సుశీ.

హెచ్.ఎమ్. చిన్నగా నవ్వారు. "నీది ఏ క్లాసు? రమ ఎందుకు ఏడుస్తోంది? ఎవరైనా కొట్లాడారా?"

"ఊహు..." అంటూ పోట్లాడుకోలేదన్నట్టు తల అడ్డంగా తిప్పి, మెల్లగా చెప్పసాగింది సుశీ.

"తొమ్మిదో క్లాసు. రమ అంటే తెల్లగా, లావుగా ఉంటుంది. అది ఏడుస్తోంది. వసంత్ దాన్ని ఏడిపిస్తున్నాడు" అని ఆగింది.

ఆపావేం? చెప్పు అన్నట్లు చూసారు హెచ్.ఎమ్.

"వసంత్ చెడ్డమాటలంటున్నాడు" అన్నది సుశీ.

"ఏం మాటలు? - నువ్వు ఏంచెప్పాలనుకుంటున్నావో ధైర్యంగా చెప్పు" అంటూ హామీ యిచ్చారు హెచ్.ఎమ్.

కౌమార సమస్య

సుశీకి కళ్లలో నీళ్లు తిరుగుతున్నాయి. "అది కాదు మేడమ్! రోజూ ప్రతి పీరియడ్‌లో అంటా డండీ! నేను రమ పక్కనే కూచుంటానుగా, నాకు వినిపించినా భయంలేకుండా అంటాడు మేడమ్!" అంటోందేగానీ సంగతేమిటో చెప్పటం లేదు సుశీ.

హెచ్.ఎమ్ గారికి చాలా ఓర్పు. "రమతో మాత్రమే చెడ్డ మాటలంటున్నాడా? ఏమిటవి?" అన్నారామె. సుశీ చెప్పకుండా నేలచూపులు చూస్తోంది.

"ఆల్‌రైట్! నువ్వు చెప్పవుగానీ..." అంటూ బెల్‌కొట్టి ఆయాని పిలిచి తొమ్మిదోక్లాసు 'బి' సెక్షన్‌లోని రమ అనే అమ్మాయిని తీసుకురమ్మన్నారు.

సుశీ కూడా ఆయాతో వెళ్లబోయింది.

"నువ్వెక్కడికి? బయటికిపోయి, రమకు కనిపించకుండా కూచో" అన్నారు. సుశీ బయటపడి పక్కనే గోడదగ్గర ఉన్న బెంచీమీద కూర్చున్నది. రమ వచ్చింది. లోపలికి వెళ్లింది. హెచ్.ఎమ్. ఆమెను పరీక్షగా చూసారు. చేతులు కట్టుకుని నిలబడింది. శుభ్రమైన యూనిఫారం, పైకి మడిచి కట్టిన పొడుగాటి రెండు జడలు.

"నువ్వు రోజూ ఏడుస్తున్నావా? ఎందుకు?" అనడిగారు సూటిగా. "వసంత్ నిన్ను ఏడిపిస్తున్నాడా? చెడ్డమాటలంటున్నాడా? ఏమిటవి?" అన్నారు హెచ్.ఎమ్.

రమ పాలరాయి బొమ్మలా నిలబడింది. కళ్లవెంబడి నీళ్లు కారిపోతున్నాయి. చెంపలు తుడుచుకుంది. ఎర్రగా కందిపోయింది ముఖం. జేబు తడిమి ఒక కాగితం తీసి హెచ్.ఎమ్.కి యిచ్చింది.

"డార్లింగ్ రమా! ఐ లవ్ యూ. నువ్వు లేకుంటే నేను బతకను. నా ప్రేమ యిష్టం ఉంటే రేపు గులాబీ పువ్వు తలలో పెట్టుకునిరా. ఈ విషయం పెద్దవాళ్లకి చెప్తే ప్రాణం తీసుకుంటాను" అని ఉంది ఆ చీటీలో.

విషయం వెంటనే అర్థమైంది. "నువ్వు ఏమన్నావు? ఏమీ అనకుండా ఊరుకున్నావా?" అనడిగారు ఆమె.

అవునన్నట్టు రమ తలూపింది.

"ఎప్పట్నుంచి యిలా మొదలుపెట్టాడు?" అంటే...

"పదిహేను రోజులు..." అని సన్నగా మళ్లీ ఏడుస్తోంది రమ.

"నాకు చెప్పలేదేం? పోనీ మీ యింట్లో చెప్పావా?" అనడిగితే లేదని గట్టిగా తలూపింది. "మరి ఎందుకు చెప్పలేదు?" అనడిగారు.

"నాకు భయం" అన్నది.

కేసు బాగానే అర్థమౌతోందిగానీ పరిష్కరించడం ఎలా?

"సరే, నువ్వు వెళ్లు. బుర్ర పాడుచేసుకోకు. పరీక్షలు వస్తున్నాయి. బాగా చదవాలి. ఫస్టు

తురగా జానకీరాణి

ర్యాంక్ స్టూడెంట్‌వి" అన్నారు. రమ సరేనని తలూపి వెళ్లిపోయింది. వెంటనే సుశీ హెచ్. ఎమ్. గారి రూమ్‌లోకి దూరింది.

"ఏమన్నది మేడమ్?" ఈ కాసేపట్లో మాట్లాడే ధైర్యం వచ్చేసింది.

"నువ్వు చెప్పటం మంచిపనే అయింది. కానీ సుశీ, యింకెవరితోటీ అనకు. రమ యింకా ఫీలవుతుంది. నేను చూసుకుంటాను యిక" అన్నారు. నమస్తే చెప్పి క్లాసుకి వెళ్లిపోయింది సుశీ. పీరియడ్ అయిపోయి సోషల్‌టీచర్ బయటికి వెళ్లగానే తుర్రునపోయి రెండోవరుసలో తన సీట్లో కూచుంది. రమ, సుశీని చూసి తలవంచుకుంది.

ఇంకా టీచర్ రాలేదు. ఇంతలో ఆయా వచ్చింది. "వసంత్‌ని హెచ్.ఎమ్. మేడమ్ రమ్మంటున్నారు" అన్నది బిగ్గరగా. క్లాసంతా ఒక్కసారి నిశ్శబ్దం అయిపోయింది. వసంత్ అటూ యిటూ ఉన్న తన ఫ్రెండ్స్ వంక చూసి, లేచి దర్జాగా నడుస్తూ బైటకు వెళ్లాడు.

"కమిన్" అన్నారు హెచ్.ఎమ్. "గుడ్ మార్నింగ్" చెప్పి నిలబడ్డాడు. "వసంత్ నువ్వేనా?" అనడిగితే తలకాయ ఊపాడు. "ఇల్లారా!" అని రమ తనకిచ్చిన చీటీ అతనికిచ్చారు. ఒక్క క్షణం తెల్లముఖం వేసాడు. చీటీ చేతిలో నలిపేస్తూ, ధీమాగా తలెత్తాడు.

"అలా నలిపేయకు. సాఫీగా చేసి నాకివ్వు" అని అడిగి పుచ్చుకున్నారు. "రమ చాలా అందంగా ఉంటుందా?" అన్నారు. ముఖం ఎరుపెక్కిపోయింది వసంత్‌కి. "ఊ" అన్నాడు.

"మీ అమ్మగారి కంటే, అక్కయ్యకంటే అందంగా ఉంటుందా?" అన్నారు.

"నాకు అక్కయ్యలు లేరు" అని తప్పించుకునే జవాబిచ్చాడు వసంత్.

"అతి తెలివి చూపించకు. సరే, మీ చెల్లెలు కంటే అందంగా ఉంటుందా?" అన్నారామె.

"ఔను" అన్నాడు వసంత్.

"మీ చెల్లెలు అంటే నీకు ప్రేమేనా?" అనడిగారు.

"ఊ, చాలా యిష్టం" అన్నాడు.

"ఆమెకి రాయవుగా యిలాంటి ఉత్తరాలు?" అన్నారామె.

తికమకపడ్డాడు వసంత్. గబగబా తల ఊపాడు.

"ఎందుకు రాయవు? రమ ఏమన్నది?" అనడిగారు హెచ్.ఎమ్. సమయానికి ఇద్దరు ముగ్గురు టీచర్లు వచ్చారు రూమ్‌లోకి.

"రమ ఏమన్నది ఈ మాటలు తనతో నువ్వు మాట్లాడితే?" అనడిగారు.

నోరు మెదిపీ మెదపనట్టు "ఛ, నాకు అసహ్యం, అన్నది" అని జవాబిచ్చాడు.

"సరే, మీ చెల్లెలికి ఎందుకు రాయవు?" కొంచెం గట్టిగా గద్దించి అడిగారామె. వసంత్‌కి మాటరాలేదు. "ప్రేమ అంటే ఏమిటి?" జవాబులేదు.

"ప్రేమ అంటే ఇష్టం. అమ్మమీద ప్రేమ ఉంటుంది. నాన్నమీద, తాతమీద, అవ్వ మీద ప్రేమ ఉంటుంది. పెంచిన కుక్కపిల్లమీద ప్రేమ ఉంటుంది. కానీ అన్ని ప్రేమలూ ఒకేరకం కావుగా?" అన్నారామె.

వసంత్‌కి కొంచెంగా అర్థమౌతోంది.

"చూడు వసంత్! మీది చదువుకునే వయ

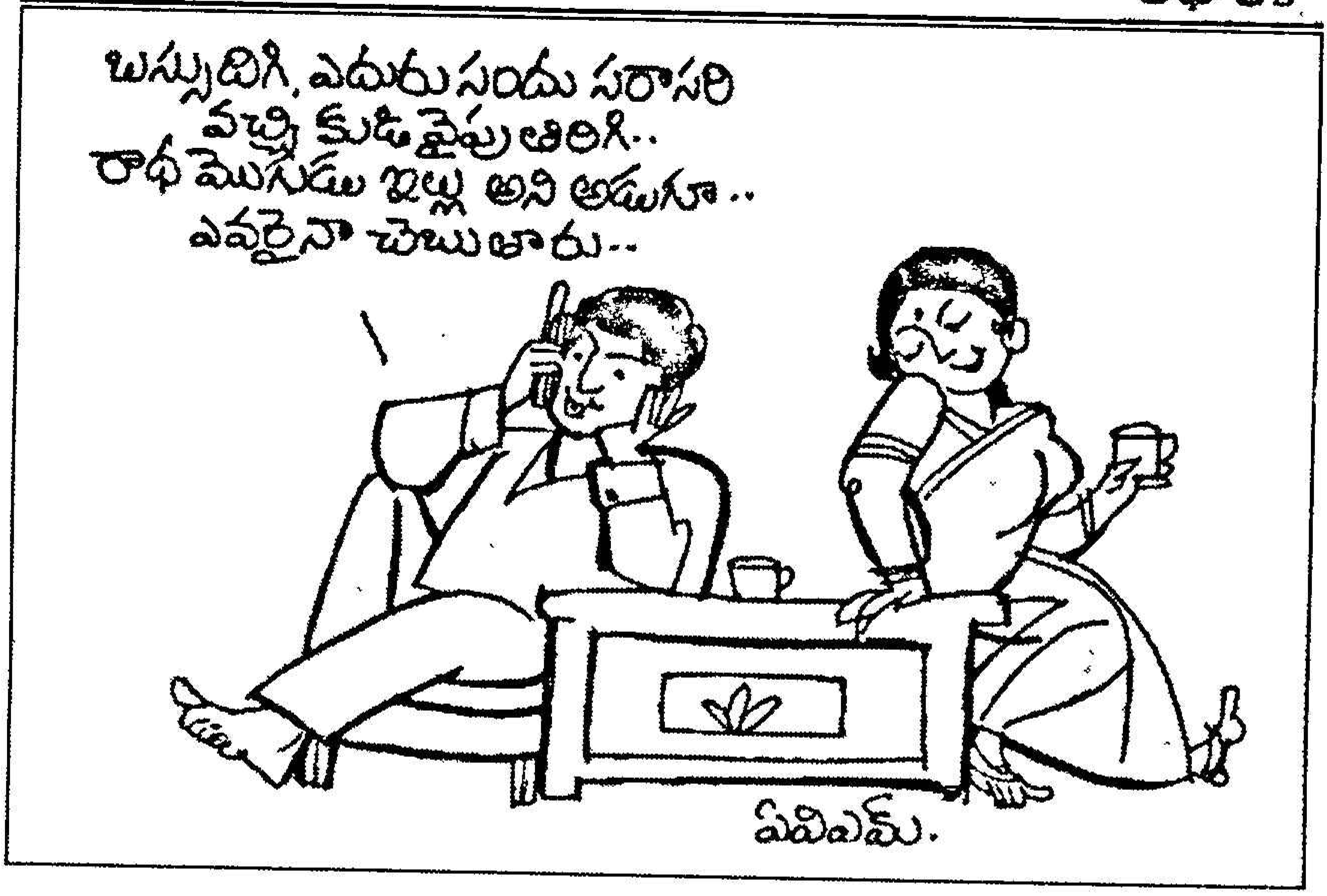

స్సు. చదువు మీద ప్రేమఉండాలి. నీ క్లాసు వాళ్లందరి మీద, అబ్బాయిలు కానీ, అమ్మాయిలు కానీ – వారందరిమీద యిష్టం ఉండాలి. వారి స్నేహం నీకు యిష్టంగా ఉండాలి. ఆట పాటలతో సరదాగా కాలం గడపాలి. నువ్వు పెద్ద అబ్బాయివికాదు. రమ పెద్ద అమ్మాయి కాదు. మీరింకా విద్యార్థులు. అంటే విద్యను అర్థించేవారు. మీ గురువుల నుండి విద్యనూ, విజ్ఞానాన్నీ కోరేవారు. అందుకే బడికి వస్తున్నారు. డిగ్రీలు పూర్తయి నీ కాళ్లమీద నువ్వు నిలబడేవరకూ పెద్ద ఆలోచనలు రాకూడదు. బుర్ర పాడు చేసుకోకూడదు. తెలిసిందా?" అని ఆగారు మేడమ్.

హెచ్.ఎమ్. యింత చక్కగా మాట్లాడుతోంటే మనసులో ఏదో కరిగిపోయి, కట్టలు తెంచుకున్నట్టు ఏడుపొస్తున్నది వసంత్‌కి.

"ఎస్ మేడమ్!" అన్నాడు పూడుకుపోయిన గొంతులోంచి.

"నీ ఆలోచన మార్చుకో. రమని సోదరీ అని పిలు, సిస్టర్ అని పిలు, చెల్లీ అని పిలువు. నీ మనసు మారిపోతుంది. నీ క్లాస్ మగపిల్లలకి యీ సంగతి రహస్యంగా చెప్పు. చదువే మీ లక్ష్యం – చదువే మీ ధ్యేయం ఔనా?" అంటూ ఒక కాగితం మీద పెన్నుతో చిన్న చీటీ వ్రాసారు.

"మీ పేరెంట్సుకి యివ్వు" అని యిచ్చారు. మెల్లగా భుజం తట్టారు. వసంత్ చీటీ జేబులో పెట్టుకోబోతుంటే, "ముందు నువ్వు చదువు" అన్నారు.

విప్పి చూస్తే అందులో రెండే రెండు వాక్యాలున్నాయి –

"వసంత్ అమ్మా నాన్నలకి – మీ వసంత్‌నీ, మిగిలిన పిల్లల్నీ కూడా ఎక్కువగా టి.వి., సినిమాలు చూడనివ్వకండి. వారికి వయస్సుకి మించిన, అనవసరమైన ఆలోచనలు కలుగుతాయి".

శంకరం అంటే మా ఆఫీసుకి బదిలీమీద కొత్తగా వచ్చిన టైపిస్టు. మనిషి చాలా ఆడంబరంగా ఉంటాడు. డిండిమభట్టారకుడిలా కంచుఢక్కా లేకపోయినా, ఖంగుమనిపించే గొంతుతో సొంతగొప్పలతో చెవులు రింగుమనిపిస్తాడు. త్వరలోనే ఈ శాల్తీ అంటే

బహుమతి

అందరికీ వెగటు పుట్టింది. అతన్ని చూడగానే మొహాలు తిప్పేసుకుని సీరియస్‌గా పనులు చేసుకోవటం, పలకరించినా వినబడనట్లు నటించటం మొదలుపెట్టారు. ఇహ వేరే దారి లేక తనుకూడా తన గొడవ చూసుకోసాగేడు. అతని అదృష్టం పండి, మా ఆఫీసుకి అతని దూరపు బంధువు అధికారిగా వచ్చాడు. ఆయన పేరు కృష్ణమూర్తి.

అంతే! ఇక శంకరం విజృంభించేసాడు.

ఆయనతో అతి చనువుగా మసుల్తూ, స్టాఫ్ మీద ఉన్నవీ లేనివీ పుల్లింగాలు చెప్పసాగేడు.

కృష్ణమూర్తి మూర్ఖాతి మూర్ఖుడు గనుక శంకరం చెప్పినవన్నీ నమ్మి, స్టాఫుతో గొడవలు పెట్టుకోసాగేడు. అతనికి వేరే పనులేమీ చెప్పకుండా కేవలం స్టాఫు మీద గూఢచారి చర్యలు చేయమని, ఎప్పటికప్పుడు అన్ని విషయాలూ తనతో చెబుతుండమనీ పురమాయించాడు కృష్ణమూర్తి.

స్టోరు కీపరు సుబ్బారావు చాలా ఖరాఖండీ మనిషి. మాట అనడు, తను పడడు. అతనికీ శంకరానికీ స్టోర్సు వ్యవహారంలో మాటామాటా పట్టింపు వచ్చింది.

దాంతో కృష్ణమూర్తి దగ్గర సుబ్బారావు మీద చాడీలు చెప్పాడు. కృష్ణమూర్తి తనకి ఉద్యోగం ద్వారా సంక్రమించిన అధికారాలన్నీ సుబ్బారావు మీద చూపించాడు. ఓ విధంగా అతన్ని హింస పెట్టటానికి పూనుకున్నాడు.

సుబ్బారావుకి కోపం వస్తే తారాస్థాయే గనుక అతని అరుపులకి, కేకలకీ ఫాన్లు గజగజలాడాయి. బీరువాలు బిక్కుబిక్కుమన్నాయి. బల్లలు బేలగా చూసాయి.

స్టాపుకి అతని సంగతి తెలుసు గనుక ఏమీ పట్టనట్లు తమ పనిలో తాముండిపోయారు.

కృష్ణమూర్తి 'మెమోల' పర్వం మొదలెట్టాడు.

దాంతో సుబ్బారావు ఇంకా రెచ్చిపోయాడు.

కృష్ణమూర్తి మతిమరుపు మనిషి. ఆఫీసు వ్యవహారాల్లో అనేక తప్పులు చేస్తుంటాడు. స్టోర్సు విషయంలో కూడా చాలా అజాగ్రత్తగా ఉండడం వల్ల అనేక పొరబాట్లు దొర్లాయి. ఇవన్నీ కాగితంపై పెట్టి, పై అధికార్లకి రాసాడు సుబ్బారావు.

ఇలా మొదలయిన యుద్ధం సుబ్బారావుకి ఛార్జిషీట్లు ఇచ్చేవరకూ సాగింది. ఈ యిద్దరి గొడవతో పై అధికార్లు విసిగిపోయారు. రెండు సార్లు ఎంక్వయిరీకి వచ్చారు. ఇద్దరి వాదనలూ బలంగా ఉండేవి. నిస్సహాయంగా తిరిగి వెళ్ళిపోయారు. ఆఖరు అస్త్రంగా కృష్ణమూర్తిని పార్వతీపురం ఆఫీసుకి బదిలీ చేసి చేతులు దులుపుకున్నారు పై అధికార్లు.

శంకరం చెరువు బయట చేపలా అయిపో

కేఆర్తీ

యాడు. చుట్టూ నోళ్లు తెరుచుకు నవ్వుతున్న కొంగల్లాగ స్టాఫు!

వెంటనే నెలరోజులు 'సిక్‌లీవు' పెట్టేసాడు.

అందరూ హాయిగా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

దుష్టుడికి తగిన గుణపాఠం లభించింది కదాని సంతోషపడ్డారు.

కొందరయితే శంకరం పోకడల్ని, మాటల్ని అనుకరించి హాస్యం సృష్టించారు.

సరిగ్గా నెలకాగానే శంకరం ఆఫీసుకు హాజరయ్యాడు. అయితే కొద్ది నిముషాలు అత న్ని ఎవరూ పోల్చుకోలేదు. కారణం... తిరుక్షవ రం, తిరుపతి లడ్డూతో లాల్చీపైజమాలలో ప్రత్యక్షమయ్యాడు. రాగానే గతమంతా మర్చి పోయినట్లు, అందర్నీ నవ్వుతూ పలకరించి, ప్రసాదం పంచిపెట్టాడు. ఆశ్చర్యపోతూనే ప్రసా దం నోట్లో వేసుకున్నారు. ప్రసాదం తియ్యగానే ఉంది. కాబట్టి కల కాదు నిజమే అని రూఢి చేసుకున్నారు.

తిరుపతి విశేషాలు మరీ మరీ అడిగి తెలు సుకున్నారు స్టాఫు. ఓపిగ్గా అన్నీ చెప్పి, ఆఖర్న అందరికీ చిన్న 'షాక్' యిచ్చాడు. త్వరలో తను ప్రేమ వివాహం చేసుకోబోతున్నాట్ట. ఆ అమ్మా యి తిరుపతిలో పరిచయం అయిందిట.

'ఇంతకీ పెళ్లి ఎప్పుడు, ఎక్కడ?' అని ప్రశ్న ల వర్షం కురిపించారు స్టాఫు.

"పెళ్లి వచ్చేవారమే! తిరుపతిలో జరుగు తుంది. రిసెప్షన్ మన ఊళ్లోనే ఈ నెల ఇరవై

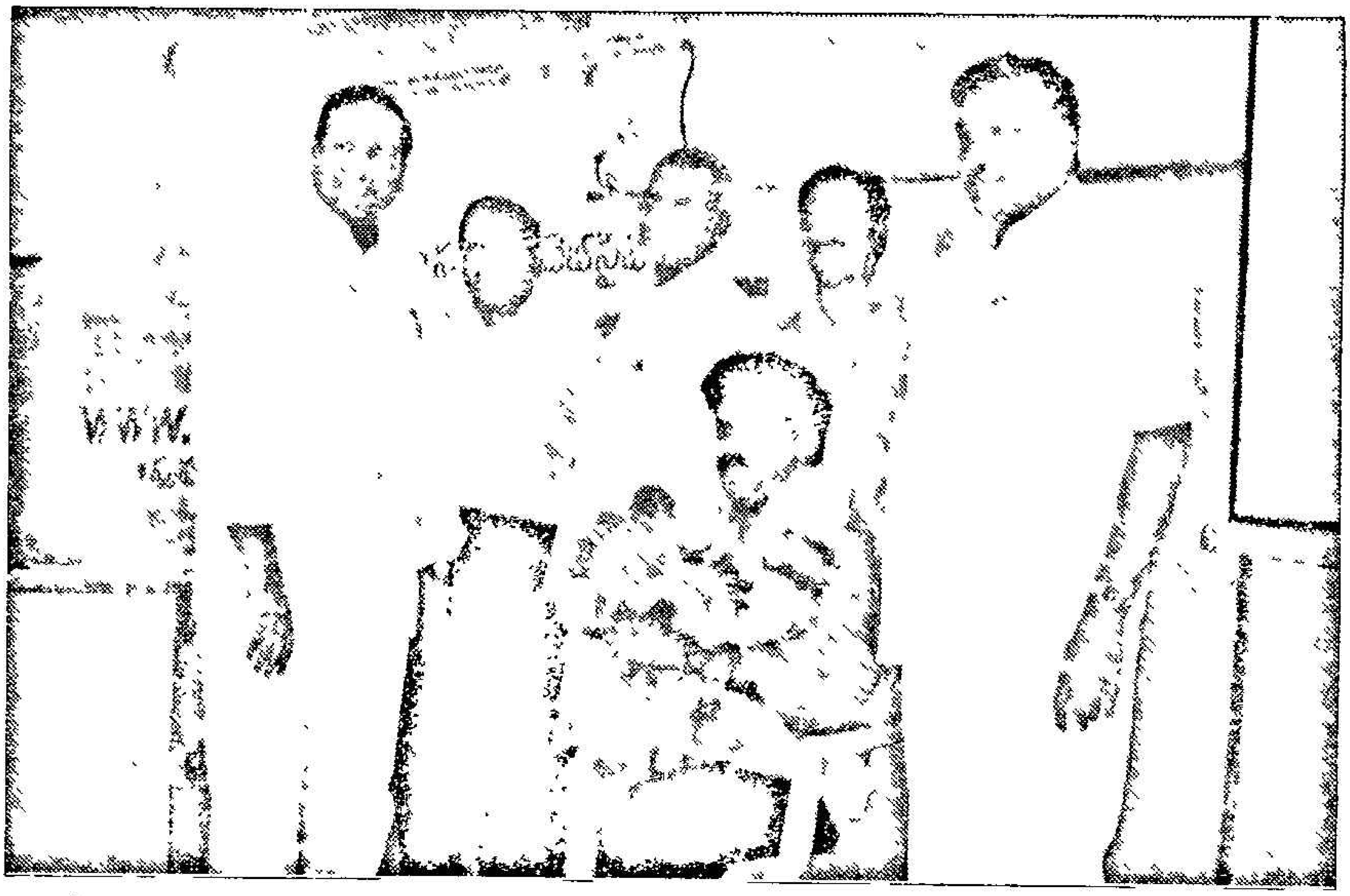

కృష్ణాజిల్లా రచయితల సంఘం అధికారిక వెబ్‌సైట్ 'తెలుగుపసిడి డాట్ కామ్' ఆవిష్కరణ సభలో అను ఫాంట్స్ అధినేత శ్రీ మురళీకృష్ణను సన్మానిస్తున్న ప్రస్తుత రాష్ట్ర మంత్రి శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్, రాష్ట్ర హిందీ అకాడమీ అధ్యక్షులు డా॥ యార్లగడ్డ లక్ష్మీప్రసాద్

ఆరో తారీఖున..." అన్నాడు.

అందరూ అభినందనలు చెప్పి, భుజం తట్టారు.

శంకరం కాబోయే భార్యపేరు కాకతాళీయంగా 'పార్వతి' కావటం అందరికీ మరింత చర్చనీయాంశమైంది. కొత్త కాపురానికి కావాల్సిన ముఖ్యమైన సామానులు కొని, అందమైన ప్యాక్ చేయించి, రిసెప్షన్‌లో యివ్వటానికి మోసుకెళ్లారు.

రిసెప్షన్ హాలుకి దాదాపు రావల్సిన వాళ్లంతా వచ్చేసినట్లే. కేవలం యిద్దరు తప్ప! వాళ్లు నూతన దంపతులు. అది హోటల్ 'కాన్ఫరెన్స్ హాల్'. అందువల్ల అక్కడ అతిధి మర్యాదలకి లోటులేదు. అందరూ నూతన దంపతుల కోసం మధ్యమధ్య ఎదురుచూస్తూ, గలగల మాట్లాడుతూ, సర్వర్లు అందించినవన్నీ ఆరగించసాగారు. అంతలో భోజనం కూడా వచ్చేసింది.

అందరూ ఆశ్చర్యపోతూ "అరే... శంకరం దంపతులేరీ..." అనుకున్నారు. "తిందాం పట్టండి... యిప్పటికే చాలా లేటయింది..." అనే మాటలతో అందరూ ఏకీభవించారు. అది కూడా పూర్తయింది! అతిధులందరూ ఆతృతగా నూతన దంపతుల కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. గడియారం గంటలు కొట్టినప్పుడల్లా ఉలిక్కిపడుతున్నారు.

అంతలో డోరు తీసుకుని ఒక వృద్ధ దంపతులు, వాళ్లలో బాటు మూడేళ్ల పసివాడు, లోపలికి వచ్చారు. వాళ్ల వెనుక శంకరం దంపతులు!... 'అమ్మయ్య' అనుకుని అందరూ చప్పట్లు కొట్టారు. వాళ్లంతా వేదిక మీదకి వెళ్లి అందరికీ నమస్కారాలు చేసారు.

"ఆలస్యానికి క్షమించండి. నేను శంకరం

తారల అడ్రసులు

వై.కె.మూర్తి, దాసరివారి వీధి, సూర్యారావు పేట, విజయవాడ-2 కు రూ. **20/-** లు ఎం.ఓ. చేయండి.

సినీ నటీనటుల అడ్రసులతో పాటు ఒక జోక్స్ పుస్తకం కూడా పంపబడును.

గారి మామగార్ని. ఈవిడ మా ఆవిడ. ఈ పిల్లాడు మా మనమడు. అంటే పార్వతి కొడుకు గణేష్. మీకు తెలియాల్సిన విషయం ఏమిటంటే - పార్వతికిది రెండో పెళ్లి! ఒక యాక్సిడెంట్‌లో భర్తపోయాడు. అప్పటికే గణేష్ ఏడాది పిల్లాడు. దైవికంగా, దైవ సన్నిధిలో శంకరం గారితో మా పార్వతి పరిచయం అయింది. పరిణయానికి దారితీసింది! గణేష్ విషయం చర్చిస్తుండగా యిలా ఆలస్యమైంది! చివరికి మీ ముందు వాస్తవాలు వెల్లడించాలని నిర్ణయించాం..."

"ఆ తర్వాత నేను చెబుతాను..." శంకరం అందుకున్నాడు.

"మీరందరూ అభిమానంగా ఎన్నో కానుకలు తెచ్చారు. అందుకు చాలా థాంక్స్. గణేష్‌ని భగవంతుడిచ్చిన బహుమతిగా భావించి, యీ రోజు నుంచే మా జీవితంలోకి, మీ అందరి సమక్షంలో ఆహ్వానిస్తున్నాను..."

ఆ మాటలకి అందరూ మనస్ఫూర్తిగా చప్పట్లు కొట్టారు. శంకరం గణేష్‌ని ఎత్తుకుని అందరికీ నమస్కారాలు చేయించాడు.

క్రిందకి దిగబోయేముందు గణేష్ చటుక్కున శంకరం బుగ్గమీద ముద్దుపెట్టి, అందర్నీ నవ్వులతో ముంచెత్తాడు. ●

దారితప్పిన మనిషి

మూర్తి వ్యాపారరీత్యా ఒంటిగా కారుమీద నూరు మైళ్ళ దూరంలోనున్న పట్నంకి వెళ్లి తిరిగి వస్తున్నాడు. నిన్న వెళ్లినప్పుడు తన ఆలోచనలలో వ్యాపారం, లాభాలు, కొత్త పరిశ్ర మలు, పన్నులు తగ్గించుకునే ఉపాయాలు, క్రొత్త కారు ఇలాంటి ఆలోచనలతో నిండి దారి తప్ప కుండా ఆ పట్నం చేరుకున్నాడు.

ఈ వేళ తిరిగి వస్తూనే ఈవేళ ఉదయం జరిగిన సంఘటన గురించి దీర్ఘాలోచనలో పడ్డాడు. తన తండ్రికి ఆప్తుడైన వ్యక్తి తనను ఉదయమే ఒక దేవాలయానికి తీసుకువెళ్ళారు. తనకు స్వతహాగా గుడులు, గోపురాలు అంటే ఆసక్తి లేదు. దేముడూ, దెయ్యాలు అంటే నమ్మ కం లేదు. కనపడని, నిరూపించని సత్యాల కోసం పరితపించి యీ మానవ జన్మలో పొంద వలసిన ప్రాపంచిక సౌఖ్యాలు విడిచిపెట్టుకోవ డమంత తెలివి తక్కువ తనం యింకొకటి లేద ని తను నిర్ధారించుకున్నాడు. తన తండ్రి రోజు కొకసారే తిని, చౌకరకం బట్టలు కట్టి ఒక చిన్న యింట్లో ఉండేవాడు. సుఖపడటానికి ఉన్న అవకాశాలన్నీ జారవిడుచుకున్నాడు. తనే కా కుండా తన కొడుకు కూడా తను బ్రతికుండగా తనలానే కట్టుదిట్టంగా వుండాలనేవాడు. ఎవరి జోళ్ళకు వారే పాలిష్ వేసుకుంటేనేగానీ అతనికి శాంతి వుండేది కాదు. లాభాలలో సగందాకా దానాలకే పోసేవాడు. అలాంటి తండ్రి అగప డని సత్యాలకోసం వెదకి వెదకి సత్యమిది అని వూహేగానీ నిరూపించుకోలేని పరిస్థితిలో పో యాడు. ఒక యేడాది తిరక్కుండానే లోకం అతనిని మరచిపోయింది. అందుకే తనకు తండ్రి గతించాక పెద్దరికం రాగానే ప్రజల ముఖప్రీతి మాటలను వినలేదు. అతను చేస్తుం డే దానాలను ఆపివేసాడు. లాభాలలో వ్యాపా రం త్వరితంగా వృద్ధిచేసాడు. తను, భార్యాపిల్ల లూ యిప్పుడేకాక కొన్ని తరాలవరకు వెతుక్కునే అవసరం లేకుండా చేయటానికి తాపత్రయ పడ్తున్నాడు. స్వసుఖాలకు మరిగిన మనసు ఆ సుఖంకోసం డబ్బు వెచ్చించటానికి వెనుదీయ లేదు. కండపుష్టి తిండితోనేకాదు సుఖాలతోనూ కలిగింది.

ఇలాంటి మూర్తి యీరోజు ఆ పట్నం దేవా లయ ప్రాంగణంలో తన తండ్రి శిలాప్రతిమను చూసాడు. తండ్రి బ్రతికుండగా యిది ప్రతిష్టిం చడం జరగలేదని తనకు తెలుసు. అలా చెయ్యా డానికి తన తండ్రి ఒప్పుకునేవాడు కాదు. ఆ శిలాప్రతిమ చుట్టూ చిన్న వుద్యానవనం వుంది. కొందరు భక్తితో ఆ బొమ్మను చూస్తూ తలవం చటం చూసాడు.

"ఎప్పుడు దీనిని ప్రతిష్టించారని" అన్నాడు.

"ఈ మధ్యనే..."

తన తండ్రి శిలాప్రతిమ ప్రతిష్టించేటప్పుడు కనీసం ఆయన యేకైక పుత్రుడ్ని పిలవాలనే మర్యాదనైనా యీ పట్నవాసులు పాటించలేదని మూర్తి మనసు బాధపడింది. తనను తెచ్చిన తండ్రి మిత్రుడు ఆ విగ్రహానికి ఒక నమస్కారం చేస్తూ.

"దారితప్పని మహానుభావుడు" అన్నాడు.

తిరిగి కారులో వస్తూ మూర్తి మనసులో

యిదే తిరగజొచ్చింది. మనుషులకు ఒక దారి వుంటుందనీ ఆ మార్గం గుండాపోతూ యెక్కడో గతించినా మళ్లీ ఆ గతించిన చోటులో వచ్చే జన్మలో వుద్భవిస్తాడని, మళ్ళీ ముందుకు మార్గం గుండా సాగిపోతాడనీ, చివరకు గమ్యమైన పరమాత్మను చేరుకుంటాడనీ, – జన్మజన్మానికి తప్పులను తగ్గించుకుని ఒప్పులను పెంచుకొని ఒప్పులకుప్పయైన భగవానుని చేరుకోవటమే మానవుని ధ్యేయమని – యిలా యెక్కడో యెవరో అనగా విని యిదివరకు నవ్వుకున్నాడు. మతం మనిషికి నల్లమందు వంటిదని యెవరో అన్నదాంట్లో నిజముందని దాని జోలికి తను పోలేదు. మతం ప్రాతిపదికగా మనిషి మార్గాలన్నీ సృష్టించబడ్డాయి. దేవుని ప్రమేయం లేకుండా యేమతమూ లేదు. దేవుని రూపులో భయమూ భక్తీ రెండూ వున్నాయ్. రెండూ మానవుని ప్రాపంచిక సౌఖ్యాలకు శత్రువులు. పాపం చెయ్యని మనిషి ప్రాపంచిక సుఖాలను పొందలేదు.

కారు మెల్లగా డ్రైవ్ చేస్తూనే యింకో సిగరెట్ ముట్టించాడు. ఆలోచనలూ కాలుతున్న సిగరెట్‌లానే ఆరిపోకుండా పోతున్నాయ్. తన తండ్రి మిత్రుడు ఆ దేవాలయంలోనికే తీసుకువెళ్ళి ఆ

మాటలు అని తండ్రీ కొడుకులకు ఉన్న భేదాలు యెత్తి పొడిచాడు. డబ్బూ, తాగుడూ, స్త్రీ యీ మూడూ తప్పించి మనిషికి యింకేమీ సుఖమీయలేవు. తెలివి తక్కువ వాళ్ళే

బలివాడ కాంతారావు

పుష్కలంగా నీరు లభించేటప్పుడు యెండమావుల వెంట దాహం తీర్చుకోడానికి పరుగెత్తుతారు. పచ్చని ఆకులు ఉండగా యెండుటాకులు పట్టుకొని, గతించిన పచ్చదనం చూడటానికి ప్రాకులాడుతారీ భక్తులు, వేదాంతులూను. నేడు పడిన సుఖమే నిజం. రేపటి సుఖం వూహ! ఈ రోజున రేపటి ఊహలో పడి సుఖాన్నెవరు ఖూనీ చేసుకోమన్నారు? నేడు సుఖపడ్తున్న వాళ్ళే నిజంగా దారి తప్పని వాళ్ళని సిగరెట్ పీకను విసిరేసాడు.

ఈ ఆలోచనా తరంగాలలో చిక్కుకుని యింతవరకూ తను దారి తప్పానని పోల్చుకోలేదు. మనుష్య సంచారం మృగ్యమైన ఒక ఘాటీపై కారు పోతుండగా తను దారితప్పానని గుర్తుకు వచ్చింది. ఒక అరణ్య మార్గంలో పోతున్నానని ఆ జూబు చెట్లు, చెట్లపై కోతులే చెప్తున్నాయి. ఘాట్ పైకిపోయి కారు త్రిప్పుదామని ఆపాడు. ఓసారి కారు దిగాడు.

ప్రకృతి యెండలో వెలిగిపోతోంది. చుట్టూ కలియజూస్తే ప్రకృతి ఆకాశాన్ని గొడుగుగా వేసుకున్నట్లుంది. దూరాన కొండలు మండిపోతూ దినకరుని చీల్చి మ్రింగాలని భల్లూకాల్లా ఎదురు చూస్తున్నాయ్. ఆ రక్తంతో సింగారించటానికి తెల్లని మబ్బులని ఆహ్వానిస్తున్నాయ్. ఎండమావులు వేడిని భరించలేక యేటి ఒడ్డుకు పరుగులెడ్తున్నాయ్. 'గాలికి గులాబి వనంలో రెక్కల వర్షం కురుస్తోంది. కమలాలు క్రిందికి రాల్తున్నాయ్. అతను కొద్ది క్షణాలు యీ ప్రకృతి పచ్చని ఊయలలో ఊగాడు.

విరబూసిన గులాబీలను తెంపి ముందు సీటులో కుప్పగా వేసాడు. కమలాపండ్లను యేరి వెనుక సీటులో వుంచాడు. ఇంతలో చెట్లపైనున్న కోతుల కోలాహలం వినిపించింది. అంత దూరాన ఒక లేడిపిల్ల గెంతులేస్తూ పోతోంది. పెద్దపాము తన యెదరనున్న చెట్టుమీద నుంచి దిగుతోంది. ఇలా తను వస్తానని తెలుసుంటే తుపాకి తెచ్చేవాడే! రాళ్లను ఆ పాముమీద రువ్వాడు. ఇంకోరాయి రువ్వగానే ఆ పాము డొంకలలోకి దిగిపోయింది.

తిరిగిపోదామని కారు స్టార్టు చెయ్యబోతుండగా అద్దం గుండా వెనుకనుంచి యెవరో వస్తు

పాత బంగారం

ప్రముఖ కథా రచయితగా, నవలా రచయితగా బలివాడ కాంతారావు గారు తెలుగు సాహితీ ప్రపంచంలో సుప్రసిద్ధులు.

తన సాహిత్యం ద్వారా మానవతా విలువల్ని, ముఖ్యంగా స్త్రీల మహోన్నత స్థానాన్నీ పాఠకులకు తెలియజేసారు. ఈనెల 'పాత బంగారం' శీర్షికన అందిస్తున్న కథ 'దారి తప్పిన మనిషి' కూడా ఆ కోవకు చెందినదే.

బలివాడ కాంతారావుగారు 1927 జులై 3వ తేదీన శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని మండపాం గ్రామంలో జన్మించారు. నావల్ ఆర్మమెంట్ సప్లయి ఆఫీసర్‌గా రిటైరయ్యారు. వీరి కథలు ఏడు సంపుటాలుగా వెలువడ్డాయి. 'బూచీ' అనే పెద్దకథ కాక, నవలలు, నాటికలు, వ్యాసాలు రాసారు. వీరి శ్రవ్య నాటకాలు అనేకం రేడియోలో ప్రసారమయ్యాయి.

విశాలాంధ్రవారు వెలువరించిన "బలివాడ కాంతారావు కథలు" సంపుటికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు, 'వంశధార' నవలకు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ పురస్కారం లభించాయి.

వీరు రాసిన 'దగాపడిన తమ్ముడు' నవలను నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్‌వారు అన్ని భారతీయ భాషల్లోకీ అనువదించారు. వీరు 2006 మే ఆరున తుది శ్వాస విడిచారు.

న్నట్లు చూసాడు. ఎర్రరంగు చీర కనిపిస్తోంది. రాను రాను దగ్గరై గబగబా నడుస్తోంది. ఒక సారి తనవేపు చూసి మళ్ళీ ముందుకు సాగిపో యింది. ఆ చూపుతో కళ్ళాలు వేసింది. యౌవ నం అంతా ఆమె శరీరాన్ని వుప్పొంగించి ఓ కన్నె లేడిలా కదిలిపోతోంది. ముసుగులేని నగ్న ప్రకృతిలా ఆ జాకెట్టు లేని జవ్వని అగుపించిం ది. సంపెంగ మొగ్గ లాంటి ముక్కు, గులాబి ల్లాంటి శరీరచ్ఛాయ, మందారాల్లాంటి పెది మలతో నున్న ఆడవాళ్ళను యిదివరకు చూశా డు. అనుభవించాడు. కానీ యీమెది లేడిలాం టి నిగనిగలాడే శరీరచ్ఛాయ. పొంగిన బుగ్గలు ముక్కును లోనికి త్రోశాయ్. మూతి చిన్నదైనా ముద్దుగా వుంది. ఫాల భాగంలో తిన్నగా ఒక ముడత అగుపించింది.

తన జీవితంలో అదృష్టం అనేది ధనార్జన లోను, స్త్రీ సౌఖ్యాలలోనూ, యిదివరకూ వెతు క్కొని వచ్చిందనుకొని... మెల్లగా కారు ముందు కే నడిపాడు.

వెనుక చూపు లేకుండా ఆమె గబగబా సాగి పోతోంది. కారు అద్దంలో నుంచి కనిపిస్తున్న కొండ శిఖరాలు కదులుతూ అవి యెంతో చేరు వలో వున్నట్లున్నాయ్. కొండల్లో నుంచి గల గలా శబ్దంతో జారుతున్న సెలయేర్లు తనలోనూ అలాంటి శబ్దాలతో పులకరించాయ్. అడవిలో తేనెపట్లు, గులాబులు, తియ్యని కమలాలూ అన్నీ తనచుట్టూ కదలుతున్నాయ్. కారుతో పాటు అతని పొంగిన నరాలూ పరువెత్తసా గాయ్.

ఆమె దగ్గరగా తీసుకు వెళ్లి కారునాపి, "దిగ బెట్టనా?" అన్నాడు.

"చాలా దూరం బాబు - సాయంకాలానికి గానీ చేరుకోలేను."

"ఫరవాలేదు. కారులోనైతే వేగంగా వెళ్ళిపో తావు."

"చాలా మంచి బాబులా వున్నావ్. నా ఆత్మ త అలాంటిది. నేను చెప్పిన దగ్గర ఆపు బాబూ" అంది.

మాట్లాడకుండా ముందు తలుపు తెరిచా డు. ఆమె కూర్చుంది. తలుపు వెయ్యటానికి అటు వేపు వంగుతూ తనని భుజాన్ని ఆమె కొకసారి తగిలించాడు. ఇద్దరికీ మధ్యనున్న గులాబీలు కాస్త నలిగిపోయాయ్. సిగరెట్ ము ట్టించి మళ్ళీ కారు ముందుకు పోనిచ్చాడు.

"ఎందాక వెళ్తున్నావ్...?"

"ఆ కొండలు కనిపిస్తున్నాయే... ఆ వెనక మా వూరుంది."

"ఎక్కడ నుంచి వస్తున్నావ్...?"

"ఆ ఘాటీ క్రింద మా కన్నవారి వూరు... పొలంలో నున్నాను. నా మొగుడికి పెద్ద జబ్బు చేసిందని కబురొచ్చింది. ఎకాయెకిగా బయలు దేరాను."

"మీ వాళ్లెవరూ తోడు రాలేదేం?"

"మా అయ్య ముసిలోడు. ఐనా యీ త్రో వంట భయం లేదు బాబూ!."

"అడవి కదా...!"

"ఈ చిరుతపులులు, జంతువులూ వాటినే మైనా అంటేనే మీదపడ్తాయ్. లేకపోతే యేమీ చెయ్యవు బాబూ!"

"పెళ్ళయి యెన్నాళ్ళయింది?"

"ఆరు నెలలు నిండలేదు బాబూ! మాయ దారి జబ్బు యెక్కడుందో?"

"ఫరవాలేదులే. తగ్గిపోతుంది."

"మంచి బాబువి. నీ నోటమాట జరుగుతుంది."

తను తిరిగి పోడానికి పెట్రోలు సరిపడదనే అనుమానం కారు వేగాన్ని తగ్గించి. ఇనుప దిమ్మ దగ్గరగానున్న అయస్కాంతపు ఆకర్షణను తిరస్కరించలేకపోతోంది. రోడ్డు ప్రక్కనే ఒక పెద్ద చెరువు అగుపడింది. కారు ఆపాడు.

"అదిగో నీరు - నాకు ఆకలౌతోంది... నువ్వు యెప్పుడు తిన్నావో యేమిటో... రా... తిని... మళ్ళీ బయలుదేరుదాం."

"నాకు ఆకలి చచ్చిపోయింది. బాబూ! ఆతృతగా వుంది. వేగంగా తినేసి రండి."

"అయితే నేనూ తినను" అన్నాడు.

"నా నుంచి మీ కెందుకు బాధ? పదండి" అంది.

లేచి కారులో నుంచి ఒక బేగ్ తీసాడు. అప్పుడే ప్రొద్దు పడుటకు తిరిగింది. అంతవరకూ ఆ పెద్ద సరస్సుపై పూలమాలలా తిరుగుతున్న చిన్న తెల్లని పక్షుల గుంపులు చెదిరిపోయాయ్. సరస్సు దరికి చేరేసరికి తెల్ల కలువలు వణుకుతున్నాయ్. విశాల వటవృక్షం వూడలతో ఒడ్డుపై ఒక శాలను కట్టింది. అక్కడకు చేరేసరికి ఆకులు రాలసాగాయి. అల్లంత దూరంలో సుడిగాలి రేగి, ధూళిని పైకి లేవనెత్తింది. తివాసీ ఆ వటశాల దగ్గర పరిచాడు.

కేరియర్ నుంచి పూరీలు తీసి, తినమని ఆమెకివ్వగా ఆమె అతనినే తినమంది.

"నీవు తింటే గానీ ఒప్పుకోను" అంటూ బలవంతాన ఆమె నోట పెట్టబోయాడు. ఆమె వెనకకు వంగగా ఆమెను ముట్టుకుంటూ నోటిలో పెట్టాడు. ఆమె సరిగ్గా కూర్చుని తలదించుకుని తింటోంది. మూర్తి ఆమె వేపు క్రీగంటగా చూశాడు. మనసున్న ఆడవాళ్ళు యిలాంటి వేషాలే వేస్తారని తను నిర్ధారించుకున్నాడు. యిదంతా లోనున్న ప్రేమను అణచుకోడానికి చేసే ప్రయత్నంలోని నటన. నటించటం చేత కాని ఆడది యెప్పుడూ ప్రేమించలేదని తనకు తెలుసు. ఆకలి జ్వాలలు ఆరగానే అతనిలో కామజ్వాలలు రేగినయ్. ఆ మంటలలో మనస్సు మండిపోయి రక్తం భుగ భుగ లాడి వురకలు వేసింది. ఆమె నోటిలో బలవంతాన బ్రాందీ పొయ్యించింది.

"దాహం పోతుంది. తాగు - తాగు యేమీ కాదు" అన్నాడు. తాగని ఆమెచేత బలవంతాన 'తియ్యని సోడా' అని తాగించాడు. ఆమె కొద్ది క్షణాల్లో నవ్వింది. పక పక నవ్వింది. అతను తాగింది ఆమె కంటే ఎక్కువే. ఆమె లేచిపోబోతూంటే ఆమెను గట్టిగా పట్టుకుని కూర్చోబెట్టాడు. ఆ మైకంలోనే ఆమె "మంచి బాబు... నీలాంటి బాబులు యీ అడవి వేపు... యెవరూ... యిప్పటి దాకా రాలేదు... మా... మంచి బాబు..."

ఆమె సగం మైకంతో యేవేవో వాగుతోంది. ఎర్రని చీర గాలికి పక్కన నీటిలోకి యెగిరిపడి కొంతవరకూ తడిసిపోయింది. తడిసిన చీర రంగు నీటిలో వెలిసింది. ఆ నీటిలోని యెరుపు రంగును ప్రొద్దు పీల్చుకొని పోయింది.

ఆమెకు స్పృహ వచ్చినట్లు అతనికి కొంత సేపటి వరకూ తెలియలేదు. ఆమె ఒక్కసారి "అమ్మా" అనగానే చప్పున లేచి చూసాడు. ఆమె లేచి ముందుకు పరిగెత్తి ఆగిపోయింది. అతను ఆమె దగ్గరకు వెళ్లాడు. ఆమె చూపులు యెక్కుపెట్టిన బాణాల్లా వున్నాయ్. ఆ మరుక్షణంలో

ఆమె యేడుస్తోంది. మాట్లాడటానికి కూడా శక్తి లేని మనిషిగా నిల్చున్నాడు.

ఆమె కన్నీరు తుడుచుకుంటూ – "ఒకదారిన పోయేదాన్ని – నన్ను దారి తప్పించేసావ్... నీకు న్యాయమా?" అంది.

మూర్తి ఒకసారి తలెత్తి చూసినా ఆమె ముఖం అతనికి సరిగ్గా కనపడలేదు.

"నా మొగుడికి నా ముఖం యెలా చూపిస్తాను?"

"నీకూ నాకూ తప్పించి యింకెవ్వరికి తెలీదులే."

"దేముడికి తెలీదా?" అంది.

మూర్తికి అప్రయత్నంగా చిరునగవు వచ్చింది. తను తిరిగివస్తూ తలుచుకున్న తలపులే జ్ఞప్తికి వచ్చాయ్.

"పద నిన్ను వేగంగా... దిగబెట్తాను...!"

మౌనంగా అతని వెంట కదిలింది. కారులోని గులాబీలు ప డిపోయినయ్. వేడి తగ్గిన దినకరుని పై కసి తీర్చుకోడానికి పశ్చిమ కొండలు యెదురుచూస్తున్నాయి. ప్రకృతి మూగబోయినట్లుంది. ఆమె వుండీ వుడిగి అతని చేతుల వేపు చూస్తోంది.

కారు ఒక పెద్ద లోయ ప్రక్కనే ఉన్న సన్నటి బాట గుండా పోతోంది. ఆమె చప్పున అతనిని ఆప్యాయంగా తాకి, అతని భుజంపై ముద్దు పెట్టి "అటు చూడు బాబూ... ఎంత చక్కగా వుందో" అంటూ తూర్పు వేపు చూపించింది. అతను చూసి ఆమె ముద్దు పెట్టి చెప్పగా చూసానని సంతోషంతో వహ్వా... అన్నాడు. ఆమె చప్పున బలమంతా ఉపయోగించి కారు స్టీరింగు చక్రాన్ని గిరగిరా త్రిప్పివేసింది. కారు దారితప్పి కొన్ని వందల అడుగుల లోయలోకి జారి, పిప్పి అయిపోయింది. ●

BUILDING UP CONFIDENCE AND THE SPIRIT OF COMPETITIVENESS

We impart quality education to the children with a holistic approach to help them organise their total personality.

- Playway method of teaching with individual care.
- Interactive learning with computer & multimedia.
- Personality development sessions to enhance communication skills.

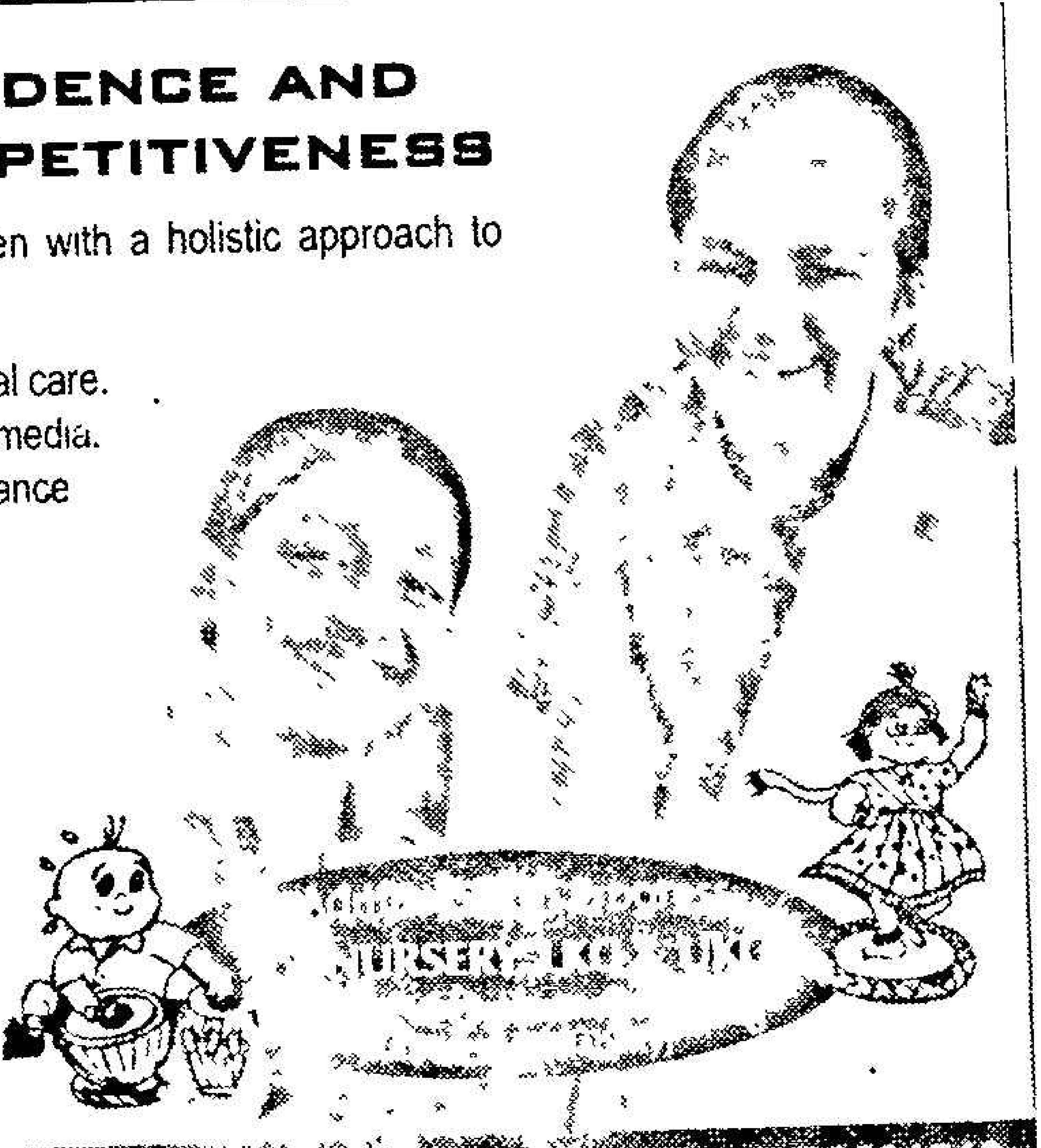

Exclusive Kindergarten Wing
Nursery, LKG & UKG

SISTER NIVEDITA SCHOOL
Affiliated to CBSE
Class I - X
Estd 1989

కళాహృదయం

బి. శ్రీప్రసాద్

'తన భార్యది గొప్ప కళాహృదయం' అన్న విషయం నందగోపాల్‌కు పెళ్ళికి ముందు బాగానే ఉండింది గానీ, పెళ్ళయిన తర్వాత చేసే పనులకు విసుగు పుట్టుకొచ్చింది.

పెళ్ళి చూపులప్పుడు కూడా ఆమె ముఖం కన్నా ఎక్కువగా ఆమె చేతుల్లో తయారైన వస్తువులనే చూడాల్సి వచ్చిందతనికి. అయితే మక్కువగానే చూశాడు వాటిని. ఆమె మేనత్తలు, పిన్నమ్మలు, అమ్మ, తమ్ముడు, చెల్లి అందరూ కలసి కట్టుగా ఆమె నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించారు.

ఆమె మేనత్త జానకమ్మ ద్వారానికి వేలాడుతున్న పూసల తోరణాన్ని చూపిస్తూ, "దీన్ని మా మాలతే అల్లింది" అని చెప్పింది.

ఆమె పిన్నమ్మ వనజాక్షి కర్టెన్ పైనున్న జోడు చిలుకల బొమ్మను చూపెడుతూ, "దీన్ని కూడా మా అమ్ములే అల్లింది" అని చెప్పింది. అంతేకాదు టీ.వి. పైనున్న వైర్‌తో అల్లిన జంట ఫ్లవర్ వాజ్‌లను చూపెట్టి, అవి కూడా మాలతి చేతుల్లో రూపుదిద్దుకున్నవని చెప్పింది.

మాలతి చెల్లెలు అఖిల లోపలి నుంచి నాలుగైదు లాంగ్ పేజీస్ బౌండు నోట్‌బుక్స్ తెచ్చి, పేజీ పేజీ తిప్పి వాటిలో వేసిన రకరకాల ముగ్గులను చూపెట్టి, "వీటన్నింటినీ మా అక్కే వేసిందని" చెప్పింది. అంతేకాదు, "పండుగ నెలలో తెల్లవారు జామునే లేచి ఆ పేజీలలోని ముగ్గులను వీధి వాకిట్లో వేసి రంగులతో రంగ వల్లుల తీర్చిదిద్దుతుందని" చెప్పింది. ఆ మాటకు నందగోపాల్ మది ఆనందంతో పులకరించింది.

ఆ వస్తువులను, ముగ్గుల పుస్తకాలను పరిశీలిస్తూ మధ్యమధ్య తలవంచుకు కూర్చుని ఉన్న మాలతి వంక క్రీగంట చూసి మురిసిపోయాడు.

మాలతి అక్క జలజ, "తన మూడేళ్ళ కూతురు వాణి వేసుకొని వున్న ఫ్రాక్ మాలతే కుట్టిందని" చెప్పింది. అంతటితో ఆగక తను కట్టుకొని వున్న శారీపై వేసిన పెయింట్ వర్క్ చూపెట్టి, కళ్ళెగరేసి, "ఎలా ఉంది?" అని అడిగింది.

ఆమె ప్రశ్నలోని భావాన్ని కనిపెట్టి, "ఇదీ మాలతి వేసిందేనా?" అని అడిగాడు నందగోపాల్ మొహం వెయ్యి వోల్టుల బల్బులా వెలిగిపోతుండగా.

అవునని తల ఊపుతూ, "ఈ పమిట కొసనున్న పట్టుదారాల లేస్‌వర్క్ కూడా తనే చేసింది" అంటూ ఆ లేస్ వర్క్‌ను చూపెట్టింది.

నిజంగా అద్భుతంగా అనిపించింది నందగోపాల్‌కు ఆ లేస్ వర్క్.

ఇంతలో మాలతి తమ్ముడు పదేళ్ళ బబ్లూ గాడు వచ్చాడు.

"సమయానికి వచ్చావురా బబ్లూ, లోపలి కెళ్ళి నీకు జేబుపై పువ్వు కుట్టిందే ఆ చొక్కా వేసుకు రారా" అంది జలజ, తమ్ముడితో.

"నేను వేసుకురాను. ఆ చొక్కా వేసుకుంటే

ఆ ఫ్రెండ్స్ అందరూ నవ్వుతున్నారు" విసుక్కున్నాడు బబ్లూ.

మాలతి చివ్వున తలెత్తి, తమ్ముడి వంక కోపంగా చూసింది.

"అది కాదురా బబ్లూ వాళ్ళకు అలాంటి పువ్వు కుట్టిన చొక్కాలు లేవని అసూయ" అనునయంగా అంది జలజ.

"మీరెన్నయినా చెప్పండి ఆ చొక్కా నేను చస్తే వేసుకోను" మూర్ఖంగా అన్నాడు వాడు.

"పోనీ వేసుకోవద్దులే. ఓసారి ఆ చొక్కా యిలా తెచ్చివ్వు" అంది వాళ్ళమ్మ.

తల్లి మాటలకు ఎదురు చెప్పలేక ఆ చొక్కా తెచ్చి అక్క చేతిలో ఉంచి వెలుపలకు తుర్రుమన్నాడు వాడు.

జలజ ఆ చొక్కా జేబుపై కుట్టిన పువ్వు బొమ్మను నందగోపాల్‌కు చూపెట్టి, "బాగుంది కదూ!" అంది.

అవునన్నట్లు తలాడించాడు నందగోపాల్.

అతనితో పాటూ ఆ వస్తువులన్నింటినీ శ్రద్ధగా చూస్తున్నారు అతని తల్లిదండ్రులు.

"ఆహాఁ! నాకు కాబోయే భార్య యింత పనిమంతురాలా? ఇంత విద్య చేతిలో ఉన్నది కనుక అన్నీ తనే చేసుకుంటుంది. తను ఇలాంటి వర్క్‌ల కోసం డబ్బు ఖర్చు పెట్టక్కర లేదు. అంతే కాదు పుట్టే బిడ్డలకు కూడా తనే బట్టలూ అవీ కుట్టుకోగలదు." అని సంతోషపడ్డాడు నందగోపాల్. "పోతేపోయింది కట్నంలో ఓ పదివేలు డిస్కౌంటు కూడా యిచ్చేద్దాం" అనుకున్నాడు కూడా.

ఆ మాటా మెల్లగా తల్లి చెవిలో ఊదాడు.

ఆమె ఏమీ అనలేదు. ఎవరికీ కనిపించకుండా గట్టిగా తొడగిల్లింది. ఆ గిల్లుడుకు గట్టిగా అరవాలనిపించినా అరవలేక పోయాడు నందగోపాల్. కళ్ళ నిండా నీళ్ళు మాత్రం ఆటోమాటిగా ఊరాయి.

మనసులోనే "ఉస్" అనుకొని. తొడ రుద్దుకున్నాడు.

అంతలో కాఫీలు, టిఫిన్లు వచ్చాయి.

ప్లేటులోని మైసూర్ పాక్‌లు చూపి, "ఇవి మాలతే చేసిందని" చెప్పాడు మాలతి తండ్రి ఉమామహేశ్వరరావు.

మనసులోనే లొట్టలు వేసుకున్నాడు నందగోపాల్.

"కారప్పూస కరకర లాడుతూ మహా రుచిగా ఉంది.

'అద్భుతం' అనుకున్నాడు నందగోపాల్. 'ఓహూఁ... నాక్కాబోయే భార్య వంట కూడా చక్కగా చేయగలదు.'

పిల్లా బాగుంది. పిల్ల పనితనమూ బాగుంది.

అతనికే కాదు, అతని తల్లిదండ్రులకు కూడా మాలతి బాగా నచ్చింది. కట్నకానుకలు కూడా బాగానే ముట్టజెప్పారు.

దాంతో మాలతి, నందగోపాల్‌ల పెళ్ళి ఘనంగా జరిగిపోయింది.

★ ★ ★

కాపురానికి వచ్చిన కొత్తల్లో ఓ సాయంత్రం నందగోపాల్ ఆఫీసు నుంచి ఇంటికి వచ్చే సరికి మాలతి హాల్లో ఉయ్యాల బల్ల మీద కనిపించింది. ఆమె చేతిలో వూలు దారం, రెండు సన్నటి, పొడవాటి వూలు అల్లే నీడిల్స్.

"ఏమిటోయ్ అల్లుతున్నావ్?" అడిగాడు నందగోపాల్.

"స్వెటర్ అండీ" ముద్దు ముద్దుగా బదు

లిచ్చింది మాలతి.

"ఎవరికో?"

"మరెవరికీ... మీకే నండీ"

ఆ మాటతో నందగోపాల్‌కు సంతోషం కట్టలు దాటింది. మారు మాట్లాడకుండా బెడ్ రూం లోనికి వెళ్ళి డ్రస్ చేంజ్ చేసుకొని వచ్చాడు. బాత్‌రూంలోనికి వెళ్ళి ముఖం కడుగుకొని వచ్చాడు. మాలతి యింకా ఉయ్యాల బల్లపై నుంచి లేవలేదు. స్వెటర్ అల్లే పనిలో నిమగ్నమై ఉంది.

నందగోపాల్ మాలతి ఎదురుగా సోఫాలో కూలబడి టవల్‌తో ముఖం తుడుచుకొంటూ, "కాఫీ యిస్తావా?" అని అడిగాడు.

"అయ్యో! స్వెటర్ అల్లే పనిలో ఆ మాటే మరిచానండి. మంచి మూడ్‌లో అల్లుతున్నాను. మధ్యలో వదిలానంటే మళ్ళీతాక బుద్ధికాదు. ప్లీజండీ... ఈ పూటకు మీరే కాసిన్ని కాఫీ కలిపి, మీరు తాగి నాకూ ఓ కప్పు యివ్వండి" గోముగా అడిగింది మాలతి.

భార్యలా బతిమిలాడే సరికి అతనికి తప్పింది కాదు.

అతను ఉద్యోగరీత్యా పట్నంలో ఉంటున్నాడు. అతని తల్లిదండ్రులు ఉన్న నాలుగెకరాలు పొలం చూసుకొంటూ తమ ఊర్లోనే ఉంటున్నారు. పొలం అమ్మేసి తన దగ్గరకు వచ్చేయమన్నా మాట వినరు. 'పట్నం వాతావరణం తమకు సరిపడదని' చెప్పేశారు. తమ ఒంటో శక్తి ఉన్నంత కాలం ఆ పొలం పనులు చూసుకుంటూ పల్లెలోనే గడిపేస్తారట.

పెళ్ళికి ముందు ఒంటరిగా ఉన్నప్పుడు స్వయం పాకం అలవాటైంది. ఆ అనుభవం యిప్పుడు ఉపయోగపడింది.

"మీరు నాకన్నా బాగా కాఫీ కలపుతారండి" అని మెచ్చుకుంది మాలతి.

పొంగిపోయాడు. ఆమె మాత్రం ఉయ్యాల బల్ల దిగలేదు. భార్య మూడ్ చెడగొట్టడం యిష్టం లేక ఆ పూట వంట కార్యక్రమం కూడా అతనే కానిచ్చేశాడు.

ఆమెకు స్వెటర్ అల్లేపని ఆ రోజుతో అయిపోలేదు. దాదాపు యిరవై రోజుల పైనే పట్టింది. వరుసగా మూడు స్వెటర్‌లు అల్లిందామె. ఒకటి భర్త కోసం, తక్కినవి అత్తమామల కోసం అల్లిందామె.

స్వెటర్‌ల అల్లకం పూర్తయే వరకు సాయంత్రం వంట డ్యూటీ అతనికి పడింది.

స్వెటర్‌ల అల్లకం పూర్తయిన తరువాత ఓ ఆదివారం భర్తతోపాటు వాళ్ళ ఊరెళ్ళి, అత్తమామలకు తాను అల్లిన స్వెటర్‌లు యిచ్చింది. కోడలు స్వయంగా తమ కోసం అల్లి తెచ్చిన ఆ స్వెటర్‌లు చూసి మురిసిపోయారు ఆ ముసలి దంపతులు.

ఊలు ఖర్చు ఆరేడు వందలయింది. ఖర్చుతో పాటు నందగోపాల్‌కు స్వెటర్‌ల అల్లకం పూర్తయినంత కాలం ఒక పూట వంట డ్యూటీ కూడా పడింది. అయినా క్రెడిట్ అంతా మాలతి కొట్టేసింది.

వంట డ్యూటీ ఉన్నన్ని రోజులూ మనసులోనే విసుక్కొనేవాడు నందగోపాల్.

★ ★ ★

ఓ జీతాల రోజు నందగోపాల్ ఉత్సాహంగా యింటికి వచ్చాడు. ఆ రోజు భార్యతో కలిసి సరదాగా సినిమాకు వెళ్ళాలన్నది అతని కోరిక. అందునా అది అతని అభిమాన హీరో నటించిన సినిమా. రిలీజయి రెండు వారాలయినా భార్యతో కలసి చూడాలని పోస్ట్‌పోన్ చేసుకొంటూ వస్తున్నాడు.

ఇంటికి రాగానే గబగబ స్నానం చేసి, ఇస్త్రీ బట్టలు వేసుకొని రెడీ అయిపోయాడు.

మాలతి, "ఎక్కడికి?" అని అడుగుతుందా అని ఎదురు చూశాడు. ఆమె అదేం అడగలేదు. వేడి వేడి పకోడీలు పెట్టి, కమ్మటి కాఫీ అందించింది.

"త్వరగా రెడీ అవు. సినిమాకు వెళ్దాం" అన్నాడు నందగోపాల్.

"సినిమాకు ఇంకో రోజెప్పుడైనా వెళ్దామండి. ఈ రోజు సరదాగా షాపింగ్‌కు వెళ్దాం. అవసరంగా కొనాల్సిన వస్తువులు కొన్నున్నాయి" అంది మాలతి.

ఆ మాటలకు నందగోపాల్‌కు నిరుత్సాహం వేసినా కాదనలేక పోయాడు. భార్యను నిరుత్సాహ పరచడం అతనికి యిష్టం లేకపోయింది.

ఇద్దరూ చక చక రెడీ అయి షాపింగ్‌కు బయలుదేరారు.

ఆ రోజు ఐదారు వందలు వదిలింది నందగోపాల్‌కు.

భార్య కొన్న వస్తువులను చూసేసరికి అతనికి లోలోపలే ఒళ్ళు మండింది. చేసేదేం లేక నోరు మూసుకొన్నాడు.

ఆ రోజు మాలతి కొన్న వస్తువులు – రంగు దారాలు, పూసలు, చెమ్కీలు, ప్లాస్టిక్ వైర్లు, ఫేబ్రిక్ పెయింట్స్, కుంచెలు వగైరాలు.

ఆ రోజు నుండి వరుసగా పది పదిహేను రోజులు ఓ పూట వంట డ్యూటీ నందగోపాల్‌కిచ్చి, తను క్రియేటివ్ వర్క్‌లో నిమగ్నమయింది మాలతి.

ఆ పదిహేను రోజుల పాటు అంత కష్టపడి ఆమె తయారుచేసిన వస్తువులను చూసేసరికి నందగోపాల్‌కు మరింత ఒళ్ళు మండింది. అవి డైనింగ్ టేబుల్‌పైకి మ్యాట్‌లు, వైర్లతో అల్లిన ఫ్లవర్‌వేజ్‌లు ఇత్యాదులు.

'మార్కెట్‌లో రెడీగా తయారుచేసినవి కొనుంటే అంతకంటే తక్కువ ధరకే వచ్చుండేవి. పదిహేను రోజుల పాటు ఆమెకు శ్రమ, తనకు వంట డ్యూటీ ఉండుండేవి కావు' అనుకొన్నాడు నందగోపాల్.

ఆ మాటే ఆమెతో అనేసరికి ఒంటి కాలిపై గయ్యిమని లేచింది. అతనికి కళను ఆరాధించే మనసు లేదంది. బజారులో దొరికే వస్తువులు తను తయారుచేసిన వాటంత మన్నికైనవి కాదంది. చివరగా భర్తలు ఆఫీసుకు వెళ్ళిన టైంలో స్త్రీలకు ఇలాంటి పనులే కాలక్షేపాన్నిస్తాయని వాదించింది.

తను భర్త ఆఫీసుకు వెళ్ళిన టైంలో మాత్రమే చేస్తోందా?

ఊహుఁ...

సాయంత్రాలు కూడా ఈ పనులలో నిమగ్నమయి తనకు వంట డ్యూటీ కూడా ఇస్తోంది. పెళ్ళికి ముందే నయం సాయంత్రాలు అలా సరదాగా బజారుకు షికారుకు వెళ్తుండే వాడు. ఇపుడు వంట వండుతూ గడపాల్సి వస్తోంది.

ఐనా ఆ మాట పైకి అనలేకపోయాడు.

ఎందుకొచ్చిందిలే అని నోరు మూసుకొన్నాడు.

వాళ్ళ పెళ్ళయి ఆరు నెలలే అయినా మాలతి ఆ యింట్లోని చాలా వస్తువులను మార్చేసింది. ఓ నెలలో బెడ్ షీట్లు, పిల్లో కవర్లు మార్చేసి, ప్లెయిన్‌వి కొని వాటిపై ఫేబ్రిక్ పెయింట్స్‌తో రంగు రంగుల డిజైన్లు వేసింది. మరో నెలలో డోర్ కర్టెన్లు, విండో కర్టెన్లు మార్చేసి, మ్యాటీ గుడ్డకొని రంగు దారాలతో

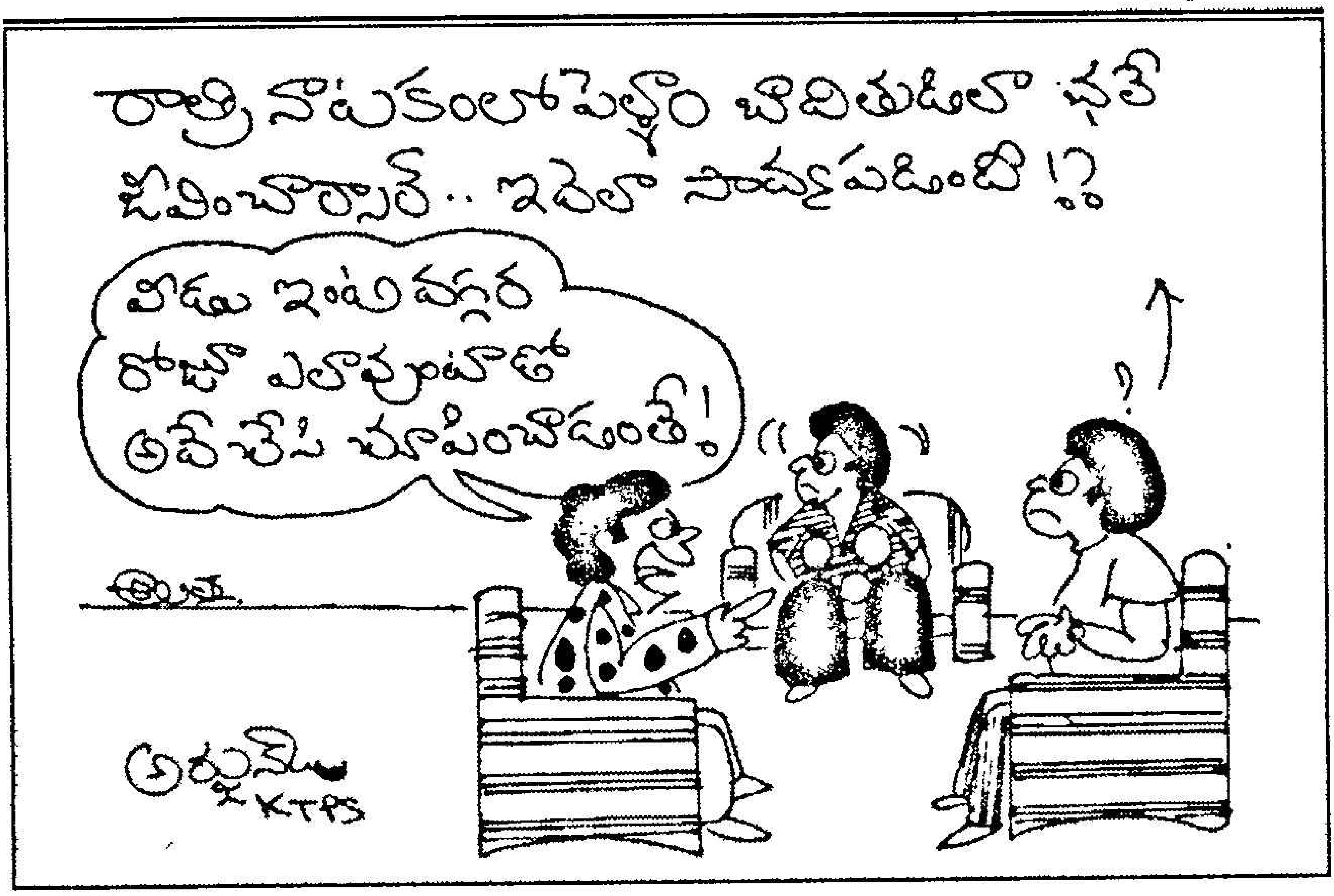

ఎంబ్రాయిడరీ వర్క్ చేసి తగిలించింది. ఇలా ఒక్కొక్కటీ మార్చేయసాగింది.

పోను పోను నందగోపాల్‌కు ఆమె చేసే కళాత్మక వస్తువులంటే విసుగు, విరక్తి కలగ సాగింది.

ఉన్నవి తీసి పారేసి, కొత్తవి తయారుచేసి మరీ తగిలించాల్సి అవసరం ఏమొచ్చింది? డబ్బు దండగ తప్ప!

ఆ మాట ఆమెతో మాత్రం అనలేదు.

అంటే ఆమె నుంచి రియాక్షన్ ఎలా ఉం టుందో అతనికి తెలుసు.

ఆమె వాదన ఎలా ఉంటుందో అతనికి యింకా బాగా తెలుసు.

"నా చుట్టూ ఉండే పరిసరాలన్నీ నాలోని కళకు అద్దం పట్టేట్లుండాలి. కళను - కళాఖం డాలను మెచ్చుకోవాలి. అదే మనిషిలోని నాగరి కతకు నిదర్శనం" అంటుంది.

ఇవన్నీ చేసే బదులు సగంలో వదిలేసిన డిగ్రీని పూర్తి చేయొచ్చు గదా!

ఊహుం! అది మాత్రం లేదు.

ఆమెకు బొత్తిగా చదువు మీద యింటరెస్ట్ లేదు.

"ఇప్పుడు ఆ డిగ్రీ సర్టిఫికేట్ సంపాదించి ఎవరిని ఉద్ధరించాలి?" అంటుంది. "నేనేం ఉద్యో గాలు చేయల్నా? ఊళ్ళేలాల్నా?" అంటుంది.

గట్టిగా వాదిస్తే...

"విడాకులిచ్చేస్తాను. మీరు వేరే ఎవరినైనా కట్టుకోండి. నేను మా పుట్టింటికి వెళ్తాను. మనసు చంపుకు బతకడం నాకు నచ్చని పని" అంటుంది.

ఎంతైనా నందగోపాల్‌కు భార్యంటే ప్రేమె క్కువ.

అందుకే ఆమెకు ఎదురు చెప్పలేక పోయే వాడు.

రాను రాను మాలతిలోని కళాకారిణిని చుట్టు పక్కల వాళ్ళు కూడా గుర్తించ సాగారు. మధ్యాహ్న సమయాలు నందగోపాల్ యింట్లో చేరేవారు. మాలతి తయారుచేసిన వస్తువులను చూసి, ఆమెను తెగ పొగడ్తలతో ముంచెత్తే వారు.

అప్పటికే ఇద్దరు ముగ్గురు ఆంటీలు ఆమెకు శిష్యురాండ్రుగా మారిపోయారు.

ఒక్కోసారి అతను ఆఫీసు నుంచి యింటికి వచ్చేసరికి ఆడంగులు చాలామంది పోగయి ఉంటారు. ఎవరూ అతను వచ్చిన సంగతి గుర్తించనైనా గుర్తించక అల్లికలతో, పెయింట్ వర్కులతో బిజీగా ఉంటారు.

మాలతి సంగతి సరేసరి! ఆమె ఆ మహిళా మణులకు కళా గురువు. వాళ్ళకు సూచనలు, సలహాలు యిస్తూ అతనిని అసలు గుర్తించదు.

ఒక్కోసారి అతనే వారందరికీ కాఫీలు అందించాల్సిన పరిస్థితి వస్తోంది.

నందగోపాల్‌కు ఇల్లు నరకంలా అనిపించేది.

ఆమె అంతటితో ఆగలేదు.

టీ.వీ.లో మధ్యాహ్న సమయాలలో వచ్చే స్త్రీల కార్యక్రమాలు శ్రద్ధగా చూసేది.

చూస్తే ఫరవాలేదు. ఆ కార్యక్రమాలలో చూపెట్టే కళాత్మక వస్తువుల తయారీ విధానం లాంటివి చూసి, వెంటనే వాటిని తయారు చేసేందుకు పూనుకునేది. వాటిని తయారు చేసేందుకు వందల రూపాయలు ఖర్చు చేసేది. ఆమెకదో ఆనందం. అతనికి మాత్రం ఆమె చేసే పనులు సుద్ధ వేస్టు.

పాట్ పెయింటింగ్, పేపర్ కటింగ్ లాంటి వాటి వలన ఏమిటి ఉపయోగం?

అదీ గాక అవసరానికి మించి తయారు చేసిన ఆ వస్తువులను ఎక్కడ పెట్టుకోవాలి?

ఇల్లంతా అప్పటికే ఆమెచే తయారుచేయబడిన కళాఖండాలతో నిండిపోయింది. ఇంట్లో ఏమూల చూసినా అవే.

గుట్టలు గుట్టలుగా పడున్న ఆ వస్తువులను చూస్తుంటే ఏవగింపు పుట్టుకురాసాగింది నందగోపాల్‌కు.

చివరకు బెడ్‌రూంలో బెడ్‌ల కింద రెండు మూడు ప్లాస్టిక్ టబ్స్ నిండా పూసలు. దారాలు, రంగులు, కుంచెలు, వైర్ల లాంటి వాటితో నింపి వుంచింది.

"దేవుడా! దీని పిచ్చి పనులతో వేగలేక చస్తున్నాను స్వామీ. దీనితో ఎలా వేగాలో నువ్వే ఓ దారి చూపెట్టు స్వామీ" అని వేడుకున్నాడు.

★ ★ ★

దేవుడు అతనికి పరబ్రహ్మం రూపంలో వచ్చి మార్గం చూపించాడు.

అయితే అది మాలతి మనసు మార్చే మార్గం కాదు.

అతన్నే పూర్తిగా మార్చేసిన మార్గం.

★ ★ ★

ఒక రోజు ఆఫీసులో తన గోడు తన స్నేహితుడైన పరబ్రహ్మం ముందు వెళ్ళగక్కుకున్నాడు నందగోపాల్.

అంతావిని కిసుక్కున నవ్వాడు పరబ్రహ్మం.

ఆ నవ్వు చూసేసరికి ఒళ్ళు మండింది నందగోపాల్‌కు.

"నా గోడు నీకు నవ్వులాటలాగే ఉంటుంది లేరా. నీతో చెప్పుకోవడం నాదీ బుద్ధి తక్కువ." నిష్ఠూరమాడాడు నందగోపాల్.

"కోప్పడకురా. నీ సమస్యకు నా భార్య దగ్గర

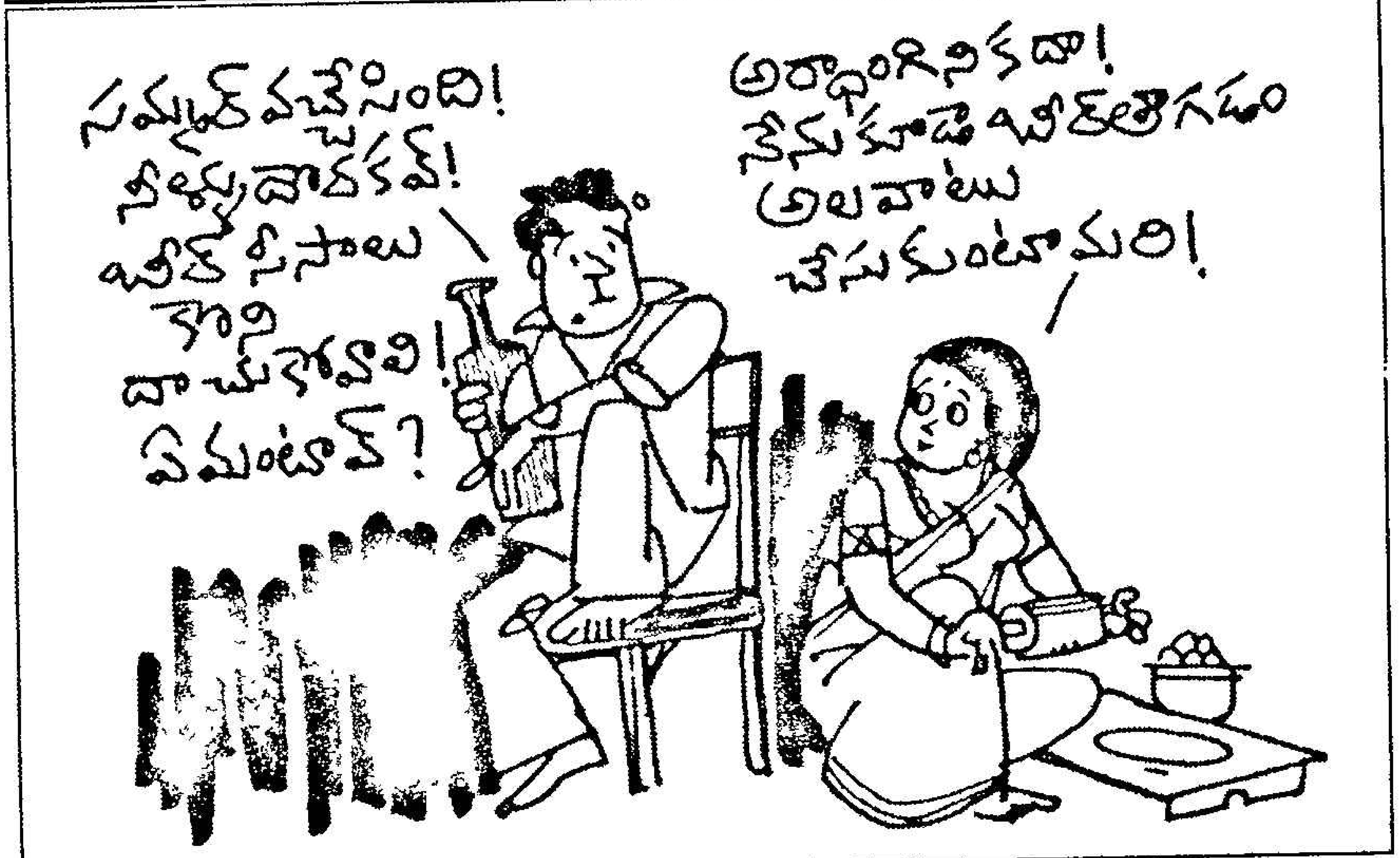

గొప్ప సొల్యూషన్ ఉంది. రేపు ఆదివారం నువ్వు నీ భార్యతో కలిసి మా యింటికి రా. పెళ్ళయిన తర్వాత నువ్వు అసలు మా యింటికి రావడమే మానేశావు. మధ్యాహ్నం భోజనాలు మా ఇంట్లోనే. మా ఆవిడ కూడా మీ ఆవిడను చూడాలంటోంది. అదీ ఇదీ రెండు కలిసొస్తాయి." అన్నాడు పరబ్రహ్మం.

"మీ ఆవిడను చూస్తే మా ఆవిడ పిచ్చి పనులు చేయడం మానుకుంటుందా?" అడిగాడు నందగోపాల్.

"నువ్వు వాటిని పిచ్చి పనులు అనడం మానేస్తావు" నవ్వాడు పరబ్రహ్మం.

"నాన్సెన్స్" అన్నాడు నందగోపాల్.

"అదీ చూద్దాంగా" అన్నాడు పరబ్రహ్మం.

"సరే. రేపు ఆదివారం మీయింటికి వచ్చిన తర్వాత చూద్దాం" అన్నాడు నందగోపాల్.

★ ★ ★

ఆదివారం నందగోపాల్ భార్యతో కలిసి పరబ్రహ్మం యింటికి వెళ్ళాడు.

పరబ్రహ్మం దంపతులు వాళ్ళ కోసమే ఎదురు చూస్తున్నట్లుంది. వాళ్ళను చూడగానే వీధిలోకి ఎదురెళ్ళి మరీ స్వాగతం పలికారు.

అప్పటికే వంట కార్యక్రమం పూర్తయినట్లుంది. తీరిగ్గా కూచుని ఉంది పరబ్రహ్మం భార్య సుశీల.

కాఫీలయ్యాక పిచ్చాపాటీ మాటల్లో పడ్డారంతా.

మాలతి వాళ్ళ యింటిని పరిశీలనగా చూడ్డం గమనించిన సుశీల, "రామ్మా, ఇల్లు చూద్దువుగానీ" అంది.

అంతా లేచారు.

పరబ్రహ్మం యింట్లోని వాతావరణం చూసేసరికి మతిపోయినంత పనైంది నందగోపాల్‌కు. తమ ఇంటి కన్నా ఎక్కువ కళాత్మకంగా ఉంది పరబ్రహ్మం యిల్లు.

డోర్ కర్టెన్లు, విండో కర్టెన్లు కొత్తగా ఉన్నా

యి. వాటిపై చేసిన ఎంబ్రాయిడరీ వర్క్ అద్భుతంగా ఉంది. ఫ్రిజ్‌పైన, టీపాయ్‌పైన, కార్నర్ స్టాండులపై నున్న ఫ్లవర్‌వేజ్‌లు, డిజైన్డ్ పాట్‌లు ఆకర్షణీయంగా ఉన్నాయి. డైనింగ్ టేబుల్ మీదనున్న మేట్‌లు కొత్త రకంగా ఉన్నాయి. గోడల మీదనున్న వాల్ హేంగింగ్స్ కళాత్మకంగా ఉన్నాయి.

అవి చాలవన్నట్టు ఓ గదిలో ఇలాంటి కళాత్మక వస్తువులను స్టోర్ చేసి పెట్టుకొంది.

అవన్నీ చూచేసరికి నందగోపాల్‌కు దడ పుట్టింది.

"పరబ్రహ్మంగాడింటికి రావడం బుద్ధి తక్కువైంది. ఇవన్నీ చూసిన మాలతి ఊరుకోదు. తనూ ఇవన్నీ చేయాలని కూర్చుంటుంది. తన జేబుకు చిలుం వదలడమే గాక ఓ నెల నాళ్ళు రాత్రి వంట తన నెత్తిన పడడం ఖాయం" అనుకున్నాడు.

వాటన్నిటినీ ఎంతో ఆసక్తిగా గమనించిన మాలతి, సుశీలను అడిగింది, "వీటిని అన్నింటినీ మీరే తయారు చేశారా?" అని.

"అబ్బే! నాకంత నేర్పులేదమ్మా. అన్నీ కొన్నవే" అందామె.

"ఇవన్నీ కొన్నారా?" ఆశ్చర్యంగా అడిగింది మాలతి.

"అవును."

"మరి ఈ రూంలో స్టోర్ చేసిన వస్తువులను కూడా కొన్నారా?"

"అవును."

"ఇన్ని వస్తువులు కొనడం దేనికండీ?" మరింత ఆశ్చర్యంగా అడిగింది మాలతి.

నందగోపాల్, పరబ్రహ్మం వైపు జాలిగా చూసాడు.

ముందుకు వంగి గుసగుస లాడుతున్నట్లు అన్నాడు. "రోలొచ్చి మద్దెలతో మొరపెట్టుకున్నట్లుగా ఉందిరా నేను నీతో చెప్పుకోవడం" అని మళ్ళీ అన్నాడు. "అయితే ఒకటి నయం! నీకు డబ్బొక్కటే వదిలింది. వంట డ్యూటీ లేదు" అని.

పరబ్రహ్మం నవ్వాడు.

"తొందరపడకు. మా ఆవిడ చెప్పేది విను" అన్నాడు.

"నాకిలాంటి వస్తువులంటే తగని ప్రీతి మాలతీ. అయితే తయారు చేయగల ఓర్పు -నేర్పు నాకు లేవు. నీలా నేర్పుగా తయారు చేయగల వాళ్ళ దగ్గర నుండి యిలాంటి వస్తువులను కొంటుంటాను. నాలాగా ఇలాంటి వస్తువులను అభిమానించే వాళ్ళు ఈ నగరంలో చాలా మందే ఉన్నారు. అలాంటి వాళ్ళకు వీటిని కాస్త లాభం వేసుకొని అమ్ముతుంటాను. ఇటు మానసిక సంతృప్తి - అటు స్వల్ప ఆదాయం. ఈ కాలంలో ఏదో ఒక పని చేసి ఇద్దరూ సంపాదిస్తేనే కదా! సంసారం సజావుగా నడిచేది. నాలుగు రూపాయలు వెనుకేసుకోకపోతే రేపు పిల్లాజెల్లా కలిగాక - వాళ్ళ చదువులకు, పెళ్ళిళ్ళకు డబ్బెక్కడి నుంచి తీసుకు రాగలం?అందుకు నాకు నచ్చిన ఈ వస్తువులనే డబ్బు సంపాదనకు మార్గంగా ఎంచుకున్నాను" అంది సుశీల.

"మీ దగ్గర వీటిని కొనేదెవరు?" అడిగింది మాలతి.

"చాలామంది ఉన్నారు. నాకు నగరంలోని అనేక మహిళా మండళ్ళ వాళ్ళు తెలుసు. అప్పుడప్పుడూ మహిళా మండళ్ళ మీటింగ్‌లు జరుగుతుంటాయి. అలాంటి అప్పుడు చాలామంది మహిళలు వస్తుంటారు. అలాంటి సందర్భాలలో వీటిని అమ్ముతుంటాను. నేనే అప్పు

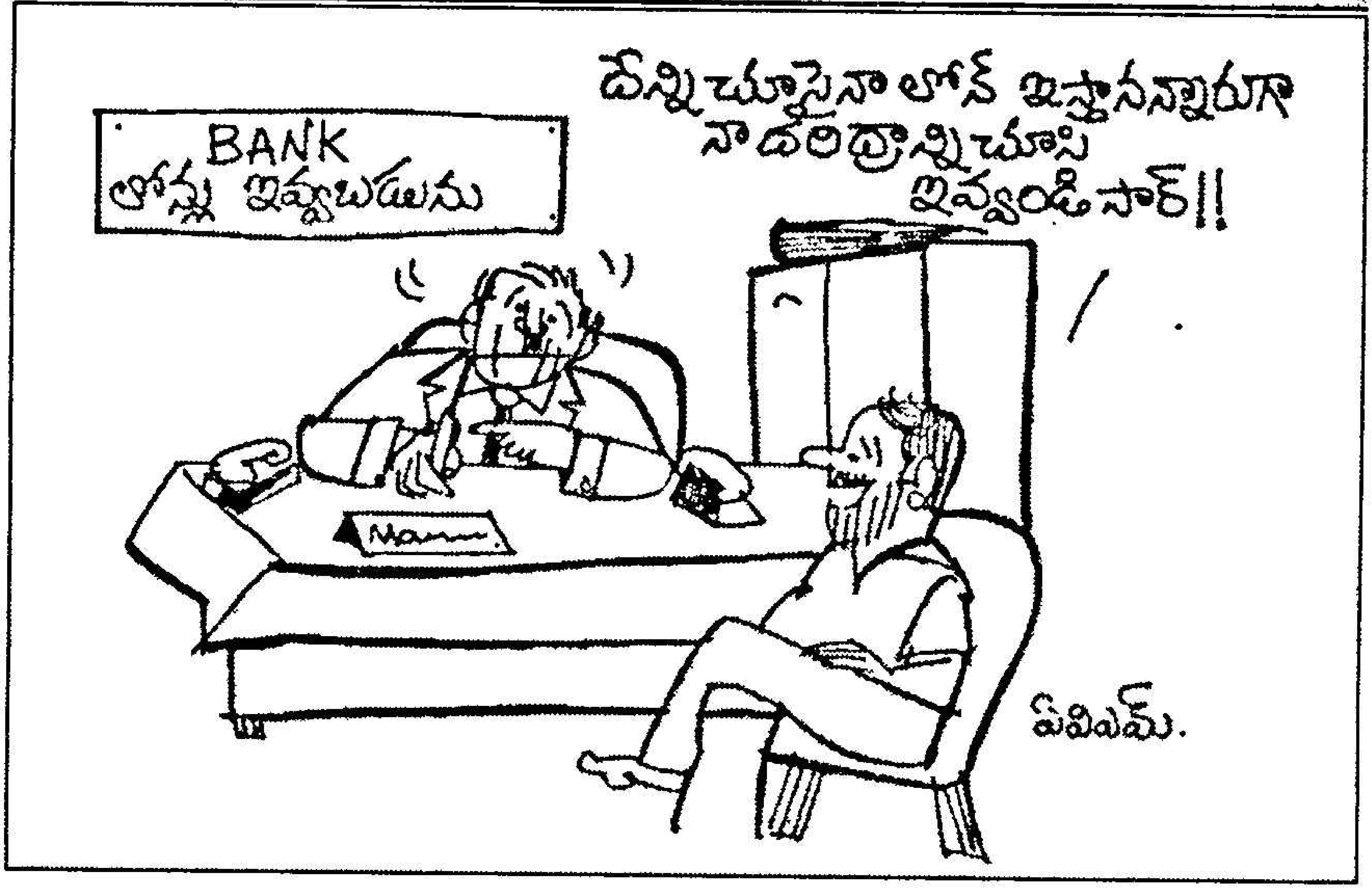

దప్పుడు ఎగ్జిబిషన్లు ఏర్పాటు చేసి అమ్ము తుంటాను"

అది విన్న నందగోపాల్ ఆశ్చర్యపోయాడు.

"ఆ విషయాలు తీరిగ్గా తరవాత మాట్లాడు కోవచ్చు. ముందు భోజనాలు చేద్దాం పదండి." అన్నాడు పరబ్రహ్మం.

అందరూ కదిలారు.

సాయంత్రం మాలతి, నందగోపాల్‌లు బయలుదేరబోతూంటే అడిగింది సుశీల.

"మాలతీ! త్వరలో నేనో ఎగ్జిబిషన్ ఏర్పాటు చేయబోతున్నాను. రేపు మీ యింటికి వస్తాను. మీరు తయారుచేసిన వస్తువులేమన్నా ఉంటే సిద్ధంగా ఉంచండి. తగిన డబ్బిచ్చి నేనే కొనుగో లు చేస్తాను. అంతేకాదు నేను ఆర్డర్స్ యిస్తుం టాను. నేను కోరినవి నాకు చేసిస్తుండాలి. సరేనా?"

"సరే" అంది మాలతి.

★ ★ ★

మరుసటి రోజు అన్నట్లుగానే మాలతి వద్ద కు వచ్చింది సుశీల. మాలతి సిద్ధంగా ఉంచిన వస్తువులన్నింటినీ పరిశీలించింది. వాటన్నిటికీ టోకుగా ఓ ధర కట్టి పదివేలు మాలతి చేతిలో ఉంచింది.

అంత డబ్బు చూసి మనసులోనే ఆనం దాశ్చర్యాలకు గురైంది మాలతి.

"వీటన్నింటి మీదా ఎంతలేదన్నా నాకు రెండు మూడు వేల వరకూ లాభం ఉంటుంది" అంది సుశీల.

"నాకు యింకొంచెం పెచ్చుగానే లాభం వచ్చింది" అనుకొంది మాలతి.

★ ★ ★

ఆ తర్వాత నందగోపాల్ ఎప్పుడూ మాలతి పనులను చూసి 'పిచ్చిపనులు' అనుకోలేదు. మరింత ప్రోత్సహించాడు.

మరి అతనికి ఆమె ద్వారా నెలకు ఐదారు వేలు ఆదాయం వస్తోంది కదా! ●

కథ కాని కథ

"మీ మేనమామగారు చనిపోయారట. వేటపాలెం నుంచి ఫోన్ వచ్చింది." అంటూ "పాపం! పెద్దాయన! దాదాపు ఎనభై అయిదు ఏళ్ళకు పైనే ఉంటాయేమో" సానుభూతిగా అంది శ్రీమతి.

స్కూలు నుంచి వచ్చేటపుడు జోరున ఒకటే వాన. పూర్తిగా తడిసిపోయాను. బట్టలు మార్చుకుని వాలు కుర్చీలో కూర్చుని గతంలోకి వెళ్లాను. చిన్నప్పటి నుంచీ మాకు తెలిసిన దగ్గర బంధువులు వాళ్లే. 'చివరిసారిగా శవాన్ని చూసి వస్తే అదో తృప్తిగా ఉంటుంది. వెంటనే వెళ్లాలి' – లేచి, ప్రయాణానికి సిద్ధపడ్డాను.

"శుక్రవారం సాయంత్రం పూట అంతదూరం ప్రయాణం చేయడం ఎందుకు? రేపు ఉదయం పోతే సరిపోదా?" అంటున్న శ్రీమతి మాటలు పట్టించుకోకుండా బయలుదేరిన నేను వేటపాలెం చేరేసరికి రాత్రి పది గంటలయింది.

బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడిన వాయుగుండం ప్రభావం వలన రాబోవు 48 గంటలలో భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని వాతావరణ శాఖ ప్రకటించిందట. శవవాహకులుగా ఎవ్వరూ దొరికినట్లు లేరు. కర్మకాండలు జరిపించే బ్రాహ్మణుడు మర్నాడు వస్తానని చెప్పాడట. అందువలన శవదహనాది కార్యక్రమాలను మరుసటి రోజుకు వాయిదా వేసుకున్నారు.

మరుసటి రోజు చెప్పిన మాట ప్రకారం బ్రాహ్మణుడు వచ్చాడు. నేను, దగ్గర బంధువులు మరో ముగ్గురూ శవవాహకులుగా అతికష్టం మీద స్మశానానికి చేరాం. కుండపోత వర్షం. కార్యక్రమాలకు అంతరాయం కలగకుండా రేకులషెడ్డు క్రింద దహన సంస్కారాది కృత్యాలు నిర్వర్తించారు.

చూస్తుండగానే మంటలు మామయ్యను కబళించివేసాయి. నిర్వేదంతో నిట్టూర్చేను. సాయంత్రానికి ఎవరి యిళ్ళకు వాళ్ళం బయలుదేరాం. వర్షంలో తడవడం, రేవులో పలుమార్లు మునగడం కారణంగా నాకు మూడు రోజులు విపరీతమైన జ్వరం. స్కూలుకు సెలవు పెట్టాను. అస్వస్థత కారణంగా మళ్ళీ వేటపాలెం పోవడం కుదరలేదు.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయి. మా మేనమామ గతించి రెండేళ్ళు పూర్తిగావస్తున్నాయి. మధ్యలో ఏదో పనిమీద మా మేనమామ కొడుకు వెంకటేష్ రెండు మూడు సార్లు మా యింటికి వచ్చి వెళ్ళాడు. వచ్చినపుడల్లా ఆత్మీయంగా ఆదరించాము.

★ ★ ★

కొన్ని ప్రయాణాలు అనివార్యం. మా పెదనాన్న కొడుకు పెళ్లికి హాజరు కావడానికి కుటుంబ సమేతంగా నెల్లూరుకు చేరాం. కళ్యాణమండపం బంధువులతో ఎంతో సందడిగా ఉంది. మాటల సందర్భంలో మా అన్న "ఎల్లుండి వేటపాలెంలో రమేష్ ఉపనయం కదా! ఎప్పుడు బయలుదేరుతావ"ని అడిగాడు. నాకు ఆశ్చర్యమేసింది. అసలు ఆ సంగతే నాకు తెలియదు! "ఇప్పుడే వింటున్నాన"ని అనేసరికి మా అన్న అవాక్కయ్యాడు.

అంతకుముందు వాళ్ళింటికి శుభకార్యాలకు హాజరయిన సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. ఎవరైనా ఆహ్వానిస్తే ఆ ఫంక్షన్స్‌కి ఠంచనుగా హాజరవుతాను. ఇటీవల నా శ్రీమతి తీవ్ర అనారోగ్యానికి గురయినపుడు బంధువులు అందరూ చూడ్డానికి వచ్చారు. వేటపాలెం నుంచి ఎవ్వరూ రాలేదు. వారికి బంధువుల ద్వారా విషయం తెలుస్తుందని నాకు బాగా తెలుసు.

తిప్పావఝుల సీతా సుబ్రహ్మణ్యం
మొదటి కథ

కానీ వారికుండే యిబ్బందుల దృష్ట్యా రాలేదు కాబోలు అని సరిపెట్టుకున్నాను.

కొందరు బంధువుల ద్వారా ఆలస్యంగా తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే... టాక్సీ బాడుగకు తీసికొని వెంకటేష్ భార్యతో సహా అందరి బంధువుల ఊళ్లకూ పోయి, కుమారుని ఉపనయనానికి ఆహ్వానించటం.

పెళ్లికి వచ్చిన మేము సాయంత్రం ఊరికి పోవటానికి బస్టాండులో బస్సు ఎక్కుతూంటే, వెంకటేష్ గబగబా నా దగ్గరకు వచ్చి "ఎల్లుండి రమేష్ ఉపనయనం. రేపు మీ ఊరు వస్తా... ఇంట్లోనే ఉంటారు గదా" అని అడిగాడు. తలూపాను. నా శ్రీమతి మౌనంగా చూస్తుండి పోయింది. బస్సులో కూర్చుని వాళ్ల వింత మనస్తత్వం గురించి అలోచిస్తున్నాను. బస్సు వెళ్తూనే ఉంది.

★ ★ ★

వెంకటేష్ తప్పక వస్తాడనే నమ్మకంతో స్కూలుకి రెండు రోజులు సెలవు పెట్టాను. నా శ్రీమతి, పిల్లలూ ప్రయాణ సన్నద్ధులయ్యారు... వెంకటేష్ వస్తాడని ఆ రోజు సాయంత్రం దాకా ఎదురు చూశాం. రాలేదు సరికదా, ఫోన్ కూడా చెయ్యలేదు. ఎందుకనో ఈసారి మాత్రం నామనస్సు తీవ్రంగా గాయపడింది.

★ ★ ★

కాలచక్రం గిర్రున తిరుగుతోంది. ఒకరోజు రాత్రి పదిగంటల ప్రాంతంలో ఫోన్ మ్రోగింది. 'వేటపాలెంలో అత్తగారు చనిపోయినట్లు' మా అన్న చెప్పాడు. శ్రీమతికి విషయం చెప్పాను. "వెళ్తారా?" కుతూహలంగా అడిగింది. చూద్దాం లే..." అనాసక్తంగా అన్నాను.

'కడుపునొప్పి' అంటున్నావుగా... పద ఆసుపత్రికెళ్దాం అన్నాడు చింటూతో తండ్రి.

వద్దు... డాడీ... ఇవాళ స్కూల్ మానేసి రెస్ట్ తీసుకుంటే అదే తగ్గిపోతుంది... గడుసుగా సమాధానం ఇచ్చాడు చింటూ.

తెల్లవారింది. నేను వేటపాలెం పోలేదు. మామూలుగా స్కూలుకు బయలుదేరాను. ఎందుకనో వేటపాలెం పోవడానికి నామనస్సు అంగీకరించలేదు. అచ్చటకు వెళ్లినా, వెళ్లకపోయినా జరగాల్సిన కార్యక్రమాలు ఆగవు కదా! కానీ అవసరాలకు పిలవటం, చులకన భావంతో శుభకార్యాలకు ఆహ్వానించకపోవడం - మనుషులెంత దుర్మార్గంగా మారిపోయారు? అనుబంధాలు, ఆత్మీయతలూ అంతా బూటకమేనా?

ఇది నా ఒక్కడి కథే అనుకోలేకపోతున్నాను. నాలాగా ఆత్మీయతా దాహంతో, మంచు పువ్వుల్లాంటి మంచి మనస్సులతో జీవితాలు నిజాయితీగా గడపాలనుకునే ఎందరో ఇలాంటి చేదు అనుభవాలతో చింతిస్తూండవచ్చు. ఈ కథల్లో పేర్లు తప్ప మిగతా అంతా ఒకటేగా ఉంటుంది.

ఏముంది ఈ కథలో? అనుకోవచ్చు. జీవితం ఉంది. జీవితంలో అనుభవానికి వచ్చే చేదు నిజం ఉంది.

జీవితం మధురంగా ఉండాలంటే మనుషుల్లోని మానవత్వం మళ్లీ చిగురించాలి. చిగురిస్తుందా?

ఏమో...? మీ అనుభవాలను గురించి మీరే చెప్పాలి! ●

రి, శిక్ష దళం

అర్ధరాత్రి.

ద్రాస్ యుద్ధరంగం.

ఆకాశం మేఘావృతమై ఉంది. ఉరుములు, మెరుపులతో చూస్తుండగానే జోరున వాన ప్రారంభమైంది.

సైనిక శిబిరం బయట నిలబడి కాపలా కాస్తున్న సెంట్రీ భుజాల మీద వాననీరు ధారగా పారుతోంది. అతను ఒకసారి శిబిరంలోకి చూసాడు.

మెడికల్ ఆఫీసర్ కెప్టెన్ దీపక్ ద్వివేది, మేజర్ రాజీవ్‌కుమార్, కెప్టెన్ సచిన్ నింబాల్కర్, లెఫ్టినెంట్ బల్వాన్‌సింగ్ సింఘాల్ ఆసక్తిగా యుద్ధతంత్రం గురించి చర్చిస్తున్నారు. టేప్ రికార్డర్‌లోంచి కిషోర్‌కుమార్ పాట వినిపిస్తోంది.

సెంట్రీ కొండ శిఖరాల వైపు చూసాడు.

తుపాకులు, ఫిరంగుల శబ్దాలు మధ్యమధ్య వినిపిస్తూనే ఉన్నాయి. వేలాది అడుగుల ఎత్తైన

కాటూరు రవీంద్ర త్రివిక్రమ్

మంచుకొండలు ఆ శబ్దాలను ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. తమ సోదరులు మంచులో, వానలో తడుస్తూ, మెల్లమెల్లగా కొండ మీద ఎగ్రబ్రాకుతూ, శిఖరం లక్ష్యంగా తూటాలకు ఎదురీదుతూ వెళ్తుంటారు.

దాడులు, గాయాలు, అంగవైకల్యాలు, 'మీ కుమారుడు అమరుడయ్యా'డనే టెలిగ్రాములు, కన్నీరు మున్నీరయ్యే వితంతువులు, పేగుతెగి రోదించే తల్లులు, వేదనలు, నిట్టూర్పులు, గుండె చిక్కబట్టుకోవటం, బిడ్డల త్యాగానికి గర్వించటం... యుద్ధం జరిగినంత కాలమూ ఇదే పరిస్థితి.

టైగర్‌హిల్‌ని విజయవంతంగా స్వాధీనం చేసుకుని, సాయంత్రమే కెప్టెన్ సచిన్ నింబాల్కర్, లెఫ్టినెంట్ బల్వాన్‌సింగ్ సింఘాల్ తిరిగి వచ్చారు. వాళ్ల దళంలో ఆ ఇద్దరే మిగిలారు!

కెప్టెన్ నింబాల్కర్, తను పట్టుకున్న స్థావరాన్ని 'రిలీవర్స్'కి వప్పగించి, సహచరుడు బల్వాన్‌సింగ్‌తో 'బేస్ క్యాంపు'కి తిరిగి వచ్చాడు. అతన్ని చూస్తూనే మిత్రుడు లెఫ్టినెంట్ అవేశ్ కుమార్ ఆనందంగా, అభినందన పూర్వకంగా ఆలింగనం చేసుకున్నాడు.

వేడివేడి టీ ఇచ్చి, నింబాల్కర్ అనుభవాల గురించి సహచరులు ప్రశ్నించారు. నింబాల్కర్ సేదతీరి తను లక్ష్యం ఎలా చేరుకుందీ చెప్పాడు.

★ ★ ★

80 డిగ్రీల వాలులో ఉన్న టైగర్‌హిల్ శిఖరం మీద దేవుడు తప్ప వేరేకవచం ఏదీ లేకుండా, నింబాల్కర్ సహచరులతో రెండుసార్లు దాడికి గట్టి ప్రయత్నం చేసాడు. కానీ, పైనుంచి తూటాలు జల్లులా దూసుకు రావడంతో ఆరుగురు జవాన్ల రక్తంతో ఆ కొండ తిలకం దిద్దుకుంది. మృత్యువు నుంచి వెంట్రుక వాసి దూరంలో నింబాల్కర్, బల్వాన్‌సింగ్‌లు తప్పించుకున్నారు. శతఘ్నుల గుళ్లతో ఏర్పడిన గుంతలే వాళ్లని కాపాడాయి. ఊపిరిబిగపట్టుకుని నిశ్శబ్దంగా, ఓపిగ్గా చాలాసేపు అలాగే ఉండిపోయారు. పైనున్న శత్రువులు తమ తూటాల దెబ్బకి అందరూ మరణించి ఉంటారనే భ్రమలో ఉన్నట్టు గ్రహించిన నింబాల్కర్, తన సహచరుడు బల్వాన్‌సింగ్‌కి సైగచేసి మళ్లీ మెల్లగా శిఖరం వైపు ఎగ్రబ్రాకాడు. శిఖరం ఇంకా అయిదు మీటర్లు ఉందనగా అదృష్టవశాత్తూ అక్కడ మరో గుంత కనపడింది. చప్పున ఇద్దరూ అందులో తలదాచుకున్నారు.

శిఖరం మీద శత్రువుల మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

ఎవరో పెద్దగా పాడుతున్నారు. మిగతా వాళ్లు అల్లరిగా కేరింతలు కొడుతున్నారు. బహుశ శత్రువులు చాలామంది ఉండొచ్చు.

సిపాయిలు దేశమాతకి ముద్దు పాపాయిలు. ప్రాణాలను పణంగా పెట్టి, మన సరిహద్దుల్ని సదా రక్షిస్తూంటారు. వారి వీరగాథలు యువతకి ఆదర్శం, స్ఫూర్తిదాయకం కావాలి.

ఈ కథలు వాస్తవ సంఘటనల నేపథ్యంతో రచించబడ్డాయి. రచయిత శ్రీ కాటూరు రవీంద్ర త్రివిక్రమ్ 1964 నుంచి 1980 వరకు వైమానిక దళంలో పనిచేసిన కాలంలో స్వయంగా రెండు యుద్ధాలలో పాల్గొన్నారు. మిలట్రీ ఆస్పత్రిలో చికిత్సపొందుతున్న అనేక మంది యుద్ధవీరుల విజయగాథల గురించి వివరాలు సేకరించారు. యుద్ధరంగం వేదికగా, దేశభక్తి ఊపిరిగా, త్రివిధ దళాల యుద్ధవీరులు సజీవ పాత్రలుగా వెలువడుతున్న ఈ కథలు 'కథాకేళి' పాఠకులకు ప్రత్యేకం.

సిపాయి కథలు

సిపాయి జస్వంత్ సింగ్

తామిద్దరూ ముందుకు దూకితే, దుస్సాహసం కావొచ్చు. వెంటనే అప్పటికప్పుడే నిర్ణయం తీసుకున్నాడు. ప్రమాదమే, కానీ అంతకన్నా వేరే మార్గం లేదు! వైర్లెస్‌లో బోఫోర్స్ శతఘ్నుల దళ కమాండర్‌ని సరిగ్గా టైగర్‌హిల్ శిఖరం మీదకి గురిపెట్టి, కాల్పులు సాగించమన్నాడు. తాము సరిగ్గా అయిదు మీటర్ల దిగువున ఉన్నట్లు చెప్పాడు. ఆర్టిలరీ దళం సరిగా గురి చూసి కొండ కొన మీదకి కాల్పులు సాగించారు.

అనుకున్నట్టే శత్రువులు మృత్యు కౌగిలికి చేరారు.

ఆర్టిలరీ కమాండర్‌కి మళ్లీ వైర్లెస్‌లో నింబాల్కర్ కాల్పులు ఆపమని చెప్పాడు.

నింబాల్కర్, బల్వాన్ సింగ్‌లు చురుగ్గా కదిలి, అయిదు మీటర్ల దూరాన్ని అధిగమించి, శత్రుస్థావరంలోకి చొచ్చుకుపోయారు. తెగి పడిన అవయవాలు - శతఘ్నుల గుళ్లకు ఛిద్రమైన శరీరాలు... ఒక్క క్షణం నింబాల్కర్ అన్ని వైపులా పరిశీలించాడు. ఎవరూ ప్రాణాలతో లేరు. వెంటనే 'వైర్లెస్'లో బేస్ కమాండర్‌కి తమ విజయం గురించి చెప్పాడు. త్వరలో మరొక దళాన్ని రిలీవర్స్‌గా పంపుతున్నట్టు కమాండర్ చెప్పాడు.

ఈలోగా శత్రువుల శవాలన్నిటినీ, తెగి పడిన అవయవాలతో సహా బల్వాన్ సింగ్ సహాయంతో శిబిరానికి దూరంగా చేర్చాడు నింబాల్కర్. రాబోయే 'రిలీవర్స్'కి ఎలాంటి ఇబ్బందీ లేకుండా శిబిరాన్ని శుభ్రం చేసి, శత్రువులు కొత్త దాడి చేయకుండా శిఖరం అవతలి వైపు దృష్టి కేంద్రీకరించాడు.

ఇరవైమూడు సంవత్సరాల కెప్టెన్ సచిన్ నింబాల్కర్ తండ్రి షోలాపూర్‌లో ఒక లైబ్రేరియన్. యుద్ధం ఆరంభమైన నాటి నుంచీ ఆయన ఆందోళనగా రోజూ యుద్ధ వార్తలు వింటూనే ఉన్నాడు. కొడుకు సాహసంతో సాధించిన విజయ వివరాలు రేడియో ద్వారా విన్న ఆ లైబ్రేరియన్ ఆనందానికి అవధుల్లేవ్. లైబ్రరీ కొచ్చిన వాళ్లందరికీ స్వీట్లు పంచిపెట్టాడు. దాంతో బాటు కొడుకు విజయగాధ కూడా గర్వంగా చెప్పాడు. వాళ్లు ఆయన్ని ఎంతో అభినందించారు.

★ ★ ★

టెలిఫోన్ గణగణమని మోగింది.

గ్రెనెడియర్ రతన్‌చంద్ ఆచూకీ గురించి ఎవరో వాకబు చేస్తున్నారు. గదంతా నిశ్శబ్దం

మేజర్ రాజీవ్‌కుమార్

రాజ్యమేలుతోంది.

ఆ నిశ్శబ్దాన్ని చీలుస్తూ అప్పుడప్పుడూ ఫోన్లు. క్లుప్తంగా సమాచారం చెబుతూ సమాధానాలు. మళ్లీ నిశ్శబ్దం.

రతన్ చంద్ యుద్ధ భూమిలో మరణించాడు. ఆయన శరీరం కోసం గుట్టలన్నీ విస్తృతంగా గాలిస్తున్నారు, సహచరులు.

యుద్ధంలో మనుషులు మరణించటం సహజం. కానీ, వారి దేహాలు వారి ఇళ్లకు చేరవలసి ఉంది. అది సైనికుడికి చెందవలసిన కనీస గౌరవం. కింద నుంచి పైకి ఎక్కడానికి ఎనిమిది గంటలు పట్టే ఆ కఠినతర ప్రయాణంలో, శత్రువుల తూటాలకు పట్టుతప్పి, రతన్ చంద్ ఎటు ఒరిగిపోయాడో... కొండకొన మీదకు చేరినప్పుడు సైనికులు తాము భగవంతుడికి 16వేల అడుగులు దగ్గర అయినట్టుగా భావిస్తారు. కొందరైతే ఏకంగా భగవంతుని కౌగిలికే చేరుకున్నారు.

8, శిఖ్ దళానికి చెందిన లాన్స్ నాయక్ కాశ్మీర్ సింగ్ ఉదంతం హృదయ విదారకం. పోరాడటానికి ముఖ్య ఆయుధాలైన చేతులు చలికాటుకి బిగుసుకుపోకుండా తరచుగా గుప్పిలి మూస్తు తెరుస్తూ ఉండాలి. కాశ్మీర్ సింగ్ అలా చేస్తూ చేతిని గాల్లో విదిలిస్తుండగా, పాకిస్తాన్ వైపు నుంచి మెరుపులా దూసుకు వచ్చిన ఒక ఫిరంగి గుండు మోచేతి పైన జబ్బ మీద ఒక వేటు వేసింది. అంతే! కత్తితో నరికినట్టు చెయ్యి తెగి క్రింద పడిపోయింది. అతడు దానిని ఏరుకుని సంచీలో చుట్టుకుని వెంట తీసుకువచ్చాడు. జబ్బ నుంచి ధారగా రక్తం కారుతున్నా అతడు ఒక్క కేక కూడా పెట్టలేదు. బాధ తగ్గటానికి మందు ఇమ్మని మాత్రం మెడికల్ ఆఫీసర్‌ని అడిగాడు. తరువాత అతనికి చికిత్స జరిగి విశ్రాంతి తీసుకుంటుండగా యదాలాపంగా ఎవరో అతన్ని "ఇప్పుడు టైమెంత అయింది?" అనడిగారు. అంతకన్నా యదాలాపంగా వారికి ఇలా సమాధానమిచ్చాడు కాశ్మీర్ సింగ్.

"నా వాచీ తెగిపోయిన నా చేతికి ఉంది. తీసి చూడండి"–ఆ సమాధానం వినగానే వాళ్ల మనసులు కలుక్కుమన్నాయి.

★ ★ ★

చీకట్లు అప్పుడే అలుముకుంటున్నాయి.

టైగర్‌హిల్ మీద దాడి ముగించుకుని, వేరే దళానికి స్థావరాన్ని వప్పగించి తిరిగివస్తున్న సిపాయిల్లో, అందరి కంటే చివర్న వస్తున్న వ్యక్తికేసి ఆశ్చర్యంగా చూడసాగారు సహచరులు.

అతను సిపాయి జస్వంత్ సింగ్! 8, శిఖ్ రెజిమెంటులో ధైర్య సాహసాలున్న యోధుడిగా అతనికి మంచి పేరుంది.

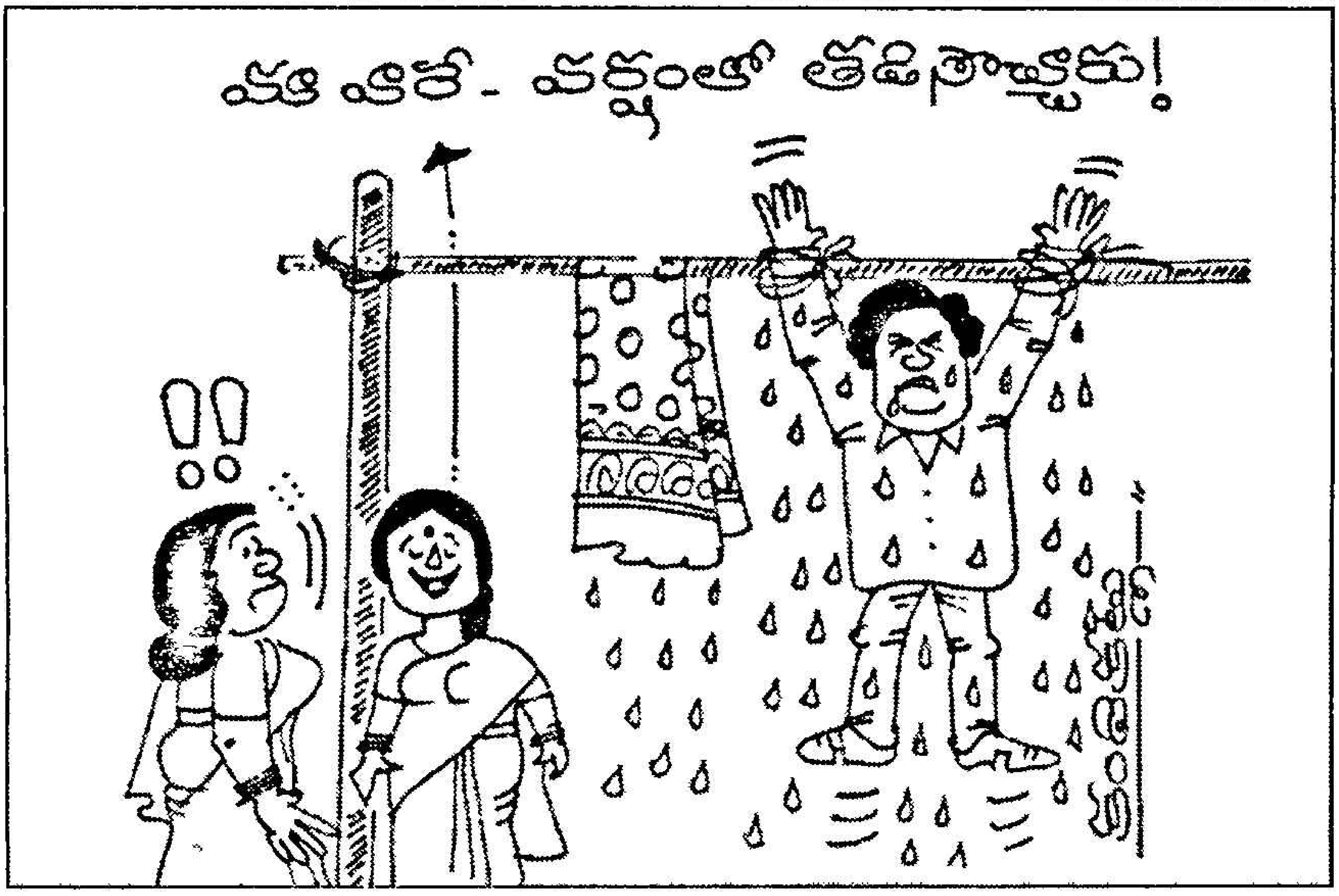

అతని భుజం మీద నిర్జీవంగా ఒక శరీరం ఉంది!

బాగా సమీపానికి వచ్చాక చూస్తే - ఆ నిర్జీవ శరీరం జస్వంత్ సింగ్ బావమరిదిదే! ఇద్దరూ అన్యోన్యంగా ఉండేవారు. కర్తవ్యానికి పోటీ పడుతుండేవాళ్లు.

"జస్వంత్ సింగ్... ఏం జరిగింది?" - శవాన్ని కిందకు దించటానికి సాయంచేస్తూ ప్రశ్నించారు సహచరులు.

జస్వంత్ సింగ్ అలసటగా ఒక రాయి మీద కూర్చుండిపోయాడు. తెరలు తెరలుగా వస్తున్న దుఃఖాన్ని అతి కష్టం మీద నిగ్రహించుకుంటు న్నాడు.

మెల్లగా చెప్పసాగాడు.

"రణవీర్‌సింగ్ నా పక్కనే ఉన్నాడు. చాలా సేపు ఇద్దరం టైగర్‌హిల్ శిఖరం మీద ఉన్న శత్రువులతో పోరాడాము. మా లక్ష్యం శిఖరం మీదకి వెళ్లటం. ఇద్దరమూ మెల్లగా పాక్కుంటూ పైకి ఎగబ్రాకుతున్నాం. దాదాపు శత్రు స్థావరం చేరుకున్నాం. అంతలో పైనుంచి కాల్పులు ప్రారంభించారు శత్రువులు. ఒక తూటా నేరుగా రణవీర్ సింగ్ ఛాతీలో దిగింది. అతను స్పృహ పోయేదాకా తుపాకీ పేలుస్తూనే ఉన్నాడు. నేను గురి చూసి విసిరిన గ్రెనేడ్ పేలి, పైనున్న శత్రువులు చనిపోయారు. స్థావరం మన వశమైంది. కానీ..." ఆ తర్వాత జస్వంత్ సింగ్ మాట్లాడ లేకపోయాడు. అతని చేతిలో రణవీర్ సింగ్ జేబులోంచి తీసిన, రక్తసిక్తమైన కుటుంబీకుల ఫొటోలున్నాయి. కన్నీళ్లతో నేల తడిసిపోతోంది.

8,శిఖ్ దళంలోని సీనియర్ ఆఫీసర్ మేజర్ దల్బీర్ సింగ్, సిపాయి జస్వంత్ సింగ్ భుజం మీద మృదువుగా తడ్తూ "ఖాల్సా! కన్నీళ్లు కార్చి రణవీర్ సింగ్ త్యాగాన్ని తక్కువ చేయొద్దు. మనల్ని ఎవరూ గుర్తుంచుకోరు. అతన్ని ఎవరూ మర్చిపోరు. అతను అమరవీరుడు..." అన్నాడు

మేజర్ దల్బీర్ సింగ్

హృదయ పూర్వకంగా జోహారులర్పిస్తూ.

★ ★ ★

8వ డివిజన్ జనరల్ ఆఫీసర్ కమాండింగ్ మేజర్ జనరల్ మహేంద్ర పూరి తన ఎదురుగా ఉన్న మేజర్ దల్బీర్ సింగ్‌కి 'ఇండియా గేట్' కోడ్ పేరు మీద శత్రువుల మీద చేయబోతున్న దాడి గురించి వివరిస్తూ "దల్బీర్! ఇంతవరకూ మీ 8,శిఖ్ దళం అద్భుతమైన సాహసాలు చేసింది. ఎంతోమంది శత్రువుల్ని మట్టుబెట్టింది. స్థావరాల్ని మనం పట్టుకుంటూ, రివర్స్‌గా కొత్త దళాల్ని పంపిస్తున్నాం. శత్రువులు తాము కోల్పోయిన స్థావరాల్ని తిరిగి పట్టుకోవటానికి మళ్లీమళ్లీ దాడులు చేస్తూనే ఉంటారు. పూర్తిగా మనకు పట్టుదొరకాలంటే - ఇలా మళ్లీమళ్లీ దాడులు చేస్తూ, దాడుల్ని ఎదుర్కొంటూనే ఉండాలి" - ఆయన చెప్పటం ఒక నిమిషం ఆపాడు. అంతలో 'టీ' వచ్చింది. చెరో కప్పు అందుకున్నారు.

"నాకు అర్థమైంది" అన్నాడు మేజర్ దల్బీర్ సింగ్ టీ చప్పరిస్తూ.

"మీరు మీ సత్తా చూపాల్సిన సమయం వచ్చేసింది" కమాండింగ్ ఆఫీసర్ మందహాసం చేసాడు.

"నేను సిద్ధం" అన్నాడు దల్బీర్‌సింగ్ టీ కప్పు కిందపెడుతూ. చెయ్యిజారి అది భళ్లున పగిలింది. ఒక క్షణం దల్బీర్ మనసులో శంక మెదిలింది. 'ఇది అపశకునం కాదుగద?' అంతలోనే నవ్వుకున్నాడు. యుద్ధరంగంలో మూఢ విశ్వాసాలకు తావులేదు.

"మరో పది నిమిషాల్లో మీరు బయల్దేరండి" కమాండర్ ఆదేశం.

"అలాగే సర్" శాల్యూట్ చేసి నిష్క్రమించాడు దల్బీర్ సింగ్.

★ ★ ★

సాయంత్రం-

'ఇండియాగేట్' దాడి బృందం దాదాపు శిఖరం చేరుకుంది.

మేజర్ దల్బీర్‌సింగ్ ముందు వెళుతూ, తన సహచరులకు ఆదర్శంగా ఉన్నాడు. అంతలో శత్రువులు రెండు వైపుల నుంచీ దాడి చేసారు. మేజర్ దల్బీర్ సింగ్ తన సహచరుల్ని రెండు

మీరు మరోసారి మంత్రిపదవి కోరుతున్నారా? ప్రశ్నించాడు విలేఖరి.

లేదు... సంపాదించింది సరిపోతుంది... పరధ్యానంగా సమాధానం ఇచ్చాడు మంత్రి.

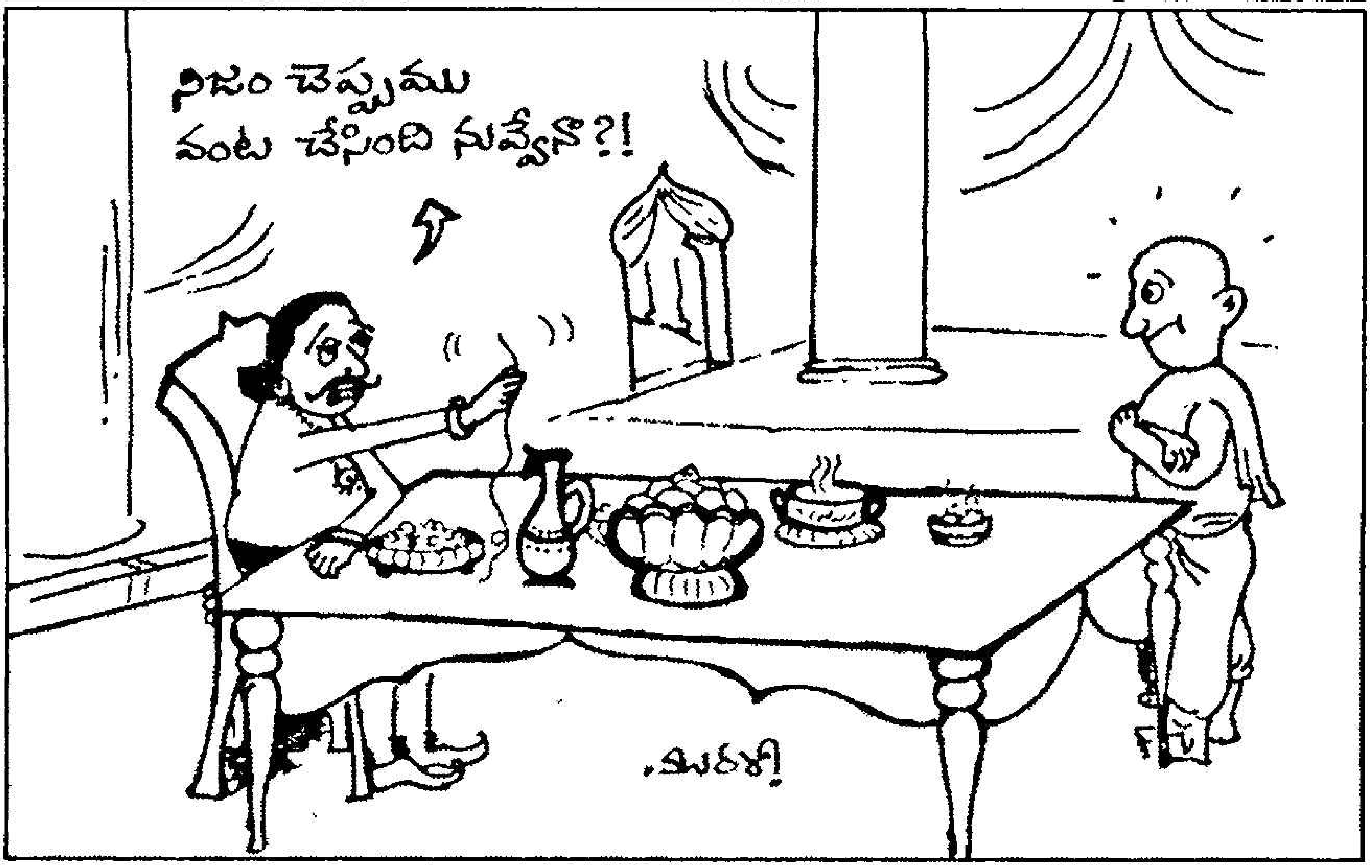

సగాలుగా విభజించి, శత్రువుల్ని ఎదుర్కోవడానికి నియమించాడు.

కొద్ది గంటలసేపు తూటాలు గాలిలో స్వేచ్ఛగా విహరించాయి. కొన్ని తూటాలు వీర జవాన్ల రక్తాన్ని చవి చూసాయి.

రాత్రి చీకట్లు ముంచుకు వచ్చాయి.

తాత్కాలికంగా తూటాల యుద్ధం ఆగింది.

మేజర్ దల్బీర్ సింగ్ తన సహచరుల కేసి చూసాడు. కొందరు గాయాలతో ఉన్నారు. మరి కొందరు మృత్యువు కౌగిలిలో మౌనంగా పడి ఉన్నారు. గాయాలు తగిలిన వారికి ప్రధమ చికిత్స చేసాడు దల్బీర్.

'వైర్లెస్'లో తమ పరిస్థితి కమాండర్‌కి చెప్పాడు.

'సహాయక బృందాలు ఉదయానికల్లా పంపిస్తా' నని ఆయన హామీ ఇచ్చాడు. అలా రాత్రంతా మంచులో తడుస్తూ ఉండిపోయారు.

దల్బీర్‌కి తన పిల్లలు – దినాజ్, తస్వీర్ గుర్తొచ్చారు. నాలుగేళ్లు, మూడేళ్ల వయసులు వాళ్లకి. ముద్దుముద్దుగా మాట్లాడతారు.

"డాడీ... మళ్లీ ఎప్పుడొస్తారు?" అమాయకంగా అడుగుతున్న వాళ్ల మొహాలు కళ్ల ముందు కదుల్తున్నాయి.

చూస్తుండగానే తెల్లవారిపోయింది.

సహాయక బృందాలు వచ్చేసాయి.

శత్రువుల మీద ద్విముఖ దాడిలో విజయం 8, శిఖ్ రెజిమెంట్‌నే వరించింది. విజయోత్సాహంతో మేజర్ దల్బీర్ సింగ్, తన సహచరులతో బేస్ క్యాంపుకి చేరుకున్నాడు. అందరూ ఆప్యాయంగా ఆలింగనం చేసుకున్నారు.

8, శిఖ్ రెజిమెంట్ సాహస యుద్ధం కొనసాగుతూనే ఉంది.

సంపూర్ణ విజయం సాధించేవరకూ అది ఆగదు! ●

సమ్మాల్సిందేనండోయ్!

అందరూ చూడాల్సిన గ్వాలియర్ కోట!

మనం ఏంచేసినా, ఎలాంటి విజయం సాధించినా అదంతా మన ప్రతిభా, గొప్పతనమూనూ! ఇతరులు అదే చేస్తే? ఆఁ! దేన్నో కాపీ కొట్టే ఉంటాడ్లెండి! లేకపోతే వాడికంత టాలెంటేదీ? అంటూంటారు - అందునా తెలుగు నాట ఇది మరీ ఎక్కువ. అదంతా పక్కన పెడితే, "ఏదైనాసరే! అంతా దైవఘటన!" - అసలు ఏది ఎప్పుడు ఎక్కడ ఎలా జరగాలో అంతా సినిమా స్క్రీన్‌ప్లేలా దైవమే నిర్ణయిస్తుందనేది అధికుల నమ్మకమే అయినా, అదే ఎపుడూ చర్చనీయాంశంగా ఉంటుంది. మొదట ట్రాష్ అంటూ వాదాలు లేవనెత్తి, వాదోపవాదాలూ, చర్చలూ, కొట్లాటలూ జరిగాక చివరన - కరెక్టేస్మీ! అంటూ 'నమ్మ

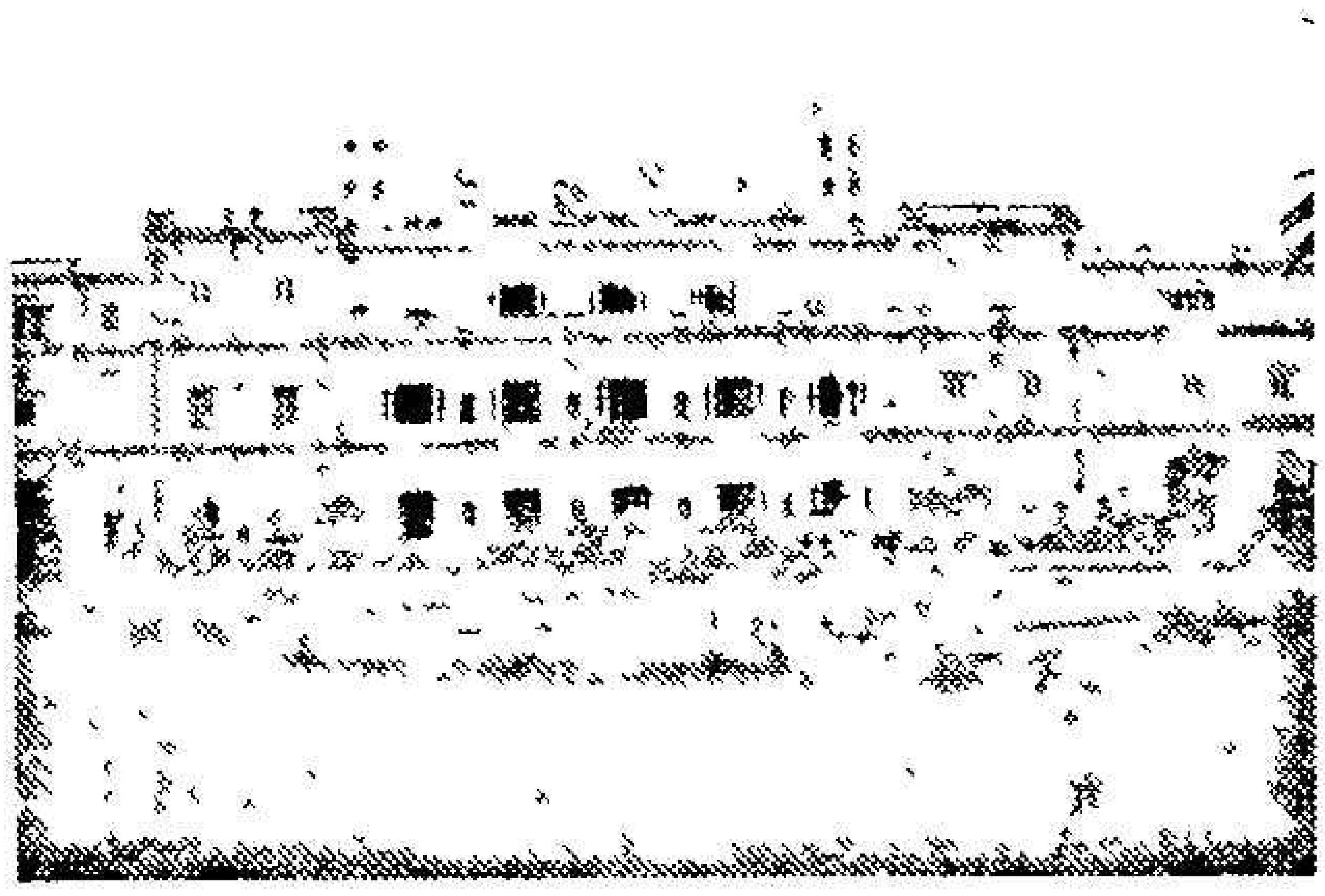

పోతారు జనులు. అసలు వివాదాలు వస్తేనే!, చర్చ జరిగితేనే - దైవబలం, శక్తీ వెల్లడయ్యే దంటారు జ్ఞానులు. ఎంత జరిగినా, దైవం మాత్రం నిరాకారి, నిర్వికారీ! - క్షమించాలి! ఏదో చెప్పాలనుకొని, వేరే ఏదో టాపిక్‌లో కెళ్తున్నట్లున్నాను కదూ! 'అంతా దైవ నిర్ణయం!' అనే అంశం ఎప్పటికీ తాజా అంశమే! అసలు గురుదేవుల ఆజ్ఞ మేరకే చాలా మంది రాజులు రాజ్యాలు స్థాపించారు. విజేతలుగా నిలిచారు.

అగ్ని విగ్రహం

అయితే తన రోగం నయం చేసిన ఒక సాధువు పేరుతో ఒక కోటకట్టి, దానికి ఆ సాధువుపేరే పెట్టడం బహుశా మీరు విన్నారో లేదో! ఆ కాలానికే న్యూమరాలజీ ఎంత చక్కగా ఉండేదో కూడా మీకు తెలిసేఉండాలి! ప్రజలు అన్ని విధాలా చక్కగా ఉండి, అజేయంగా రాజు పాలించడమేకాక, తోటి రాజ్యాల రాజులకు సైతం అసూయ కలిగించే విధంగా ఉండిన కోట ఒకటుంది! దాన్ని గురించి బహుశా మీకు తెలియకపోవచ్చు. తెల్సినా, మీరు నమ్మకపో వచ్చు.

300 అడుగుల ఎత్తులో ఒక కోట, దానిలో 6 రాజ ప్రాసాదాలూ, 3 మందిరాలూ! బోలె డన్ని చెరువులు! - ఈ కోట వైశాల్యం ఎంతో తెలుసా? 3 కి.మీ. అప్పట్లో అందరి రాజుల కన్నా దీనిమీదే! భారతదేశంలో ఉండే కోట

డా॥ సాయి అయితిక

గ్వాలియర్ బాద

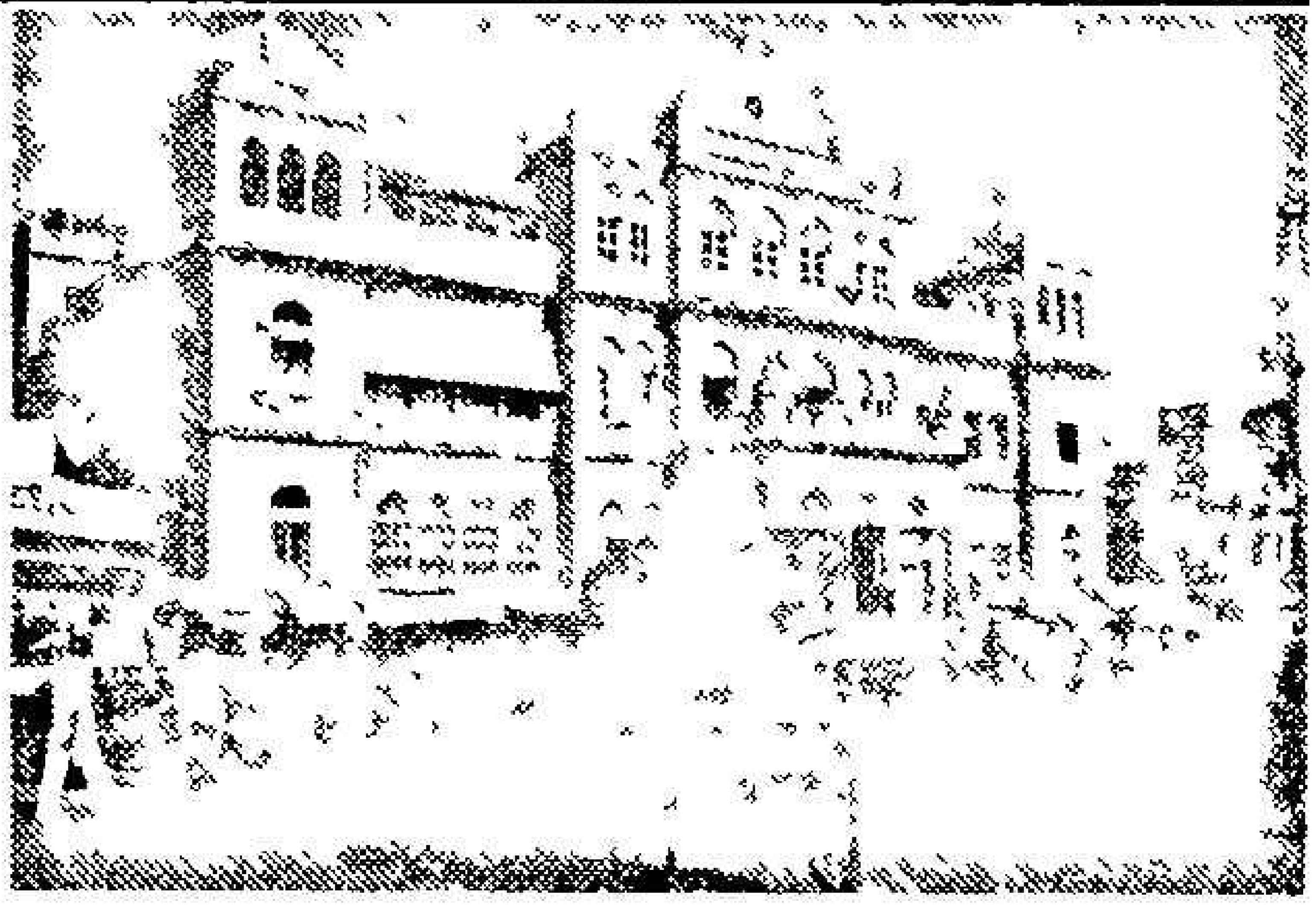

గ్వాలియర్ బాద టౌన్‌హాల్

లన్నిటిలోనూ ఆణిముత్యంగా పేరొందింది. పైగా భారతదేశం నడిబొడ్డులో ఉంది. కాబట్టి దీన్ని వశపర్చుకొంటే, భారతదేశాన్నే వశపర్చుకొన్నట్టని ఆ రాజులందరి భావనా, నమ్మకమూనూ! 3,6 అంకెల శక్తి ఏమిటో ఈ కోట ప్రాశస్త్యమే చెబుతుంది. ఆ కోట ఏదో ఇంకా మీకు తెలియలేదా? - అయితే, ఇక చెప్పేస్తున్నా... భారతదేశం నడిబొడ్డున నేటి మధ్య ప్రదేశ్‌లోని గ్వాలియర్ కోట!

చాలాకాలం కిందట, అంటే 2000 ఏళ్ళ కన్నా ముందు గ్వాలియర్‌కోట నిర్మాణం కాక ముందన్నమాట... ఒక చిన్న రాజు ఉండేవాడు. అతనిపేరు సూరజ్‌సేన్. ఇతనికి అంతు పట్టని చర్మవ్యాధి ఒకటి ఉండేది. ఎలాంటి మందూ దొరకని ఆ రాజు అవస్థ పడుతూనే ఉండేవాడు. అలాంటి రాజు ఒకసారి (ఇప్పుడు గ్వాలియర్ కోట ఉన్న కొండమీద) అడవికి వేటకు వెళ్ళాడు. అక్కడ అలసిపోయి విశ్రాంతి తీసుకొంటూఉండిన రాజు దగ్గరకి హఠాత్తుగా ఒక సాధువు వచ్చాడు. రాజుకు పక్కనే ఉన్న ఒక గుండంలోనించి నీళ్ళు తీసిచ్చి వెంటనే తాగమని చెప్పాడు. అంతే! చిత్రంగా రాజుగారి వ్యాధి నయమైపోయింది. ఆరోజు నుంచి ఆ సాధువే ఆ రాజుగారికి గురుతుల్యుడైపోయాడు. ఆ గుండం పేరేంటో తెల్సా? సూరజ్‌కుండ్ (ఇది ఇప్పటికీ ఈ కోటలో ఉండటం గమనార్హం!). ఆ సాధువుపేరే గ్వాలిపాల్. ఆ సాధువు రాజు గారి పేరును కూడా మార్చి 'సూరజ్‌సేన్'ను 'సుహాన్‌పాల్'గా మార్చాడు. అతని సంతతి 'పాల్' సంతతిగా కొనసాగినంతకాలం రాజ్యం అజేయంగా నిలుస్తుందని ఆశీర్వదించాడు. రాజుకు ఆ సాధువు తాను తారసపడినచోటే కోట కట్టుకోమని కూడా చెప్పడంతో రాజు ఆ కోట కట్టించాడు. ఆ సాధువుపేరు వచ్చేలా

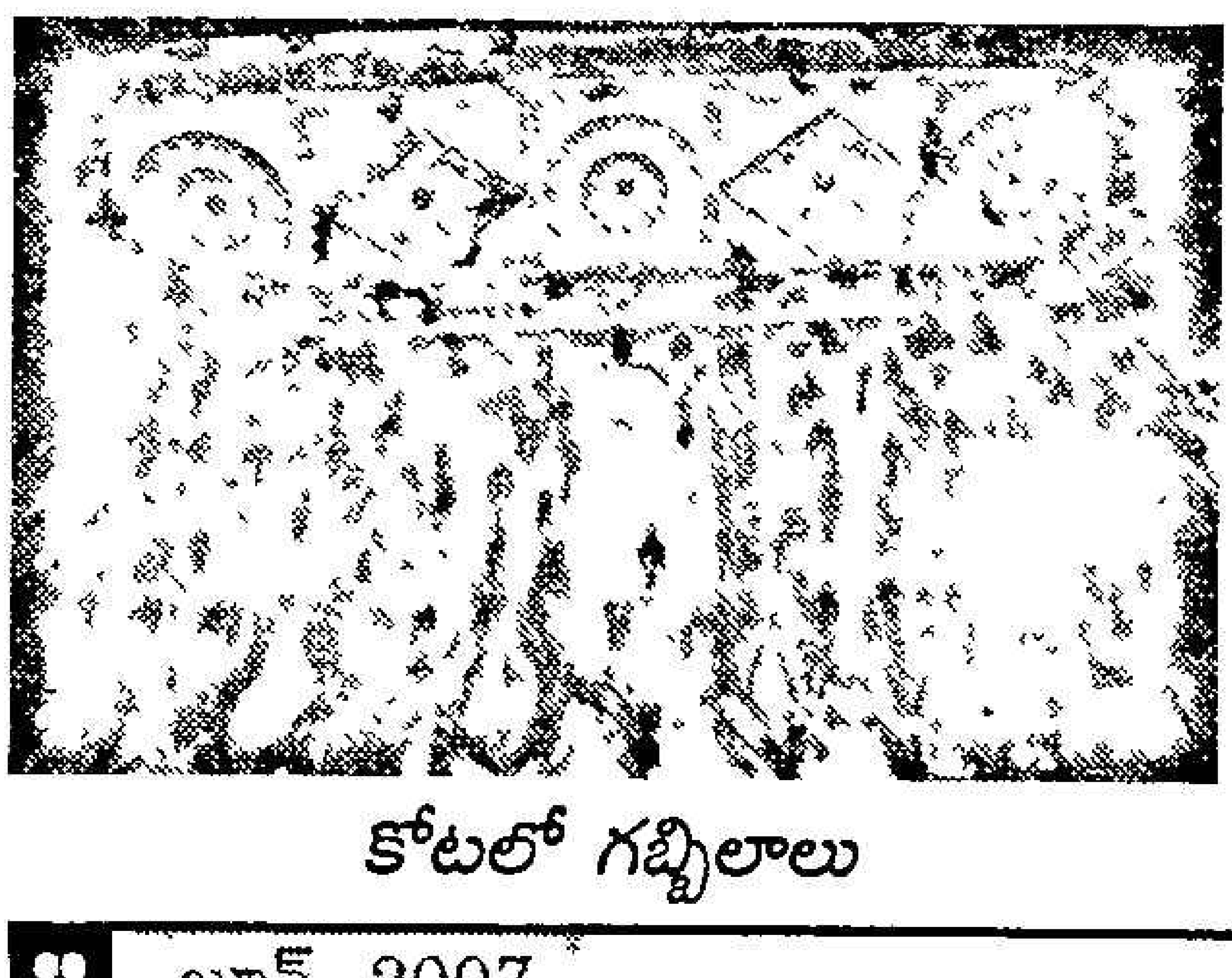

కోటలో గబ్బిలాలు

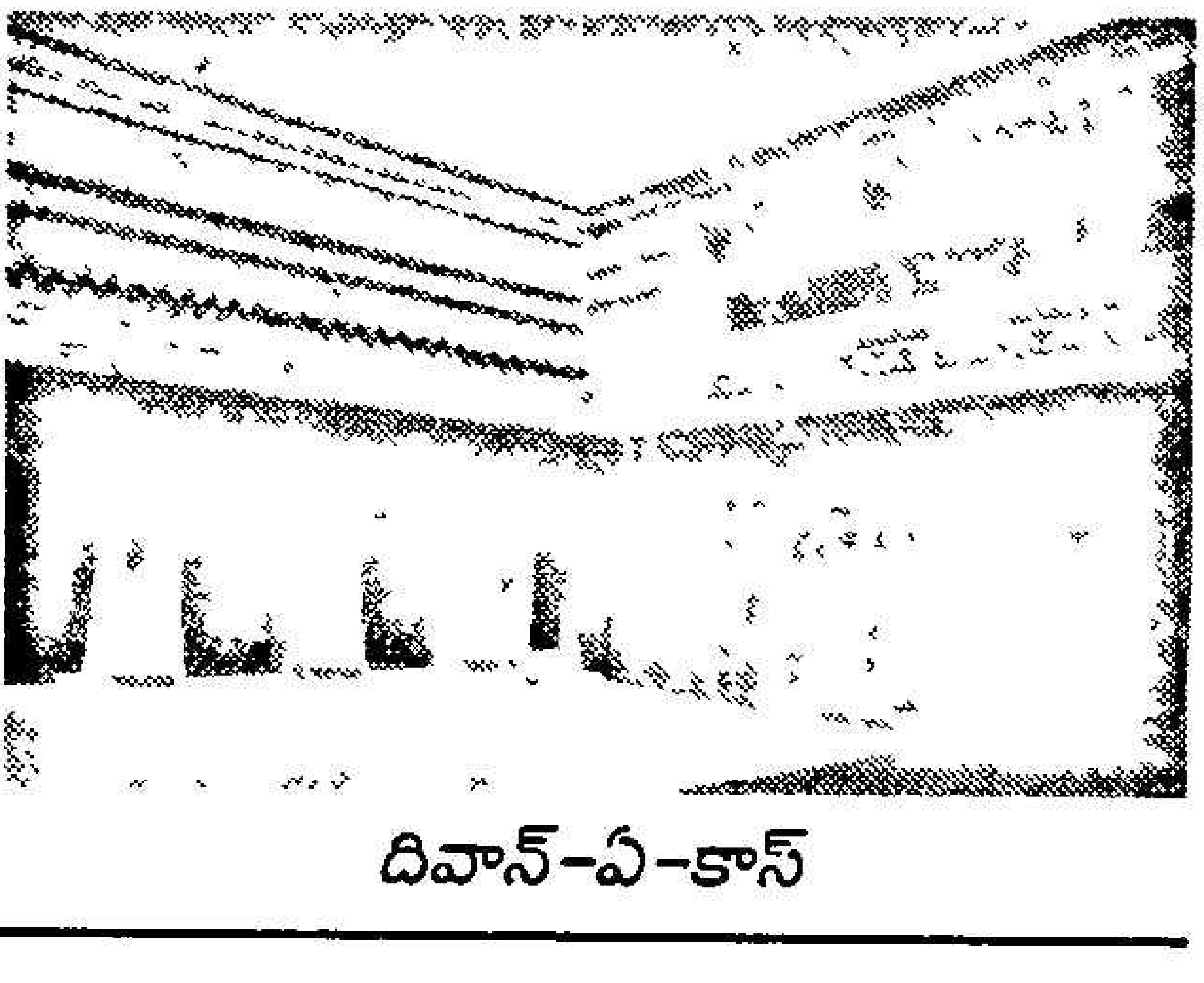

దివాన్-ఏ-కాస్

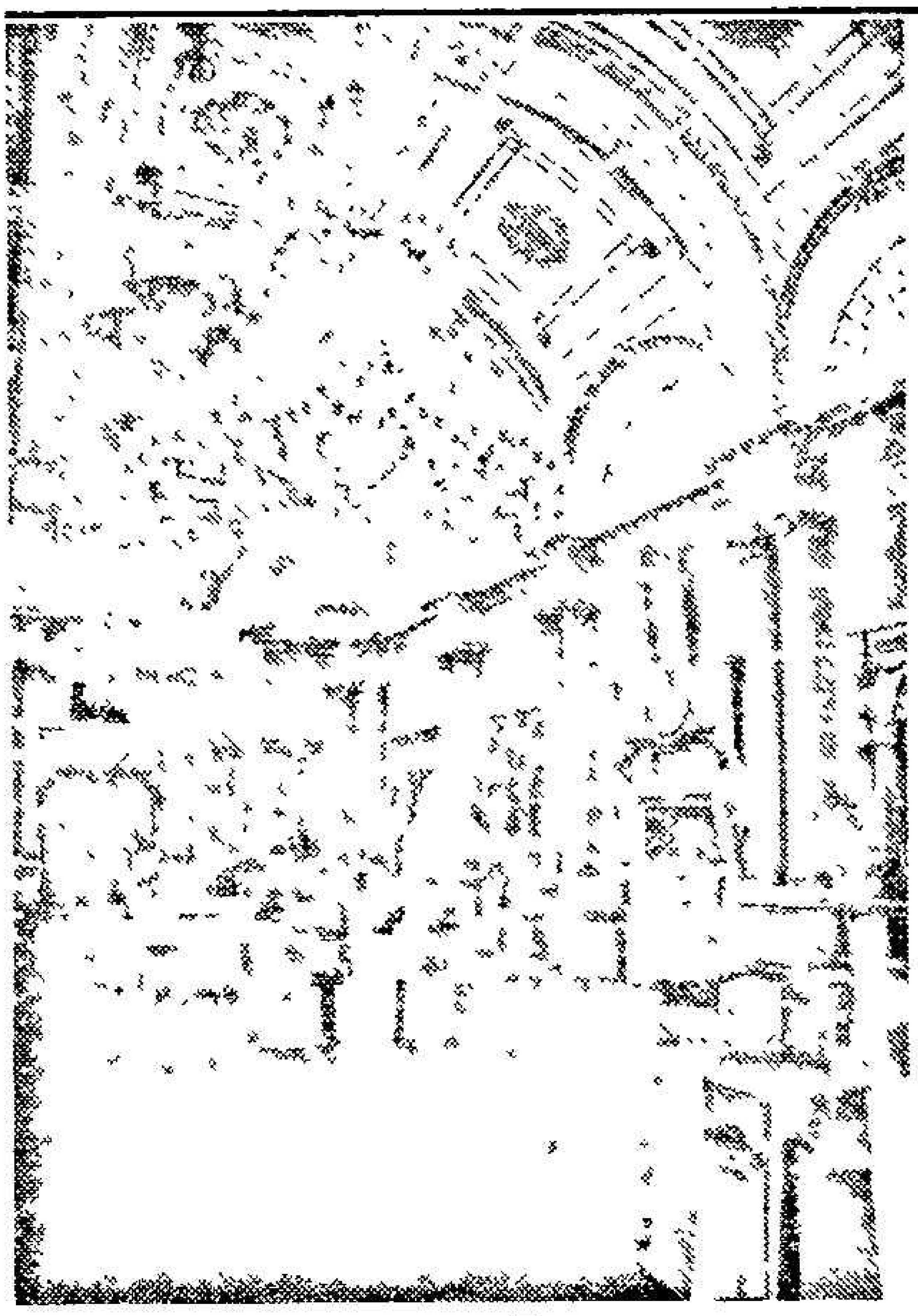

నాటి దర్బార్ హాలు

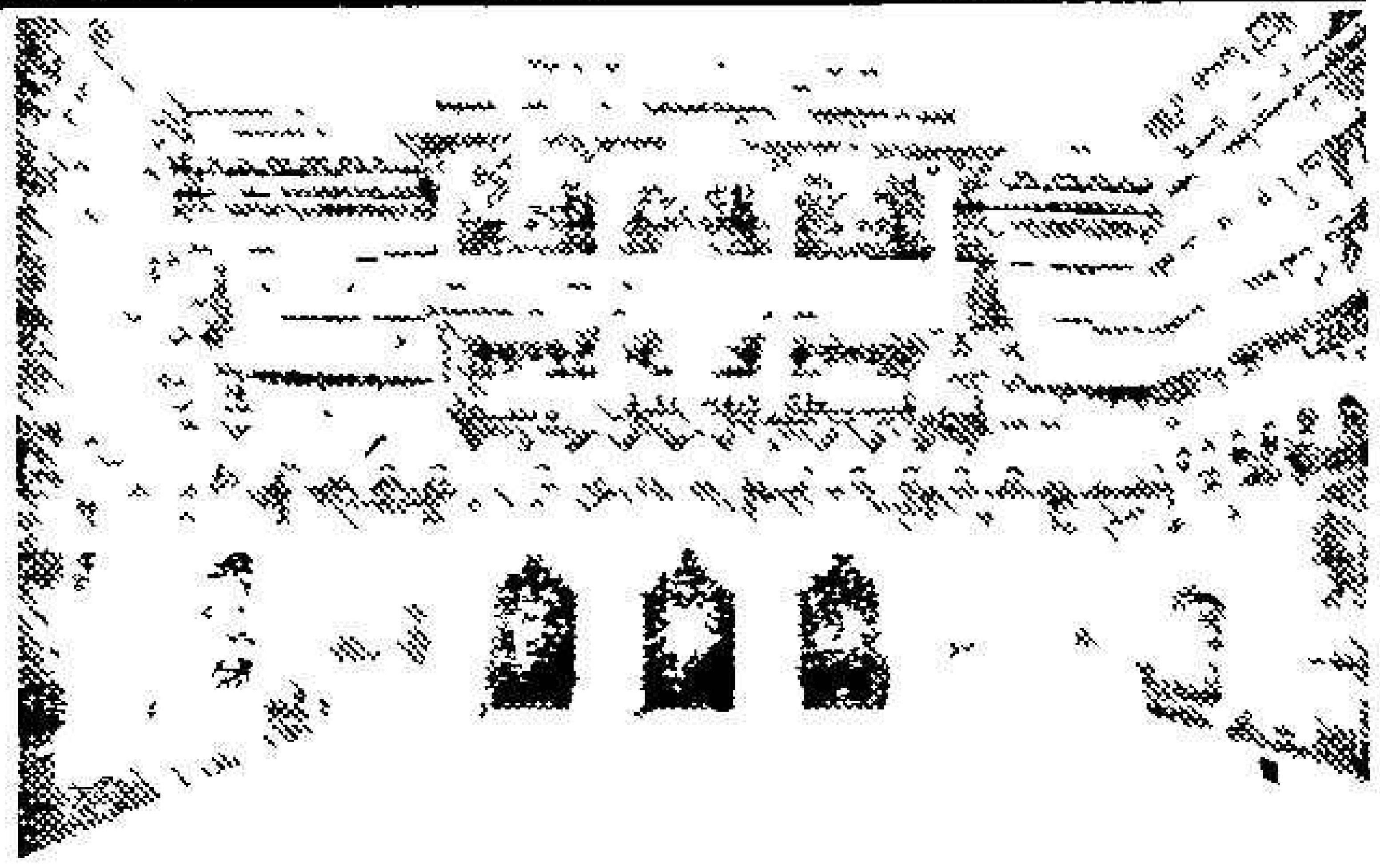

కోటలో సమావేశపు హాలు

'గ్వాలిపాల్' లో నుంచి 'గ్వాలియర్' పేరును ఉంచాడు తన రాజ్యానికి. అదే గ్వాలియర్‌గా పేరుపొందింది. గ్వాలియర్ రాజ్యం మీదే మిగిలిన రాజులకన్ను. ఈ కోటలో రంగురంగుల రాళ్ళతో అందంగా కోట గోడలు కనిపిస్తాయి.

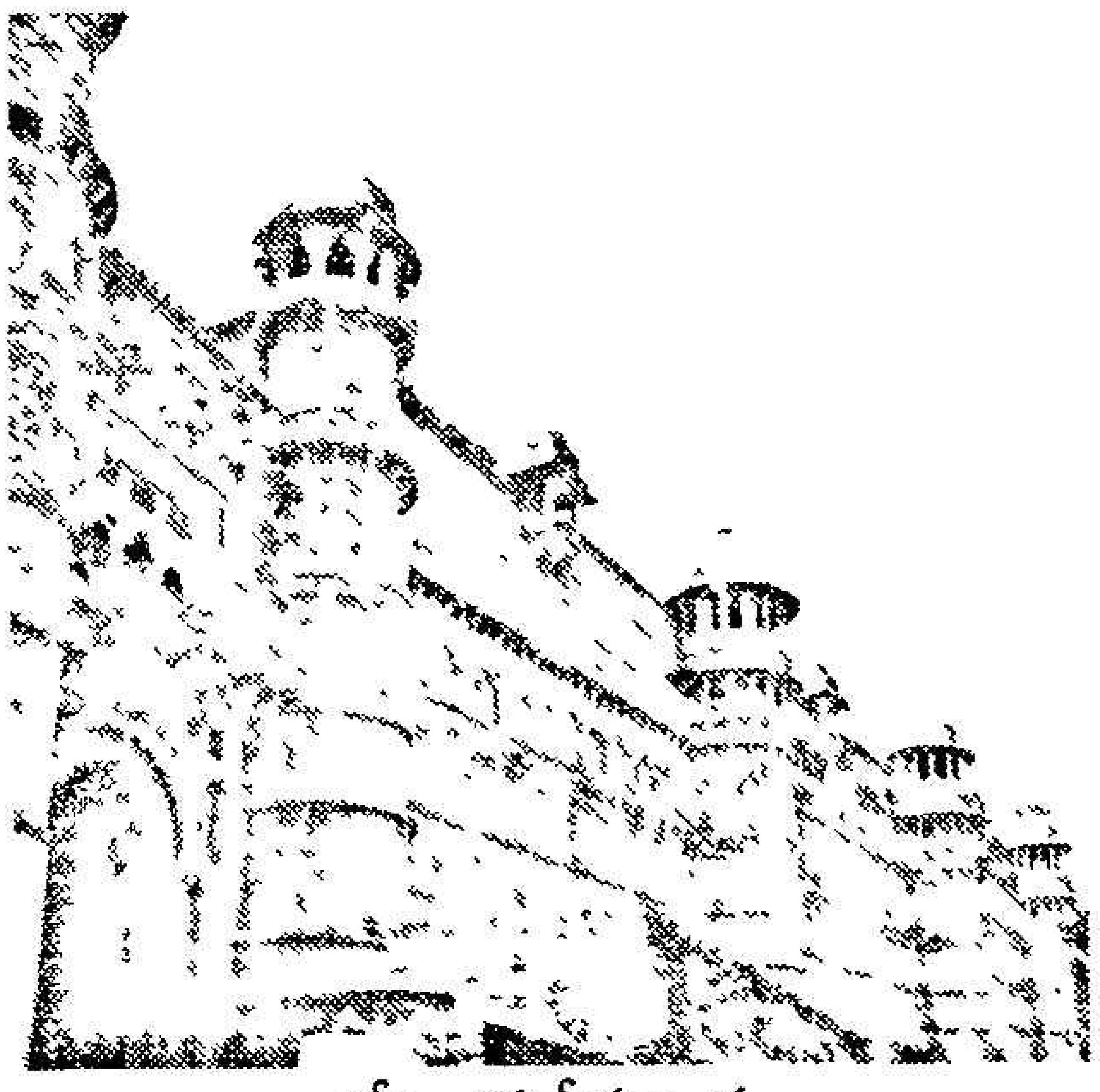

కోట ప్రవేశద్వారం

పెద్ద పెద్ద రాజ భవనాలు, మందిరాలు మనకు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తాయి కూడా.

ఈ కోట నుంచి సుహాన్‌పాల్ ఎన్నో ఏళ్ళు పాలించాడు. ఆ తర్వాత అతని వంశస్థులు 83 మంది ఆ రాజ్యాన్ని ఏలారు. అయితే 84వ రాజు 'పాల్' పేరును తొలగించి తన పేరును కేవలం తేజ్‌కరణ్‌గా ఉంచుకోవడంతో చివరికి ఆ సాధువు చెప్పినట్టే జరిగింది. రాజ్యం 'పాల్'

కోట పాత ప్రవేశద్వారం

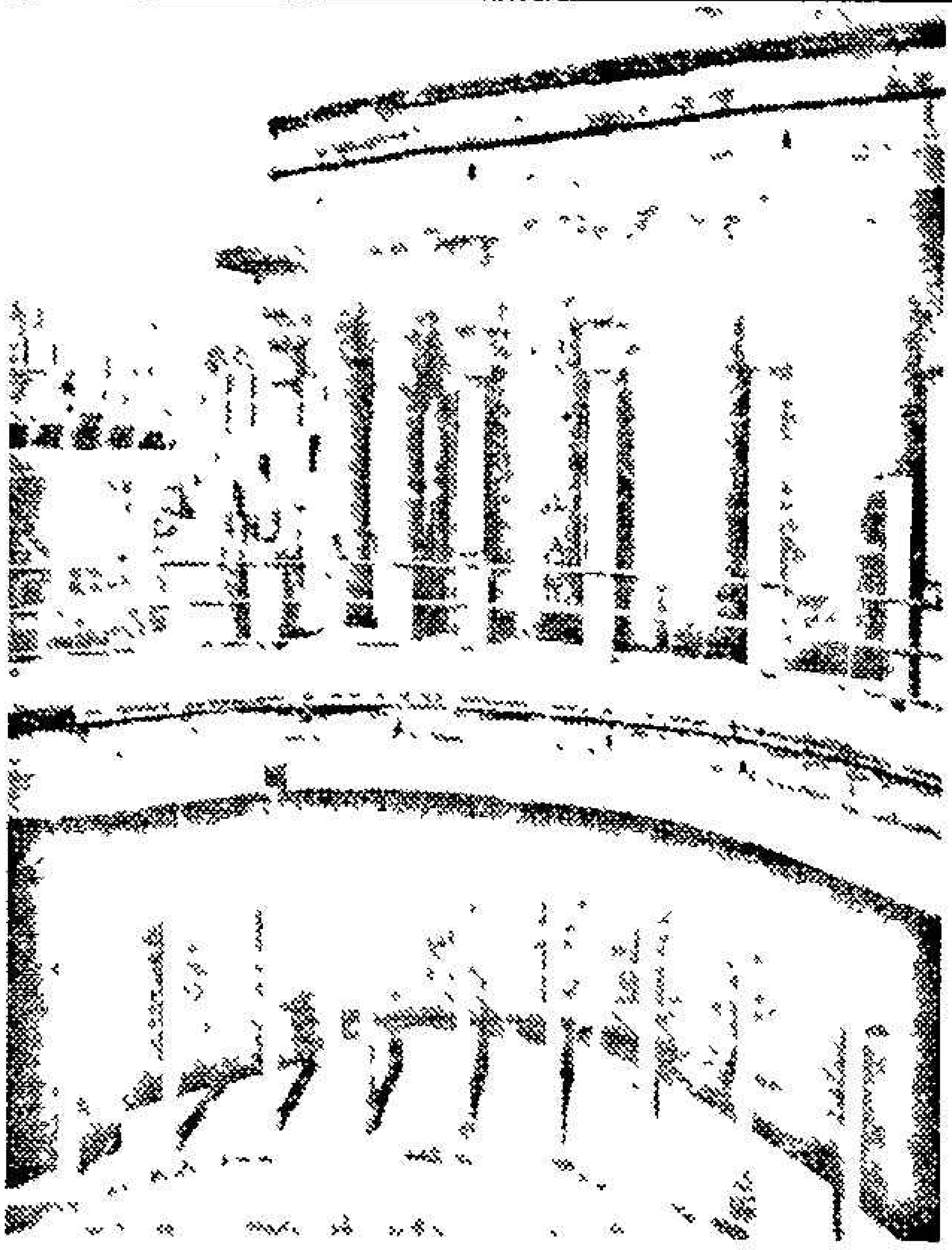
ప్యాలెస్‌లో స్థంభాలు

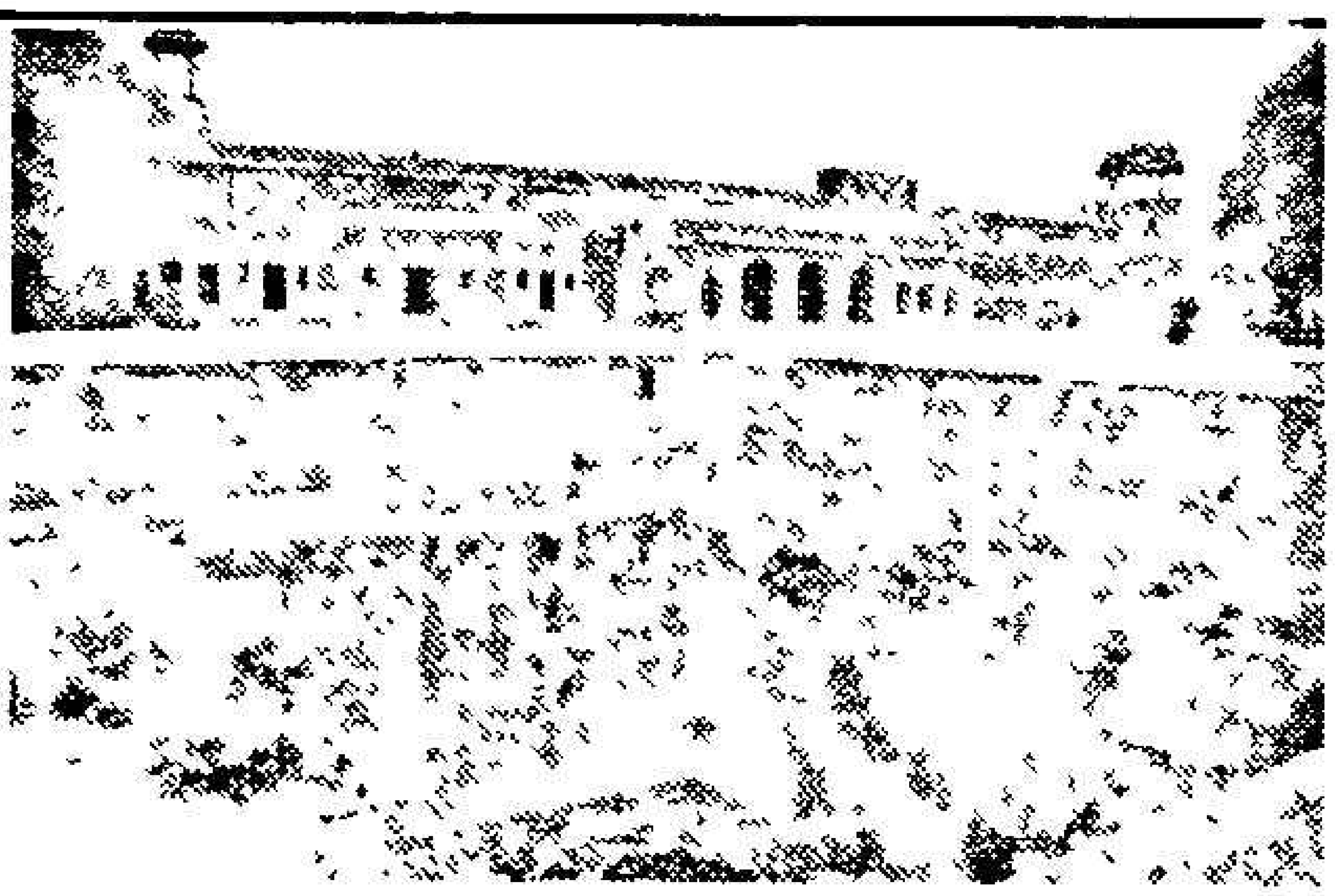
జవహర్ కుండ్

వంశస్థుల నుంచి 'తోమర్' వశమైంది. ఇది 1318లో జరిగింది. ఆ తరువాత కొన్ని శతాబ్దాలు గ్వాలియర్‌కోట ఎన్నో యుద్ధాలకు, అశాంతికీ గురయ్యింది. 1516 సంవత్సరంలో ఇబ్రహీంలోడీ వశమైంది. ఆ తర్వాత బాబర్ దాన్ని వశపర్చుకొన్నాడు. 1754 దాకా మొగల్స్ చేతిలోనే ఉండిన గ్వాలియర్‌కోట, ఆ తర్వాత మరాఠాల వశమైంది. అటుపిమ్మట దాదాపు 50 సంవత్సరాలు చేతులు మారింది. ఆఖరికి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులూ దీన్ని వదల్లేదు. తాంతియాతోపే, ఝాన్సీలక్ష్మీబాయిలను ఓడించిందీ గ్వాలియర్‌లోనే. చివరకు ఈ కోట సింధియాల చేతికి వచ్చింది.

గ్వాలియర్ రాష్ట్రంగా పేరు పొందిన ఈ హిందూ రాష్ట్రం పేరు పురాతన 'గ్వాలియర్'

కోట నుంచి పాత పట్టణ దృశ్యం

గణేశ శిల్పాలు

నుంచే వచ్చింది. సింధియా వంశం దీన్ని చాలా కాలం పాలించింది. 18వ శతాబ్దంలో రాంగోజీ సింధియా మరాఠాలో భాగంగా గ్వాలియర్ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేసాడు. 1761-94 మధ్య ప్రాంతంలో గ్వాలియర్ రాష్ట్రం ఉత్తర భారతానికే ఒక ప్రముఖ శక్తిగా అవతరించింది. బ్రిటిష్ - మరాఠా యుద్ధాలవల్ల ఇంగ్లీషువారి పరమైంది.

బ్రిటిష్ చేతికొచ్చిన గ్వాలియర్ మధ్య భారతంలో అతి పెద్ద రాష్ట్రంగా (ఒక రాజు పాలించే) వెలుగొందింది. 1936లో గ్వాలియర్ రెసిడెన్సీని మధ్య భారతంనుంచి వేరు చేశారు. అలా వేరుచేసిన రాష్ట్రాన్ని నేరుగా గవర్నర్ జనరల్ కిందకి తెచ్చారు.

1947లో భారతదేశానికి స్వతంత్రం వచ్చాక మధ్య భారతంలోకి గ్వాలియర్ తిరిగి జోడించబడింది. ఆ తర్వాత రాచరికానికి గుడ్‌బై చెప్పినా 'సింధియా' వంశస్థులు తమ ఉనికిని కాపాడుకొంటూవచ్చారు ఇప్పటికీ

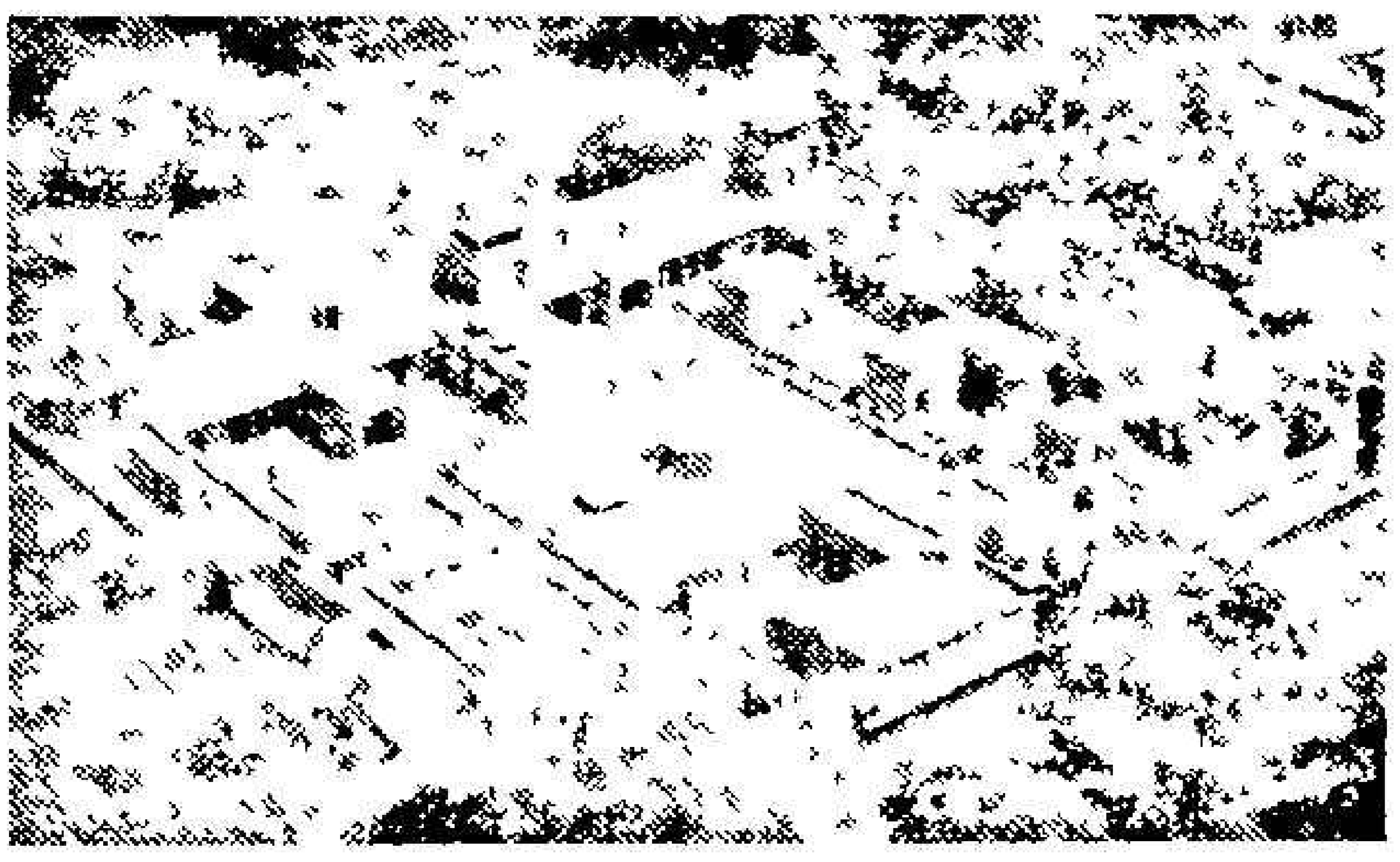

గుజారీ మహల్

గుజారీ మ్యూజియం

జహంగీర్ ప్యాలెస్

గ్వాలియర్ కోటను దర్శించాల్సిన స్థలాల్లో ఒకటిగా అందరూ ఎంచుకోవడానికి బహుశా ఈ స్థల మహిమే కారణం కావచ్చునని అందరూ భావిస్తున్నారు.

ఈ గ్వాలియర్ రాష్ట్రాన్ని రెండు భాగాలుగా వర్గీకరిస్తారు. అంటే ఉత్తర భాగం లేదా గ్వాలియర్ ఒక భాగమైతే, మాళ్వా భాగం మరోటి. గ్వాలియర్ దాదాపు 17,020 చదరపు మైళ్ళ విస్తీర్ణం కలిగి ఉంటే, మాళ్వా దాదాపు 8,021 చదరపు మైళ్ళ విస్తీర్ణంతో ఉంది. మాళ్వా విభాగంలోనే ఉజ్జయిని కూడా ఉంది. గ్వాలియర్‌కు ఉత్తర, ఈశాన్య, వాయవ్యాలు చంబల్ లోయతో ఉంది. చంబల్ లోయ గురించి పాఠకులకు తెలిసే ఉండాలి. డాకూలు, డాకూరాణీలూ ఏలిన లోయ. బీభత్సాలు సృష్టించిన లోయ.

మాన్‌సింగ్ ప్యాలెస్

1398లో తోమర్ రాజుల వశమైన గ్వాలియర్ కోటను 1486లో మాన్‌సింగ్ అనేరాజు పాలించాడు. ఇతను ఎంతో గొప్పపేరును సంపాదించుకొన్నాడు. అయితే 1516లో 30 వేల గుఱ్ఱాలు, 300 ఏనుగులతో, పెద్ద సైనిక బలగంతో ఈ కోట మీదకు దండెత్తి ఇబ్రహీంలోడి – మాన్‌సింగ్‌ను చంపి మరీ కోటను ఆక్రమించుకొన్నాడు. అంటే ఈ కోట ఎంత బలమైందో, ఎంత ప్రాచుర్యాన్ని పొందిందో ఒకసారి మనం ఊహించుకొంటే తెలుస్తుంది. ఈ మాన్‌సింగ్ ప్రస్తావన ఎందుకొచ్చిందంటే, మాన్‌సింగ్ పేరు వింటేనే మనకో కథ గుర్తుకొస్తుంది.

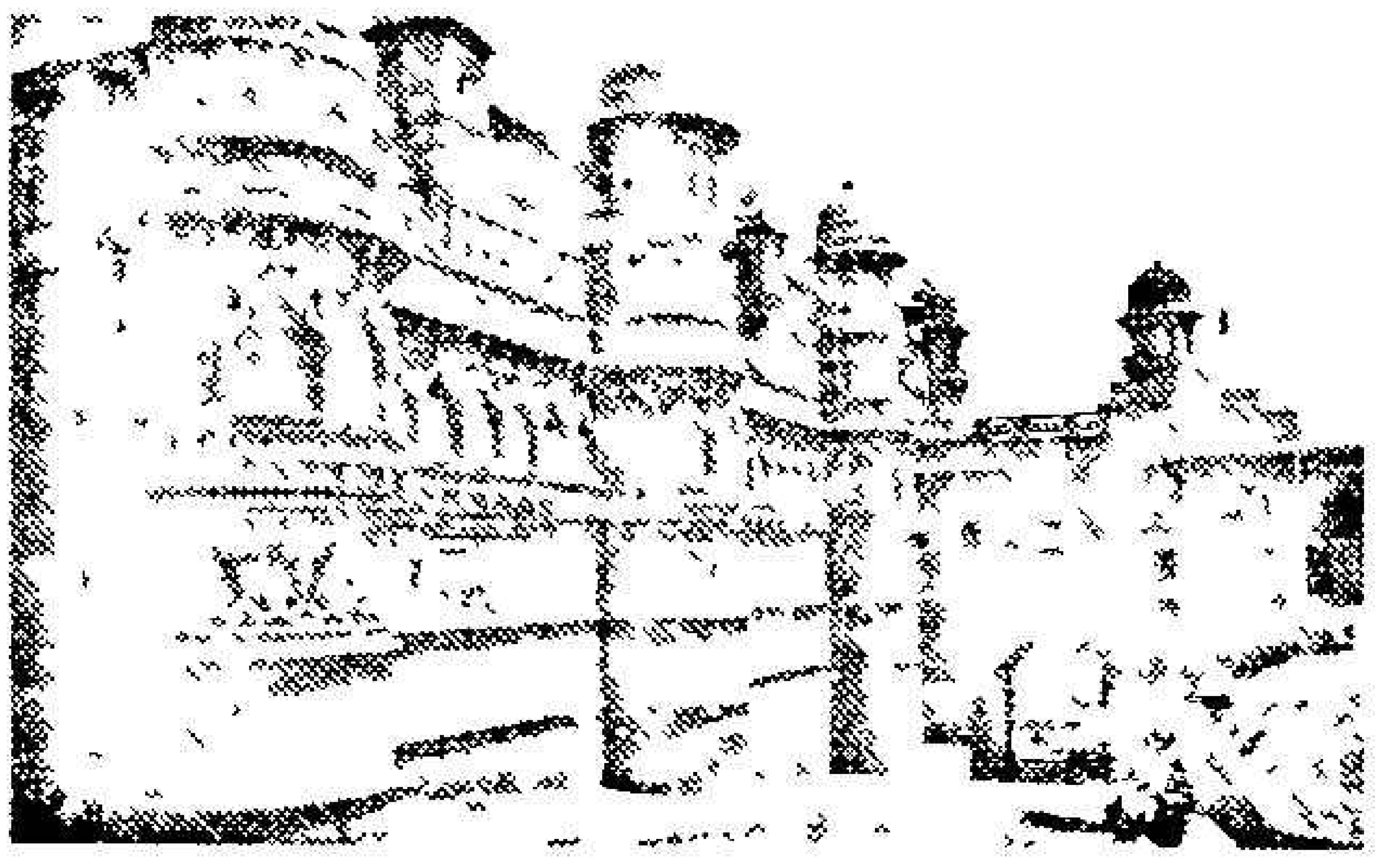

మాన్‌సింగ్ ప్రవేశద్వారం

సంగీత సభ

రాయల్ బెట్‌రూమ్

సప్తమాతృకలు

చరిత్రలో 'మృగనయని' అనే పల్లెటూరి అమ్మాయి కథ. ఆ అమ్మాయి గొప్ప ధైర్య సాహసాలు కలిగినది. ఆమె అడవిదున్నపై ఎక్కి వస్తుండగా చూచి, మాన్‌సింగ్ ఆమె ధైర్యానికి, అందానికీ అబ్బురపడి ఆమెను పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకొంటాడు. దానికి ఆమె 3 రకాల షరతులు పెడుతుంది. అవేమంటే 1. ఆమెకు వేరుగా ఒక భవనాన్ని కట్టించాలి, 2. తన ఊరి దగ్గరలోని నది నించి కాల్వద్వారా నీరు కోటకు తెప్పించాలి, 3. ఆమె ఎపుడంటే అపుడు బైటకు వెళ్ళడం, రావడం చేయడానికి రాజు ఒప్పుకోవాలి. రాజు ఆ షరతులకు అంగీకరించడం, ఆమెను పెళ్ళాడటం - ఇదంతా వేరేకథ. ఈ మృగనయని కోసం కట్టిన మహల్ కూడా ఈ కోట ప్రాకారంలోపలే ఉంది.

గ్వాలియర్‌కోట గోడల గురించి ఒకమాట చెప్పాలి. ఈ గోడలో వైచిత్రి ఏమిటంటే ఒక చోట ఏకబిగిన ఒక కిలోమీటరు వెడల్పుంటే, మరోచోట 200 మీటర్లు ఉంటుంది. మొత్తం 3 కిలో మీటర్ల పొడవుంటుంది. ఈ కోట గోడల చిత్రాలు, కోటలోని వివిధ మందిరాలు, చెరువులు, శిల్ప వైచిత్రి వంటి విశేషాలు ఈ వ్యాసంలో పొందుపరచిన వివిధ చిత్రాలలో చూడవచ్చు. కోట గోడలన్నీ ఇసుక రాళ్ళతోనే కట్టారు.

కోటలో నిర్మితమైన అనేక భవనాలు, మందిరాలలో శిల్పాలలో వినాయకుడి రెండు వేర్వేరు భంగిమలు ఇప్పటికీ చెక్కుచెదరకుండా ఉండి ఎంతో ఆనందాన్ని కలిగిస్తాయి. తాన్‌సేన్ సమాధి, మహ్మద్‌గౌస్ సమాధి కూడా ఈ కోటలోపలే ఉంది. ఈ కోటకు ఈశాన్యం

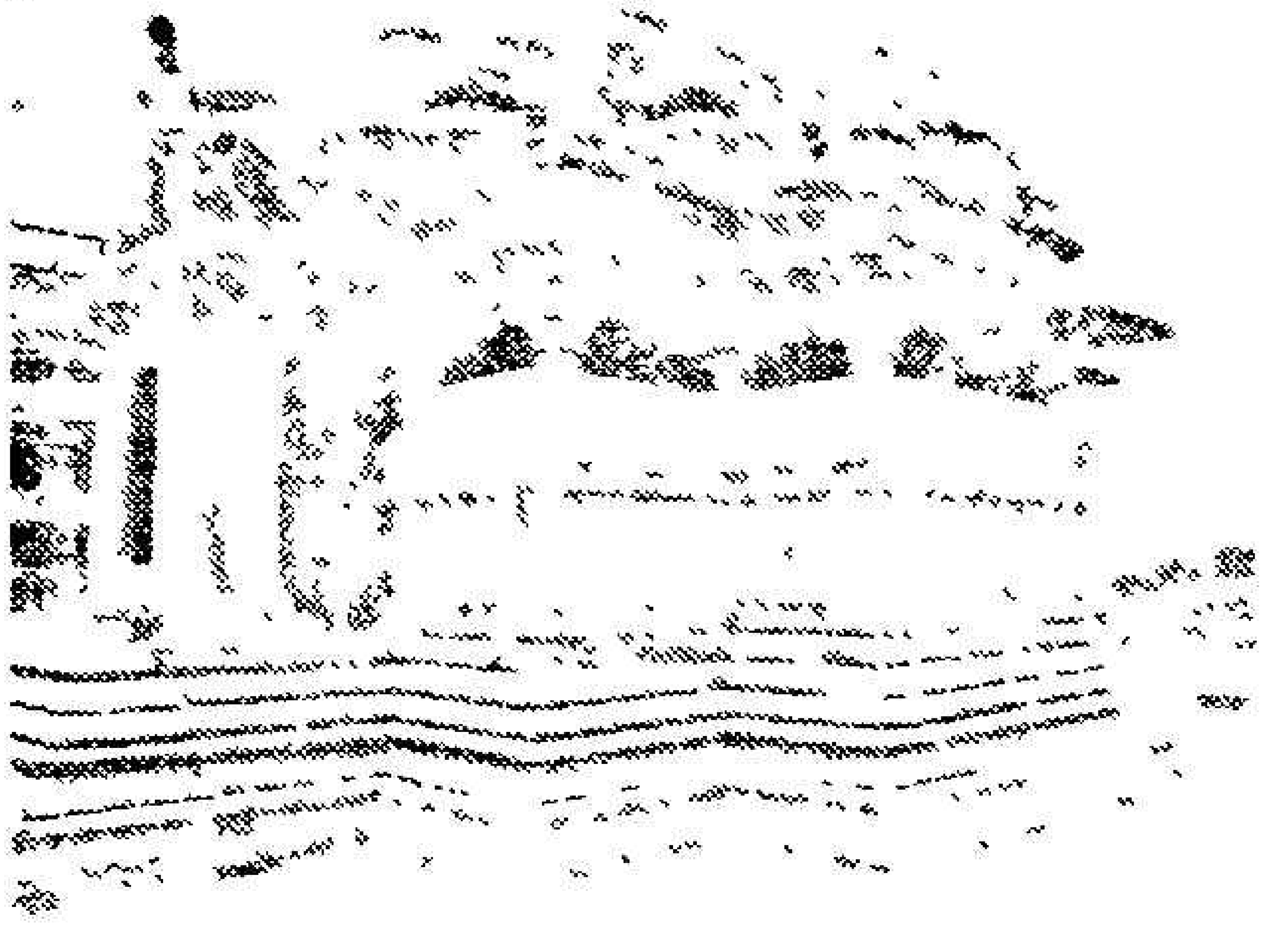

సాస్-బహుదేవాలయం

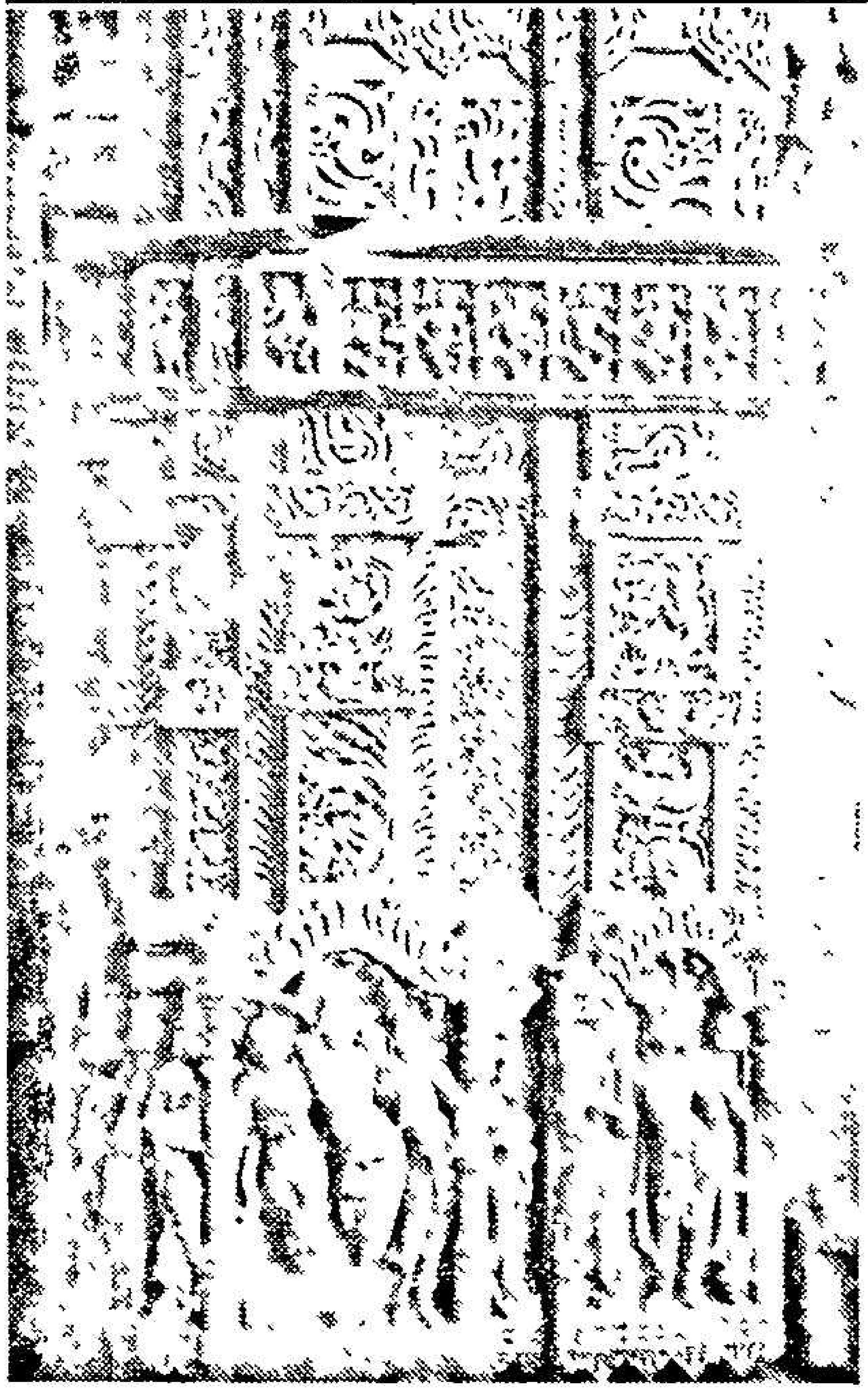

సాస్-బహు దేవాలయ శిల్ప వైచిత్రి

గా, నైరుతిదిశగా రెండు ద్వారాలున్నాయి. నైరుతి ద్వారం (ఉర్వాయ్ గేటు) వద్ద జైన్ తీర్థంకరుల విగ్రహాలున్నాయి. కొన్ని 20 మీటర్ల ఎత్తులో ఉన్నాయి. ఇవి 8,15 శతాబ్దాలకు చెందినవంటారు. ఈ విగ్రహాలన్నీ మూతీము

తాన్‌సేన్ సమాధి

క్కు చెక్కేసి ఉంటాయి. అవన్నీ బాబర్ 1527లో చేసిన ఆగడాలకు చిహ్నాలే. వీటిలో కొన్నిటిని తర్వాతి కాలంలో పునరుద్ధరించారు. ఈ నైరుతి సమూహం దాదాపు 1 కి.మీ. వైశాల్యాన్ని కవర్ చేస్తుంది.

ఈశాన్యంలోని ప్రవేశద్వారంలో రాతిమెట్లు శిథిలావస్థకు చేరుకొన్నాయి. అక్కడక్కడా రాళ్ళు తొలగిపోయాయి. దీనికి 6 గేట్లున్నాయి. రాష్ట్ర ఆర్కియాలాజికల్ మ్యూజియం నుంచి మన్ మందిర్ ప్యాలెస్ వైపు సాగుతుంది. ఈ కోటలో అత్యంత ఎత్తైన నిర్మాణం 100 అడుగుల ఎత్తున్న తేలీ-కా-మందిర్ చాలా ఆకర్షణీయంగా ఉంటుంది. తేలీకా మందిర్ అంటే నూనె వాని దేవాలయం. ఇది 9వ శతాబ్దానికి చెందింది. దీన్ని ప్రతీహార రాజులు నిర్మించారు. దీనికి

మహ్మద్‌గౌస్ సమాధి

ఈత కొలను

తేలీ-కా-మందిర్ అనే పేరు ఎందుకొచ్చిందో తెలీదుకానీ, ఇది విష్ణు దేవాలయం. దీని నిర్మాణంలో దక్షిణాత్య (ద్రావిడ), ఇండో ఆర్యన్ నిర్మాణ శైలులు ప్రతిబింబిస్తాయి. దీని కప్పు దక్షిణాత్య రీతిలో ఉంటుంది. శిల్పాలు తదితర నిర్మాణాలు ఇండో-ఆర్యన్ సంస్కృతి కట్టడాలను ప్రతిబింబిస్తాయి. 10 మీటర్ల ఎత్తున తలుపు మార్గంలో ఒక గరుడుడి విగ్రహం (పై భాగాన) ఉంది.

సాస్ బహు మందిర్ అనేది రెండు జంట మందిరాలు. అత్తా కోడళ్ళు అనే అర్థంతో సాస్ బహుమందిర్ అనేపేరు ఎందుకు పెట్టారో తెలీదుకానీ, ఈ రెండు మందిరాలూ విభిన్న ఆకారాల్లో ఉండి, నగర శైలిలో నిర్మాణమైనవిగా గణుతికెక్కాయి. ఇవి 9, 11 శతాబ్దాల్లో

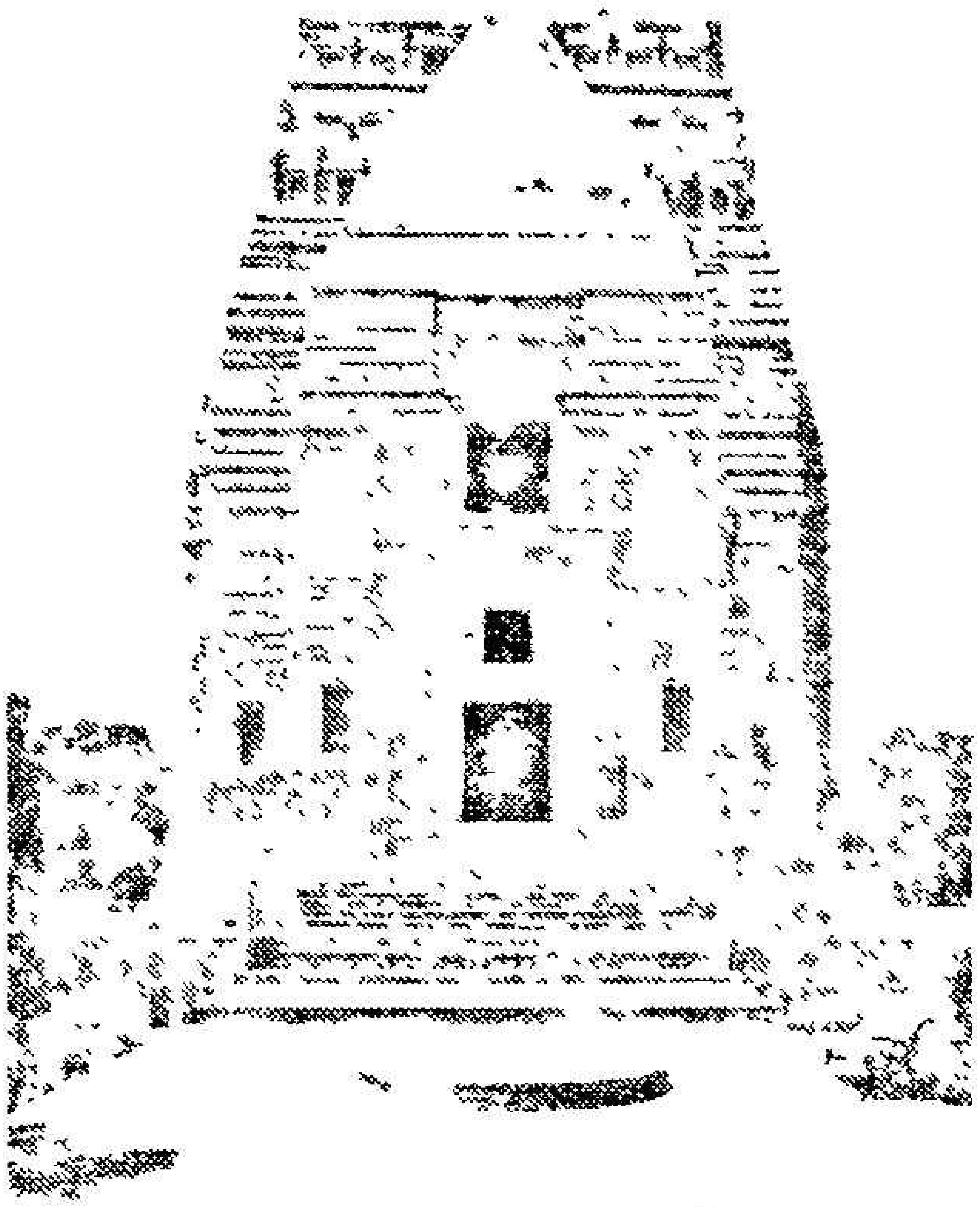

తేలీ మందిర్

నిర్మాణమైనాయి. ఈ రెండూ 'మహాపష్ణువు' లేదా 'సహస్రబాహు' దేవాలయాలే. ఈ రెండిట్లో పెద్దదైన దేవాలయాన్ని గ్వాలియర్‌కు చెందిన మహీ పా అనే కచ్ఛావహా రాజపుట్ రాజ కుమారుడు క్రీ.శ. 1093లో నిర్మించాడు. వాటిని ఎన్నో అంతస్థులతో కేవలం దూలాలు, స్థంభాలతో నిర్మించాడు. ఎక్కడా ఆర్చ్‌లు లేవు. చిన్నగా కనిపించే దేవాలయమే 'బహు' మందిర్. ఇది చూడటానికి పెద్దదైన 'సాస్' మందిర్ కన్నా అందంగా, చూడముచ్చటగా ఉండి, పిర

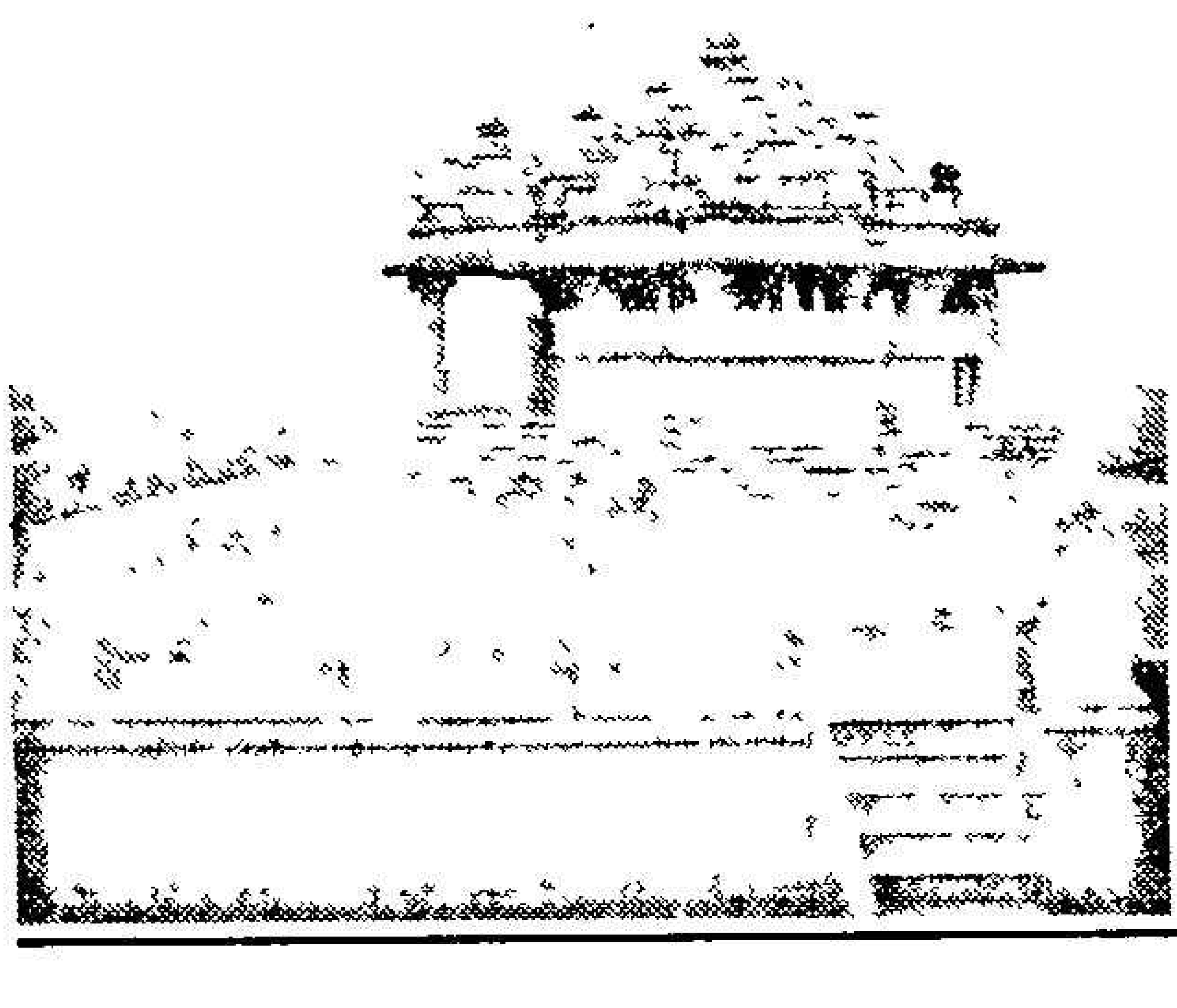

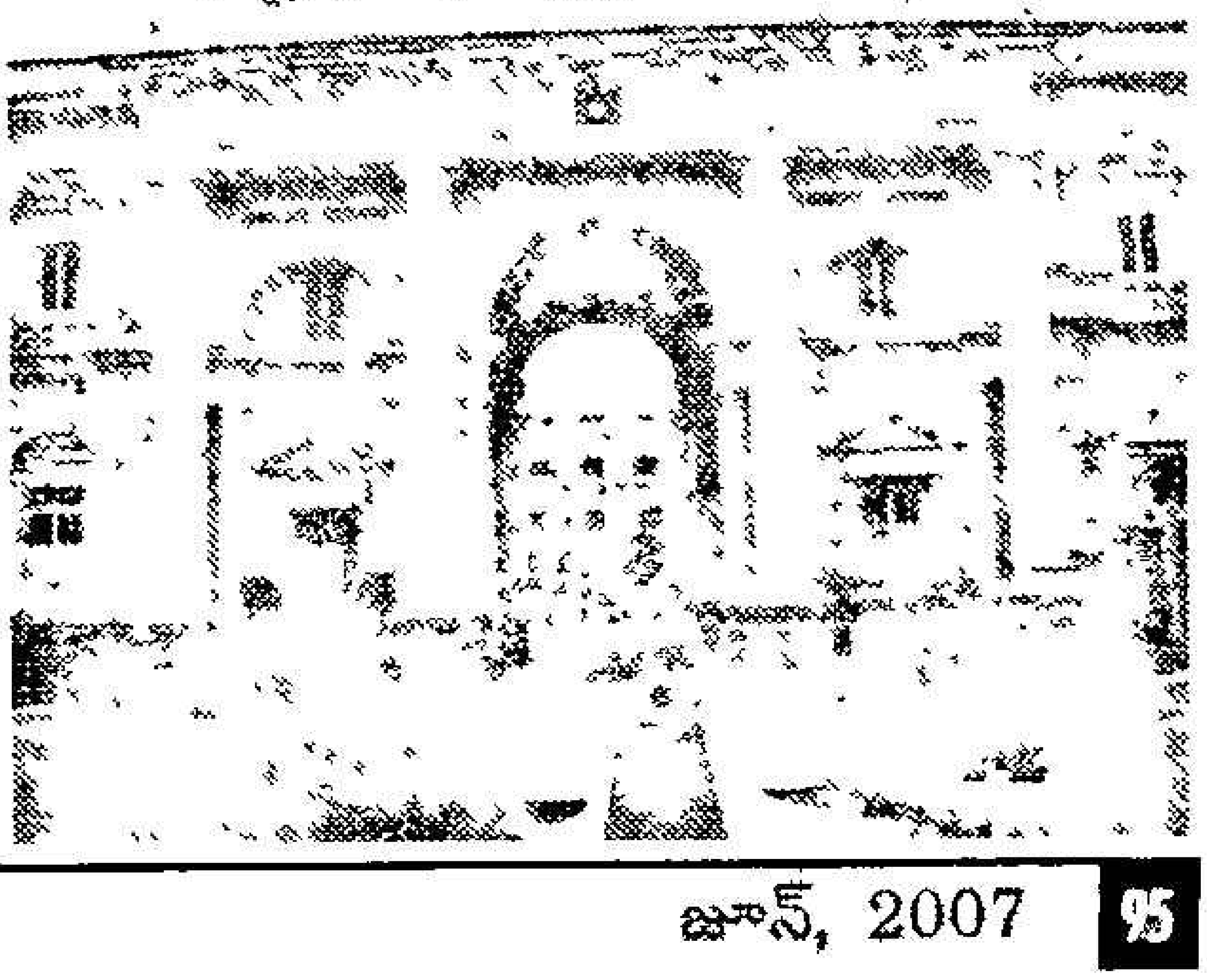

మిడ్ ఆకారంలో పైకప్పును కలిగిఉంది.

ఈశాన్యం గేటు నుంచి కోటలోకి ప్రవేశిం చగానే, కొంతదూరం వెళ్ళాక మన్ మందిర్ ప్యాలెస్‌ను దర్శించగలం. గ్వాలియర్ కోటకే ఆకర్షణని తెచ్చిందీ మన్‌మందిర్. మన్ మంది ర్ ప్యాలెస్‌ను రాజా మాన్‌సింగ్ నిర్మించాడు. 1486, 1516 ప్రాంతాల్లో నిర్మితమైన ఈ ప్యాలెస్‌కి 1881లో రిపేర్లు చేసారు. దీన్నే చిత్ మందిర్ అని కూడా అంటారు. ఇందులో పెయింటింగ్స్, టైల్స్ అత్యంత ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి.

ఇవేగాక విక్రమాదిత్య మహల్, కరణ్ (కీర్తి) మందిర్, జహంగీర్‌మహల్, షాజహాన్ మహల్, గుజారీ మహల్‌లు చూడదగ్గ ప్రదేశాలు.

తేలీ మందిర్ శిల్పవైచిత్రి

వీటిలో విక్రమాదిత్య మహల్‌ను 1516లో నిర్మించారు. మన్‌మందిర్, కరణ్‌మందిర్‌లను కలుపుతూ దీని పైకప్పు వేసారు. సన్నని గ్యాల రీలద్వారా ఆయా మందిరాలను కలుపుతుంది. కరణ్ లేదా కీర్తి మందిర్‌ని రాజా కీర్తిసింగ్ నిర్మించాడు. గుజారీ మహల్‌ని 15వ శతాబ్దం లో రాజా మాన్‌సింగ్ తోమర్ (మృగనయని మహారాణి కావడానికి విధించిన షరతుల్లో భాగంగా) నిర్మించాడు. అలనాటి శిల్పసంప దను ఇప్పటికీ అక్కడి ఆర్కియాలాజికల్ మ్యూ జియంలో మనం చూడవచ్చు. మొత్తానికి ఈ కోటనిండా హిందూ, జైన్ సంప్రదాయాలను ప్రతిబింబింపచేసే శిల్ప సంపద ఉంది. వీటిలో కొన్ని క్రీ॥పూ॥ 1,2 శతాబ్దాలకు సంబంధించి నవి ఉన్నాయి. సాలభంజిక విగ్రహం కూడా మ్యూజియంలో ఉంది. ఈ కోటలోనే నేటికీ సింధియా వంశస్థులు నడుపుతున్న బడి ఒకటి ఉంది. ఇలా చెబుతూపోతే, ఎన్నో విషయాలు చెప్పాలి.

భారతావని నడిబొడ్డున ఉండి, ఎన్నో రాజ్యాలకు అసూయకల్గించి, ఎన్నో యుద్ధా లను చూసిన కోట, ఎంతోమంది రాజులను చూసిన కోట గ్వాలియర్ కోట. ఎన్నో చరిత్ర లను సృష్టించిన కోట ఇది. ●

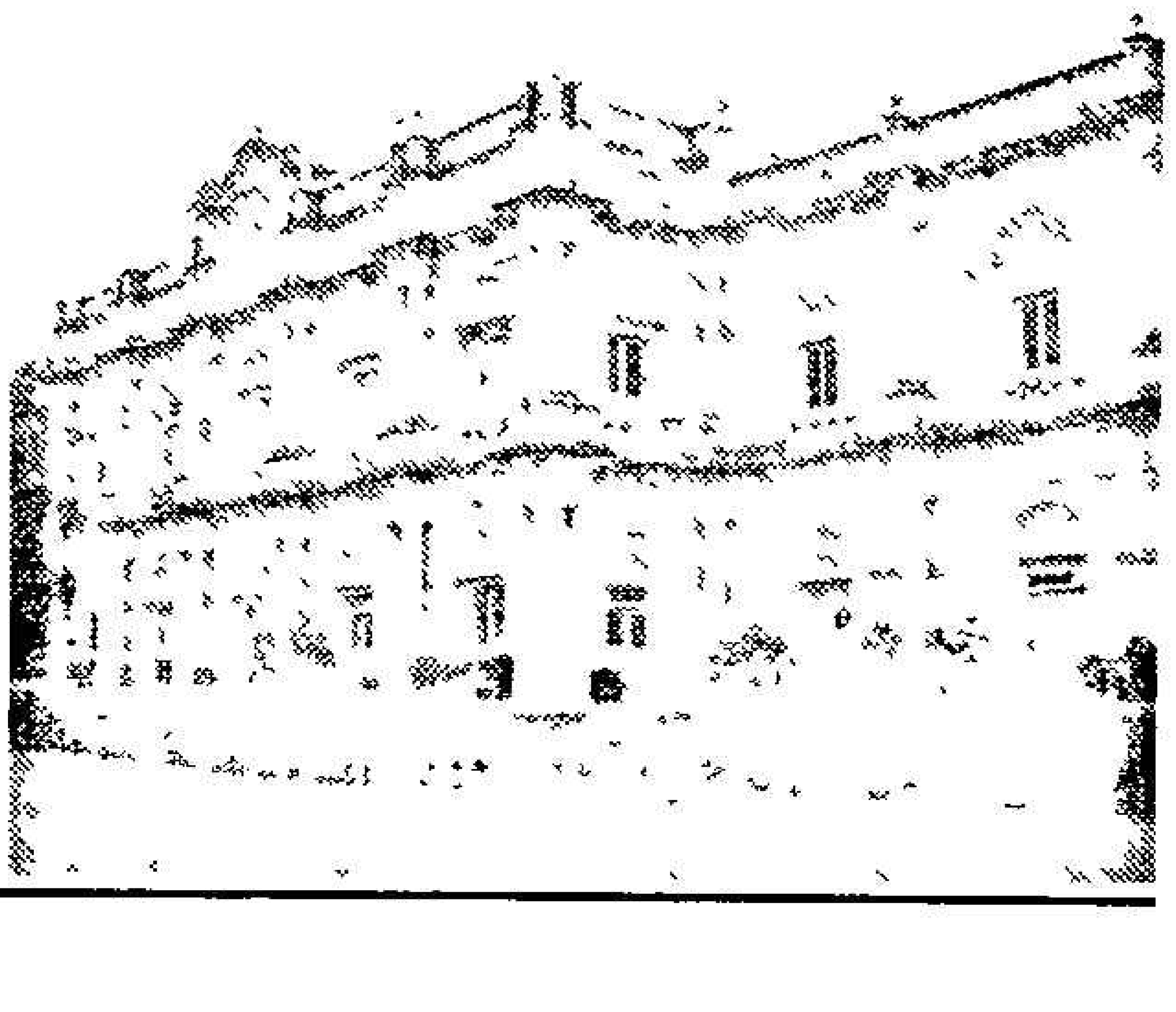

రత్నాకరం (కవితలు-కథలు)

రచన:
కీ॥శే॥ మహేశ్వరం రత్నాకర్ రావు

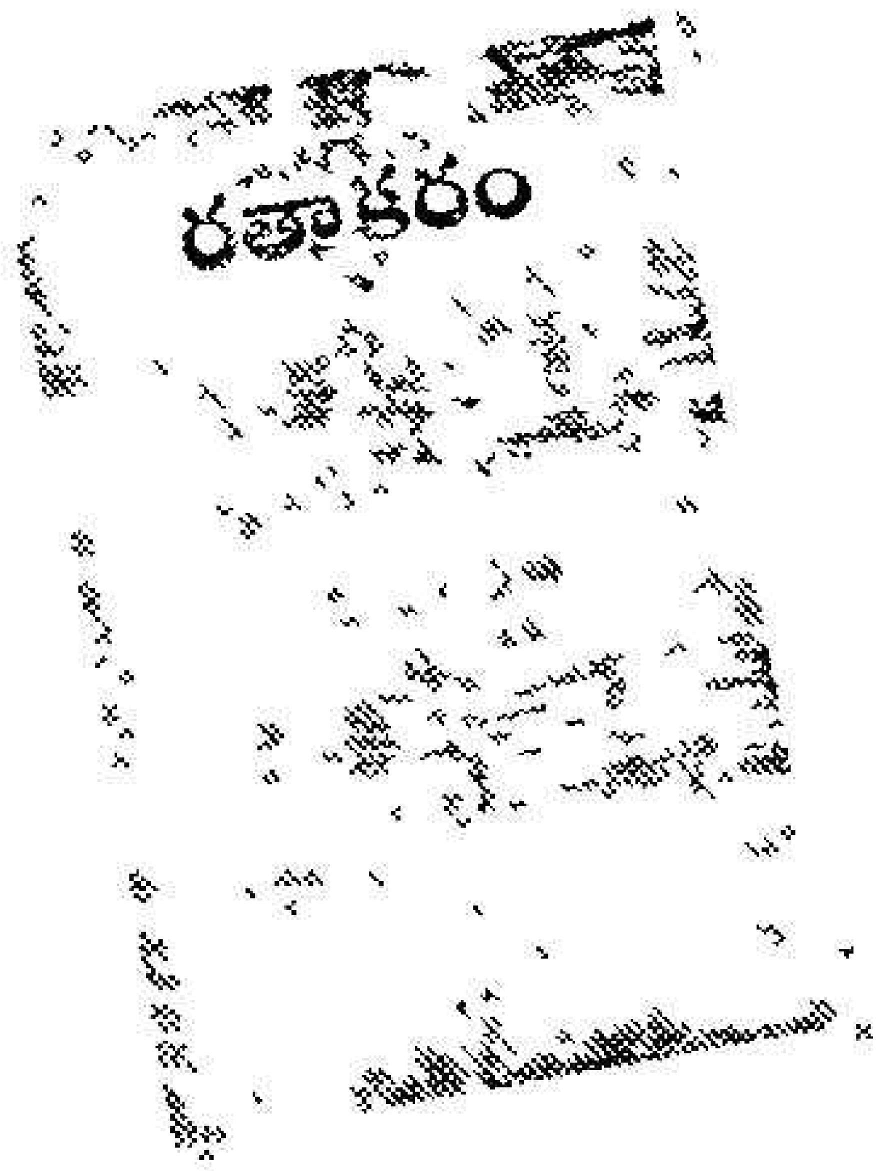

వెల: **రు. 40/-**
ప్రతులకు: యం. శ్రీకాంత్
లెక్చరర్, సివిల్ ఇంజినీరింగ్
డిపార్ట్‌మెంట్, కాకతీయ ఇన్‌స్టిట్యూట్
ఆఫ్ టెక్నాలజీ & సైన్స్, వరంగల్.

అక్షరం అంటేనే శాశ్వతమనే అర్థం ఉంది.

ఆత్మలలాగే అక్షరాలు కూడా వెలుగొందుతుంటాయి. కీ॥శే॥ యం. రత్నాకర్‌రావు గారి ఏకైక కుమారుడు ఎమ్. శ్రీకాంత్ తన గురువు - దైవం అయిన తండ్రికి స్మృతి నీరాజనంగా ఆయన రచించిన కవితలు, కథలు 'రత్నాకరం' పేరుతో అందంగా ముద్రించి శ్రీలేఖ సాహితి ద్వారా ఆంధ్ర పాఠకులకు అందించారు.

'మనిషి పోతే మాత్రమేమి మనసు ఉంటది' అన్నట్టు - రత్నాకర్‌రావుగారు భౌతికంగా లేకపోయినా, ఆయన మనసులో ఆవిష్కృతమైన అందమైన భావనలు అక్షర నిధులుగా మనకు దర్శనమిస్తాయి.

ఇందులో మనకు ఆయన దృక్కోణంలోని ప్రపంచం కనిపిస్తుంది. స్వీయానందం కోసం, తన భావాలను రూపకల్పన చేసుకున్న అంతరంగ చిత్రాలివి.

చదివి, రచయిత మనసు లోతులను తెలుసుకోవచ్చు. అటుపైన మనసులో అభినందించనూవచ్చు.

తండ్రి ఋణం తీర్చుకుంటున్న శ్రీకాంత్ ధన్యుడు.

అమ్మ ఒక మనిషి

(కవితలు)
రచన: **ఎన్. అరుణ**

వెల: **రు. 50/-**
ప్రతులకు: విశాలాంధ్ర
పబ్లిషింగ్ హౌస్ అన్ని బ్రాంచీలు.

మంచి కవితలకు, నానీలకు చిరునామాగా ప్రొ॥ ఎన్. గోపి సుప్రసిద్ధులు. వారి శ్రీమతి ఎన్. అరుణ కూడా శ్రీవారి బాటలో 'అర్ధాంగి' పదాన్ని అర్థవంతం చేస్తూ జీవితంలోనేకాదు కవితాత్మలో కూడా సగం పాలు పంచుకుంటున్న అదృష్టశాలి.

ఈ పుస్తకంలో - 'ఇదీ వలసే' తో ప్రారంభమై 'జీవస్పర్శ' దాకా 40 కవితలున్నాయి.

'అమ్మను మనిషిగా గుర్తిస్తేచాలు' అనేముక్తాయింపుతో అమ్మల తరఫున అందమైన, హృద్యమైన, ఆత్మను తాకే చక్కని కవిత చెప్పారు. ఆత్మశోధనకి పనికొచ్చే పదునైన కవిత ఇది.

ప్రతి కవితలో అర్థవంతమైన భావం, పొదుపుగా, పొందికగా అక్షర విన్యాసం చేయటం ఆకట్టుకుంటుంది. నిత్య జీవితంలో వళ్లు విరుచుకుంటున్న ఎన్నెన్నో ఇతివృత్తాలు ఈ పుస్తకంలో సుందర అక్షర శిల్పాలుగా దర్శనమిస్తాయి. ఒక మహాకవి అర్ధాంగిగా, ఆయన గౌరవాన్ని మరింత పెంచే కవితలు రాస్తున్న అరుణగారు బహుధా అభినందనీయులు.

తప్పక చదవాల్సిన మంచి పుస్తకం.

స్పర్శ (కవితలు)

రచన: జాలాది రత్న సుధీర్

వెల: రు. 30/-

ప్రతులకు: జె.ఎస్. సూరజ్
156, గన్‌రాక్ ఎన్‌క్లేవ్, కార్ఖానా,
సికింద్రాబాద్-500 009

'స్పర్శ' అనగానే చక్కని భావన మెదుల్తుంది. కన్న తల్లి స్పర్శ జీవితకాలం మనతోనే ఉంటుంది. మన పాదాల క్రింది పుడమితల్లి స్పర్శ నిత్యం మనల్ని ముద్దిడుతుంది. మన చుట్టూ జరుగుతున్న జీవన నాటకంలోని పాత్రలు, సంఘటనలు, పరిసరాలు - నిత్యం మన మనసుని స్పృశిస్తూనే ఉంటాయి.

ఈ కవితల్లో అంతర్వాహినిగా చక్కటి భావధార ఉంది. వ్యక్తీకరణలో స్పష్టత, నిరాడంబరత ఉన్నాయి. కవి స్పృశించిన కవితా వస్తువుల్లో వైశిష్ట్యం ఉంది. వైవిధ్యం కూడా ఉంది. సైకిల్, అమ్మ, నా ప్రశ్న లాంటి కవితల్లో చక్కటి భావస్పర్శ ఉంది.

వసంతం ఎన్ని కోయిలలకైనా స్వాగతం పలుకుతుంది. కలలగానంతో పులకిస్తుంది. అలాగే సాహిత్య వసంతం ఎందరు కవులనైనా స్వాగతిస్తుంది.

జాలాది రత్న సుధీర్ - రత్నాల్లాంటి కవితల్ని రచించారు. ఇంకా మంచి కవితల్ని వీరి నుంచి ఆశించవచ్చు.

చార్మినార్ నానీలు

రచన: కన్నోజు లక్ష్మీకాంతం

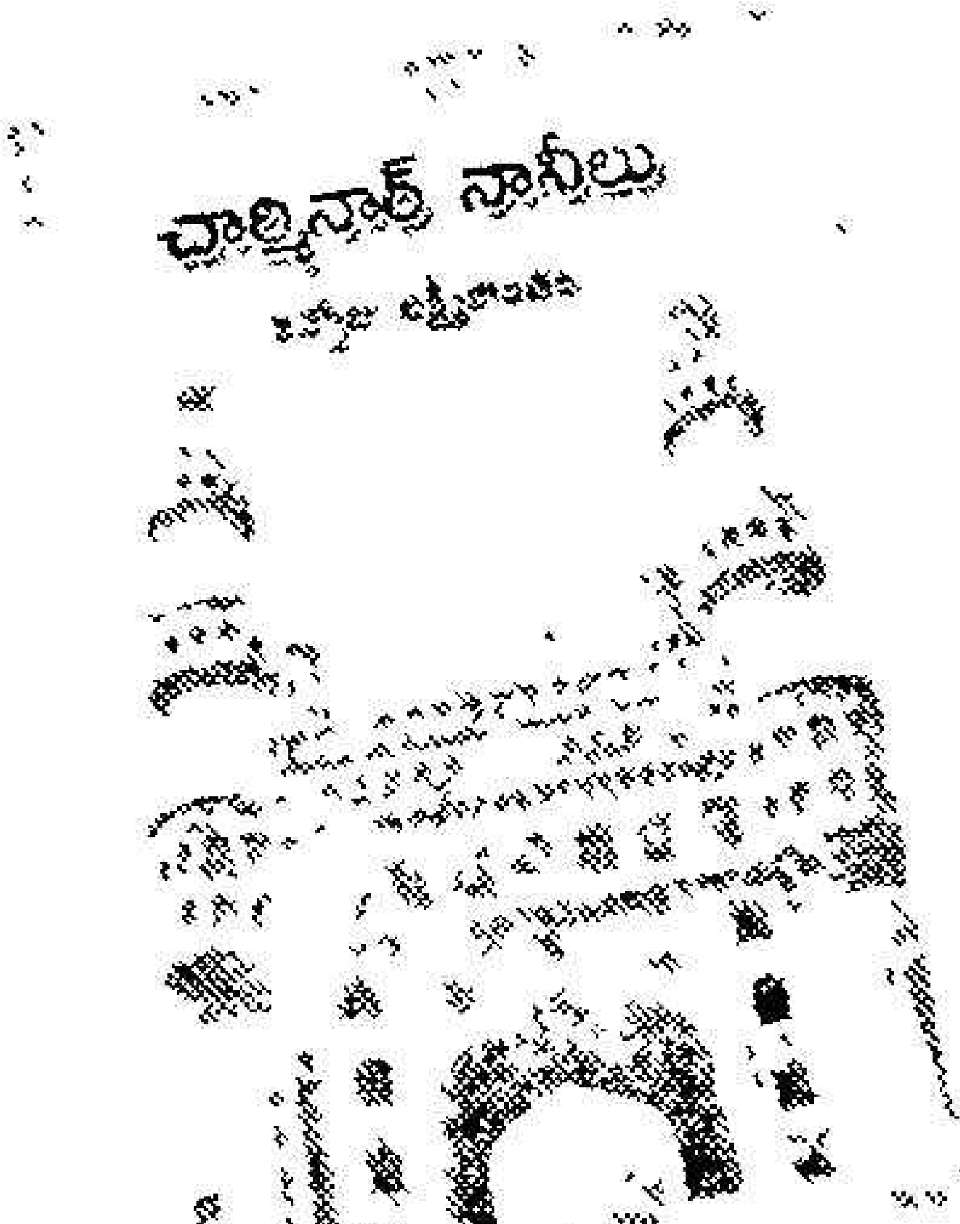

వెల: రు. 60/-

ప్రతులకు: విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్ అన్ని బ్రాంచీలు

నానీల బ్రహ్మ డా॥ ఎన్. గోపి కవితా స్పర్శతో పరిమళించిన మరో కవితా సుమవనం ఈ నానీల పుస్తకం. రాగం శతాబ్దాల తరబడి గొంతు నుంచి గొంతుకి ప్రవహిస్తున్నట్టు, కవిత్వం కూడా గుండెనుంచి గుండెకి ప్రవహిస్తోంది. ఈ దివ్య వాహిని గలగలలు ఈ పుస్తకం నిండా కనిపిస్తాయి.

కోయిల వెళ్ళిపోయినా గానం మనసులో ఉండిపోతుంది. వసంతం వెళ్ళిపోయినా, మధుర భావనలు మెదుల్తూనే ఉంటాయి. అలాగే కవిత్వం ఒకమాటు మనసులోకి వెళితే, మరికదలదు. ఈ నానీలకు ఆ శక్తి ఉంది.

కవితాత్మ ఉండి, భాషమీద పట్టులేకపోయినా నానీల రచనకు ఎలాంటి ఇబ్బందీ ఉండదు. ఈ సౌలభ్యం వల్ల 'నానీ'ల కవితా ప్రక్రియ దినదిన ప్రవర్ధమాన మౌతున్నది.మహాకావ్యాలు మామూలు వాళ్లకి అర్ధంకావు గనుక ఎవరూ చదవటం లేదంటారు. 'నానీ'లు జీవన కావ్యాలు. జీవితాన్ని విభిన్నకోణాల్లో, తమదైన బాణిలో, భాషా సౌలభ్యంతో వెలువరిస్తున్న ఆధునిక కవుల్ని స్వాగతించటం సాహిత్య సహృదయుల బాధ్యత.

ఆ విధంగా కన్నోజు లక్ష్మీకాంతం గారి ఆధునిక కావ్యం 'చార్మినార్ నానీ' లకు పాఠకులు స్వాగతం పలికి ఇందులోని భావ సౌందర్యాన్ని, చమత్కృతినీ ఆనందించాలి.

అదే సాహిత్య పురోగమనానికి బాటవేస్తుంది.

తెలుగు పాఠకులకు ప్రతినెలా...

కంప్యూటర్ విజ్ఞానం

సంవత్సరానికి కేవలం రు. 300/- కే

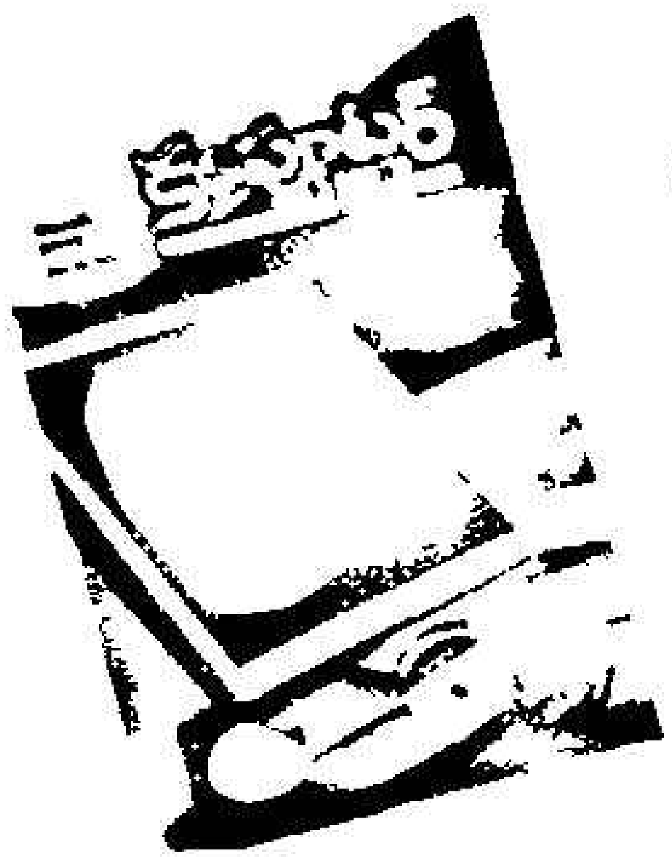
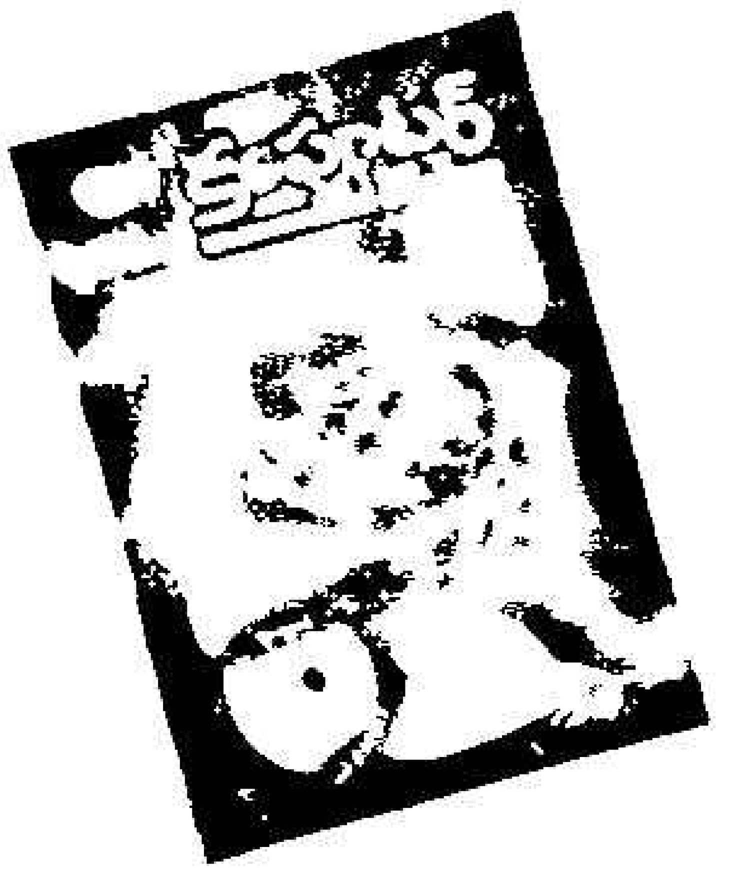

విద్యార్థులకు, ఉద్యోగస్తులకు, కంప్యూటర్ ఉపయోగించే ప్రతి ఒక్కరికీ...
ప్రతి నెలా చక్కటి కంప్యూటర్ 'విజ్ఞానం'

ఏప్రిల్, ఆగస్ట్, డిసెంబర్ నెలలలో
వందలాది యుటిలిటీలుగల ఉచిత సి.డి.లతో...

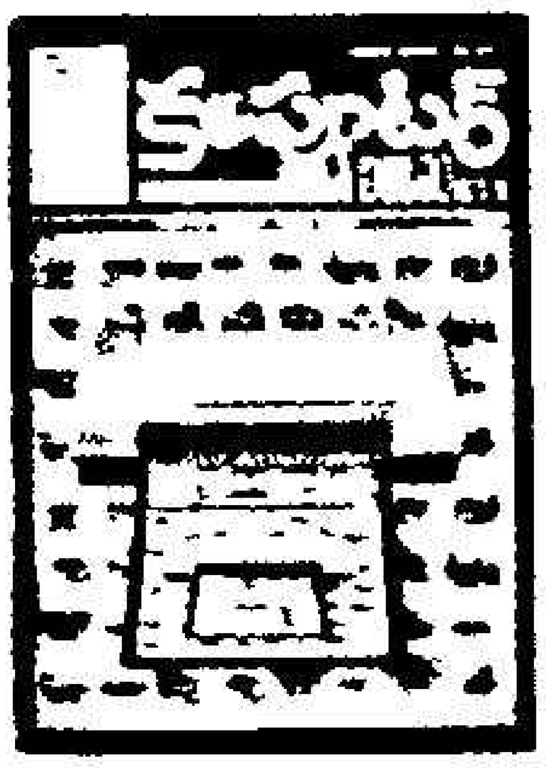
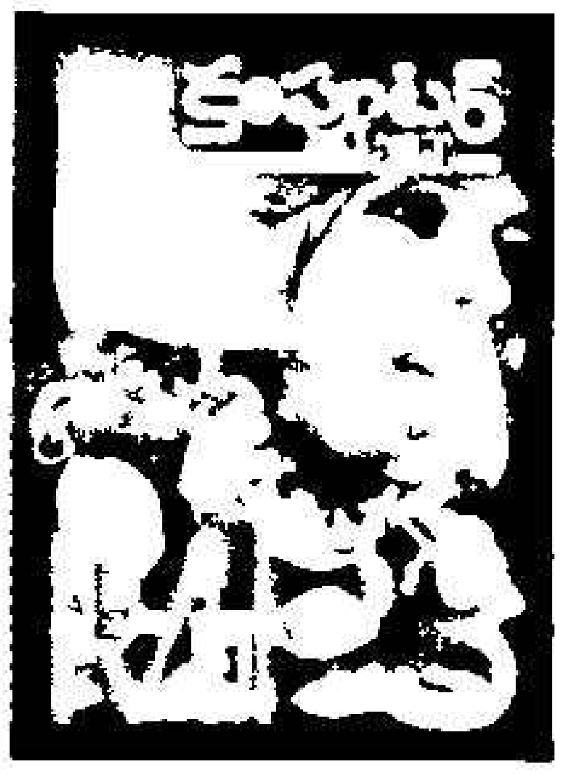

సంవత్సర చందాలు ఈ క్రింది చిరునామాకు
ఎమ్.ఓ./డి.డి./ చెక్కు రూపంలో పంపించండి.

(విజయవాడ / హైదరాబాద్ లోకల్ చెక్కులు లేదా At Par చెక్కులు మాత్రమే అనుమతించబడతాయి.

CRESCENT PUBLICATIONS
29-25-43A Vemuri Vari Street, Suryarao Pet, VIJAYAWADA 520 002
Ph: 0866 6662666 / 6663666 Fax: 2432183

BC 1

RNI No. APTEL/2006/18069 Postal Reg. No. VJ/095/2007-0

KRSA01M191

imagination

Panasonic
ideas for life

799/- చెల్లించి
21" ఫ్లాట్ టి.వి. తీసుకెళ్లండి*

Reader's Digest India TRUSTED BRAND 2006 Gold

TC-29FX70/29FX75
- Twin Digital Comb Filter
- 2 DVD component input
- Virtual Hyper Bass • Power VM
- Surround Sound • 500w PMPO sound input
- 16:9 Apsect Ratio • 5-Band graphic equalizer
- PIP (29FX75)

21FX10
- 200W PMPO • 100 Channels
- Rapid Tune • 16:9 Apsect Ratio

TC-21FX70 / 21FX75
- Twin Digital Comb Filter
- 2 DVD component input
- Virtual Hyper Bass • Power VM
- Surround Sound • 500w PMPO sound input
- 16:9 Apsect Ratio • 5-Band graphic equalizer
- PIP (21FX75)

TC-29FX20
- Twin Digital Comb Filter
- 1 DVD component input
- Virtual Hyper Bass • Power VM
- Surround Sound • 400w PMPO sound input
- 16:9 Apsect Ratio • 5-Band graphic equalizer
- Position change (channel swap)

21FX20 / 29FX20CS
- Signal VM • 2 DVD component input
- Virtual Hyper Bass • Power VM
- Surround Sound • 400w PMPO sound inp
- Hotel Mode • 5-Band graphic equalizer

LCD/Plasma series

TC-21FX21
- 1 DVD component input
- Virtual Hyper Bass • Signal VM
- Surround Sound • 400w PMPO sound input
- Hotel Mode • 5-Band graphic equalizer
- Position change (channel swap)

*conditions apply

discount Prices | % finance | exchange offer | free GIFT

Branch Office: Panasonic Sales & Service India Pvt. Ltd. Kukatpally, Hyderabad. Ph: 2307369
Authorised Distributor - Coastal A.P.: S.R.R. Enterprises, Vijayawada. Ph: 0866-2442213
For Trade Enquiry Contact: Panasonic - 94408 02613

మనసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KRSA101M121
పుస్తకం పేరు	కథాకేళి
తారీఖు	23 February 2025
ముందు అట్ట	yes
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	101
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	VedaVathi.
పేజీలు విడదీసినది	VedaVathi
స్కాన్ చేసినది	Sharmila
పరీక్ష చేసినది	hema
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	good.